

Львівський державний університет внутрішніх справ

ПРАВО. КОМУНІКАЦІЯ. СУСПІЛЬСТВО

LAW. COMMUNICATION. SOCIETY

DAS RECHT. DIE KOMMUNIKATION. DAS GESELSCHAFT

LE DROIT. LA COMMUNICATION. LA SOCIÉTÉ

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції

здобувачів вищої освіти

(українською та іноземними мовами)

05 квітня 2024 року

Львів

2024

УДК 351.75(063) = 00
Ф79

Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет Вченою радою факультету № 2 Інституту з підготовки фахівців для підрозділів Національної поліції Львівського державного університету внутрішніх справ
(протокол від 10 квітня 2024 р. № 11)

Рецензенти:

Т. П. Дяк, доцент кафедри прикладної лінгвістики Національного університету «Львівська політехніка» кандидат педагогічних наук, доцент

О. М. Балинська проректор Львівського державного університету внутрішніх справ доктор юридичних наук, професор

Право. Комунікація. Суспільство. Law. Communication. Society. Das Recht. Die Kommunikation. Das Gesellschaft. Le Droit. La Communication. La Société: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти (українською та іноземними мовами) / за заг. ред. канд. психол. наук, доц. Л.І. Кузьо. Львів: ЛьвДУВС, 2024. 321с.

У збірнику представлені тези доповідей учасників всеукраїнської конференції – здобувачів закладів вищої освіти України. Висвітлено важливі аспекти взаємодії правових процесів, комунікаційних стратегій та суспільства. Порушено проблеми функціонування громадянського суспільства в умовах війни. Розглянуто питання, що стосуються прав людини, діяльності правоохоронних органів, комунікації в сучасному правовому просторі. Збірник містить тези як українською, так і іноземними (англійською, німецькою, французькою) мовами, що сприяє міжнародному обміну досвідом та поглиблює науковий діалог у галузі права, комунікації та суспільства.

The collection features abstracts of presentations by participants of the all-Ukrainian conference – students of higher education institutions in Ukraine. Important aspects of the interaction of legal processes, communication strategies, and society are highlighted. Problems of civil society functioning in conditions of war are addressed. Issues related to human rights, law enforcement activities, and communication in the modern legal space are discussed. The collection contains abstracts both in Ukrainian and foreign languages (English, German, French), which promotes international exchange of experience and deepens the scientific dialogue in the fields of law, communication, and society.

Опубліковано в авторській редакції.

УДК 351.75(063) = 00

© Львівський державний університет внутрішніх справ, 2024

Шановні колеги – освітяни і науковці!

Шановні здобувачі та молоді вчені!

Всеукраїнська конференція «Право. Комунікація. Суспільство», що проводиться українською та іноземними мовами, уже стала традиційною науково-полемічною платформою для обговорення головних питань функціонування правових механізмів та суспільних комунікацій у сучасному контексті. Нова реальність – військова агресія, якій наша країна активно протистоїть, – неабияк вплинула на різні аспекти життя українського суспільства. Відбулися зміни в політичній, економічній, соціокультурній та правовій сферах, які стимулювали появу нових наукових досліджень, спрямованих на вивчення цих викликів та пошуку можливих шляхів їх вирішення.

Львівський державний університет внутрішніх справ відіграє важливу роль у дослідженні актуальних проблем сучасного суспільства та знову стає майданчиком для зустрічей і дискусій здобувачів вищої освіти з питань функціонування права та суспільної комунікації в різних сферах життя людини. Напрямки роботи конференції відображають найактуальніші питання, які хвилюють українців сьогодні. Проблеми функціонування громадянського суспільства в умовах війни, права людини в сучасному правовому просторі, а також діяльність правоохоронних органів, комунікація та її роль у розвитку суспільства, соціальні виклики сучасності та мовна політика – ці теми знаходять своє відображення в наукових розвідках здобувачів освіти.

Особливу увагу зосереджено на дослідженні умов воєнного конфлікту та його впливу на українське суспільство. Виклики війни спонукають українців до єднання та спільної боротьби. Наше завдання – стати набагато сильнішими після цього випробування. Уже сьогодні ми повинні обдумувати й активно планувати шляхи відновлення та будівництва сильної європейської України після війни.

Навіть у часи війни освіта та наука продовжують активно розвиватися, що є свідченням непереборної духовної сили нації. Конференція, до участі в якій зголосилося понад 106 учасників із 11 закладів вищої освіти України, є не лише важливим інтелектуальним заходом, а й демонстрацією великого інтересу до дослідження феномену України та її ролі в сучасному світі. Кожен учасник конференції мав змогу стати частиною творчого процесу, який сприяє самореалізації особистості та зміцненню національної ідентичності.

Збірник містить тези як українською, так і іноземними (англійською, німецькою, французькою) мовами, що сприяє міжнародному обміну досвідом та поглиблює науковий діалог у галузі права, комунікації та суспільства.

Віriamo, що наукові розвідки, реалізовані здобувачами вищої освіти, є тим внеском у вивчення проблем впливу мас-медіа на правову свідомість, ролі комунікаційних технологій у формуванні правової культури, соціокультурних аспектів правового регулювання, який дасть поштовх для подальших глибоких досліджень.

Слава Україні!

Героям слава!!

Dear colleagues – educators and scientists!

Dear applicants and young scientists!

The all-Ukrainian conference "Law. Communication. Society," conducted in Ukrainian and foreign languages, has become a traditional scientific and polemical platform for discussing the main issues of the functioning of legal mechanisms and social communications in the modern context. The new reality – military aggression, which our country actively opposes – has significantly influenced various aspects of life in Ukrainian society. Changes have occurred in the political, economic, socio-cultural, and legal spheres, which have stimulated the emergence of new scientific research aimed at studying these challenges and searching for possible solutions.

Lviv State University of Internal Affairs plays an important role in researching current issues of modern society and once again becomes a platform for meetings and discussions among higher education students on the functioning of law and social communication in various spheres of human life. The conference's work directions reflect the most relevant issues that concern Ukrainians today. Problems of civil society functioning in conditions of war, human rights in the modern legal space, as well as the activities of law enforcement agencies, communication, and its role in society's development, contemporary social challenges, and language policy – these topics are reflected in the academic inquiries of higher education students.

Particular attention is paid to the study of the conditions of the military conflict and its impact on Ukrainian society. The challenges of the war encourage Ukrainians to unite and fight together. Our task is to become much stronger after this testing. Even today, we must think about and actively plan ways to restore and build strong European Ukraine after the war.

Even in times of war, education and science continue to develop actively, which is evidence of the nation's irresistible spiritual strength. The conference, which brought together more than 106 participants from 11 Ukrainian higher education institutions, is not only an important intellectual event, but also a demonstration of great interest in the study of the phenomenon of Ukraine and its role in the modern world. Each participant of the conference had the opportunity to become part of the creative process, which contributes to self-realization and strengthens national identity.

The collection contains abstracts in both Ukrainian and foreign languages (English, German, French), which promotes international exchange of experience and deepens the scientific dialogue in the fields of law, communication, and society.

We believe that the scientific inquiries carried out by higher education students contribute to the study of issues related to the influence of mass media on legal consciousness, the role of communication technologies in shaping legal culture, socio-cultural aspects of legal regulation, which will provide impetus for further profound research.

Glory to Ukraine!

Glory to the Heroes!

Vorwort

Sehr geehrte Wissenschaftlerinnen und Wissenschaftler, Studierende, Kolleginnen und Kollegen,

die gesamtukrainische Konferenz "Recht. Kommunikation. Gesellschaft", die in ukrainischer Sprache und in Sprachen anderer Länder abgehalten wird, ist bereits zu einer traditionellen wissenschaftlichen Plattform für die Erörterung der wichtigsten Fragen zur Funktionsweise von Rechtsmechanismen und öffentlicher Kommunikation im modernen Kontext geworden. Die neue Realität – die militärische Aggression, gegen die sich unser Land aktiv wehrt – hat erhebliche Auswirkungen auf viele Bereiche der ukrainischen Gesellschaft.

Die Lwiwere Staatsuniversität für Innere Angelegenheiten spielt eine wichtige Rolle bei der Untersuchung aktueller Fragen der modernen Gesellschaft und wird mit der Konferenz erneut zu einem zentralen Ort des wissenschaftlichen Austauschs und der Diskussionen. Die Themen der Konferenz spiegeln die dringendsten Fragen von Staat und Gesellschaft wider, die die Ukraine aktuell beschäftigt. Die Herausforderungen des Krieges für eine funktionierende Zivilgesellschaft, die Bedeutung der Menschenrechte im Rechtssystem, die Rolle und die Kommunikation der Strafverfolgungsbehörden in der Gesellschaft sowie die sozialen und sprachpolitischen Herausforderungen unserer Zeit – diese und weitere Themen spiegeln sich in den wissenschaftlichen Untersuchungen der Studierenden wider.

Besondere Aufmerksamkeit wird auf die Untersuchung der Bedingungen und Folgen des militärischen Konflikts gelegt. Der Krieg stärkt die Solidarisität und den Zusammenhalt der Ukrainer und ermutigt sie, gemeinsam zu kämpfen. Schon heute müssen und wollen wir über Wege zur Wiederherstellung und zum Aufbau einer starken europäischen Ukraine nach dem Krieg nachdenken und sie aktiv planen.

Auch in den Zeiten des Krieges geht die Wissenschaft weiter voran, was die geistige Kraft der Ukraine unter Beweis stellt. Die Konferenz, an der mehr als 106 Teilnehmer aus elf ukrainischen Hochschulen teilnehmen, ist nicht nur ein wichtiges akademisches Ereignis, sondern bezeugt das große Interesse an der gesellschaftlichen Beforschung der Ukraine und ihrer Rolle in einer modernen Welt.

Der vorliegende Sammelband enthält Zusammenfassungen in ukrainischer, englischer, deutscher und französischer Sprache, um den internationalen Erfahrungsaustausch zu erleichtern und den wissenschaftlichen Diskurs im Themenfeld von Recht, Kommunikation und Gesellschaft zu erweitern.

Die von den Studierenden durchgeführten wissenschaftlichen Untersuchungen leisten einen wertvollen Beitrag zur Erforschung des Einflusses der Medien auf das Rechtsbewusstsein, der Rolle der Kommunikationstechnologien bei der Gestaltung der Rechtskultur und der soziokulturellen Aspekte der rechtlichen Regulierung. Zugleich sind sie ein Anstoß, die Forschungen zu vertiefen.

**Ruhm der Ukraine!
Ruhm den Helden!**

Chers collègues - éducateurs et scientifiques !

Chers candidats et jeunes scientifiques !

Conférence ukrainienne "Droit. Communication. Société", menée en ukrainien et en langues étrangères, est déjà devenue une plate-forme scientifique et polémique traditionnelle pour discuter des principales questions du fonctionnement des mécanismes juridiques et de la communication publique dans le contexte moderne. La nouvelle réalité c'est l'agression militaire à laquelle notre pays résiste activement – a eu un impact considérable sur divers aspects de la vie de la société ukrainienne.

L'Université d'État des affaires intérieures de Lviv joue un rôle important dans l'étude des problèmes actuels de la société moderne et redevient un lieu de rencontres et de discussions entre les étudiants de l'enseignement supérieur sur les questions de fonctionnement du droit et de la communication publique dans diverses sphères de la vie humaine. Les orientations des travaux de la conférence reflètent les questions les plus urgentes qui préoccupent les Ukrainiens aujourd'hui. Problèmes de fonctionnement de la société civile dans des conditions de guerre, droits de l'homme dans l'espace juridique moderne, ainsi que les activités de la police, la communication et son rôle dans le développement de la société, les défis sociaux des temps modernes et la politique linguistique - ces sujets se reflètent dans les recherches scientifiques des étudiants de l'enseignement supérieur.

Une attention particulière est portée à l'étude des conditions du conflit militaire et de son impact sur la société ukrainienne. Les défis de la guerre encouragent les Ukrainiens à s'unir et à combattre ensemble. Notre tâche est de devenir beaucoup plus fort après cette épreuve. Aujourd'hui déjà, nous devons réfléchir et planifier activement les moyens de restaurer et de construire une Ukraine européenne forte après la guerre.

Même en temps de guerre, l'éducation et la science continuent de se développer activement, ce qui témoigne de la force spirituelle irrésistible de la nation. La conférence, à laquelle ont participé plus de 106 participants de 11 établissements d'enseignement supérieur d'Ukraine, est non seulement un événement intellectuel important, mais aussi une démonstration d'un grand intérêt pour l'étude du phénomène ukrainien et de son rôle dans le monde moderne. Chaque participant à la conférence a eu l'opportunité de faire partie du processus créatif qui contribue à l'épanouissement de l'individu et au renforcement de l'identité nationale.

La collection contient des thèses en ukrainien et en langues étrangères (anglais, allemand, français), ce qui favorise l'échange international d'expériences et approfondit le dialogue scientifique dans le domaine du droit, de la communication et de la société.

Nous pensons que les recherches scientifiques menées par les étudiants de l'enseignement supérieur constituent une contribution à l'étude de l'impact des médias sur la conscience juridique, du rôle des technologies de communication dans la formation de la culture juridique, des aspects socioculturels de la réglementation juridique, qui donne une impulsion à des recherches plus approfondies.

Gloire à l'Ukraine!

Gloire aux héros !

INFORMATION TECHNOLOGIES AS AN IMPORTANT COMPONENT OF COMBATING CYBERCRIME

The use of information technologies in the activities of law enforcement agencies is an important and necessary component of countering cybercrime because in the conditions of global digitalization of all spheres of life cybercrime is becoming an increasing threat. It infringes on the fundamental rights and freedoms of people like any crime and therefore law enforcement agencies must actively counter this threat.

The National Police of Ukraine as the central body of the executive power which serves society by ensuring the protection of human rights and freedoms, countering crime, and maintaining public safety and order must constantly develop in the field of information and technological support, and implement new modern schemes and methods of combating cybercrime.

Today, there are the following actual methods of combating cybercrime with the help of information technologies used by law enforcement agencies:

1. Monitoring and analysis of cyberspace. Some specialized programs and tools allow law enforcement agencies to detect threats and analyze the activity of potential cybercriminals in cyberspace.

2. Introduction of centres to ensure cyber security. The creation of cyber security centres where experts work to detect and respond to cybercrime (Decree of the President of Ukraine dated September 24, 2014, No. 744/2014 “On the decision of the National Security and Defense Council of Ukraine” dated August 28, 2014 “On urgent measures to protect Ukraine and strengthen its defence capabilities” [1]. The Law of Ukraine of the Verkhovna Rada dated 05.10.2017, No. 45 “On the basic principles of ensuring cyber security of Ukraine” provided for the creation of a national centre for cyber protection and countering cyber threats) [2].

1. Cyber training and education. Cyber awareness training helps understand you what threats look like, how they work and how you should respond when they encounter a threat. Universities with specific training facilities provide law enforcement officers with up-to-date knowledge and skills in cybersecurity, including training in detecting and responding to cyber crimes.

2. Data analysis. Modern information technologies allow law enforcement officers to store, reproduce, analyze, and organise large volumes of data to identify cybercriminals, or the digital traces they leave behind.

3. Public warning. Police officers also use information technology to carry out preventive measures, that is specialized sites, telegram bots, and chats are created, with the help of which people have an understanding of what cybercrime is, what it is, learn to recognize suspicious messages, links and requests, etc.

Thus, information technology play a key role in countering cybercrime, as it allows law enforcement to more effectively detect, track, and prevent cybercrime. It is important to constantly improve technological support, introduce new combat schemes and cooperate with experts in the field of cybersecurity.

1. On urgent measures to protect Ukraine and strengthen its defence capabilities: Decree of the President of Ukraine dated August 28, 2014 No. 744/2014// Database (DB) “Legislation of Ukraine” / Verkhovna Rada (Verkhovna Rada) of Ukraine.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0011525-14#Text> (date of application: 26.01.2024).

2. On the main principles of ensuring cyber security of Ukraine: Law of Ukraine dated 05.10.2017, No. 45, No. 2163-VIII Verkhovna Rada of Ukraine.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2163-19#Text> (date of application: 24.01.2024).

Bila Viktoriia

4th year cadet

Odesa State University of Internal Affairs

Scientific Adviser

Drapaliuk Kateryna

COMMUNICATION AS A VALUE IN INFORMATION SOCIETY

The modern digitalized world is overflowing with streams of data and information that continuously grow and affect all aspects of life, so communication is recognized as one of the key values. It acts not only as a means of transmitting information, but also as an important mechanism for the formation of social consciousness, contributing to bringing people together, developing a culture of communication, and supporting democratic values. Thus, to communicate means to transfer information between people or their groups in the form of oral and written messages language or body movements and speech parameters.

Communication in the information society covers a wide range of processes: from traditional means of communication to the use of the latest technologies in virtual space. In this context, there is a need for a deep understanding of communication processes, their features and impact on society.

Scientific studies emphasize that values form the basis of society, they determine our understanding of goodness, justice, romanticism, patriotism, friendship and other important aspects of life. Values reflect socially acceptable norms of behavior that have received the support of the majority of society [1, 38-41].

Among the aspirations and motives that push people to action and continuous self-improvement, high moral values are key. These moral values, promoting humanity, altruism and harmony with the world, should contribute to the positive development of society in order to stop wars. It is important to reject individual and

material values, which are often a manifestation of the selfishness of individual personalities in relation to the common good.

Communication contributes to the solution of various problems at the local and global levels, accelerating the globalization of this process.

The dynamism and constant evolution of communication determine new rules for modern society and stimulate its changes. The importance of the communication process is difficult to overestimate, as it affects all spheres of life [2].

The ability to communicate effectively plays a special role in the information society. A person's success in various spheres of life depends on his ability to interact with others and find a common language.

The Internet has increased the availability of information sources, which has led to information overload. This raises new issues such as virtual security, control over personal data, online communication and others.

The main function of communication in the development of society is its integrative potential. Communication promotes the systemic organization of society and strengthens its integration potential. This was emphasized by the scientist Alain Louis Jules Francois Touraine, who believed that communication allows society to be programmed for change and improvement. Properly formed means of communication can lead to significant achievements in socio-economic, technological and other spheres [3,192].

So, in modern society, changes in information delivery methods and directions have become permanent. However, it is important to emphasize that the importance of communication in the modern world is difficult to overestimate. Communication is a key tool for progress and plays an important role in both real and virtual space. With the rapid development of digitalization and the growing needs of interaction, it is important to maintain stable basic values that support the human-centered nature of communication.

1. Zhdanenko S. B. (2016). Social communication in the conditions of the information society. *Visnyk Natsional'noho universytetu «Yurydychna akademiya Ukrayiny imeni Yaroslava Mudroho»*. Seriya : Filosofiya, 1, 36-48 [in Ukrainian]

2. Romanenko Ye. (2012) Communication as a necessary component of the development of modern society. *Democratic governance*, 9. Retrieved from: <http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeVr> [in Ukrainian]

3. *Cultural opinion: Yearbook of scientific works*. K.: Institute of Cultural Studies of the National Academy of Arts of Ukraine. (2011), 3,192 [in Ukrainian]

Blaguta Yaroslav
1st year post-graduate
Lviv State University of Internal Affairs
Scientific Adviser
Professor Zelenska Olena

ENSURING FOOD SECURITY IN UKRAINE UNDER CONDITIONS OF CHANGING SAFETY ENVIRONMENT

The war of the Russian Federation against Ukraine significantly affected the food security of Ukraine, the countries of Eastern Europe and the world in general. The aggression of the Russian Federation increased the socio-economic tension on the European continent caused by the COVID-19 coronavirus pandemic and the global economic crisis. Against the background of these events, the food crisis in the world is intensifying. In addition, the course of the war outlined a number of the negative phenomena for the state, in particular, the Russian Federation launched strikes on the critical infrastructure facilities, the "energy blackmail", the destruction of the state's industrial and agricultural potential, the destruction of the agricultural land, the theft of the agricultural machinery and causing the significant environmental damage. Such actions of the enemy have a negative impact on the food security of the state. Since Ukraine is a significant supplier of the agricultural products on the world market, this situation is threatening for other countries as well. The study of the problems of ensuring food security of Ukraine under conditions of the variability of the security environment is topical.

Many well-known domestic economists V. Andriychuk, M. Babich, L. Germanenko, K. Golikova, O. Hoychuk, Y. Gubeni, V. Dudar, V. Zamlynsky, O. Kotykova, M. Kropyvko, T. Kurman, I. Manziy, A. Mostova, V. Nemchenko, B. Paskhaver, M. Sychevsky, V. Tretyak, R. Trynko, I. Fedulova, O. Khodakivska, and others dealt with the problems of the formation of the country's food security. The mechanisms and features of food security management in the context of state agrarian policy are revealed in the works of Ya. Gadzalo, M. Gladiy, Y. Dankevich, V. Zhuk, M. Zos-Kior, Yu. Lupenko, P. Sabluk, P. Skrypchuk, N. Tikhonova, V. Tkachuk, and others.

However, the question of researching the peculiarities of ensuring food security in Ukraine under conditions of the variability of the security environment has not been solved by domestic scientists yet.

The presented study makes a certain contribution to the formation of the scientific basis for researching the main aspects of ensuring food security of Ukraine under conditions of the variability of the security environment. In this aspect, the formation of a mechanism for ensuring food security is a significant contribution to the development of the economic security of the state.

The aim of the research is the scientific substantiation of the theoretical and methodological provisions and the development of the practical recommendations for ensuring food security of Ukraine under conditions of the variability of the security environment.

The methodological basis of scientific research consists of the fundamental provisions of the theory of management and economic security of the state, scientific and applied developments of domestic and foreign scientists who studied the problems of ensuring food security of Ukraine under conditions of the variability of the security environment.

The practical significance of the expected results of the study is that they will allow to substantiate the measures to ensure and strengthen food security of Ukraine under conditions of the variability of the security environment.

Bohonok Roman

2nd year student

Lviv State University of Internal Affairs

Scientific Adviser

Horun Halyna

FROM THE HOLODOMOR TO THE PRESENT: THE HOLODOMOR- GENOCIDE OF UKRAINIANS IN THE USSR AND ITS REFLECTION IN MODERN WARFARE

The Holodomor, which took place in 1932-1933, is known as one of the most tragic pages in the history of Ukraine. The Holodomor was a genocide created by the Stalinist regime that left a deep mark on the national consciousness of Ukrainians. The current war between Ukraine and the Russian Federation has brought this topic to the forefront once again. According to Global Rights Compliance (GRC), an international human rights law firm, there is evidence that Russia planned to cause a new deliberate famine in Ukraine [1]. This new context of the famine reminds us of the importance of historical memory, so where did the famine begin?

In December 1927, the XVth Congress of the Communist Party proclaimed a policy of collectivization, the main essence of which was the transformation of individual peasant farms into collective and state farms. At the same time, a new term "kulak" was coined to describe wealthy peasants, but in fact, those who resisted collectivization or posed a political threat to the Soviet system. In January-March 1930, mass dekulakization campaigns began, resulting in the deportation of about 1,000,000 people.

In the 1930s, mass peasant protests reached unprecedented proportions. Historians count more than 4,000 thousand peasant protests. The Kremlin began to realize the real threat posed by the Ukrainian peasantry. The sense of national identity of the Ukrainian peasant was the basis of nationalism and posed a threat to the very existence of the USSR. That is why the Ukrainian nation was targeted for genocide. The Soviet government, not wanting to lose Ukraine, developed a plan to destroy part of the Ukrainian nation, which was hidden under the guise of plans to deliver bread to the state.

In 1932, an unrealistic grain harvest plan of 356 million poods was set for Ukraine. To implement this plan, Stalin's closest aides, Kaganovich and Molotov, arrived in Kharkiv.

On August 7, 1932, a repressive decree "On the Protection of Property of State Enterprises, Collective Farms and Cooperatives and the Strengthening of Public (Socialist) Property" was adopted, according to which all collective farm property was equated with state property, and severe punishment was established for its theft. According to this law, the state punished peasants for collecting crop residues in the field by imprisonment for 10 years with confiscation of property or execution. All of this doomed the peasants to certain death, fleeing from starvation, the peasants fled en masse to the cities where they tried to find at least some food, but without finding it in the city, the peasants died of starvation en masse, the dead bodies of those who had not found a piece of bread were scattered right on the streets.

The next criminal decision was to impose natural fines, the right to take away not only grain from peasants, but also other food and property that could be exchanged for food at that time. Ukraine also created a new repressive regime called the "black board". Being put on the "black board" meant death. A ban on trade was imposed on the village, a ban on the departure of peasants, and the village was surrounded by military units, the GPU, and the police. In 1932-1933, the regime of "black boards" operated in 180 districts of the Ukrainian SSR.

On January 22, 1933, a resolution of the Central Committee of the CPSU and the USSR Council of People's Commissars signed by Stalin and Molotov blocked Ukrainians within the starving territory, prohibiting them from leaving the Ukrainian SSR and the Kuban to buy bread.

In the spring of 1933, the death toll from starvation in Ukraine reached catastrophic proportions. The famine peaked in June, when 28,000 people died a martyr's death every day. All this happened at a time when wheat was literally rotting along the railroad lines. And against the backdrop of large-scale food exports from the USSR. All of this points to the Kremlin's true intentions, which were aimed at destroying part of the Ukrainian nation.

The Stalinist regime cynically denied any famine in Ukraine, calling it a non-existent phenomenon, and on this basis refused any assistance, including that from the Red Cross.

Gareth Jones was the first to speak about the Holodomor in the world press. What he saw in Ukraine horrified him: "We have no bread. We are dying! Tell England, we are dying of hunger" [2]. These were the lines that informed the world about the Holodomor in Ukraine.

Gareth Jones learned about Ukraine from his mother, who worked as a governess for the family of John Hughes, who founded the town of Yuzivka, which later became Donetsk. Gareth Jones was an adviser to former British Prime Minister David Lloyd George, which is why Jones received a visa to the USSR to interview Stalin. In Moscow, he arranged to travel to Kharkiv, but he got off the train. In his article, he wrote: "I passed through many villages and twelve collective farms. Everywhere I heard crying. Hunger is almost everywhere. And millions are dying

from it. I wandered around Ukraine for several days, and there was no bread, children had stomach aches, all the horses and cows had died, and people were also dying of hunger. The terror had reached unprecedented proportions." After seeing what he saw, he called a press conference, where he spoke for the first time about the Holodomor.

The Soviet Union, trying to hide the Holodomor from the world community, instructed bribed journalists to refute Jones's words, and one of Jones's rivals was Walter Duranty. In the New York Times of August 21, 1933, Duranty wrote about the Holodomor in Ukraine: "All reports of famine are exaggerations or malicious propaganda" [3]. On August 12, 1935, Gareth Jones was murdered in Manchuria, according to one version, his murder was organized by the NKVD, in retaliation for the problems Jones created for the Soviet regime. However, despite all the efforts of the USSR, the words about the Holodomor were becoming louder and louder, and the USSR was no longer able to control them.

Raphael Lemkin, who is the creator of the term, first spoke about the Holodomor as genocide of the Ukrainian nation. On December 9, 1948, the UN General Assembly unanimously adopted the new Convention on the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide [4], which aimed to prevent and punish the crime of genocide. Raphael Lemkin was the first international law expert to define the crimes of the Stalinist regime against Ukrainians as genocide and to analyze it in the context of international law. He did this in 1953 in his report "Soviet Genocide in Ukraine". Excerpt from Lemkin's report: "What I want to talk about is perhaps a classic example of Soviet genocide, its longest and most extensive experiment of Russification - the extermination of the Ukrainian nation..." [5]. From that moment on, the topic of the Holodomor went beyond the scientific interests of scholars of Ukrainian origin.

In the second half of the 1980s, the Holodomor was the subject of two independent commissions: the International Commission of Jurists and the U.S. Congressional Commission. A well-known Western historian, Professor Robert Conquest, and a young American scholar, James Mace, were involved in the work of the latter. The Commission concluded that the Holodomor in Ukraine meets the requirements of the UN Convention on the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide, adopted on December 9, 1948.

In independent Ukraine, on September 11, 1993, the 60th anniversary of the Holodomor was marked for the first time at the state level, and in the resolution of the Verkhovna Rada of Ukraine of November 28, 2002 "On the 70th anniversary of the Holodomor in Ukraine" it was first called genocide [6].) On November 28, 2006, the Law of Ukraine "On the Holodomor of 1932-1933 in Ukraine" was adopted, which defined this crime as an act of genocide against the Ukrainian people [7].

Thus, Ukraine completed the process of qualifying the Holodomor of 1932-1933 in Ukraine, which was started by Raphael Lemkin and whose consequences Ukraine is reaping to this day.

The history of Ukraine is filled with tests of endurance and courage. The Holodomor, the genocide of Ukrainians in the USSR, was one of the most tragic

periods in the history of our country, but it also became an important moment of unification and definition of our national identity.

The current war clearly shows us that our historical enemy continues to use the same methods as the Soviet government in an attempt to destroy the Ukrainian nation, but, just like during the Holodomor, we continue to fight for our freedom.

Thus, we should not only honor the memory of the Holodomor victims, but also not forget about these tragic events. This is a reminder to all of us about the importance of fighting for truth, freedom, and justice, regardless of the circumstances. Therefore, we must continue to talk about the Holodomor, our history, and what is happening in Ukraine today. Only in this way can we ensure that such tragedies never happen again. Our history, our struggle, and our courage is what makes us strong. And it is what will help us create a better future for future generations of Ukrainians.

1. «Планували голод в Україні». Путін може отримати новий ордер на арешт від Гааги. *BBC NEWS Україна*. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/articles/c51ek6pzdln0>

2. Тетяна Яворович. Першим розповів про Голодомор в Україні. Історія журналіста Гарета Джонса. *Стаття*. Суспільне/Новини. 2021 р. URL: <https://suspilne.media/136957-vperse-rozpoviv-pro-golodomor-v-ukraini-istoria-zurnalista-gareta-dzonsa-suspilne-videonovini/>

3. Юрій Дулерайн. Волтер Дюранті – журналіст, який став «символом» замовчування Голодомору. 2008 р. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/972983.html>

4. Ratification of the Genocide Convention. *United Nations Office on Genocide Prevention and the Responsibility to Protect*. URL: <https://www.un.org/en/genocideprevention/genocide-convention.shtml>

5. Рафаель Лемкін. Радянський геноцид в Україні. *Підручник*. Видавництво Марка Мельника, 2020. С. 53.

6. Про 70-ті роковини голодомору в Україні: Постанова Верховної Ради України від 28.11.2002 № 258-IV

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/258-15#Text>

7. Про Голодомор 1932-1933 років в Україні: Закон України від 28.11.2006 № 376-V URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/376-16#Text>

Boiarchuk Mykola
3rd year cadet
Lviv State University of Internal Affairs
Scientific Adviser
Kuzo Liubov

GROWING INTEREST IN USING CANNABIS FOR MEDICINAL PURPOSES

The cannabis or hemp plant has been known since antiquity and grows in almost all parts of the world, but has been known principally as a source of useful fibre for the manufacture of textiles and rope. Medical cannabis, also known as medical marijuana, is a treatment that has gained a lot of attention nationwide recently. Medical marijuana is derived from the *Cannabis sativa* plant. Humans have turned to it as an herbal remedy for centuries, and today people use it to relieve symptoms or treat various diseases. There are many debates about whether it should be legal, how it should be used safely, and what its benefits and risks are. Marijuana should be considered as a highly controlled substance because it has a high risk of being misused, and there is not enough evidence to show it's safe for medical treatment.

Cannabis is a widely used illegal drug around the world. The use of cannabis, whether for fun or for medical reasons, is becoming more accepted across the world. This is shown by changes in laws, votes, and public opinion. Many states allow the use of cannabis for certain medical reasons.

Latin America is currently the world leader in the promotion and adoption of policies allowing access to cannabis for therapeutic uses. Uruguay is the first country in the world to completely legalize the cannabis market for medical and scientific purposes, as well as for industrial and recreational use. 29 states of the USA currently have a legislation allowing medicinal cannabis. In Canada there are about 44 licensed producers authorised by the Ministry of Health. Self-cultivation is allowed so long as it does not exceed six plants and use can be justified. The Netherlands legalized the medicinal use of cannabis in 2000, with a monopoly of all medicinal cannabis production and distribution. Czech Republic legalized medical cannabis in 2013, but there is no clear process for acquiring licenses to produce, sell or purchase products derived from cannabis. In Ireland and Denmark medicinal cannabis is limited to pilot projects. Israel became a centre for scientific research and development of cannabis varieties and industrial products. The country approved the medicinal use of cannabis in 1992. The Netherlands, Poland, Romania, Norway, Germany, Italy, Greece have all legalized access for medical patients. And in other European markets where smoking cannabis isn't legal, such as France, Spain, and Slovenia, the use of cannabis-derived drugs for select ailments is permitted.

States where medical marijuana is legal have approved it for a varying list of conditions. It is often used to treat severe and chronic pain, muscle spasms, and nausea and vomiting, Alzheimer's disease, HIV/AIDS, glaucoma, migraine, anorexia, post-traumatic stress disorder and to increase appetite. However, it can affect thinking

and memory, increase the risk of accidents, and smoking it may harm the lungs and lead to cancer.

It is important to know that many of the uses that states allow aren't backed by strong scientific evidence. This is partly because researchers find it hard to do studies on a drug that remains illegal under the law. It's also important to realize that cannabis is almost always used to treat symptoms – like the muscle spasms of multiple sclerosis and the loss of appetite caused by HIV drugs – rather than the conditions themselves. The research is most clear that it can work as a painkiller, to stop vomiting during chemotherapy, to relieve some MS symptoms, and to treat a few rare forms of epilepsy.

Studies suggest that these chemicals can:

- **Control vomiting** in people undergoing cancer chemotherapy.
- **Modestly reduce pain** in people with conditions such as nerve damage, cancer, multiple sclerosis, and rheumatoid arthritis.
- **Reduce muscle spasms** in people with multiple sclerosis.

In addition, there's some evidence that medical marijuana might:

- **Improve sleep** in the short term for people with obstructive sleep apnea, fibromyalgia, chronic pain, or multiple sclerosis.
- **Increase appetite and decrease weight loss** in people with HIV and AIDS.
- **Reduce anxiety** in people with social anxiety disorder.
- **Improve symptoms** of post-traumatic stress disorder.

Medical Marijuana Side Effects

Medical marijuana can cause harm. The most serious harms include an increased risk of car crashes in intoxicated users and the risk that children might accidentally ingest these products and have breathing problems and other overdose symptoms. Adults over age 65 may also face an increased risk of injury when using marijuana. Most of what we know about the bad effects of medicinal cannabis comes from studying people who use marijuana recreationally. Short-term use can mess with your memory, coordination, judgment, and at high doses, make you paranoid or even psychotic. Using cannabis a lot or for a long time, especially if you start as a teenager, can lead to addiction, mess with how your brain develops, make it hard to think, hurt your grades or make you drop out of school, and make you less happy with life. It can also give you chronic bronchitis and raise your chances of having a heart attack, stroke, or other blood vessel problems. Some research suggests it might also make conditions like schizophrenia, depression, or neurodegenerative diseases like Parkinson's, Alzheimer's, and multiple sclerosis worse.

Other short-term effects, including some that people enjoy and others that cause distress, can include: Euphoria, which means a strong sense of happiness or well-being; altered senses, such as seeing brighter colors or smelling stronger odors; an altered sense of space and time; impaired memory and thinking; confusion and disorientation; poor muscle coordination; relaxation or sleepiness; panic attacks; dry mouth; increased heart rate; increased appetite; slower reaction times.

Marijuana contains different chemicals, including cannabinoids. Two of these, called delta-9-tetrahydrocannabinol (THC) and cannabidiol (CBD), are the ones

scientists pay the most attention to for medical reasons. THC is what makes you feel high when you use marijuana, while CBD doesn't have that effect on your mind.

Forms of Medical Marijuana

There are a variety of ways to take the drug. You can inhale a vaporized spray, smoke the leaves, take a pill or liquid, or bake it into foods. All of the types differ in terms of how often you should use them, how they'll affect your symptoms, and side effects you may feel. How you take it can affect how quickly it works, how strong the effects are, how long they last, and how likely you are to get addicted or have negative effects on your body.

How It Works in Your Body

The chemicals in marijuana affect you when they connect with specific parts of cells called receptors. Scientists know that you have cells with cannabinoid receptors in your brain and in your immune system. But the exact process of how the drug affects them isn't clear yet. Many people believe that the growing interest in using cannabis for medicinal purposes is linked to the opioid crisis. People see medicinal cannabis as similar to herbal remedies or supplements used to improve health or ease symptoms of illness. However, like some herbal products, medical cannabis can have risks, including causing a high, intoxication, or impairment. These risks aren't fully understood because there haven't been enough clinical trials.

While both cannabis and opioids help with pain, cannabis has never been known to cause death from taking too much, unlike opioids. More than three out of five drug overdose deaths involve opioids. So, why do people still use opioids for pain? Opioids are easier to get because they're legal and widely accepted in culture. Healthcare providers can prescribe them more freely since many opioids are classified as schedule II drugs. This means there are a lot of different types available. On the other hand, cannabis and its derivatives are classified as schedule I drugs, making them illegal. This means that the law doesn't recognize any medical benefits of cannabis.

February 15, 2024 – Ukrainian President Volodymyr Zelenskyy signed into law a bill legalising the medical use of cannabis. More than [6 million people](#), including cancer patients, civilians with post-traumatic stress disorder, and wounded soldiers need medicine containing cannabis, according to lawmakers. The bill signed by Zelenskyy would only come into force six months after it is officially published. Importantly, the legislation maintains the prohibition on the sale or supply of cannabis for recreational purposes. This landmark decision marks a significant shift in Ukraine's approach to cannabis legislation, aimed at providing relief to millions of people grappling with various medical conditions. These individuals rely on cannabis-based medication for managing their health conditions and alleviating symptoms associated with their ailments.

Despite political divisions, the Ukrainian health ministry stands in favour of the legislation. Under its purview, the ministry is tasked with compiling a comprehensive list of diseases and conditions warranting medical cannabis prescriptions. Moreover, the bill outlines stringent regulations, including the requirement for special licenses

for cannabis cultivation and distribution. Additionally, producers are mandated to maintain 24-hour video surveillance accessible to law enforcement agencies.

This bill will enable businesses which obtain the correct licensing to cultivate, import, export, produce and store medical cannabis. But basically, there is no clarity on which doctors will be able to prescribe, or for which conditions. Medical cannabis patients will also need to obtain an 'electronic prescription' granted by the doctor based on their condition, as is currently the case with morphine. Patients will be able to carry and store such drugs in the amount determined by a single prescription. The Ministry of Health will approve the list of conditions for which medical cannabis can be prescribed in the coming months. Furthermore, there is also a lack of clarity over the distribution. Thanks to the possibility of import, patients will be able to get medicines in pharmacies that have the appropriate licence in six months. In addition, after the development of all the necessary by-laws, Ukraine will be able to independently manufacture such medicines.

The discussion about using cannabis for medical purposes is complex. Some people support it, saying it can help ease symptoms and treat certain conditions. Others have doubts and worry about possible negative effects, the lack of solid evidence, and the difficulties in regulating its use. There are worries about making sure it's safe and consistent, and that it doesn't end up being misused.

In the end, there are valid arguments on both sides of the debate. More research, clear rules, and careful decision-making are needed to make the most of cannabis's potential benefits while minimizing any risks it might pose in medical use.

1. https://www.researchgate.net/publication/11506409_Medicinal_Use_of_Cannabis_History_and_Current_Status
2. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5312634/>
3. https://www.unodc.org/documents/commissions/CND/2019/Contributions/October/Thematic_Debate/23_October/Tania_Ramirez.pdf
4. <https://www.webmd.com/a-to-z-guides/medical-marijuana-faq>

Bolhan Oleksandr

1st year student

Lviv Polytechnic National University

Scientific Adviser

Dyak Tetiana

SOCIAL IMPACT OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE: CHALLENGES AND BENEFITS

Artificial intelligence (AI) has a rich history dating back to the mid-20th century when scientists began exploring the possibility of creating machines that could think and learn like humans. Nowadays, the advancement of AI presents new challenges and opportunities. Therefore, we have decided to examine how AI can transform human society and the problems we should address soon.

To begin with, AI changes the ways humans interact with technologies and search for information, particularly by analysing our behavior, preferences, and past interactions. AI-powered Natural Language Processing enables more natural interaction with technology. AI systems, widely used in search engines and virtual assistants, develop a deeper understanding of user context and intent, allowing for more meaningful interactions. For example, virtual assistants can provide contextual responses by considering the user's location and previous interactions.

In recent years, AI-driven chatbots have become increasingly popular due to their ability to search the web, scrutinise large data sets, generate text, and structure information. These versatile machines can assist people from all walks of life with daily tasks and work.

However, the potential role of AI in healthcare and education systems is undervalued. In the healthcare industry, technology is transforming the field with significant improvements in diagnosis, treatments, and patient care and drug development. Algorithms can scan medical images such as X-rays with exceptional precision, aiding earlier and more accurate disease detection. They can also examine a patient's medical history, genetic data, and lifestyle factors to identify risks for certain diseases, allowing for preventative measures and tailored treatment plans. AI-powered surgical robots are capable of performing complex procedures with greater precision [1].

In education, AI finds its uses in the platforms that examine student performance to identify areas where students might be struggling and automated tutors that provide individual feedback and support, addressing specific learning needs of students.

In the areas mentioned, we have already faced the following three primary challenges: bias and discrimination, security vulnerabilities, and misinformation and propaganda.

The first problem is that AI learns from the data it has trained on. If that data contains biases, the chatbot can perpetuate the biases in its responses and unfairly treat certain groups of users. For instance, a chatbot biased against a particular ethnicity might provide lower-quality service or inaccurate information [2].

The second issue is AI systems being vulnerable to hacking attempts. Hackers could exploit these vulnerabilities to spread malicious software and or even take control of the chatbot itself. Perhaps the most concerning issue is the possibility of stealing sensitive user data, such as health information and the content of conversations held with a robot psychologist.

And finally, AI bots have the potential to be used to spread false information or propaganda, which may lead to the manipulation of public opinion. Malicious actors could manipulate a chatbot to provide biased or incomplete information, influencing users' views and promoting harmful products. This manipulation poses a threat, especially when discussing essential topics such as elections or public health issues. It is vital to be aware of this danger and to take steps to prevent it.

The two fields that are worth discussing separately because of their particularities are business and art.

The impact of AI on the workforce is one of the most complex and concerning. AI excels at automating repetitive tasks and displacing workers in jobs like data entry, assembly lines, basic customer service, manufacturing, and logistics. According to the Director of the International Monetary Fund, AI will affect almost 40 percent of jobs around the world, replacing some and complementing others [3].

Thus, employers should plan for workforce transitions and invest in reskilling initiatives to equip employees with the skills needed for a new workplace. The so-called Black Box problem is that the lack of transparency makes it difficult to understand how and why AI systems reach certain conclusions. As for the advantages of the technology, AI-powered products and chatbots make it easier to generate business ideas, lure clients and automate processes.

AI art generation has become a fascinating yet controversial topic. The key issues surrounding generative art are unclear ownership, use of existing artwork and originality concerns. The ownership of art pieces is unclear as there is no legal consensus on who owns the copyright of AI-generated art. AI art generators are trained on massive datasets of existing artwork, raising concerns about potential copyright infringement. Artists often do not consent to their work being used to train AI models.

As AI art continues to evolve, it becomes increasingly difficult to distinguish between human-created and AI-generated art, potentially impacting the value of human artistry. The last issue is that some argue that AI art is merely a remix of existing styles and lacks the originality of human-created art, so it should not be used in commercial works. Contrarily, AI-based algorithms proved to be extremely helpful to artists in their routine tasks [4].

Therefore, since we are facing even more challenges related to AI usage, it is necessary to stay competitive in this shifting world.

1. IBM: "What is artificial intelligence in medicine?" nis W. 2015. The Rule of Law and the World of Myth. Available at: <https://www.ibm.com/topics/artificial-intelligence-medicine>)

2. Forbes: "AI Bias in Hiring: How Algorithms Can Discriminate" by Jason Miranda. Available at : <https://www.forbes.com/sites/madelinehalpert/2022/10/09/ai-powered-job-recruitment-tools-may-not-improve-hiring-diversity-experts-argue/>

3. International Monetary Fund: "AI Will Transform the Global Economy. Let's Make Sure It Benefits Humanity". Available at: <https://www.imf.org/en/Blogs/Articles/2024/01/14/ai-will-transform-the-global-economy-lets-make-sure-it-benefits-humanity>

4. The Gradient: "AI art replicates inequity at scale. We need to learn about its biases – and outsmart the algorithm". Available at: <https://www.theguardian.com/books/2023/feb/24/ai-art-replicates-inequity-at-scale-we-need-to-learn-about-its-biases-and-outsmart-the-algorithm>

Bondarenko Artem
1st year cadet
Donetsk State University of Internal Affairs
Scientific Adviser
Chernionkov Yaroslav

FOREIGN LANGUAGE TRAINING OF FUTURE LAWYERS AND POLICE OFFICERS ACCORDING TO THE NATO LANGUAGE STANDARD

With the euro integration of Ukraine, the question arises about the transition to high-quality standards in the field of law enforcement activities. Since in Ukraine police officers are equated with military personnel, the only logical and rational solution was to retrain employees according to the same standards. We are going to analyze the most common and basic international agreement STANAG 6001, according to which our employees also study to improve their English language (since it is international and specified in the agreement itself). So let's analyze the concept itself.

STANAG (Standardization Agreement, Standard NATO) is an international agreement valid in NATO countries and partner countries. One of the many agreements in this treaty, namely STANAG 6001, deals with foreign language proficiency standards for military personnel. According to the STANAG standard, testing is carried out and a corresponding certificate is issued. In Ukraine, the exam is conducted in accordance with the order of the Minister of Defense of Ukraine [1].

It is quite interesting that according to what criteria and who can pass the test of knowledge. Candidates for training from among the employees of the Armed Forces of Ukraine and the National Police of Ukraine are selected according to the following criteria:

- the candidate applies to be sent to work abroad as part of national contingents, national personnel, multinational military administration bodies, in foreign diplomatic institutions of Ukraine, international organizations, for training;
- the candidate holds a position that requires the use of a foreign language, or is in the reserve of candidates for such a position;
- the candidate participates in international events [2].

After passing, there is an immediate result, namely the level of proficiency in STANAG; there are the following stages of proficiency. Training is conducted within the framework of standardized speaking levels (SMP): SMP 0 (Lack of practical skills); SMR 0+ (Educated minimum); CMR 1 (Survival); CMR 1 + (Survival +); SMP 2 (Functional); CMR 2+ (Functional +); SMR 3 (Professional); SMP 4 (Expert) [1].

The key aspect is how the testing itself takes place:

The exam consists of four parts: writing, listening, reading, and speaking. It should be noted that it is this set of exams that gives the most successful results, but in principle it is basic for learning the English language. It all boils down to the fact that a person who passes the test for these 4 categories at the basic level has simple

concepts of both the spoken and written level but it is worth noting the term of passing and also the choice of language in which the test is taken [3].

The exam for the SMP 2 level is held twice a month in English and once every 1-2 months in German and French. Language testing for the CMP 3 level is carried out if there is a sufficient number of a relevant request to form a group (on average, once every six months). Candidates are notified of the date of the test 3-5 days before it begins. It is important that the study is based on several languages of Indo-European origin, which gives a lot of profile knowledge of the language and personal development in the field of linguistics. Proving that this training course is integrated, innovative, valid and effective, after completing it the candidate receives a certificate [2].

Applicants who have listened to the training program and successfully passed the final exams are issued a Certificate of Determination of the Level of Foreign Language Proficiency in accordance with the STANAG 6001 standard, and graduates of a specialized foreign language course receive a certificate of completion of a specialized course. Those candidates who did not pass the exam are issued a certificate of completion of the foreign language course. In addition, the certificate has a certain validity period. The certificate is considered valid for three years from the date of passing the test. It is quite convenient that confirmation is not mandatory [3].

I'm a first year cadet of the Donetsk State University of Internal Affairs, so our main aim in the process of teaching English is the formation of foreign language communicative competence and readiness to pass the NATO Standard Test.

That's why every month, in addition to dialogical/monological speaking at practical classes, we hold meetings with native speakers that have a practical component of studying. In particular, cadets and students had the opportunity to receive and discuss information on the following topics: «Los Angeles Police», «Court Procedure», «Police K-9 Units», «Top 10 serial killers of the USA», «Human Rights», and many others. All teachers of the Foreign Languages Department and a certain group of cadets are registered on the «CEPOL-LEEd» platform and participate in webinars and seminars. Meetings of the «English Discussion Club» are held every month at the university. Club members discuss pressing issues of our professional activities, such as: «NATO Language Standards», «European Court of Human Rights», «CEPOL» and others [4].

Therefore, having considered all the key aspects of STANAG 6001, its principle of operation and method of implementation, we can say that it is currently the most effective and quite accessible to study personnel of the National Police and is the only way to improve qualifications and knowledge of a foreign language.

1. What is STANAG 6001? [Electronic resource]. URL: <https://www.jit.academy/shhotake-stanag-6001/>

2. STANAG 6001. [Electronic resource]. URL: https://nuou.org.ua/assets/documents/dodb_stanag_6001.pdf

3. Military STANAG 6001 [Electronic resource]. URL: <http://www.stanag6001.com/languages/>

4. Chernionkov Yaroslav. Future Police Officers' English Language Training According to NATO Standards // Іншомовна підготовка працівників ОВС та фахівців із права [Текст]: матеріали XI міжвуз. наук.-практ. інтернет-конф. (Київ, 25 трав.2023 р.) / [редкол.: С. Д. Гусарев, С. С. Чернявський, С. В. Шутенко та ін.]. – Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2023. – С. 9-11. <http://elar.naiu.kiev.ua/jspui/handle/123456789/23975>

Demchyshak Yuriy

1st year post-graduate

Lviv State University of Internal Affairs

Scientific Adviser

Professor Zelenska Olena

EXECUTION OF DECISIONS OF FOREIGN COURTS IN CIVIL CASES IN UKRAINE

The enforcement of the decisions rendered by the foreign courts in civil cases has emerged as a progressively pertinent and intricate matter within the sphere of the international legal collaboration in Ukraine. In an era characterized by the heightened global interconnectivity, the individuals and businesses frequently become embroiled in the cross-border disputes, underscoring the imperative need for a resilient legal infrastructure facilitating the implementation of the foreign court judgments. Within the Ukrainian context, the assurance of a seamless and efficient execution of the decisions emanating from the foreign jurisdictions assumes paramount significance. Such assurance not only plays a pivotal role in fostering the international trust but also serves as a cornerstone for advancing the equitable and expeditious resolution mechanisms for the disputes on a global scale. In essence, the establishment of a robust framework for the enforcement of the foreign court judgments in Ukraine is pivotal to sustaining the international cooperation, enhancing legal predictability, and fortifying the principles of fairness and justice in the resolution of the transnational conflicts.

The execution of the decisions of the foreign jurisdictional authorities have been studied by such scholars as L. Anufriyeva, M. Biryukova, Yu. Bilousov, M. Bragina, N. Goronkova, O. Yevtushenko, O. Kyivtsa, V. Kisil, V. Kossak, L. Luntsa, R. Lyashenko, M. Malskyi, M. Mykhailiv, V. Nahnybida, Yu. Prytyka, M. Selivanova, L. Fedinyak, S. Fursa, H. Tsirata, and others. However, due to the rapid development of legislation and legal practice some aspects of the mentioned topic remain not fully researched by the Ukrainian scholars.

The purpose of this paper is to critically examine the legal mechanisms and challenges associated with the execution of the decisions from the foreign courts, particularly in civil cases, in Ukraine. By exploring the existing legal provisions and

analyzing the practical implications, the aim is to provide the insights into the strengths and weaknesses of the current system.

The legal framework regarding the enforcement and recognition of the foreign court decisions in Ukraine is primarily governed by the Code of Civil Procedure of Ukraine and the international treaties. Ukraine is a party to various international treaties that address the recognition and enforcement of the foreign court decisions. The bilateral and multilateral agreements may provide specific procedures and conditions for recognizing and enforcing the judgments between the countries involved. Ukraine has recently become a party to the “Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Judgments in Civil or Commercial Matters”. The Convention provides a framework for the cooperation in the civil matters, including the recognition and enforcement of the judgments. Additionally, Ukraine is a party to “United Nations Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards” (New York Convention 1958) which was developed to promote and streamline the enforcement of the arbitration agreements and awards in the international context.

Another important source of law that governs the recognition and enforcement of the foreign court decisions are the international bilateral treaties with the specific countries. An example of such treaties is an “Agreement between Ukraine and the Republic of Poland on legal assistance and legal relations in civil and criminal cases”, which facilitates the cooperation, ensures the protection of the rights of individuals, and enhances the effectiveness of the legal processes in the civil matters in both countries.

Examining the criteria governing the acknowledgment of the foreign court decisions assumes the paramount importance in the comprehensive evaluation of the enforceability of the judgments within the legal landscape of Ukraine. It is important to delve into the parameters that determine when and under what circumstances a foreign court decision can attain the recognition within the jurisdiction of the Ukrainian courts. The multifaceted analysis will encompass the critical elements including, but not limited to, the adherence to due process, the extent of the jurisdiction exercised by the foreign court, and the alignment of the decision with the fundamental tenets of the Ukrainian public policy.

Beginning with due process, the meticulous scrutiny of whether the foreign court decision was rendered in accordance with the principles of fairness, transparency, and procedural regularity is imperative. The Ukrainian courts, in their evaluation, seek to ensure that litigants were afforded a fair opportunity to present their case, that the proceedings were conducted in an impartial manner, and that the decision emanates from a process characterized by the procedural integrity.

The jurisdictional considerations stand as the another pivotal facet in the recognition of the foreign court decisions. The Ukrainian courts scrutinize the extent to which the foreign court had a legitimate basis to exercise the jurisdiction over the matter at hand. This involves an assessment of whether the parties involved had the sufficient connections to the foreign jurisdiction and whether the foreign court's jurisdictional assertions aligned with the principles accepted under Ukrainian law.

Moreover, the alignment of a foreign court decision with the public policy of Ukraine emerges as a crucial determinant. The Ukrainian courts are vested with the authority to withhold the recognition if the decision in question is deemed to contravene the fundamental principles embedded in the Ukrainian public policy. This evaluative process encompasses a meticulous examination of whether the foreign decision conflicts with the core values, legal norms, and societal principles that Ukraine upholds.

To initiate the enforcement of a foreign court decision in Ukraine, the interested party must submit an application to the competent Ukrainian court along with the necessary supporting documents. The application should include a copy of the foreign court decision, duly certified and translated into Ukrainian, as well as the evidence confirming the decision's legal force in the country of origin. Upon receiving the application, the Ukrainian court will examine the documents to ensure their compliance with the requirements set forth in Ukrainian law. If any deficiencies are identified, the court may request additional information or clarification from the applicant. Once the documents are deemed satisfactory, the court will proceed with the enforcement process.

The enforcement procedure typically involves notifying the debtor of the foreign court decision and providing them an opportunity to present their objections. The debtor may contest the enforcement on specific grounds, such as a violation of their right to a fair trial or a lack of reciprocity between the legal systems of Ukraine and the country where the decision was issued. If no valid objections are raised, the Ukrainian court will issue an enforcement order. This order enables the use of the various enforcement measures to compel the debtor to comply with the foreign court decision. These measures may include the asset seizures, wage garnishments, or other forms of the legal action to satisfy the obligations outlined in the foreign judgment. It is important to note that the enforcement process may encounter challenges, and the effectiveness of the enforcement measures depends on the specific circumstances of the case. Factors such as the availability of the assets, the debtor's financial situation, and the nature of the foreign court decision can influence the success of the enforcement efforts.

Throughout the enforcement process, the Ukrainian court will strive to uphold the principles of fairness and due process, ensuring that both parties have an opportunity to present their case and that the enforcement aligns with Ukrainian legal standards. Additionally, the court's decisions in the enforcement process are subject to appeal, providing a mechanism for the parties to challenge unfavorable rulings.

Execution of the decisions from the foreign courts in Ukraine poses both opportunities and challenges for the international legal landscape. Enforcing a foreign court decision in Ukraine involves a detailed legal process governed by the Civil Procedure Code of Ukraine and the international treaties. The creation of an effective mechanism for implementing the decisions of the foreign courts in Ukraine in civil cases is critically important for ensuring the legal stability and international trust. It is essential to emphasize that proper legislation and a system for the enforcement of the judicial decisions are the key elements in upholding justice and legal order under

conditions of the modern globalized world. Addressing the potential areas of the improvement should involve a comprehensive review of the best international practices. In conclusion, the development of a reliable mechanism for the execution of the foreign court decisions in civil matters is not only a matter of the domestic legal significance but also a crucial factor in promoting the international legal cooperation and fostering confidence in the Ukrainian legal system. Through a careful consideration of the best practices and a commitment to the continuous improvement, Ukraine can further enhance its legal infrastructure and contribute to the broader framework of the global legal harmony.

1. Цивільний процесуальний кодекс України. 2004. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>

2. Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Judgments in Civil or Commercial Matters. 2019. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/en/973_001-19#n3

3. United Nations Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards. 1958. Mode of access to the resource: <https://www.newyorkconvention.org/english>

Derkach Ostap

3rd year cadet

Lviv State University of Internal Affairs

Scientific Adviser

Posokhova Anzhela

COMMUNITY POLICING: ESSENCE AND CHARACTERISTICS

The relevance of this topic in today's context is that interaction between the police and other law enforcement agencies and the public is a prerequisite for the political stability of every state, and especially Ukraine, which is under martial law. The success of leading democratic foreign countries would not have been possible without proper legal regulation and practical functioning of the institution of public participation in law enforcement. Measures aimed at combating crime and preventing the commission of offenses will not lead to a dramatic improvement in the situation unless the efforts of law enforcement agencies, in particular the police, are widely supported by the population.

According to Article 11 of the Law of Ukraine "On the National Police": police activities are carried out in close cooperation and interaction with the population, territorial communities and public associations on the basis of partnership and are aimed at meeting their needs.

The level of public trust in the police is the main criterion for assessing the effectiveness of police agencies and units. In Ukraine, the level of public trust in the police is assessed by independent sociological services.

Interaction between the police and the community is called "**Community policing**". This interaction means that the police carry out their activities taking into account the opinion of the public on the problems of public safety and public order in the service area.

"**Community policing**" is an ongoing interaction between the police and the public and local governments for the sake of a common safe space.

"**Community policing (CoP)**" is an approach to daily police work based on the principles of constant communication, where:

- the police and the local community feel a shared responsibility for safety;
- the police respond to the needs and requirements identified by the community;
- interaction and communication between the police and the public is effective and brings certain useful results;
- cooperation is aimed at preventing crime and creating a joint plan of preventive activities.

CoP means interaction with the public not by one or several police departments, not for a certain period of time, but by all police units on a daily basis!

The tasks of CoP include:

- improving the quality of life of people;
- improving the quality of services provided by the police to the community;
- crime prevention;
- building mutual trust between the public and the police;
- encouraging people to participate in the life of local communities;
- ensuring greater visibility of police activities;
- strengthening social responsibility.

When analyzing the term "Community policing", we should focus on the benefits of this interaction for each actor involved in it.

Why does the community need community policing?

- Residents will be able to report security problems to the police and work together with the police to find solutions to overcome them;
- the local police will take into account the public's opinion on security issues when planning their work, and local security programs will be formed on the basis of this information;
- introduction of innovative platforms for communication with the public (online platforms, creation of crime maps, thematic meetings, joint initiatives, etc.) will help residents receive a faster response to their appeals and solve security problems more effectively;
- closer communication and interaction between the public and the police will increase people's awareness of what the police do, their role, rights and responsibilities;
- focusing on the causes of crimes will allow for early prevention, and the community will be able to monitor police activities and receive up-to-date information on the state of security in their area of residence;

- the criterion for evaluating police work will be how the police solve security problems identified by the population, while the evaluation itself will also be given by representatives of communities, local governments, and independent experts.

Why do local authorities need community policing?

- Local authorities are responsible for providing welfare, lighting at night, repairing roads and footpaths, emergency buildings, etc. That is why their role in the development of Community Policing is very important;

- Community Policing allows to focus police activities on important aspects of safety in the city (e.g. drug addiction, burglaries, etc.) and agree on how to solve them;

- local authorities, together with residents, can identify areas in the city, village, or town that are dangerous for people and better understand their security needs;

- local authorities can respond to people's requests to improve security with concrete actions, which will increase trust in them;

- local authorities can set priorities in the development of the city (territory) that are important to the population and provide an effective plan for achieving the goals;

- a safe territory is more attractive for investment projects, which makes it possible to attract external funds for the development of cities and towns. The safer a city or village is, the more comfortable it is for tourists, who will provide additional income for the community.

Why does the police need community policing?

- By involving people (e.g., joint patrolling, territory surveillance, and timely information to patrol officers), the police will be able to prevent new offenses more effectively. As a result, there will be less work involved in responding to and investigating crimes;

- cooperation with active residents will help to gain community support and build trust between the police and residents;

- solving problems that concern the community contributes to a positive image of the police;

- by cooperating with the community, the police have the opportunity to raise awareness of their work (e.g., the limits of police competence or alternative ways to solve problems). This will further reduce the workload of patrol police.

Community Policing is an integral part of everyday police work in countries such as Belgium, Bulgaria, Cyprus, the Czech Republic, Denmark, Germany, Estonia, Spain, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, the Netherlands, Poland, the United Kingdom, and the United States.

In many countries, there is a practice of neighborhood watch, when residents of a cottage community or a courtyard of a multi-storey building share "patrol" shifts and monitor the area. For example, they keep an eye on parked cars or playgrounds in the courtyard. In cases where residents notice something suspicious or dangerous, they call the police (using 911 (102) or a special direct phone number).

In Ukraine, there is a POLIS program from the international organization IREX. Thematic meetings between police officers and community members are held at libraries or other organizations. Such meetings allow the community to understand

the powers of police officers and ask them any questions, even those that are not related to the service. This brings the community closer to the police officers.

Summarizing the above, it is worth noting that the analysis of the experience of various foreign countries in the interaction of the police and other law enforcement agencies with the public to ensure public safety and public order requires increased activation of not only law enforcement agencies, but also the public, since these tasks cannot be solved by law enforcement agencies alone. In our opinion, compared to other countries, the interaction between the National Police of Ukraine and Ukrainian society is low, as we do not have a clearly defined plan of interaction, joint actions to prevent offenses and carry out preventive activities, the level of public trust in the police has increased only under martial law, after many National Police officers joined the Armed Forces of Ukraine, and others actively helped our citizens solve problems that arose in connection with the actions of the aggressor.

Therefore, we should definitely adopt this approach of foreign countries and establish police-society, society-police contact based on cooperation, trust in each other, joint solution of important problems and joint responsibility for the result.

1. Закон України «Про Національну поліцію» від 02.07.2015 р. (дата звернення 20.02.2024).

2. Кейдалюк В.О. Міжнародний досвід взаємодії поліції та громадськості. Південноукраїнський правничий часопис, 2022. С. 94-98 (дата звернення 20.02.2024).

3. Експертний центр з прав людини. Взаємодія поліції та громади. URL: https://ecpl.com.ua/wp-content/uploads/2017/02/com_pol.pdf (дата звернення 21.02.2024).

Dovhoruk Yana

1st year student

Lviv Polytechnic National University

Scientific Adviser

Verbytska Khrystyna

SOCIAL MEDIA AS A CATALYST OF SPREADING FAKE NEWS

Socials have become an essential for many people around the world. You can stay in your bed and find any kind of information, get to know new people, share your thoughts and ideas with others. Sounds great and many will agree with it, but is it really so?

We usually use social media to distract ourselves from reality, but we always forget that not all content we see in this “different reality” is true. From edited photos on Instagram to fake news on Facebook that will be shared by thousands of people. Lots of people believe in the truthfulness of the information they see for the first time. They do not want to learn more, to go to official sources of information. They saw the resonant news, they got shocked, then they click on the “share” button.

In addition, the spread of fakes is influenced by various bots. Their task is to spread information and make it popular. These can be short messages that can usually be seen in comments. They are short in form and shocking in content. These messages tend to be duplicated several times for greater impact. And unfortunately, it works. It is easy to distinguish a bot from a real person - just go to the page from which the comment was written, but you need to spend time that you never have.

With the development of technology, fake news production technologies have also begun to evolve. If earlier, after reading a text with sensational news, doubts arose due to the lack of photo or video evidence, now it is possible to generate this evidence. For instance, there are many cases where Russian propagandists have tried to use artificial intelligence to produce such photos and videos. At first it was easy to see that it was a fake, now it has started to look more professional and this is a problem that can only be solved by checking the source of information.

We must say, that fake news are easier to spread on social media not only because of people's trust for it, but also because of the lack of responsibility for doing so. No social network in Ukraine can be regulated by law. In 2020, a draft law "On Countering Disinformation" was developed, but it was never registered. It was criticized for being too strict in its regulation of journalistic activity.

According to an annual survey USAID-Internews for 2023 the number of respondents who believe that they can recognize paid-for content has dropped significantly (from 72% to 67%). 84% of respondents are aware of the existence of disinformation materials, and most think they can distinguish between them. At the same time, 57% of the audience perceive disinformation as not an urgent problem. So we draw a conclusion that people have knowledge of the problem but do not use it.

For a better understanding, it is important to have statistics on media usage.

Social networks are more popular among Ukrainians aged 18-35, while Ukrainians over 46 make up the majority of the audience of TV, radio and the press. "Yedyni Novyny" telethon is known to 80% of respondents, and 45% of those who are aware are its weekly viewers.

In 2023, Telegram continues to be the main social network for communication and news consumption, showing significant growth in both areas. Facebook, on the other hand, has seen a decline in audience reach and a shortage of news consumption. Viber shows an increase in audience reach, but news consumption statistics remained unchanged. TikTok showed an increase in consumption in both communication and news.

The most popular news channels in social media:

- Telegram – Trukha Ukraina, Ukraine Now, Lachen pyshe, TSN news;
- Facebook - Ukrainska Pravda, Suspilne Novyny;
- YouTube - STERNENKO, 24 Kanal, TSN, Ukrainska Pravda;
- Viber - Blyskavka, Krayina_info.

On social media, Ukrainians most often follow such bloggers/opinion leaders as Serhiy Sternenko, Serhiy Prytula, and Volodymyr Zelenskyi.

The audience of news sites is 41%.

The most popular news services are Ukr.net and UNIAN (unian.net), while the most popular news sites are 1+1/TSN (1plus1.ua/tsn.ua) and Ukrainska Pravda (pravda.com.ua). Regional news sites are more popular among residents of the eastern regions:

Television audience - 30%.

Radio audience is 10%.

Print media audience - 3%.

From the Internews study, we can conclude that trust in the media is quite high. 60% of respondents trust news in social media, but this figure is reduced by the lack of facts and suspicions of unreliable information.

The news that Ukrainians are most concerned about right now is the news related to the Russian-Ukrainian war. The majority of polled - 74% - believe they receive enough or even a lot of content about the war. 65% of the audience trusts the news about the war, considering it to provide timely, reliable information and good analysis of events. However, the more popular a topic is, the more discussions it causes. And the more discussions, the more false information it provokes. Unlike at the beginning of the full-scale invasion, when people were emotionally uplifted and did not fall for anti-Ukrainian messages, the situation has changed now. Everyone is a traitor, the country has long been betrayed and other nonsense aimed at dividing society and causing a lack of trust to the authorities.

But it must be said that there are people who point to those lies. These are journalists, public figures, bloggers and just people with a large audience. On the other hand the same people can manipulate the masses by spreading rumors, fakes, etc.

So the conclusion is that you need to have a head on your shoulders and rely only on official sources. If you see a post where someone talks about some important event but does it emotionally, try to stop yourself of getting emotional too. Instead of going to the comment section, go to Google and search for information about this event on official sites or reliable sources. And if the majority reacts like this to fake information releases there will be less fakes and more media literacy people in our society.

1. <https://internews.in.ua/wp-content/uploads/2023/10/Ukrainski-media-stavlennia-ta-dovira-2023r.pdf>

2. <https://cedem.org.ua/news/informatsiya-v-sotsmerezah/>

3. <https://explainer.ua/sotsialni-merezhi-yak-seredovishhe-fejkiv-shhotreba-znati-pro-facebook>

**Dus Anastasiia,
Dmytryk-Shykova Mariia-Viktoriia**
3rd year cadets
Lviv State University of Internal Affairs
Scientific Adviser
Kuzo Liubov

THE PROBLEM OF SEXUAL SLAVERY AT WARTIME

Throughout history and across the globe, armed conflicts have consistently been associated with violations of human rights. As conflicts persist, women face escalating security challenges, making them more susceptible to persecution. Within these conflicts, women endure various forms of violence stemming from discrimination and their heightened vulnerability, including sexual violence such as mistreatment, torture, abuse, and trafficking.

Since the initiation of the Russian invasion of Ukraine, there has been a substantial increase in online searches for sexual services and pornographic material featuring Ukrainian individuals, particularly women and children, with a staggering 600 percent rise recorded. This conflict has exacerbated the issue of sexual slavery targeting Ukrainian women, leading to a dramatic surge in cases of human trafficking. Victims of these crimes are often deceived online with false promises, subsequently subjected to abuse within private residences in host nations, or intercepted at border crossings by covert traffickers, frequently linked to organized crime. Many individuals seeking assistance find themselves coerced into earning money under exploitative conditions after being initially promised help.

Addressing the escalating issue of human trafficking globally, the Secretary General of the Organization for Security and Co-operation in Europe (OSCE) acknowledged a significant rise in the number of reported cases. In response, the OSCE has initiated the "Be Safe" campaign, aimed at educating individuals about the dangers of human trafficking before they depart their home countries, encouraging them to utilize the provided hotline for assistance. Additionally, the organization collaborates closely with neighboring governments to address this pressing issue, striving to get their attention and cooperation.

Aside from sexual exploitation, there has been a noticeable increase in instances of forced begging and fraudulent marriages. Over the past 15 years, profits generated from human trafficking have soared fivefold, reaching an estimated \$150 billion annually. The OSCE stands at the forefront of combating human trafficking, recognizing it as a form of contemporary slavery.

Amidst the turmoil of war, thousands of Ukrainian refugees abroad are confronted with the peril of falling into labor and sexual exploitation, as well as becoming victims of human trafficking. Often, perpetrators exploit the vulnerability of these individuals, resorting to deceit, coercion, or even violence to ensnare them, as evidenced by incidents involving Ukrainian refugees in Finland.

A joint parliamentary assembly held in Warsaw addressed the pressing issue of modern slavery risks facing Ukrainian refugees, with the participation of OSCE

delegates and lawmakers from Bulgaria, the Czech Republic, Estonia, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Moldova, Montenegro, Poland, Romania, and the United Kingdom. Following the plenary session, a communiqué was issued outlining key priorities for combating human trafficking amidst large-scale migration flows.

Primary among these priorities is the need to bolster legislative measures to counter the threat of human trafficking for Ukrainian refugees. Amendments to national laws should be enacted to ensure comprehensive, long-term support for victims of human trafficking and forced displacement. Additionally, the establishment of task forces dedicated to the exchange of best practices and technologies is deemed essential. Facilitating rapid information sharing at both domestic and international levels is paramount in addressing this issue effectively. Furthermore, the communiqué emphasizes the importance of implementing clear protocols for swiftly exchanging information concerning individuals seeking protection, particularly children, across transit and destination countries. A notable aspect of the communiqué is a plea to stop the genocide against Ukrainians and to facilitate the repatriation of Ukrainian children abducted by Russia.

For many years, colleagues from European parliamentary bodies, specialized organizations, and the general public have been actively engaged in seeking effective strategies to combat modern slavery. Last year saw the establishment of foundational cooperation between Ukraine and Great Britain in this endeavor, a collaboration that merits continued attention at the highest governmental levels. The challenges outlined have garnered increasing support from likeminded parliamentarians across Europe, yet sustained long-term support remains imperative, particularly for Ukrainians compelled to seek refuge abroad due to prevailing circumstances. Simultaneously, efforts must be intensified to create conditions conducive for Ukrainians to remain and thrive in their homeland.

The aggression perpetrated by Russia against Ukraine has resulted in flagrant violations of international humanitarian law. These transgressions include indiscriminate killings of civilians, enforced disappearances of innocent individuals, disregard for the distinction between civilian and military targets, utilization of internationally prohibited weaponry, and deliberate attacks on Ukrainian residential areas and infrastructure. These actions have tragically led to the loss of thousands of civilian lives and the displacement of approximately 4 million people, both internally and externally, who are in search of safety, protection, and humanitarian aid.

The term ‘sexual violence’ refers to all sexual assault on women that causes them physical and psychological pain, including the threat of such abuse, pressure to participate, or associated deprivations of freedom. There are various international legal conventions and texts prohibiting sexual assault against women during armed conflicts.

The Russian forces have used sexual violence against women and systematic and far-reaching sexual assault as a weapon of war and part of their war strategy and as a tool for intimidation in conflict situations. There is a glaring contradiction between the bitter reality from which Ukrainian civilians suffer and the actions taken by the international community to stop this aggression. Reports of hundreds of cases of

sexual violence committed by russian forces all over the country have been forwarded to international organisations, including rape, mass rape, the threat of sexual violence, sexual harassment, and compelled observation of sexual acts committed against family members.

Consequently, the ideal way to put an end to this violence is to strive for political and diplomatic solutions, move forward with negotiations on russia's cessation of hostilities, and ensure the specialised support and treatment of the victims of sexual violence, particularly in the context of the Ukrainian war. In fact, international diplomacy is the most effective means of influencing the behaviour of states, fostering peaceful international relations, and promoting human rights.

Sexual violence is a highly sensitive issue, particularly during peacetime, but its severity is amplified during periods of conflict. Sadly, with each report of liberated territories, new instances of sexual violence perpetrated by russian occupiers against Ukrainian individuals emerge. In times of war, various forms of sexual violence prevail, each constituting a war crime: rape, threats of rape, coerced prostitution, witnessing sexual abuse, sexual enslavement, forced pregnancy, and forced abortion.

Amidst war, traditional avenues for seeking assistance are often inaccessible. For instance, in regions experiencing ongoing hostilities or under occupation, individuals are typically unable to access hospitals, law enforcement agencies, legal authorities, human rights advocates, or mental health professionals. Finding refuge in shelters or relocating to safer areas to stabilize one's situation becomes exceedingly challenging.

Compounding the issue is the entrenched taboo surrounding sexual violence within Ukrainian society. Survivors are frequently hesitant and ashamed to seek help, further complicating efforts to address and support those affected.

Law enforcement officers of Ukraine have already started a number of criminal proceedings on rapes in Donetsk, Kyiv, Kharkiv and Kherson regions. However, as long as part of the territory is occupied by russia, Ukraine does not have the opportunity to obtain reliable information about the number of cases of sexual violence.

Admittedly, when it comes to sexual violence during war, it is not easy to bring the perpetrator to justice. This is usually a long process. It is not always possible to seek help and identify the offender.

How to reduce the risk of sexual violence during war?

If possible, evacuate. If a person is already in a zone of active hostilities or occupation or there is such a risk, it is very important to do everything to evacuate through the official "green corridors" of the Ukrainian authorities to safer territories. Unfortunately, this is not always possible. And it always hurts to leave your home, but rebuilding a home is easier than life.

If you stay in a dangerous area. If people did not manage to evacuate in time and they are in an area where there are russian occupiers, it is worth taking steps that will at least help reduce the risks. It is advisable not to be left alone. It makes sense to live with several families. This does not guarantee safety, but it is easier emotionally and can reduce the risks of rape. **Try not to leave the shelter.** Do not leave the house or shelter unless absolutely necessary, so as not to even catch the eyes of the

occupiers. Unfortunately, there is still a risk that the occupiers will break into the residence or even the bomb shelter. However, every effort should be made to minimize any contact. **Avoid receiving humanitarian aid from the occupiers.** In particular, the occupation authorities. Unfortunately, sometimes there is no choice. But this is extremely dangerous from the point of view of collecting personal data, manipulation mechanisms. Therefore, if there is access to help from Ukrainian volunteers or international organizations, it is definitely worth using it. **"Clean" gadgets from personal information.** Correspondence, photos, any personal and patriotic content should be deleted, because the Russian occupiers can check absolutely everything in your mobile phone.

Regrettably, in times of war, individuals may find themselves subjected to or witnessing acts of sexual violence. Within the context of armed conflict, where occupiers possess weapons and civilians do not, any notion of voluntary consent to sexual activity is rendered moot. The presence of weapons symbolizes power and inherently implies coercion; without means of defense, individuals are left vulnerable. Should a survivor have the courage to speak out, it's imperative that they receive genuine human support from those around them.

1. https://ajee-journal.com/upload/attaches/att_1671007161.pdf
2. <https://rubryka.com/en/2023/01/09/vijna-v-ukrayina-rizko-posylyla-problemu-seksualnogo-rabstva-shhodo-ukrayinok-gensek-obsye/>
3. <https://en.interfax.com.ua/news/blog/923385.html>
4. <https://la-strada.org.ua/en/articles/seksualne-nasylstvo-v-umovah-vijny-algorytm-dopomogy.html>

Dziuma Victoria

1st year post-graduate

Lviv State University of Internal Affairs

Scientific Adviser

Professor Zelenska Olena

CONTRACT FOR REAL ESTATE SERVICES

The study paper deals with the contract for the provision of the real estate services. It encompasses the legal relations arising in the process of entering into and executing the contract for the provision of the real estate services.

There is a paucity of scholarly works dedicated to the analysis of the contract for the provision of the real estate services in the field of civil law. Renowned scholars (O.V. Dzera, V.V. Luts, I.M. Kucherenko, and others) have scrutinized the provisions of the universal contract for the provision of the services, including its subject matter, rights and obligations of the parties, liability, and types of such contracts.

The codification of civil legislation in Ukraine, a crucial component of which involves the meticulous regulation of the significant societal norms, necessitates the intensification of the scientific investigations into the norms associated with the

respective field. Among the legal norms governing the service provision relationships, special attention is given to those concerning the contract for the real estate services, which constitutes a novelty in civil law. This contract is not regulated by current civil legislation or other legislative acts within the realm of the service provision. The introduction of this contract, a well-known legal instrument in many European countries, can be justified from a practical standpoint, meeting the needs of legal practice.

Due to the absence of a corresponding institute in the existing civil legislation and the official rejection of adopting a separate regulatory act or incorporating norms into the Civil Code of Ukraine, this institute remains unexplored. As the contract for the real estate services is among the novelties in Ukrainian civil law, certain difficulties arise in elucidating its essence, significance, legal nature, and its place within the system of the civil contracts in Ukraine. Clarifying these issues holds not only the theoretical but also significant practical importance, as the understanding of the contract's nature influences the formation of judicial practice on these matters.

The publications on this topic, primarily in the form of the articles, educational and scientific publications, etc., have emerged only after the adoption of the Civil Code of Ukraine, relying solely on the opinions of the individual scholars. The real estate services market is relatively new and unexplored, lacking a justified scientific foundation. There is no clearly defined list of the services that the realtors can provide in the real estate market, leading to an unregulated scope of their activities. Additionally, there are no requirements for the realtors as qualified professionals.

In any case, all the publications addressing the relevant issue in the field of the real estate activities have, on the one hand, emphasized the justification for regulating the corresponding relationships in the Civil Code of Ukraine, and on the other hand, draw attention to the insufficiently clear and consistent resolution of a range of the issues related to the contract for the real estate services. Clearly, the deficiencies that may impact the completeness of protecting the civil rights of the participants in these relationships should be addressed in the process of improving and supplementing the norms of the Civil Code of Ukraine. However, considering the existence of the current code, any subsequent changes and additions must be deliberate and thoroughly justified.

The relevance of the topic is heightened due to the practical emergence of the numerous issues related to the formation, content, and execution of such a type of the contract. These matters require the theoretical and legislative clarification. Specifically, these include: the need for a more precise definition of the concept of the contract for the real estate services; the analysis of the requirements for the individuals who may act as the real estate agents; the essential conditions and content requirements; the clarification of the peculiarities of modification, termination, and cessation of this contract, and so forth.

The aim of the paper is to elucidate the concept, essence, and significance of the contract for the provision of the services, particularly in the context of the real estate services, under contemporary conditions. This includes exploring the definition of the subject and the subjective composition of such a contract, its place in the system of

civil law in Ukraine, as well as the peculiarities of its formation, execution, modification, termination, and cessation.

The scientific novelty of the anticipated research results lies in conducting a comprehensive scientific investigation into the institute of the contract for the provision of the real estate services in Ukrainian civil law, taking into account the fundamental directions of civil legislation.

The practical significance of the anticipated results primarily lies in the formulation of proposals for the improvement of legislation, particularly the Civil Code of Ukraine. Additionally, recommendations can be provided regarding the interpretation of the specific problematic conditions in various situations. In the realm of scientific research, the obtained results can serve as a foundation for further exploration of the institute of the contract for the provision of the real estate services.

1. Аврамова О.Є. Місце договору про надання ріелторських послуг у системі договорів житлового права. Актуальні проблеми приватного права: договір як правова форма регулювання приватних відносин: матеріали наук.-практ. конф., присвяч. 95-й річниці з дня народження д-ра юрид. наук, проф., чл.-кор. АН УРСР В. П. Маслової (Харків, 17 лют. 2017 р.). Харків: Право, 2017. С. 77-80.

2. Грущинська Н. Договір про надання ріелторських послуг. Підприємництво, господарство і право. 2016. № 3. С. 21-26.

3. Русаль Л.М. Недоліки правового регулювання ріелторської діяльності. Юридичний науковий електронний журнал. 2021. № 8. С. 132-135.

4. Чмихов Ю.А. Місце ріелторського договору в системі цивільно-правових договорів. Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України. 2015. Вип. 39. С. 216-227.

5. Чмихов Ю.А. Якість надання ріелторських послуг: поняття та критерії. Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України. 2016. Вип. 41. С. 26-34.

Fiyalka Nazar

2nd year cadet

Lviv State University of Internal Affairs

Scientific Adviser

Zapotichna Roksolana

AI-POWERED LANGUAGE LEARNING: PROS AND CONS

The integration of Artificial Intelligence (AI) into language learning has reshaped traditional methods, offering personalized instruction and adaptive feedback. However, alongside its advantages, AI-powered language learning presents certain drawbacks. This article critically examines the benefits and limitations of AI applications in language learning, providing specific examples to illustrate its impact.

Language learning has undergone a significant transformation with the advent of

AI technologies. While AI facilitates personalized instruction and adaptive feedback, it also raises concerns regarding human interaction, privacy, and algorithmic bias. This article explores the advantages and challenges of AI-powered language learning, offering detailed examples to elucidate its implications.

Pros:

Personalized Learning: AI-driven platforms like Duolingo and Babbel employ machine learning algorithms to tailor instruction based on learners' proficiency levels. For instance, Duolingo adjusts lesson difficulty dynamically, ensuring personalized learning experiences for each user.

Adaptive Feedback: Language learning apps such as Rosetta Stone and Lingodeer provide instant feedback on exercises, enabling learners to correct errors in real-time. Rosetta Stone's TruAccent feature utilizes AI to analyze pronunciation and provide feedback, enhancing learners' speaking skills effectively.

Enhanced Accessibility: AI-powered tools like Google Translate and Microsoft Translator offer on-the-go translations across devices, making language learning accessible anytime, anywhere. These platforms utilize AI to deliver accurate and instantaneous translations, facilitating language practice for users globally.

Immersion and Engagement: Virtual reality language learning platforms such as MondlyVR and ImmerseMe provide immersive environments for language practice. ImmerseMe, for example, simulates real-life conversations with virtual characters, enhancing engagement and cultural understanding.

Cost-Effectiveness: AI-driven language learning apps like HelloTalk and Tandem offer cost-effective alternatives to traditional language courses. These platforms connect learners with native speakers for language exchange opportunities, facilitating free practice sessions and cultural exchange.

Cons:

Lack of Human Interaction: Despite AI's ability to simulate conversations, it cannot replicate the nuanced interactions of human communication. Learners may miss out on cultural nuances and social cues, impacting their ability to communicate effectively in real-world contexts.

Privacy Concerns: AI-powered language learning platforms may collect user data for algorithmic analysis, raising privacy concerns among learners. For instance, Babbel's speech recognition feature requires access to users' microphone data, prompting privacy considerations regarding data storage and usage.

Dependency on Technology: Heavy reliance on AI technology for language learning may lead to dependency and a lack of self-reliance among learners. In the absence of AI-powered tools, learners may struggle to practice language skills independently.

Algorithmic Bias: AI algorithms used in language learning platforms may exhibit bias, affecting the accuracy of feedback provided to non-native speakers. Bias in speech recognition algorithms, for instance, may perpetuate inequalities in language education.

Limited Customization: While AI can personalize learning content to some extent, it may not fully address the diverse needs and preferences of all learners.

Individuals with specific learning disabilities or linguistic backgrounds may require specialized instruction beyond what AI-powered platforms can offer.

AI-powered language learning offers numerous benefits, including personalized instruction, adaptive feedback, enhanced accessibility, immersion, and cost-effectiveness. However, it also presents challenges such as the lack of human interaction, privacy concerns, dependency on technology, algorithmic bias, and limited customization. By acknowledging these pros and cons, educators and learners can make informed decisions about integrating AI into language learning practices and explore ways to maximize its benefits while mitigating its limitations.

1. Huertas Abril, C., & Palacios-Hidalgo, F. J. (2023, December 12). New Possibilities of Artificial Intelligence-Assisted Language Learning (AIALL): Comparing Visions from the East and the West. *Education Sciences*, 13, 1234. <https://doi.org/10.3390/educsci13121234>

Gura Oleksiy

1st year post-graduate

Lviv State University of Internal Affairs

Scientific Adviser

Professor Zelenska Olena

CRIMINAL PROCEDURAL NATURE OF INCITEMENT TO THE CRIME

The modern doctrine elucidates in detail the issues of the provocation of bribery as a crime under Article 370 of the Criminal Code of Ukraine (hereinafter referred to as the CC), however, the issue of the procedural and legal nature of such a phenomenon as an incitement to commit a crime, which is mentioned in Part 3 of Article 271 of the Criminal Procedure Code of Ukraine (hereinafter referred to as the CPC of Ukraine), is not sufficiently covered [1, 34].

The need to study the legal nature of the prohibition of the incitement to commit a crime is caused by the extreme importance of the consequences of establishing the fact of provocation during the trial, namely, the prohibition established by Part 2 of Article 86 of the CPC of Ukraine to use the inadmissible evidence in making the procedural decisions [2].

In the provisions of the CPC of Ukraine, the legislator prohibits the incitement to commit a crime, defines the consequences of such provocation, namely, the inadmissibility of the evidence obtained as a result of the actions constituting the incitement, but at the same time distinguishes neither the meaning of the term "the incitement to commit a crime" nor its features. The absence of the legal regulation causes the difficulties for the law enforcement of the relevant provisions of the CPC of Ukraine and requires the doctrinal understanding, which may become the basis for the appropriate legislative amendments to the CPC of Ukraine.

An analysis of the Supreme Court's policy in the cases where the defense refers to the incitement by the law enforcement agencies shows that such references are most often made in cases of white-collar crimes (Articles 368, 369, 369-2 of the CC) and cases of drug trafficking (Articles 307, 309, 315 of the CC) [3].

Turning to the analysis of the legal positions of the Supreme Court, it can be claimed that the court of cassation mainly refers to the European Court of Human Rights (ECtHR), *Ramanauskas v. Lithuania*, case No 74420/0105, Judgment of 05.02.2008, §55, which was also subsequently reproduced in *Burak Hun v. Turkey*, case No. 17570/04, Judgement of 15.12.2009, § 42, *Sepil v. Turkey*, No. 17711/07, Judgement of 12.11.2013, § 33, *Furcht v. Germany*, No. 54648/09, Judgement of 23.10.2014, § 48 and others.

According to this definition, the European Court of Human Rights understands the incitement as the cases when the officials involved, who are either security officials or persons acting on their behalf, do not limit their actions to the investigation of a criminal case in an essentially implicit way, but influence the subject to provoke him to commit a crime that would not otherwise have been committed, to make it possible to detect the crime, i.e. to obtain the evidence and initiate criminal proceedings [4].

According to previous studies, Ukrainian legislation does not contain the term "the incitement to commit a crime", as well as it does not contain any reference to it, which makes it almost impossible to apply this definition in the court practice.

The purpose of the study is to develop a scientifically sound definition of the incitement of the crime that reflects the core of this phenomenon for criminal proceedings, based on a comprehensive analysis of the doctrinal provisions on the incitement to commit a crime, analysis of the case law of the European Court of Human Rights and national case law, in particular, the decisions of the Supreme Court; to identify the components of this phenomenon and its structure and features to formulate the recommendations for improving the national criminal procedure law.

To achieve this purpose, the following tasks are to be solved:

- to study the doctrinal definitions of the incitement in its criminal and criminal procedure aspects;
- to determine the place of the legislative provisions on provocation of a crime in the system of criminal procedure law institutions;
- to determine the approaches to the interpretation of provocative behaviour and its features in the case law of the ECtHR, revealing their impact on domestic law enforcement;
- to formulate a scientifically sounded definition of the incitement to commit a crime, which reflects the core, structure and signs of this phenomenon within the framework of criminal proceedings;
- to identify and outline the subject matter of proving the action of the incitement to commit a crime;
- to carry out a comparative analysis of the provocation elements in different types of crimes;

- to substantiate the author's idea of improving the mechanism of legal regulation of the prohibition of the incitement to commit a crime by amending the CPC of Ukraine and other legal acts.

The object of the study is the place of the incitement to commit a crime in the system of human rights violations that entail the inadmissibility of the evidence obtained during the pre-trial investigation.

The subject of the study is the incitement to commit a crime as a criminal procedure category and phenomenon.

It is expected that the study will be the first scientific research of "the incitement to commit a crime " not in the criminal law dimension, as a corpus delicti of the crime defined in Article 370 of the CC, but in the meaning of this phenomenon in the criminal procedure dimension, which covers the application of the term incitement to various types of crimes. It is presumed to define "the incitement to commit a crime", which should be added to the CPC of Ukraine, to determine the composition, structure and signs of this phenomenon and to form a list of the necessary legislative proposals for the amendments to the CPC of Ukraine.

The practical significance of the expected results is that the provisions set out in the study can be used in:

1) the research activities, when developing the directions for the further improvement of criminal procedure law, in terms of forming the foundations of the theory of the evidence and the institution of the admissibility of the evidence;

2) lawmaking, in the course of preparing the amendments and additions to the current CPC of Ukraine, the Law of Ukraine "About Operational and Investigative Activities", the Instruction on the Organization of Covert Investigative (Detective) Actions and the Use of Their Results in Criminal Proceedings;

3) law enforcement, the obtained conclusions may be used by the judicial and law enforcement authorities as the recommendations for the application of the certain provisions of criminal procedure law;

4) educational process, during classes on criminal procedure law and special disciplines on white-collar crime.

1. Дроздов О.М. Актуальні питання здійснення захисту від провокації (підбурювання) особи на вчинення злочину у світлі практики Європейського суду з прав людини. Вісник кримінального судочинства. 2016. №2. С. 31-44.

2. Кримінальний процесуальний кодекс України. від 13.04.2012 № 4651-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#doc_info

3. Гура О.П. Заборона провокації злочину: практика Верховного Суду. Частина 1. Провокація в «білокомірцевих злочинах». URL: <https://bit.ly/3dtixod>.

4. Case of «Ramanauskas v. Lithuania». URL: <https://hudoc.echr.coe.int/rus?i=001-84935>. (дата звернення 15.05.2023).

Handiak Khrystyna
1st year student
Lviv State University of Life Safety
Scientific Adviser
Ivanchenko Mariia

PECULIARITIES OF THE SUPPORTING DOCUMENTS

TRANSLATION OF THE FIRE-DEX FIRE-FIGHTING EQUIPMENT

The main features of supporting documentation as a genre of official business style are the accuracy and clarity of presentation, which are manifested in the selection of language and the design of the text of supporting documents.

However, in this translation, the editorial and publishing design of the original is reproduced with distortions. For example, when listing pump components, the numbering of the original and the translation do not match.

1. Water motor; 2. Dosing pump; 3. Drive coupling; 4. Selector valve: Dosing/Flushing; 5. Manual air relieve valve; 6. Check valve; 7. Filter; 8. Drain valve; 9. Deluge system; 10. Nozzles, monitors.

The following translation is submitted in the Ukrainian language in the accompanying documentation: *1. Водяний мотор; 2. Насос-дозатор; 3. Привідна муфта; 4. Клапан вибору: дозування/промивання; 5. Ручний повітряний випускний клапан; 6. Зворотний клапан; 7. Фільтр; 8. Зливний клапан; 10. Насадки, монітори.*

In the translation, item 9 of the original list is missing - *дренчерна система*, so the translator violated the numbering. It is absolutely impossible to violate the numbering during translation, since all alphanumeric designations in the accompanying documentation refer to the attached drawing, and any discrepancy can not only complicate the user's mastering of the device, but also lead to more serious consequences.

The main shortcomings of the translation were revealed in the process of vocabulary analysis.

The main difficulties were related to the translation of pump components:

- *Watermotor* - *Водяний мотор*. The first element of the pump component is translated using the translation technique of tracing.

The second of the components listed is *Dosingpump* – *Насос-дозатор*. In this case, we observe the use of several translation techniques. One of them is called word order change, which in turn can be conventionally depicted as AB=BA, and next to it, the change of parts of speech is used. In the English version, the adjective *dosing* is used, which is translated as *дозуючий*, while in the Ukrainian translation of the accompanying documentation for the pump, it is reproduced as the noun *дозатор*.

Drivescoupling – *Привідна муфта*

Coupling is translated into Ukrainian as *зв'язок, муфта, зчеплення, з'єднання, контакт, взаємодія, зв'язування*. However, only one of these designations, the word «муфта», can be recognized as a term. This term is the core of the presented synonym series, which fully describes the form and purpose of this part. Another

important point in the translation is the fact that the lexeme drive in the English language is a form of expression of a noun and a verb, and means: noun – *диск, привід, накопичувач, поїздка*; verb – *кермувати, їхати, проїхати, привезти*; while in the Ukrainian translation it is expressed as a part of speech - an adjective.

Selectorvalve: Dosing/Flushing – Клапан вибору: дозування/промивання

In this case, the translator uses the technique of changing the word order AB = BA. At the same time, the translation was made by using the genitive case in the Ukrainian language *клапан (кого? чого?) вибору*. Moreover, the noun *selector* in English means *селектор, перемикач*, that is, an interdisciplinary term with a narrow meaning, *вся система вибірного зв'язку*, while in Ukrainian it is represented by a commonly used noun with the meaning of *можливість вибрати кого-, що-небудь*. Under such conditions, it is possible to assert the existence of a translation technique called generalization, i.e. "replacement of a unit of the original language, which has a narrower meaning, by a unit of the translated language with a wider meaning" [3, 54].

Manual air relieve valve – Ручний повітряний випускний клапан

The next component of the pump is translated in direct word order. In this case, it is an analogue in the Ukrainian language of the four-syllable term for rescue and firefighting equipment.

The first element of this polysyllabic term, the polysyllabic noun *manual* in English means *фізичний, механічний, ручний, посібник, інструкція, довідник, керівництво з використання*, in Ukrainian it is reproduced with the help of the commonly used adjective *ручний*. The second and fourth elements are translated by tracing.

The third component of the analyzed polysyllabic verb term *relieve*, which has many meanings, namely: *полегшити, зняти, зменшити, позбавити, звільнити, послабити, знизити, розвантажити*, is reproduced in the Ukrainian language in the form of an adjective as *випускний*. In this case, we are observing, on the one hand, a change in part of the language, and on the other, a phenomenon of generalization, since the verb *relieve* in English has a more specific meaning than the adjective graduation in Ukrainian.

The sixth element of the Fire-Dex pump set is *Checkvalve – Зворотний клапан*. In this case, the reception of translation by selecting an equivalent is observed. The English adjective *check* is formed by morphological-syntactic word formation, that is, by the transition of a word from one part of the language to another, accompanied by the transformation of the corresponding paradigmatic characteristics, which in linguistics is called conversion. The mentioned adjective in English has the meaning *чековий, контрольний*, which in Ukrainian is translated by the analogous adjective *зворотний*. Obviously, the analogy is chosen due to the presence of these two adjectives in common *повторний*.

The seventh mentioned element is translated by tracing, namely

Filter – Фільтр.

The translation of the seventh element of the analyzed supporting documentation of the Fire-Dex pump is interesting.

Drainvalve – Зливний клапан

The verbal adjective *drain* comes from Middle English *dreinen* and Old English *dreahnian*, meaning "to draw off gradually, as a liquid; remove by degrees; strain out," [2, 182], from Proto-Germanic **dreug-*, i.e. drought, dry, which gives the English word its original meaning "to make dry."

The figurative meaning of "exhaust" has been used since 1650. The meaning of the intransitive verb "to flow off gradually" has been in circulation since 1580. Today, there are two versions of the translation of this adjective, namely: draining, drainage. One of the options clearly bears the hallmarks of a term, while the other, *зливний*, is a word in common use.

Drainage, an adjective characterizing the action of «draining the soil using a system of trenches, underground pipes, ditches and canals; drainage» [3, 75].

Зливний, according to the data provided in the modern dictionary of the Ukrainian language, means «для зливання чого-небудь» [1, 59].

In the Ukrainian translation, we observe the phenomenon of determinologizing, that is, when the word-term is reproduced in the translated language by a commonly used word with a synonymous meaning.

Nozzles, monitors – Насадки, монітори

The last element of the kit is translated by tracing.

1. Міщенко А. Л. Лінгвістика фахових мов та сучасна модель науковотехнічного перекладу. Вінниця: Нова книга, 2013. 448 с.

2. Bidnenko N., The language peculiarities of modern english scientific and technical literature styleвісник дніпропетровського університету імені альфреда нобеля. Серія «Філологічні науки». 2014. № 2 (8) 181-185

3. Herbert, A.J. The structure of Technical English. URL: <http://www.uefap.com/materials/history/herbert.pdf>. Internet; accessed January 9, 2011.

Havryliv Vladyslav

2nd-year master's degree student

Lviv State University of Internal Affairs

Scientific Adviser

Bondarenko Viktoriia

THE ROLE OF LAW IN THE DIGITAL ECONOMY

The role of law in the digital economy is multifaceted and crucial for its healthy growth and development. It encompasses a wide range of issues, including:

1. Facilitating Innovation and Entrepreneurship:

- Intellectual property (IP) protection: Laws protect inventions, creative works, and data, encouraging investment and innovation in digital technologies.
- Contract law for online transactions: Clear and efficient contract frameworks build trust and enable seamless digital commerce.
- Start-up and business formation: Streamlined regulations and access to capital foster the emergence and growth of new digital businesses.

2. Fostering Competition and Fair Play:

- Antitrust and competition law: Laws prevent market dominance, ensuring a level playing field for businesses and consumer choice.
- Data privacy and protection: Data collection, use, and security regulations safeguard individual rights and prevent unfair market advantages.
- Consumer protection: Laws protect consumers from unfair practices, scams, and misleading information in the digital marketplace.

3. Addressing Security and Cybercrime:

- Cybersecurity laws and regulations: Frameworks for data breach notification, critical infrastructure protection, and cybercrime prevention are essential to ensure digital resilience.
- Encryption and digital signatures: Laws governing encryption facilitate secure online transactions and communication.
- Cross-border cooperation and enforcement: International cooperation in cybercrime investigations and prosecutions is crucial to combat global cyber threats.

4. Regulating Emerging Technologies:

- Artificial intelligence (AI) and automation: Laws and ethical frameworks are needed to address bias, transparency, and accountability in AI development and deployment.
 - Cryptocurrencies and blockchain: Regulations for digital currencies and blockchain technology must balance innovation with financial stability and consumer protection.
 - The Internet of Things (IoT): Laws are needed to address data privacy, security vulnerabilities, and the potential misuse of connected devices.
- The challenges in shaping the law for the digital economy include:
- The rapid pace of technological change: Laws must be adaptable and evolve alongside technology to remain effective.
 - The global nature of the digital economy: International cooperation and harmonisation of laws are necessary to ensure a level playing field and address cross-border issues.
 - Balancing innovation and regulation: Striking the right balance between fostering innovation and protecting public interest is a continuous challenge.

The impact of artificial intelligence (AI) on the legal profession is significant and will continue to grow in the years to come.

Artificial intelligence (AI) is rapidly transforming the legal profession. AI-powered tools are already being used to automate legal research, document review, and contract drafting tasks. As AI continues to develop, it will likely have an even greater impact on law.

One of the most significant ways that AI transforms law is by automating tasks that lawyers once performed. For example, AI-powered legal research tools can quickly and accurately identify relevant case law and statutes. AI-powered document review tools can identify potential issues in contracts and other documents. AI-powered contract drafting tools can generate contracts tailored to the parties' needs.

The automation of these tasks is freeing up lawyers to focus on more complex and strategic work. Lawyers can use their time to develop creative solutions to legal problems, build relationships with clients, and advocate for their clients' interests.

In addition to automating tasks, AI is used to develop new legal tools and services. For example, AI-powered chatbots can provide legal advice to clients. AI-powered litigation tools can help lawyers prepare for trial. Moreover, AI-powered compliance tools can help businesses comply with complex regulations.

These new legal tools and services can make the legal system more accessible and efficient. They can also help to level the playing field between large and small businesses.

The future of AI in law is uncertain. However, AI is having a significant impact on the legal profession. As AI continues to develop, it is likely to have an even greater impact in the years to come.

Some examples of the impact of AI on the legal profession:

- **Legal research:** AI-powered legal research tools can quickly and accurately identify relevant case law and statutes. This can save lawyers a significant amount of time and effort and help them find information they might not have otherwise found.

- **Document review:** AI-powered document review tools can identify potential contract and document issues. This can help lawyers identify risks early on, and it can help them to streamline the document review process.

- **Contract drafting:** AI-powered contract drafting tools can generate contracts tailored to the parties' needs. This can save lawyers time and effort and help ensure that contracts are accurate and legally sound.

- **Legal advice:** AI-powered chatbots can provide legal advice to clients. This can be a valuable resource for clients with simple legal questions, and it can help free up lawyers to focus on more complex matters.

- **Litigation:** AI-powered litigation tools can help lawyers to prepare for trial. This can include researching case law, analysing evidence, and preparing witnesses.

- **Compliance:** AI-powered compliance tools can help businesses to comply with complex regulations. This can be a valuable resource for businesses and help reduce the risk of regulatory violations.

In conclusion, law is vital in shaping a thriving and responsible digital economy. Law can create an environment where digital technologies benefit all stakeholders by facilitating innovation, promoting fair competition, addressing security concerns, and adapting to emerging technologies. The ongoing dialogue and collaboration between policymakers, businesses, and civil society will be crucial to ensure that the legal framework for the digital economy remains fit for purpose in the years to come. I hope this provides a good overview of the role of law in the digital economy.

1. Bernd Waas, Vera Pavlou, Elena Gramano. *Work Organisation, Labour & Globalisation*, Vol. 12, No. 2, Digital Economy and the Law (Winter 2018), pp. 7-11. URL: <https://doi.org/10.13169/workorgalaboglob.12.2.0007>

2. Technology impact on privacy. URL: <https://legalitgroup.com/en/technology-impact-on-privacy/>

3. The Future of Lawyers: Embracing AI in the Legal Profession. URL: <https://www.linkedin.com/pulse/future-lawyers-embracing-ai-legal-profession-rueandziffiralawfirm/>

Herus Ostap

4th-year student

Lviv State University of Internal Affairs

Scientific Adviser

Bondarenko Viktoriia

EUROPEAN CIVIL LAW

Civil law is one of the fundamental branches regulating civil relations between natural and legal persons. Its fundamental principles are an integral part of the legal systems of many countries and define general principles and standards of behaviour in civil society. Let us examine these principles in detail:

Principle of Freedom of Contract:

- This principle entails that parties have the right to enter into any agreements of their own free will and mutual consent. It fosters the idea of personal freedom and autonomy.

Principle of Property Rights Protection:

- Property is a fundamental legal institution, and its protection is crucial to civil law. This principle dictates that property rights must be safeguarded against unlawful interference.

Principle of Liability for Harm:

- According to this principle, those who cause harm to another party due to a breach of their legal duty or failure to fulfil contractual terms must compensate for the inflicted damage.

Principle of Equality before the Law:

- All individuals must be equal before the law and be afforded an equal opportunity to protect their rights and interests, irrespective of their social, economic, or other statuses.

Principle of Good Faith:

- This principle requires parties in civil relations to act in good faith and honesty. It emphasises the importance of fair conduct and adherence to principles of justice in interaction.

These principles interact, forming the foundation for the development and functioning of civil law as a regulatory system for civil relations.

Contract Law as a Fundamental Component of Civil Law

Contract law is a crucial branch of civil law that regulates relationships between parties in agreements. This civil law component establishes the terms under which parties may enter into legal obligations and rights, dictates the procedures for

forming, modifying, and terminating contracts, and resolves disputes arising from their performance. Let us delve into this aspect in more detail:

Agreement as the Foundation of Contract Law:

- Contracts commence with an agreement between the parties. The agreement represents mutual consent between the parties to create legal consequences and establish rights and obligations.

Essence of Contractual Obligation:

- The core element of contract law is the obligation of the parties to fulfil their commitments. Contracts create legal relationships that bind the parties to act in a specific manner.

Principle of Freedom of Contract:

- Contract law is based on the principle of freedom of contract, meaning that parties have the right to freely determine the terms of the agreement, subject to mutual consent.

Modification and Termination of Contract:

- Contracts can be modified or terminated with the parties' agreement or according to conditions specified by law. This provides flexibility in regulating relationships between parties.

Responsibility for Breach of Contract:

- Contract law defines rules for the liability in case of a breach of contract. A party failing to fulfil its obligations may be subject to various forms of compensation.

Alternative Dispute Resolution Methods:

- Contract law also considers various dispute resolution methods, such as arbitration or mediation, allowing parties to avoid lengthy and costly court proceedings.

Protection of the Weaker Party:

- Contract law includes measures to protect the interests of the weaker party, such as consumers or employees, ensuring a balance in the relationships.

Contract law catalyses societal relations, fosters business development, manages personal relationships, and ensures stability and justice.

Consumer Rights Protection in Civil Law

The protection of consumer rights is a crucial component of civil law, recognising the necessity of ensuring equal development of relations between consumers and entrepreneurs. Let us examine in detail the mechanisms and aspects of consumer rights protection in civil law:

Informational Protection:

- Consumers have the right to receive comprehensive and accessible information about goods and services. Suppliers must provide clear and truthful details to enable consumers to make informed decisions.

Right to Compensation for Damages:

- In the case of defects in goods or the provision of services of inadequate quality, consumers have the right to seek compensation for the incurred damages or replacement of the product with a similar one of proper quality.

Right to Withdraw from a Contract:

- Consumers can withdraw from a contract within a certain period, especially when purchasing goods remotely or through off-premises, without forfeiting the right to a refund.

Protection against Unfair Advertising:

- Advertising that may deceive consumers is prohibited. Consumers have the right to accurate and truthful information about a product or service.

Service Contract:

- The formation of a service contract defines the rights and obligations of the parties, ensuring clarity and adherence to the terms of the agreement.

Collective Protection of Rights:

- Consumers can unite in organisations to protect their rights, including filing mass complaints or engaging in collective negotiations with entrepreneurs.

Compensation for Moral Damage:

- Sometimes, consumers have the right to compensation for moral damage caused by violating their rights.

These mechanisms balance the interests of consumers and entrepreneurs, ensuring the adequate protection of the former within the civil law framework.

1. Lando, O., & Beale, H. (1999). *Principles of European Contract Law: Parts 1 and 2. Combined and Revised*. Kluwer Law International.
2. Treitel, Guenter (2003). *The Law of Contract* (11. ed). URL: <https://www.trans-lex.org/117220>
3. Ziff, Bruce. *Principles of Property Law*.
4. Reimann, Mathias, and Reinhard Zimmermann (Eds.). *The Oxford Handbook of Comparative Law*.

Hladka Viktoriia

2nd year student

Lviv State University of Internal Affairs

Scientific Adviser

Holovach Tetiana

**PSYCHOLOGICAL REHABILITATION OF VETERANS:
CHALLENGES AND TREATMENT**

Are rehabilitation and recovery the same thing or do they have different meanings? Rehabilitation is a comprehensive approach to restoring a person's physical, mental and social well-being after an injury, illness or other circumstances that have affected his/her functioning. The goal of rehabilitation is to return a person to the highest possible level of independence and quality of life. At the same time, recovery is the process of restoring body or mental functions after injuries, illnesses or other negative impacts. This process may include physical rehabilitation, medical procedures, psychotherapy and other methods to return to health and normal functioning.

Accordingly, recovery and rehabilitation are processes aimed at restoring function and improving quality of life after injury, illness or other conditions. Recovery focuses on the process of recovery itself, while rehabilitation is more focused on returning to a full life through physical, psychological and social activities. Both aspects are important for achieving optimal levels of functioning and independence after a loss or limitation [1].

We are living in a difficult time, in a state of war. Every day there are more and more veterans who need psychological rehabilitation. Psychological rehabilitation is a comprehensive approach to restoring and improving the emotional and mental well-being of a person who has experienced stressful situations, trauma or other negative influences. The goal of psychological rehabilitation is to provide an individual with the necessary tools and strategies to successfully overcome emotional difficulties, strengthen psychological resilience and facilitate a return to a full life. This process includes understanding and accepting one's own emotions, developing effective self-regulation strategies, and providing psychological support to overcome challenges that arise on the way to mental health recovery [2, p. 27].

The issue of the effectiveness of psychological rehabilitation is becoming a key one in determining the quality and impact of the methods used. Identifying the factors that influence the success of rehabilitation allows us to improve and adapt approaches to maximize the needs of people seeking psychological help. The discussion of the prospects for the development of psychological rehabilitation identifies the need for continuous scientific improvement in this area. Researching new techniques, integrating technologies and expanding understanding of the interaction between physical and mental health are important aspects of the future development of psychological rehabilitation. For effectiveness and perspective, there is a variety of approaches to psychological rehabilitation that veterans can choose from depending on their needs and preferences. These various methods allow for the selection of approaches that best suit the specific situation and personal preferences during the psychological rehabilitation process. [2, p. 32]. One of the current trends is the use of virtual reality, which is gaining popularity due to its ability to provide an immersive experience of psychological rehabilitation [3].

One of the problems that complicates the psychological rehabilitation of veterans is the lack of medical care and psychological assistance in the regions. According to a study conducted by the NGO Ukrainian Association of Military Medicine in 2020-2021, only 45.4% of veterans signed declarations with primary care doctors, which makes it difficult to monitor their health status and access secondary and tertiary care [4]. It was also found that in most regions there are no specialized institutions providing psychological rehabilitation services for veterans, or their number is insufficient.

To solve this problem, it is necessary to ensure the development of a network of institutions providing psychological rehabilitation for veterans, including veteran hospitals, psychosocial support centers, veteran self-help groups and other forms of assistance [4]. It is also necessary to increase the level of technological literacy and the use of digital tools in psychological rehabilitation, such as virtual reality, online

platforms, mobile applications, etc. [3] In addition, it is important to ensure a culturally competent approach to psychological rehabilitation of veterans, taking into account their individual needs, characteristics, preferences and values.

In conclusion, the psychological rehabilitation of veterans presents multifaceted challenges, encompassing the complex interplay of trauma, reintegration, and societal stigma. Effective treatment requires tailored approaches that address the unique needs of veterans while fostering resilience and promoting meaningful re-engagement with civilian life. By acknowledging these challenges and implementing comprehensive treatment strategies, we can honor the sacrifices of our veterans and support their journey towards mental well-being and successful reintegration into society.

1. https://www.researchgate.net/publication/372022274_PROBLEM_ISSUES_OF_MEDICAL_AND_PSYCHOLOGICAL_REHABILITATION_OF_MILITARY_SERVICEMEN_IN_UKRAINE
2. Основи реабілітаційної психології: подолання наслідків кризи. Навчальний посібник. Том 3. Київ, 2018. 27–32 с. 208 с.
3. <https://www.soldierstrong.org/bravemind/>
4. https://www.researchgate.net/publication/359077488_Problemi_medicnogo_z_bezpechenna_ta_mediko-psihologicnoi_reabilitacii_veteraniv_ATOOOS/fulltext/63803deec2cb154d29246949/Problemi-medicnogo-zbezpechenna-ta-mediko-psihologicnoi-reabilitacii-veteraniv-ATO-OOS.pdf

Holyk Inna
2nd year student
Kamianets-Podilsky
Ivan Ohienko National University
Scientific Adviser
Chaikovska Oksana

UNDERSTANDING TERRORISM IN THE CONTEMPORARY WORLD: A COMPREHENSIVE OVERVIEW

Why do people resort to such violent acts as bombing, assassinations, and hijacking? How do individuals and organizations justify these acts of terror? These acts can be described as terrorist actions. Terrorism is a growing international problem. During the last twenty years, new terrorist groups have sprung up all over the world. Governments have had little success in their attempts to resolve issues in which terrorism is used.

A key point in discussing the terrorism is establishing a generally accepted definition. Terrorism can be described as the unlawful use of fear or force to achieve certain political, economic or social aims. Because it is so hard to define, organizations like the United Nations have great difficulties in drawing up policies against the terrorism.

Terrorism represents a complex and multifaceted phenomenon that poses a serious threat to global security and stability. In recent years, the landscape of terrorism has evolved significantly, characterized by diverse tactics, ideologies, and actors. Understanding the contemporary manifestations of terrorism is crucial for devising effective strategies to combat this menace [1]. This article provides an overview of some key facts about terrorism in the present era, shedding light on its various dimensions and implications.

Terrorist actions may be committed by a single individual, a certain group, or even governments. Most terrorists, unlike criminals, claim to be dedicated to higher causes, and do not believe in personal gain. The methods used in terrorism include threats, bombings, destruction of property, kidnapping, taking of hostages, executions, and assassinations [2].

Terrorism has undergone notable transformations in recent decades, influenced by geopolitical shifts, technological advancements, and socio-economic factors. Traditional forms of terrorism, such as those perpetrated by hierarchical organizations, have been augmented by the rise of lone actors and self-radicalized individuals. The proliferation of social media platforms has facilitated the dissemination of extremist propaganda and enabled virtual recruitment and radicalization. Additionally, the use of sophisticated weapons and tactics, including cyber-attacks and chemical/biological agents, has expanded the scope and lethality of terrorist activities

The root causes of terrorism are diverse and often intertwined with broader socio-political grievances, economic disparities, and ideological extremism. Marginalization, discrimination, and perceived injustices can fuel feelings of alienation and resentment, providing fertile ground for radicalization and recruitment. Moreover, geopolitical conflicts, state-sponsored terrorism, and sectarian divisions contribute to the perpetuation of violence and extremism. Ideological factors, ranging from religious fundamentalism to nationalist separatism, also play a significant role in shaping terrorist narratives and motivations.

Recent years have witnessed several notable trends in the realm of terrorism, reflecting shifting dynamics and emerging threats. The resurgence of far-right extremism, characterized by xenophobia, white supremacy, and anti-government sentiments, has garnered increased attention and concern. Simultaneously, Islamist terrorism continues to pose a significant challenge, with groups like ISIS and Al-Qaeda maintaining global networks and influence. The nexus between terrorism and organized crime, particularly in regions plagued by instability and weak governance, further exacerbates security risks.

Terrorism does not only have a massive social impact on the world, but it also has a tremendous global economic impact. The costs of terrorist attacks by insured property losses have cost the insurance industry billions over the past decade [3].

Terrorism is not new and even though it has been used since the early times of recorded history, it can be relatively hard to define terrorism. Terrorism has been described variously as both a tactic and strategy; a crime and a holy duty; a justified reaction to oppression and an inexcusable abomination. Obviously, a lot depends on

whose point of view is being represented. Terrorism has often been an effective tactic for the weaker side in a conflict. As an asymmetric form of conflict, it confers coercive power with many of the advantages of military force at a fraction of the cost. Due to the secretive nature and small size of terrorist organizations, they often offer opponents no clear organization to defend against or to deter.

Efforts to combat terrorism necessitate a multifaceted approach encompassing preventive measures, law enforcement tactics, and international cooperation. Enhancing intelligence-sharing and coordination among security agencies is crucial for disrupting terrorist networks and thwarting attacks. Moreover, addressing the root causes of terrorism through socio-economic development, education, and community engagement can help mitigate radicalization and extremism. Countering violent extremism (CVE) initiatives, including deradicalization programs and community outreach efforts, play a vital role in promoting resilience and building inclusive societies.

From the above stated we can claim that the terrorism is a criminal act that influences an audience beyond the immediate victim. The strategy of terrorists is to commit acts of violence that draws the attention of the local populace, the government, and the world to their cause. The terrorists plan their attack to obtain the greatest publicity, choosing targets that symbolize what they oppose. The effectiveness of the terrorist act lies not in the act itself, but in the public's or government's reaction to the act. The phrase "*one man's terrorist is another man's freedom fighter*" is a view terrorist would gladly accept [4]. Terrorists do not see themselves as evil. They believe they are legitimate combatants, fighting for what they believe in, by whatever means possible to attain their goals. A victim of a terrorist act sees the terrorist as a criminal with no regard for human life. The general public's view though can be the most unstable. The terrorists take great pains to foster a "Robin Hood" image in hope of swaying the general public's point of view toward their cause. This sympathetic view of terrorism has become an integral part of their psychological warfare and has been countered vigorously by governments, the media and other organizations.

-
1. <https://ourworldindata.org/terrorism>
 2. <http://onlineessays.com/essays/issues/iss154.php>
 3. <http://www.statista.com/topics/2267/terrorism/>
 4. <http://www.terrorism-research.com/>

Hrehorovych Natalia
1st year student
Lviv State University of Life Safety
Scientific Adviser
Ivanchenko Mariia

PECULIARITIES OF LOGISTICS' ONE-COMPONENT TERMS TRANSLATION

While translating English text in the field of logistics, the main attention is paid to the translation of special terms. They are quite frequent and play a major role - they form the semantic core of the text. Despite the fact that translation options for Ukrainian-language logistics terms are already presented in the well-known specialized literature [6, 30], as logistics develops as a science, they are continuously updated based on clarification of concepts and their relationships. Therefore, it is important in each specific case to choose the correct way to translate the term.

To translate simple (one-word) and multi-component terms, various translation methods are used. Let us consider one by one the methods of translating simple and complex terms using the example.

The terminology of a developing science needs research, analysis of existing and new terms, and the creation of a unified scientific system. Unfortunately, there is still no perfect logical and consistent system regarding the terminology of logistics, which leads to such shortcomings as the translation of a new concept with a word that already exists in this terminology, but means a different object or concept. In this case, when translated into Ukrainian, an English term loses shades of its meaning and there is no possibility of finding an adequate equivalent, transliteration, transcription or tracing is used. [23, 2-7].

Transliteration is the transfer of the letter composition of a word written using one alphabetic system by means of another alphabetic system. Transcription is the transfer of the sound composition of a word using letters of another language, reproduction of the text by transcription by Akhmanova O.S..

Transcription and transliteration are used in cases where it is possible to avoid descriptive translation in order to preserve the lexical composition of the original text in the translation text as much as possible. The English logistics terms given below are unique in their semantics and have no equivalents in Ukrainian.

For example: *controlling* - контролінг (сукупність методів аналізу, прогнозування, прийняття рішень та їх коригування в процесі реалізації стратегічних цілей фірми), *booking list* - букінг-лист (документ, в якому реєструються всі необхідні дані про вантаж і вказуються місце та спосіб його розміщення на судні), *lumpsum*- люмпсум (провізна плата, що стягується акордно за все судно безвідносно до фактичної кількості вантажу, що перевозиться); *outsourcing* - аутсорсинг(залучення третьої сторони); *flat* – флет (дерев'яна квадратна платформа для укладання вантажів); *terminal*-термінал.

The names of professions corresponding to foreign reality are transcribed to avoid confusion. For example: *armator* - арматор (судновласник)

The use of transcription is due to the fact that the term «судновласник» denotes a person who has full legal rights to a given vessel, and an «арматор» is a person, a person who operates a sea vessel, regardless of whether it belongs to him by right of ownership or not. For example: *stevedore* - стивідор (портовий вантажник).

In this case, the use of the Ukrainian equivalent of “port loader” is impossible, since the responsibilities of the stevedore include not only loading and unloading operations, but also drawing up estimates, schedules, monitoring compliance with safety rules and compliance with loading technologies.

Tracing is the formation of new words or the introduction of new methods of syntactic construction into a language by borrowing lexical-semantic and lexical-syntactic models of another language or languages and filling them with morphemes of a given language. In other words, this is a translation of a foreign language sample in parts using the means of one’s own language.

For example: *underdelivery* - недопостачання; *overshipment* – перепостачання. Despite attempts already made to translate logistics terms, contradictions and errors remain in Ukrainian terminology (for example, the term “logistic chain” can be translated both as «ЛОГІСТИЧНИЙ ЛАНЦЮГ» and «ЛАНЦЮГ ПОСТАВОК», which means the same thing). This happened for a number of reasons: in Ukraine there is still little educational and reference literature on logistics published, few dictionaries on logistics, translators of logistics literature were sometimes non-professionals who did not have a good command of either logistics or the theory and practice of translation [3]. In this regard, translations of many words were not found and approved, which led to problems in translating some logistics terms. To create a system of terms, it is first necessary to interpret a large number of new borrowings and register the language of logistics.

A striking example of the lack of necessary control over the language of economic vocabulary is the case with the term “distribution”. In oral and written speech in economics, the transmission of this term using transcription has already been established. In addition, there are two spellings of it: «дистриб’юція» and «дистрибуція» [2]. If, when borrowing an English term, two spellings of one term were included and logistics specialists are not sure which spelling is better, then it is necessary to determine which of them is preferable and use only one of them in speech. According to scientists, the spelling “distribution” corresponds to the rules of transcription and is more harmonious than the second option.

There are big problems with the seemingly simple term “distribution”, since currently there is no consensus on its content within the framework of logistics science.

Distribution logistics primarily concerns sales processes that generally begin with a customer ordering materials [4].

There are big problems with the seemingly simple term “distribution”, since currently there is no consensus on its content within the framework of logistics science [4].

Some believe that the English term has a broader meaning than «розподіл». However, in all dictionaries, including the modern dictionary, there is no translation

for «дистрибуція». Therefore, the term «розподіл» is an adequate translation of the term “distribution”. In the example given, grammatical transformation was also used in the form of replacing a part of speech (replacing a noun with an adjective) to maximize compliance with the norms of the Ukrainian language.

There are terms included in the Ukrainian language that have not yet been fully established in English and are not recorded in dictionaries, but are already quite widely used in specialized literature. In logistics in Ukraine, “outsourcing” means “the transfer by an organization or enterprise of part of the work it performs to another organization or enterprise under the terms of a contract; attracting third-party organizations to perform logistics operations” [2]. “Outsourcing” as a synonym for the word “contracting out” is also translated as «субпідряд». In the dictionary A.N. Rodnikov “Logistics: Terminological Dictionary” this word does not exist at all. In some sources «укладання угод із зовнішніми організаціями виконання деяких управлінських функцій (бухгалтерський облік, зв'язок, обчислювальна мережу корпорації). Так як цей варіант занадто громіздкий для використання в тексті, краще використовувати описовий спосіб і перекласти як "залучення третьої сторони" [1].

Specialists should make a case for appropriate outsourcing and show how it would be monitored.

Фахівці повинні обґрунтувати відповідний розподіл обов'язків із зовнішньою організацією та показати, як контролювати цей процес.

When a borrowed term from English enters the Ukrainian language, and there is already a word in the Ukrainian language that means the same concept, then it can be used as an equivalent to the English word. This rule applies to the word “provider”, since this term has recently become actively used in the vocabulary of logistics and in Ukrainian literature is translated as "провайдер" (наприклад, "провайдер транспортних послуг", "логістичний провайдер"). But in Ukrainian the concepts of «оператор» та «посередник» already exist. Based on this, leading logistics experts believe that it is better to use the word "провайдера" instead of "оператор", since it is the full equivalent of the English word.

1. Клуменко D. S. Translation Peculiarities of Logistic Terms. *Магістерські студії*. Альманах. Вип. 21. Херсон. ХДУ, 2021. С. 59–62.

2. Logistics-Dictionary. URL: <http://logistics-dictionary.com/> (дата звернення: 10.04.2022).

3. Reverse Logistics magazine. URL: <http://rlmagazine.com> (дата звернення: 08.04.2022).

4. Rushton A. The Handbook of Logistics and Distribution Management: Understanding the Supply Chain. Fifth édition. L. : Kogan Page, 2014. 689 p.

Ivasyk Iryna
2nd-year master's degree student
Lviv State University of Internal Affairs
Scientific Adviser
Bondarenko Viktoriia

SAFEGUARDING FREEDOM OF EXPRESSION AS THE CORNERSTONE FOR DEMOCRATIC SOCIETAL FOUNDATIONS

In the ever-evolving landscape of a democratic society, two pillars stand as the bedrock of informed citizenry and civic engagement: the protection of freedom of speech and the cultivation of a diverse media environment. These intertwined principles serve as the lifeblood of democracy, breathing vitality into the public discourse and fostering an environment where ideas can flourish. The robust safeguarding of these fundamental rights is not just a matter of principle; it is an imperative that shapes the very essence of our democratic fabric.

Freedom of speech, as enshrined in the core tenets of democratic governance, is not merely a privilege bestowed upon citizens; it is a right that empowers individuals to voice their opinions, challenge prevailing norms, and participate actively in shaping the trajectory of their society. In tandem, a diverse media landscape plays a pivotal role, serving as the conduit through which information flows, perspectives are shared, and a myriad of voices find resonance.

At its core, freedom of expression represents an indispensable pillar of democratic governance, enabling individuals to voice their opinions, share information, and engage in public discourse without fear of repression or censorship.

Freedom of expression, as a core democratic principle, encompasses the right to articulate thoughts, opinions, and ideas without fear of censorship or retribution. It safeguards against the concentration of power and facilitates the robust exchange of diverse perspectives in the public sphere. The principle of freedom of expression recognises individuals' inherent dignity and autonomy, acknowledging their capacity to engage in rational dialogue and contribute to the collective decision-making processes of democratic societies.

At the heart of democratic societies lies pluralism, which acknowledges the existence of diverse viewpoints, interests, and identities within society. Freedom of expression enables the coexistence of these varied perspectives, ensuring that minority voices are not silenced or marginalised [1]. By fostering a culture of open dialogue and debate, democratic societies allow for the contestation and negotiation of ideas, leading to a more inclusive and representative democratic order. Free speech also serves as a vital mechanism for safeguarding individual rights and liberties within democratic societies. The ability to freely express one's thoughts and opinions is intrinsically tied to individual autonomy and self-determination. Through free speech, individuals can articulate their needs and desires, challenge social norms and power structures, and assert their rights and freedoms.

In democratic societies, free speech is intimately tied to political participation and civic engagement. It empowers citizens to engage in the political process

actively, ensuring their voices are heard and their interests represented. Free speech allows individuals to voice their concerns, express their political preferences, and contribute to democratic decision-making. Moreover, free speech encourages citizen involvement in public affairs beyond mere voting. It fosters the formation of civil society organisations, grassroots movements, and advocacy groups that work towards social change and the promotion of public welfare. Free speech catalyses social movements and the pursuit of political reforms by allowing individuals to organise, mobilise, and express their grievances.

The protection of minority rights and the amplification of dissenting voices are vital aspects of freedom of expression within democratic societies. Inherent in the democratic ethos is the recognition that societal progress is contingent upon the ability of marginalised groups and dissenters to challenge prevailing narratives and advocate for change. By providing a platform for these voices, freedom of expression serves as a safeguard against the tyranny of the majority, ensuring that all individuals can participate in public discourse and shape the direction of their societies. Moreover, protecting dissenters creates an environment that encourages critical thinking, fostering a culture of innovation and resilience [2].

In democratic societies, freedom of expression checks on the abuse of power by those in positions of authority. Many nations, having experienced the oppressive and dehumanising nature of slavery, understood the importance of challenging oppressive systems through the power of speech. By speaking out against injustices and demanding accountability from those in power, individuals can hold governments, institutions, and societal norms to account. Freedom of expression safeguards against tyranny, ensuring that those in power are held to high standards and that the voices of the marginalised are not silenced.

Freedom of expression, mainly through a free and independent press, is critical for holding governments accountable and ensuring transparency. By providing citizens with accurate and timely information, the media empowers individuals to make informed decisions, participate actively in public affairs, and demand accountability from their elected representatives (Habermas, 2006) [3]. This, in turn, strengthens the democratic fabric of society.

Informed citizens with access to a wide range of information and viewpoints can hold their elected representatives and public officials accountable for their actions and decisions. Free speech allows for scrutinising and criticising government policies and exposing abuses of power, corruption, and misconduct. This way, it checks the concentration of power and safeguards against authoritarian tendencies.

A free and independent press is central to promoting political accountability and transparency. Acting as vigilant watchdogs, journalists delve into matters of public interest, meticulously investigating and reporting on issues that demand scrutiny. Through the lens of investigative journalism, the media has the power to unearth misconduct, reveal concealed agendas, and illuminate subjects that would otherwise remain obscured. By upholding the freedom of the press, democratic societies foster an environment conducive to open and transparent governance. This, in turn, equips

citizens with the knowledge needed to make informed decisions and ensures that the broader public interest remains at the forefront.

1. OSCE Representative on Freedom of the Media. URL: <https://www.osce.org/representative-on-freedom-of-media/>

2. Joint declaration on media freedom and democracy. URL: <https://www.osce.org/files/f/documents/3/2/542676.pdf/>

3. EAVI / Media Literacy for Citizenship. URL: <https://eavi.eu/press-freedom-one-of-the-pillars-for-democratic-societies/>

Kasatkin Yuriy

3rd year student

Lviv State University of Internal Affairs

Scientific Adviser

Kashchuk Maryana

CYBERSECURITY CHALLENGES IN THE INTERNET OF THINGS

As technology advances, online vulnerability with respect to internet devices and networks also increases. Security for the Internet of Things (IoT) refers to protecting internet devices and the networks they are connected to, from online threats and breaches. In recent years, the Internet of Things (IoT) has been one of the fastest-developing technology trends. It has transformed the way we live and work [1].

By using a single network, it has become easy to connect and control various devices that include smartphones, laptops, home appliances, industrial, equipment, etc. Internet of Things applications have changed the way we see the world of technology. It has a wide range of applications in various fields such as infrastructure, manufacturing, energy-saving, automation, healthcare, and transportation [1].

The IoT space is growing exponentially, according to IDC, there will be 41.6 billion connected gadgets on the planet by 2025, producing a total of 79.4 zettabytes of data. Additionally, Statista projects that by 2025, there will be more than 75 billion connected devices online. The incorporation of IoT in devices, has brought IoT security challenges for the user and IT team. A holistic approach can help in dealing with IoT security challenges effectively.

IoT refers to the system of interconnected devices, which includes digital or mechanical machines and objects that can transfer data over a network without human involvement [1].

IoT is frequently used as an umbrella word to describe a highly distributed network that combines connectivity with sensors and lightweight applications that are incorporated into the tools and devices.

An IoT system can be seen everywhere – any device that employs an internet protocol (IP) address to transmit data over a network, such as a biochip transponder implanted in a farm animal or a heart monitor implanted in a human.

IoT is basically used by businesses to enhance decision-making, provide better customer support, raise the value of the business, and run it more effectively [1].

As noted above, IoT devices were not built with security in mind. This results in myriad IoT security challenges that can lead to disastrous situations. Unlike other technology solutions, few standards and rules are in place to direct IoT security. In addition, most people do not understand the inherent risks with IoT systems. Nor do they have any idea about the depth of IoT security challenges. Among the many IoT security issues are the following:

- Lack of visibility

Users often deploy IoT devices without the knowledge of IT departments, which makes it impossible to have an accurate inventory of what needs to be protected and monitored.

- Limited security integration

Because of the variety and scale of IoT devices, integrating them into security systems ranges from challenging to impossible.

- Open-source code vulnerabilities

Firmware developed for IoT devices often includes open-source software, which is prone to bugs and vulnerabilities.

- Overwhelming data volume

The amount of data generated by IoT devices make data oversight, management, and protection difficult.

- Poor testing

Because most IoT developers do not prioritize security, they fail to perform effective vulnerability testing to identify weaknesses in IoT systems.

- Unpatched vulnerabilities

Many IoT devices have unpatched vulnerabilities for many reasons, including patches not being available and difficulties accessing and installing patches.

- Vulnerable APIs

APIs are often used as entry points to command-and-control centers from which attacks are launched, such as SQL injection, distributed denial of service (DDoS), man-in-the-middle (MITM), and breaching networks

- Weak passwords

IoT devices are commonly shipped with default passwords that many users fail to change, giving cyber criminals easy access. In other cases, users create weak passwords that can be guessed [2].

Addressing IoT Security Challenges

A holistic approach is required to implement and manage IoT security effectively. It must encompass a variety of tactics and tools as well as take into consideration adjacent systems, such as networks [2].

Three key capabilities for a robust IoT security solution are the ability to:

- Learn

Take advantage of security solutions that provide network visibility to learn what the ecosystem encompasses and what the risk profiles are for each group of IoT devices.

- Protect

Monitor, inspect, and enforce IoT security policies commiserate with activities at different points in the infrastructure.

- Segment

In the same way that networks are segmented, use segmentation based on policy groups and risk profiles to segment IoT systems [2].

Enhance IoT Security to Realize Increased Benefits

IoT devices are increasingly being used by individuals and across the enterprise. They are not only here to stay, but proliferating exponentially in more and more forms. The result is increasing complexity, which hampers efforts to manage IoT systems security successfully. IoT security challenges range from deflecting malicious insiders to defending against nation-state attacks. Because of the inherent vulnerability of IoT devices and the scale of their deployment, attacks continue to grow in scale and scope [3].

Securing IoT devices is well worth the investment despite the IoT security challenges. The value realized with IoT devices can only be increased with enhanced security to be on par with other technology. It will mitigate risks and increase rewards.

IoT Security Best Practices

The very first step in securing IoT is knowing what is connected. This includes using a device identification and discovery tool that automates three critical IoT security functions [3].

- Automatically and continuously detects, profiles, and classifies IoT devices on the network.
- Maintains a real-time inventory of devices.
- Provides relevant risk insights for each of these asset classes by continuously monitoring across attack vectors.

By following these industry best practices for IoT security and adopting leading-edge solutions, you can understand, manage, and secure your complete asset inventory, including IoT.

1. IoT security challenges and Best Practices | Threats, Risk and Solution URL: <https://www.sprintzeal.com/blog/iot-security-challenges>

2. IoT Security Challenges and Problems URL: <https://www.balbix.com/insights/addressing-iot-security-challenges/>

3. Biggest IoT Security Challenges URL: <https://www.checkpoint.com/es/cyber-hub/network-security/what-is-iot-security/biggest-iot-security-challenges/>

Kasiian Eduard
4th-year student
Lviv State University of Internal Affairs
Scientific Adviser
Bondarenko Viktoriia

THE ROLE OF THE EUROPEAN CONVENTION ON HUMAN RIGHTS IN SHAPING A HARMONIOUS AND JUST SOCIETY

The increasingly profound and wide-ranging discussion of human rights in the modern world poses an urgent task for our society and its leaders to develop and implement effective mechanisms to protect these rights at all levels. In this context, the European Convention on Human Rights is recognised as a standard and a crucial platform that establishes norms and principles for protecting fundamental rights and freedoms. Founded on post-war ideals and adapted to the present challenges, this Convention defines European society's legal and ethical image, shaping the future of our collective commitment to the universal ideals of justice and dignity. In this paper, we will provide an in-depth understanding and assessment of the importance of the European Convention on Human Rights and examine the history of its formation, its fundamental principles, and the challenges it faces, thereby revealing its role in shaping a harmonious and just society.

The principles and rights enshrined in the European Convention on Human Rights (ECHR) guarantee all individuals' fundamental rights and freedoms without discrimination. The Convention recognises the right of every person to life, liberty, and personal security, and it ensures the right to a fair trial. These principles form the foundation for protecting European human rights, preventing discrimination and ensuring justice and security for all.

The European Court of Human Rights (ECtHR) functions as the body that adjudicates complaints regarding violations of the Convention.

Submission of complaints. Individuals, groups of persons, or member states can submit complaints to the ECtHR if they believe their rights under the Convention have been violated.

Independence of the court. The ECtHR operates independently of political influences or national interests. Judges are appointed for a long term and cannot take instructions from any governmental or other bodies.

Individual justice. The court considers complaints at the individual level, allowing individuals to express their positions and obtain recognition of violations of their rights.

Grand and Chamber Panels. Cases can be heard by the Grand Chamber or a Chamber, depending on their nature and importance. The Grand Chamber decides on complex and significant cases.

Individual and Mass Violations. The court addresses not only individual complaints but can also recognise mass violations of rights and issue decisions with general implications.

Implementation Mechanisms of Decisions. The ECtHR can issue directives and instructions and require member states to take measures to implement its decisions.

This system allows individuals and groups to access an international court to protect their rights and ensures high transparency and objectivity in the resolution of cases.

The importance of incorporating the norms of the European Convention on Human Rights into the national legislation of participating countries lies in providing a concrete and practical mechanism for protecting human rights at the domestic level. Key aspects of this process include:

Direct Protection of Rights. The integration of convention norms into national laws allows citizens to seek redress from domestic courts and authorities, ensuring the protection of their rights as guaranteed by the Convention. It establishes an avenue for individual justice and ensures the accessibility of legal remedies.

Ensuring Uniform Standards. Incorporating convention norms into national legislation helps standardize human rights standards within the country's jurisdiction, ensuring their alignment with international norms.

Integration of Condemning Judgments. National authorities must implement judgments from the European Court of Human Rights concerning specific member states. It ensures a tangible impact of international decisions at the national level.

State Obligations. Including convention norms into national legislation codifies state obligations to their citizens to protect fundamental rights and freedoms.

Preventive Protection. Including convention norms in national legislation can serve as a preventive measure, helping avoid human rights violations at early stages, as courts and authorities can align with international standards.

Facilitating Internal Dialogue. Implementing the Convention into national legislation promotes internal dialogue and discussion on human rights issues within the country, fostering awareness and understanding of these issues among citizens.

Overall, integrating the European Convention on Human Rights norms into national legislation defines the scope of human rights protection at the domestic level and contributes to building a legal culture in the country.

The European Convention on Human Rights collaborates with other organizations, notably the United Nations, to protect human rights and establish international standards. This collaboration includes the exchange of information, participation in global initiatives, and joint efforts in supporting and advancing the common principles of human rights.

Decisions of the European Court of Human Rights influence national policies and legislation, creating a mechanism for international decisions to impact the internal aspects of participating countries. The key aspects of this influence include:

Implementation of Decisions. Participating countries are obligated to implement decisions of the European Court that recognize violations of the Convention. It may require changes in national legislation to address the violations and remedy their consequences.

Individual and Systemic Changes. Court decisions may pertain to specific cases or have a broader systemic impact, prompting changes in national policies to prevent similar violations in the future.

Legal Precedence. Court decisions may establish legal precedents, becoming crucial in resolving similar cases in the future and influencing legal practice and understanding of the law by national courts.

Legislative Changes. Some decisions may necessitate changes in national legislation to align with international human rights standards.

Political Reactions. Court decisions can trigger political reactions and debates within a country, compelling authorities to take specific actions to comply with the decision.

Public Awareness Enhancement. Court decisions can attract public attention, contributing to further discussions and awareness of human rights within the country.

The impact of European Court decisions on national policies is determined by the ability of these decisions to set human rights standards and induce changes in participating countries' internal laws and policies.

In conclusion, it is essential to emphasise that the European Convention on Human Rights provides a legal framework for safeguarding fundamental rights and freedoms and defines the fundamental values upon which European society is built. Its history of inception, core principles, and role in the human rights protection system bear witness to the contemporary world's aspiration to establish universal standards of dignity and justice.

Considering the indomitable spirit at the core of the Convention and its continuous improvement and development of protective mechanisms, it can be anticipated that it will remain a key factor in affirming human rights in Europe and the world. The challenges arising in the modern world necessitate an active and reasoned response. The European Convention, as a human rights protection mechanism, has the potential for refinement and adaptation to address new challenges effectively. All participants in this process, including national authorities and citizens, must contribute to maintaining and developing this crucial system. By defining rights and freedoms, the European Convention on Human Rights aims to enhance the lives of every individual, contributing to the construction of a more just and humane world.

1. Official website of the European Court of Human Rights. URL: <https://www.echr.coe.int/>

2. The official text of the European Convention on Human Rights. URL: https://www.echr.coe.int/Documents/Convention_ENG.pdf

3. Council of Europe portal. URL: <https://www.coe.int/>

4. William A. Schabas (2017). *The European Convention on Human Rights: A Commentary*. Oxford: Oxford University Press.

5. Mark W. Janis, Richard S. Kay, Anthony W. Bradley (2008). *European Human Rights Law: Text and Materials*. Oxford: Oxford University Press.

Klymovych Valeriia
1st year cadet
Donetsk State University of Internal Affairs
Scientific Adviser
Snisarenko Iryna

ORGANIZATION OF CIVIL ASSOCIATIONS UNDER MARTIAL LAW

At a time when martial law has been introduced in the country, society helps law enforcement agencies in providing protection from the aggressor. The conditions of being in such a position require a coordinated association of the public for effective settlement of situations, promoting mutual understanding, exchange of information and joint protection measures in the interest of ensuring public order and security. Such actions are also aimed at helping law enforcement agencies. According to Art. 11 of the Law of Ukraine on the National Police, law enforcement agencies can cooperate with the community to achieve general security goals [1].

A good example is the formation of territorial defense (hereinafter referred to as "TrD"), the unification of public organizations and the conduct of national resistance. In accordance with the provisions of the Law of Ukraine "On the Foundations of National Resistance" territorial defense is a system national, military and special measures, carried out in peacetime and in a special period for the purpose of countering military threats, as well as to provide assistance in the protection of the population, territories, natural environment and property from emergency situations [2]. It consists of civilian, military and military-civilian components. Also, it is important to note that all the measures of the Defense Ministry are not only related to countermeasures during martial law, but also function in peacetime with the aim of ensuring territorial integrity and security of citizens. For the first time, on the way to the creation and operation of this unit of the Armed Forces of Ukraine in its current form, they were formed at the beginning of the Russian invasion of our country. Over time, the active creation of brigades and rifle battalions began in various regions and regions of Ukraine. The final legislative consolidation of TrD at the state level took place on January 1, 2022 on the basis of the Law of Ukraine "On the Foundations of National Resistance". The final formation of such units was completed only on February 15, 2022, that is, only 9 days before the start of a full-scale offensive of the Russian armed forces on the territory of Ukraine, although before that the war had been going on on our land for about 8 years, but the higher political leadership was aware of the possibility of a full-scale aggression against the entire territory of the state. As stated in the Law of Ukraine "On the Foundations of National Resistance", territorial defense is based on the following principles: -territoriality; -masses; -minimum time for deployment and bringing territorial defense units to readiness for action; -unity; -determination and continuity of territorial defense; -coordinated, joint use of forces and means involved in the conduct of territorial defense; -continuity of interaction of forces and means of territorial defense; -comprehensive consideration and full use of moral and psychological factors [2].

Outlining the tasks to be performed by the TrD, it should be noted that they are significant and have a large scope and include the following: -participation in ensuring conditions for the safe functioning of state authorities, other state bodies, local self-government bodies and military administration bodies; -timely response and taking necessary defense measures territory and protection of the population in a certain area; -participation in the protection of the population, territories, surrounding nature environment and property participation in the preparation of Ukrainian citizens for national resistance; -participation in the protection and defense of important objects and communications, other critically important infrastructure objects, determined by the Cabinet of Ministers of Ukraine; -provision of conditions for strategic (operational) deployment of troops (forces) or their reorganization; -participation in the implementation of measures regarding the temporary prohibition or restriction of the movement of vehicles and pedestrians near and within the zones/districts of emergency situations and/or the conduct of military (combat) operations; -participation in the fight against sabotage and intelligence forces, others armed formations of the aggressor (adversary) and not provided for laws of Ukraine by paramilitary or armed formations [2].

An equally important aspect of public cooperation with law enforcement agencies is the conduct of national resistance. Taking into account the peculiarities of the state of war, the new military legislation was adopted The Law of Ukraine "On the Basics of National Resistance", which defines the basics of preparing and conducting events, as well as the organizational and legal principles of its functioning. In the said Law, a number of definitions were established, such as include the legal definition of preparation of citizens of Ukraine for national resistance, which is understood as a set of measures which are carried out by state bodies and local self-government bodies with the aim of forming patriotic consciousness and sustainable motivation, acquiring knowledge and practical skills necessary for the protection of Ukraine. The main components of such training include patriotic awareness, sustainable motivation, and, of course, a complex of professionally important knowledge and skills. Some of them are specified in the Law of Ukraine "On Military Duty and Military Service". Example: patriotic education, preparation for admission to higher military educational institutions and military educational units of higher education institutions, physical training, medical and recreational work, study of the state language [3].

It should be noted that local self-government bodies are also involved in the process of ensuring the safety and protection of citizens during a state of emergency in a certain region. Determining the legal basis for the activities of various bodies and organizations under martial law, the Law of Ukraine "On the Legal Regime of Martial Law" authorizes the military command to involve local self-government bodies in the implementation of measures of the legal regime of martial law [4]. In addition, the Cabinet of Ministers of Ukraine approved the Plan for the implementation and provision of measures for the implementation of the legal regime of martial law in Ukraine, in accordance with Presidential Decree No. 64 of February 24, 2022, in which local self-government bodies are included in the circle of

executors. In the system of measures provided for by these documents, there are those that directly affect the state of public safety and order. Mostly, it concerns: - organization of enhanced protection and defense of important objects of the national economy and objects that ensure the vital activities of the population; -involvement of able-bodied persons in socially useful works, which are performed to meet the needs of law enforcement agencies; -introduction of a curfew, establishment of a special light masking regime; -establishment of a special regime of entry and exit, restriction of freedom of movement of citizens, as well as the movement of vehicles; -bans on trade in weapons, powerful chemicals, and alcoholic beverages; -evacuation of the population if there is a threat to their life or health, as well as material and cultural values, if there is a threat to their integrity and existence [5].

Expanding the participation of the population and their associations in ensuring public safety and order is of great importance in the direction of crime prevention and countermeasures, legal assistance to the public, and countermeasures against armed aggression. The functioning of civil society in the conditions of war can be difficult, but at the same time tangible. Civil society can play a key role in providing humanitarian aid, human rights protection, media monitoring and an important voice in the national and international community. Through resource mobilization, volunteering, and political activism, civil society can assist in post-conflict stability and recovery.

1. Закон України про Національну поліцію. Відомості Верховної Ради (ВВР). 2015. № 40-41. С. 379). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>.

2. Закон України «Про основи національного спротиву. Відомості Верховної Ради (ВВР). 2021. № 41. С. 339). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1702-20#Text>.

3. Закон України «Про військовий обов'язок і військову службу». Відомості Верховної Ради України (ВВР). 1992. № 27. С. 385). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2232-12#Text>.

4. Закон України «Про правовий режим воєнного стану. Відомості Верховної Ради (ВВР). 2015. № 28. С. 250). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>.

5. Указ Президента України від 24 лютого 2022 року № 64 `Про введення воєнного стану в Україні`. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/642022-41397>.

Kochyn Vladyslav
1st year cadet
Kharkiv National University of Internal Affairs
Scientific Adviser
Sazanova Larysa

ESTABLISHMENT AND EMPOWERMENT OF INDEPENDENT BODIES THAT CAN PROTECT HUMAN RIGHTS AND STRENGTHEN PUBLIC TRUST

The establishment and empowerment of independent bodies that can protect human rights and strengthen public trust play a crucial role in ensuring accountability and safeguarding human rights. The government exists to protect our natural rights and has a duty to protect the weak from the strong. We all benefit when the law respects the dignity and value of every human life. Government should protect the right to life because it is the foundation of all other liberties. [1] Here are some key points related to this topic:

Importance of independent oversight: Independent bodies, such as civilian review boards or ombudsman offices, provide external oversight of law enforcement agencies. These bodies should have the authority to investigate complaints, review policies, and monitor the actions of law enforcement officers to ensure adherence to human rights standards.

Enhancing transparency and accountability: Independent bodies should promote transparency by making their findings and recommendations accessible to the public. This transparency builds trust and confidence in law enforcement agencies by demonstrating a commitment to accountability and addressing violations effectively.

Unbiased and diverse composition: Independent bodies should reflect the diversity of society and possess the necessary expertise in human rights and law enforcement. The members should be impartial and free from any conflicts of interest to strengthen public trust in their work.

Adequate resources and powers: These bodies should be adequately resourced, both financially and with qualified staff, to carry out their mandates effectively. They should be granted sufficient powers to investigate complaints, access information, and enforce compliance with their recommendations or decisions.

Collaboration with civil society organizations: Close cooperation between independent bodies and civil society organizations can enhance their effectiveness. Civil society can act as watchdogs, providing information and advocating for human rights, while independent bodies can benefit from their expertise and input. Human rights defenders are a group of specific and strategic interest, and key partners for field presences. Human rights defenders include all those who, individually and in association with others, act to promote and protect human rights and fundamental freedoms at the national and international levels. Their empowerment and protection to further promote and protect human rights are fundamental building blocks in improving the human rights situation in a specific country. [2]

Whistleblower protection: Establishing mechanisms to protect whistleblowers who report violations within law enforcement agencies is essential. Whistleblower protection encourages individuals to come forward with information, promoting transparency and preventing human rights abuses.

International cooperation and knowledge exchange: Independent bodies should actively engage in international cooperation with similar institutions from other countries. Regular exchanges of best practices, experiences, and training opportunities can help strengthen their capacities and ensure the application of global human rights standards. Regrettably, there is no definitive international mechanism for enforcing human rights. States should therefore be permitted, if not obligated, to carefully and continually scrutinize cross-border access by foreign governments through independent regulators and these regulators should be empowered to correct or even suspend cooperation with any state or agency who fails to adequately safeguard human rights. [3]

Public awareness and education: Creating awareness among the public about the role and importance of independent bodies is crucial. Educational programs and campaigns can help inform the public about their rights and the mechanisms for seeking redress if their rights are violated.

In conclusion, the establishment and empowerment of independent bodies dedicated to protecting human rights and strengthening public trust are key components of a functioning and accountable justice system. By providing oversight, promoting transparency, and ensuring accountability, these bodies can contribute to the protection and promotion of human rights while fostering public confidence in law enforcement agencies.

1. Why should government protect life?

URL: <https://www.heritage.org/how-speak-life/why-should-government-protect-life#:~:text=The%20government%20exists%20to%20protect,foundation%20of%20al1%20other%20liberties>

2. Manual on Human Rights Monitoring. Engagement and partnerships with civil society. Chapter 16, 2011, 24 p.

URL: <https://www.ohchr.org/sites/default/files/Documents/Chapter16-MHRM.pdf>

3. Karen Gullo, Tamir Israel. EFF Calls for Limiting Mandatory Cooperation, Safeguarding Human Rights in International Cybercrime Investigations as Talks Resume for Proposed UN Cybercrime Treaty

URL: <https://www.eff.org/ru/deeplinks/2022/08/eff-calls-limiting-mandatory-cooperation-safeguarding-human-rights-international>

Kopanev Oleksandra

2nd year student

Lviv State University of Internal Affairs

Scientific Adviser

Kashchuk Maryana

PSYCHOLOGY OF CYBERCRIME

The term "cybercrime", although it seems quite clear, does not have a precise universal definition. More and more criminals are exploiting the speed, convenience and anonymity of the Internet to commit various offenses that do not cause serious harm and pose real threats to victims around the world.

It can be said that a cybercrime is a socially dangerous criminal act, for which criminal liability is provided by law, committed in cyberspace with the help of electronic computing machines (computers), automated systems, computer networks or telecommunications networks, which consists in illegal, unauthorized creation, storage, processing, forgery, blocking, destruction of information infrastructure objects [2].

Thus, cybercrime covers various areas of people's lives and anyone can become its victim. The 'human factor' in Cybersecurity is underestimated.

More than 90% of all cyberattacks are caused by human error. Cybercrime is not just a technical problem. It's a psychological problem. Computer are the weapons, but the perpetrators and also the victims are human. Any door is only as secure as the person who is holding the key. So we can have the fancy high-security door but if someone manipulates us to give the key, it's useless.

There are different types of hackers. Nowadays cybercrime look like this. Law enforcement professionals and intelligence professionals, as well as security professionals like to use the term "crime as a service".

So pretty often, cybercriminals work in company like structures. They have something like a supply chain, they have something like quality management, and sometimes they even have customer support.

So if you or your company gets attacked it may not come from a kid in front of laptop, with a hoodie. It may come from a call center – like structure anywhere in the world, like this.

There are some individual hackers. They are called "black hat hackers". We can say about profiles that most of them:

- More than 90% are Male
- Around about 80% are under 30 years old
- Started at a young age (between 10 and 15 years old)
- Are pretty often well educated
- More than 90% do not have a low socio-economic status.

So they are young, they are intelligent, and they are pretty often educated. Why do they do what they do?

This question is answered by the psychology of cybercrimes. This is a field that studies the psychological aspects of cybercrimes, as well as the motivations,

characteristics and behavior of individuals who commit these crimes on the Internet. Such research helps to understand why some people choose the path of cybercrime, as well as how their motivations and characteristics can influence their activities.

The main motives are money, espionage and fun as ideology or simply trolling.

We can be a little bit skeptical. Because as we know from the above, these people may well make money legally. Then why do they choose such a criminal way of earning instead of getting a job in some big successful company like Google?

Because of a psychological motive which is called thrill-seeking or “challenge to beat the system”. So they like the feeling of being cleverer than the police. Never underestimate the role of ego, challenge and thrill-seeking in cybercrime [1].

So it can be noted that some key aspects of the psychology of cybercrime include:

1. Motivation:

— Financial: Many cybercriminals work for financial gain. This may include stealing personal information, using fraudulent schemes, demanding ransom from users, etc.

— Ideological or political: Some cybercriminals may carry out attacks to express their beliefs or political views.

2. Characteristics of persons:

— Technical skills: Many cyber criminals have a high level of technical skills, which allows them to carry out cyberattacks effectively.

— Social skills: Social engineering skills enable attacks based on human manipulation rather than just technical aspects.

3. Psychological aspects:

— Anonymity and lack of liability: The possibility of anonymity on the Internet can facilitate cybercrime because it reduces the risk of detection and liability.

— Involvement in risk: Some individuals may experience a thrill or adrenaline rush when committing cybercrimes [3].

Research into the psychology of cybercrime can help develop effective strategies to combat this phenomenon, as well as identify opportunities for prevention and improvement of cyber security.

1. Profiling Hackers - The Psychology of Cybercrime | Mark T. Hoffmann

2. [Конвенція Ради Європи про кіберзлочинність від 23.11.2001 р.](#)

3. Теоретичний аналіз дослідження психологічного портрета кіберзлочинця – О. О. Бабенко; А. С. Мокляк

Koval Pavlo
1st year post-graduate
Lviv State University of Internal Affairs
Scientific Adviser
Professor Zelenska Olena

THE PROBLEMS OF ENSURING THE ECONOMIC SECURITY OF THE IT COMPANY IN THE FACE OF MODERN CHALLENGES AND DANGERS

Under today's conditions of uncertainty and instability, the issue of the intensification of the processes of the digitalization of the economy and society is becoming more and more relevant, and the need to protect the interests of business entities from the destabilizing impact of the external and internal environment factors is being stipulated. These conditions indicate that the achievement of the desired results significantly depends on the level of economic security of the IT companies, which play a significant role in the implementation of such processes, and therefore, identifying the problems of ensuring economic security of an IT company in the context of modern challenges and dangers is of exceptional importance and requires additional research.

The purpose of the study is to identify the problems of ensuring the economic security of an IT company in the face of modern challenges and dangers.

The research is based on the use of such general scientific and special methods of the economic analysis and scientific knowledge as: system analysis, synthesis, comparison, scientific abstraction, comparative analysis, generalization, systematization, classification.

One of the priorities of the functioning of a modern democratic state is to ensure the development of the information society and the digital environment in order to implement the basic principles of sustainable development of the country and to make it a member of the world community. It is obvious that the existing challenges and dangers of our time form a number of destabilizing factors that impede the country's successful integration into the international community, and the low level of the digitalization of the economy and protection of the operations carried out in the virtual environment necessitate increasing the efficiency of business entities, in particular. In this context, the need to ensure the proper operation of the IT companies is becoming more relevant. The systematization of the main approaches to determining the essence of economic security of business entities allows us to assert that the economic security of the IT company is the protection of its activities from the negative impacts of the external environment and, at the same time, the ability to quickly identify and counteract threats, as well as adapt to the changing conditions of our time [1, p. 124; 2].

Studies of the functioning of the IT companies show that at the present stage, the problems of ensuring not only economic security, but also its component cybersecurity, and protecting their interests and information resources in the financial

sector are quite acute, as evidenced by the downward trends in ensuring the economic security of such economic agents.

Ensuring the economic security of the IT company in the context of modern challenges and dangers involves creating the necessary conditions that will protect the interests of a person, society and the state from the illegal actions aimed at causing harm by providing the incomplete, inaccurate and unreliable information, misuse of information technology and unauthorized dissemination of information, as well as violation of its integrity, confidentiality and availability [3]. Therefore, the main problems of ensuring the economic security of the IT company are divided into:

1) external (macroeconomic instability, war, unstable foreign economic situation, low investment activity, rising inflation, increased corruption and imperfect legislation);

2) internal (inability to self-preserve in crisis conditions, uncertainty of goals and strategies, actions and inactions of employees that impede the sustainable development of the IT company, violation of the rules for the use of the technical means, the problems with market research).

The outlined problems of ensuring the economic security of the IT company pose a significant threat to the functioning of business entity, and their solution requires the development of a set of the effective measures.

Thus, the results of the research carried out to identify the problems of ensuring the economic security of the IT company in the context of modern challenges and dangers suggest that the functioning of the IT companies under today's conditions is subject to a significant destabilizing impact of the various factors that reduce the level of their economic security. There are significant problems of ensuring the economic security of the IT company, which are divided into external and internal ones.

1. Шмалій Л. В. Економічна безпека підприємства: сучасні проблеми забезпечення. Економіка. Менеджмент. Бізнес. 2019. № 1 (27). С. 123–128. URL: DOI: 10.31673/2415-8089.2019.012329.

2. Новик І. В. Проблеми та перспективи забезпечення економічної безпеки підприємства в Україні. Інфраструктура ринку. 2020. № 43. С. 229-233. URL: <https://doi.org/10.32843/infrastruct43-41>.

3. Кузіна І. Безпека в ІТ-компанії. Яких заходів необхідно вжити? Goro Legal. 2023. URL: <https://goro.ua/ua/post/security-in-it-company-what-measures-should-be-taken>.

Krasnov Illia
3rd-year cadet
Kharkiv National University of Internal Affairs
Scientific Adviser
Sazanova Larysa

REFORMS IN UKRAINE ARE ON THE WAY TO THE EUROPEAN UNION

Reforms may become essential in every country and nowadays they have become urgent in Ukraine which strives to join the European Union and the NATO as soon as possible. One of conditions for Ukraine's accession to the EU is performing economic reforms. They are divided into several parts. The first one is the reform of financial markets, and it must be fulfilled so that finances are distributed in the most efficient way in the banking system.

The main thing here is the strategy of privatization government owned banks and resolving the burden of non-performing loans. The banking industry must ensure that they are better equipped to deal with customers in the collections cycle for a long time. Using advanced technology and harnessing the power of artificial intelligence are more aligned with 21st-century consumer preferences.

Human capital development is one of the key areas of Government's work on the Ukraine Plan under the Ukraine Facility programme.

The Ministry of Economy of Ukraine and the Ministry of Social Policy of Ukraine are developing a policy aimed at the development of human capital in the process of preparing the Ukraine Plan under the EU's Ukraine Facility programme.

The Ukraine Plan foresees building an educational environment for access to quality education, transforming vocational education, improving the rehabilitation system for people with disabilities, improving healthcare, gender equality, implementing housing programmes, reforming social protection, creating a system for the transition from military service to civilian life, developing demographic and migration strategies, and pension reform.

One of the reforms is to improve the social infrastructure system, care for children, people with disabilities and the elderly. The Government pays attention to human capital development in the Ukraine Plan. It presupposes not only to the return of Ukrainians who have moved abroad, but also to long-term challenges. We need a balanced inclusive policy.

Over the next decade, a shortage of about 4.5 million workers is expected in the labour market. It is very important that Ukrainian children are socialized in the future, take an active part in socio and economic life of the society, and participate in the labour market. If there is a person with a disability in a family, he/she should have professional care and the members of the family should have the opportunity to work and have the income.

The section "Human Capital" deals with creation of opportunities for the children who have been left without parental care and are in institutions to live in a family. It means to create conditions for the people who need of care (the elderly,

people with disabilities) to receive such care not in institutions, but at home, in a family [1].

The last part of economic reforms is decentralization. We need local authorities to have the necessary capacity, from the competences to the financial resources, and the responsibility to do so. One of Ukraine's reforms is the creation of the Bureau of Economic Security of Ukraine, which replaced the old tax police.

The second reform, which is no less important in the field of economy, is the simplified taxation system. It was this area of reforms that became the arena of battles at the beginning of their initiation. Payers of the single tax received a long-awaited increase in the marginal amounts of income, from August 1, 2021, software recorders of settlement operations were introduced, "labor" fines were reduced, and since the beginning of the war of the Russian Federation against Ukraine, the taxpayers of the single tax were generally exempted from the calculation and payment of the single tax and the EUV for themselves 1 and 2 groups.

From 01.01.2022, single tax payers of groups 2-4 still received forced fiscalization of calculations, which is a complication for taxpayers. During martial law, the requirement for fiscalization was suspended, but not abolished.

The Small Business Development Promotion Council at the President's Office has developed a systemic project of the law, which will provide for fiscalization exclusively for certain risk categories of payers and strengthen control over unregistered entrepreneurs, provides for effective mechanisms to encourage the buyer to receive a check and other innovations aimed at improving administration.

Such changes, according to experts, are positive, according to recent studies, the optimal model of fiscalization is a model in which risk categories of payers should be fiscalized, and those entrepreneurs who, due to physical limitations, cannot exceed the limit turnover of groups of the simplified system should not be fiscalized .

Conclusion. Ukraine is geographically part of Europe. Thanks to the reforms that Ukraine is gradually implementing, it will soon become a member of the European Union and achieve its dream goal. Thanks to progressiveness in reforms, and what is important in economic reforms, the dream is becoming more and more real.

1. Human capital development is one of the key areas of Government's work on the Ukraine Plan under the Ukraine Facility programme. Government Portal. Official website. URL: <https://www.kmu.gov.ua/en/news/rozvytok-liudskoho-kapitalu-odyn-z-kliuchovykh-napriamkiv-roboty-uriadu-nad-plonom-ukrainy-v-ramkakh-prohramy-ukraine-facility>

PROTECTION OF CHILDREN'S RIGHTS UNDER MARTIAL LAW

In the conditions of martial law, the protection of children's rights becomes an important aspect of humanitarian activities and international efforts to ensure peace and security. The ability to ensure the safety, protection and development of children in conflict is a determining factor in ensuring a sustainable and progressive society. In this context, scientific research and analysis of legal mechanisms aimed at protecting children during military conflict are of great importance for the development of effective strategies and policies aimed at protecting the interests of the most vulnerable sections of society in emergency situations. The issue of ensuring and protecting the rights of children becomes especially relevant during the period of martial law.

The rights of the child are understood as opportunities recognized by international and national legislation and determined by the physical and psychological features of its development. These rights are based on the principles of natural law, are protected by the state and other legal entities, and have their own implementation and protection mechanism [2].

P. Rabinovych highlights the physical, personal, cultural, economic and political rights of the child and rightly emphasizes that children also have additional opportunities in all types of law [5, p. 27]. For example, the right to primary protection and assistance, to healthy and happy growth, to the inadmissibility of the death penalty and life imprisonment as a punishment, the right to know one's parents and not to be separated from them, the right to upbringing in a family, to games and entertainment etc. In the conditions of war, children's rights and freedoms are subject to numerous violations, which has particularly socially dangerous consequences [2].

Namely:

- lack of education: military conflicts lead to the destruction of schools, forcing children to stop studying. This has long-term consequences for their development and future opportunity to receive a quality education;

- psychological impact: children who experience military conflict often face stress, trauma and loss, which can have a serious negative impact on their psychological state and well-being;

- separation from family: military conflicts can break family ties when parents or relatives become forcibly displaced or suffer violence. Children may be left without proper care and protection;

- homelessness and evacuation: hostilities can force children to lose their homes, be evacuated or become internally displaced, creating instability and insecurity for their lives and well-being;

– the threat of physical and sexual violence: in conditions of military conflict, children become more vulnerable to physical and sexual violence. They may be subjected to ill-treatment, torture and ill-treatment and sexual exploitation [1, p. 156].

It should be noted that all problems that arise regarding the rights of the child must be resolved at the level of both international law and national legislation. The world community has confirmed its desire to ensure the rights of the child. As a result, international legal guarantees for ensuring the rights of the child were formed. The adoption of the UN Convention on the Right of the Child (20.11.1989), which was ratified by our country in 1991, was of epoch-making importance in the field of protection of children's right. This document not only defines the political, economic, social and cultural rights of children, but also declares the child's right to his protection and the obligation to create all the necessary conditions for this. After the ratification of the Convention, states (especially Ukraine) assumed the duty to protect children from discrimination, physical exploitation and violence, especially to take care of orphans and refugees [3]. To ensure the rights of the child, additional institutional and operational organizations were also created, such as the United Nations Children's Fund (UNICEF), the UN Committee on the Rights of the Child, etc. [2].

The main provisions of the Convention are reflected in separate provisions of the Constitution of Ukraine dated June 28, 1996 and the Ukrainian Law "Protection of Childhood", which define the protection of childhood in Ukraine as a strategic national priority and ensure the realization of children's rights. the right to life, health care and education, social protection and comprehensive development establishes the basic principles of state policy in this area [3]. In addition, the rights of the child and guarantees of their provision are promulgated by the Family Code of Ukraine dated January 10, 2002, the Civil Code of Ukraine dated January 16, 2003, the Criminal Code of Ukraine dated May 4, 2001, and the Criminal Procedure Code of Ukraine. of Ukraine dated 04/13/2012 and other normative legal acts of Ukraine [2].

In order to effectively protect the rights of the child, a system of state bodies has been created in Ukraine, whose activities are aimed at ensuring the constitutional rights of the child and fulfilling the country's international obligations. In this context, the Commissioner of the Verkhovna Rada of Ukraine for human rights and the Commissioner of the President of Ukraine for the rights of the child operate. During the war, the Coordination Headquarters for the Protection of Children's Rights in Martial Law was established, which facilitates the coordination of actions of various levels of government in the field of child protection [4]. This headquarters actively works to meet the needs of children, according to the specific situation, including evacuation, accommodation, care and education in the conflict zone. Measures have also been taken to simplify the procedure for establishing guardianship and care for children left without parental care, as well as their temporary placement in foster families or children's homes. For the efficiency of data collection work and providing assistance to children in returning to the family environment, we cooperate with UNICEF [6].

Summarizing, we can conclude that Ukraine takes an active part in ensuring the rights of children in the conflict, including creating a system of state bodies aimed at their support and protection. An example of such an initiative is the Coordination Headquarters for the Protection of Children's Rights in Martial Law, the purpose of which is to coordinate the actions of different levels of government to protect the rights of children during conflict.

Ukraine's efforts in this direction confirm a serious approach to the protection of children's rights and the desire to ensure their safety and well-being even in the most difficult conditions of a military conflict. However, it is necessary to continue work in the direction of improving legislation and practice aimed at protecting the rights of children, in order to ensure their full and safe life in the conditions of a military conflict.

1. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції – Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. – 316 с. URL: <https://dspace.oduvs.edu.ua/>

2. Ярмол Л., Карпюк А. Вісник Національного університету “Львівська політехніка”. Серія: “Юридичні науки” ПОРУШЕННЯ ПРАВ ДИТИНИ В УМОВАХ ВІЙНИ В УКРАЇНІ, 2022. 98-99 р. URL: <https://science.lpnu.ua/>

3. Kryvoviaz O. (2017). Zakhyst prav dytyny v umovakh zbroinoho konfliktu. [Protection of children's rights in conditions of armed conflict]. Pravnychyi visnyk Universytetu “KROK”. P. 80–85. URL: https://library.krok.edu.ua/media/library/category/statti/kryvoviaz_0003.pdf (accessed: 12.08.2022).

4. Pro utvorennia Koordynatsiinoho shtabu z pytan zakhystu prav dytyny v umovakh voiennoho stanu: postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy (17.03.2022) No. 302. [On the formation of the Coordination Headquarters for the Protection of Children's Rights in Martial Law: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine]. Baza danykh “Zakonodavstvo Ukrainy” / VR Ukrainy. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/302-2022-%D0%BF#n38> (accessed: 21.07.2022).

5. Rabinovych P. M. (2008). Osnovy zahalnoi teorii prava ta derzhavy. [Basics of the general theory of law and the state]. Lviv: Krai [in Ukrainian].

6. Zvit za 30 dnev roboty Koordynatsiinoho shtabu z pytan zakhystu prav dytyny v umovakh voiennoho stanu. [Report for 30 days of work of the Coordination Headquarters on the protection of children's rights under martial law]. Ofitsiyni vebсайт Ministerstva sotsialnoi polityky Ukrainy. URL: <https://drive.google.com/file/d/1WtgBJNIJNwjqFSTNHNiai2XiU2CtW4Rd/view?> (accessed: 19.08.2022).

Kurylyshyn Denys
1st year cadet
Lviv State University of Internal Affairs
Scientific Adviser
Skovronska Iryna

FUNCTIONING OF LAW ENFORCEMENT BODIES ENSURING PUBLIC SAFETY IN THE CONDITIONS OF MILITARY AGGRESSION

On February 24, 2022, Ukraine turned a new page in its history due to the beginning of armed aggression aimed at occupying our country and destroying its statehood. This event put the entire state mechanism and its institutions in front of new challenges and threats that they had not faced before.

Ensuring state security and preservation of the state as a whole is not only before law enforcement agencies, bodies of state power and local self-government, but also before each individual citizen. The understanding by every citizen of his role and importance in his place, a responsible attitude to his civic duty, personal responsibility, readiness for self-sacrifice for the sake of a common goal - protecting the homeland, perhaps became the foundation of a new civil society that was able to restrain and repel the enemy.

Considering the issue of the activity of law enforcement agencies aimed at ensuring public safety and order in conditions of martial law, it is necessary to determine the essence of the specified concept, taking into account that it is relatively new in the current legislation. In addition, the concept of "public safety and order" is often considered synonymous with the concepts of "public safety" and "public order". The term "public safety and order" appears for the first time at the legislative level in the Law of Ukraine "On the National Police" dated July 2, 2015, but it is not defined there and is used in parallel with the terms "public order" and "public safety" [1]. One of the first attempts to define the concept of public order is Art. 5 of the draft Law of Ukraine "On Public Order", which states: "...public order is a system of social relations regulated by legal and other social norms, which ensures the protection of the rights and freedoms of citizens, their life and health, respect for honor and human dignity, compliance with norms of social morality..." [2]. It is also important to pay attention to the concept of martial law - as a special legal regime introduced in Ukraine or in some of its localities in the event of armed aggression or threat of attack, danger to the state independence of Ukraine, its territorial integrity, and provides for the provision to the relevant bodies of state power, the military command, 46 powers to military administrations and local self-government bodies, necessary for averting the threat, repelling armed aggression and ensuring national security, eliminating the threat of danger to the state independence of Ukraine, its territorial integrity, as well as the temporary restriction of the constitutional rights and freedoms of a person and citizen, as well as the rights and legal interests of legal entities, with an indication of the period of validity, due to the threat these restrictions.

In the future, we will try to consider the activities of law enforcement agencies to ensure public safety in conditions of military aggression, as one of the components of ensuring state security as a whole. Thus, under the condition of high-quality performance by law enforcement agencies of the tasks of ensuring public safety and order, the most effective functioning of the system of public relations in all spheres of life is achieved, which in turn ensure: effective activity of state authorities and local self-government aimed at solving the priority tasks of the country's defense; effective activity of state authorities on the diplomatic front, aimed at attracting international support; efficient functioning of the assembly, restoration and logistical support systems of the Armed Forces of Ukraine; the fastest recovery of the economy, in regions where this is possible; the most difficult conditions for carrying out sabotage activities of the enemy, including by destabilizing the domestic political situation, spreading panic, etc.

In addition, law enforcement agencies, in the course of performing tasks to ensure public safety and order in conditions of martial law, should focus on obtaining and analyzing pre-emptive information about the emergence of possible threats. Qualitatively organized work in the specified direction will allow: to take measures aimed at eliminating the prerequisites for the emergence of threats; carry out an assessment of available forces and means; timely distribution of forces and resources in accordance with threats; to take measures aimed at attracting reserve forces and means; involve other subjects of ensuring public safety and order in the elimination of threats; to provide timely information to state authorities and local self-governments (military administrations) to make management decisions aimed at preventing negative consequences or minimizing them, etc. Special attention deserves and needs research on the activities of law enforcement agencies to ensure public safety and order under martial law, in the part that concerns the restriction of the constitutional rights and freedoms of a person and a citizen and the rights and legal interests of legal entities. Since, law enforcement officers are often forced to make 47 decisions about limiting constitutional rights and freedoms in extreme conditions, and the legality of their actions will be assessed by authorized persons in the future, without the possibility of perceiving the real situation.

1. Law of Ukraine dated July 2, 2015 No. 580-VIII "On the National Police". Bulletin of the Verkhovna Rada (VVR), 2015, No. 40-41, Art. 379. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text> (access date: 06/20/2022).

2. Draft Law of Ukraine dated November 19, 2018 No. 9300 "On Public Order". URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=64953 (access date: 06/21/2022).

Kuts Sofia
3rd year student
Lviv State University of Internal Affairs
Scientific Adviser
Boyko Olesya

ACTIVITIES OF THE NATIONAL POLICE DURING THE RUSSIAN- UKRAINIAN WAR: TURN YOUR RAGE INTO A WEAPON

Full-scale Russian aggression has made significant adjustments to all spheres of Ukrainian life. The work of Ukrainian police officers has also undergone changes. Many police had already volunteered to serve in Ukrainian army. Special Police Force brigade “United Assault Brigade of the National Police of Ukraine “Lyut” was created on the basis of Special Purpose Regiment Safari, Tsunami and Luhansk-1 Battalion. Later Myrotvorets, Skif, Zakhid and Shtorm police battalions joined the brigade. Thousands of other law enforcement officers have received at least basic gun training, even if their previous jobs consisted mostly of writing traffic tickets, investigating drug crimes or stopping drunken fights.

Those not fighting on the front perform other crucial tasks – evacuating civilians, demining, staffing checkpoints, combating looting, protecting important strategic and particularly important objects, hunting Russian saboteurs and documenting war crimes.

Since the outbreak of a full-scale war on February 24, 2022, police officers have been busy with many tasks: regulating the work of checkpoints, evacuating civilians, and ensuring verification of vehicles and documents. Important aspects included conducting search and reconnaissance work to identify saboteurs and combat looting [5].

The Law of Ukraine “On the Legal Regime of Martial Law” dated May 12, 2015, regulates specific police measures under these conditions. National police bodies participate in the work of military administrations, justice bodies, the prosecutor’s offices, and the courts. They are entrusted with urgent crime prevention, maintaining order, and protecting major strategic and particularly important objects. [1]

On March 15, 2022, the Parliament of Ukraine adopted changes to a number of laws of Ukraine, in particular “On the National Police” and “On the disciplinary status of the National Police of Ukraine,” which are aimed at optimization of police work during martial law. [10]

Article 23 of the Law of Ukraine “On the National Police” was supplemented with new elements necessary for the performance of tasks under martial law. Among the important local changes in that law there is the right of a police officer to demand from a person the presentation of documents identifying this person and confirming the corresponding rights of the person [6].

Amendments have been made to Article 20 of the Law of Ukraine “On the National Police” concerning the wearing of a special badge (prior to the amendments, it was a chest badge). As a general rule, a police officer performing official duties in civilian clothing is required to wear a special badge. However, the number of cases in

which wearing a badge is not mandatory has increased, since it interferes with the implementation of operative-search activities, covert investigative (search) actions, the performance of secret tasks, the implementation of measures to ensure the safety of participants in criminal proceedings, special measures to guarantee the safety of employees of courts and law enforcement agencies and their close relatives, as well as when exercising powers under martial law. Accordingly, during the martial law period, a police officer performing official duties in civilian clothes is not required to wear a special badge.

As stated in the new wording of Article 40 of the Law of Ukraine “On the National Police” the police can use in their actions such technical means as unmanned aerial vehicles and special technical means of countering their use; specialized software for analytical processing of photo and video information, including identification of persons and vehicle license plates. From now on, the police are carrying out technical and forensic support for inspecting the scene of the incident and conducting special blasting operations [10]. Within the scope of competence, the police carry out operational mine clearance in terms of identifying, neutralizing and destroying explosive objects, regarding which there are grounds to believe that they are objects, tools or means of committing administrative or criminal offenses [8].

The police are allowed to collect biometric data of individuals, including through fingerprinting, in cases provided by the Criminal Procedure Code of Ukraine [2].

The police represent and fulfill Ukraine’s obligations to Interpol and Europol and also directly ensure cooperation and exchange of information with them. At the same time, the police organize the interaction of law enforcement agencies of Ukraine with Interpol and Europol, as well as competent authorities of other states on issues related to the sphere of activity of such agencies [8].

Since the beginning of military aggression on the territory of Ukraine, especially in its active phase, the employees of the National Police of Ukraine have been directly involved in carrying out tasks of ensuring the state sovereignty of Ukraine and its territorial integrity as well as when repelling armed aggression against Ukraine, when performing territorial defense tasks, and ensuring the implementation of martial law measures [3]. After the de-occupation of the territory, the first after the Armed Forces are the police to carry out stabilization measures. There, they recruit collaborators, clear the territory of mines and discover the bodies of the dead. However, during hostilities, there are situations when Russian occupants capture police officers. According to the Ministry of Internal Affairs of Ukraine, from the moment of the full-scale invasion until December 2022, the russians held captive 219 employees of the National Police of Ukraine, who, by the way, did not have combatant status with the corresponding legal consequences. As of the beginning of 2023, the invaders had 26 active policemen in captivity, five of whom were from Azovstal [4].

On January 13, 2023, the Cabinet of Ministers established, as a legal entity under public law, the interregional territorial body of the National Police – the Special Police Force brigade “United Assault Brigade of the National Police of Ukraine

“Lyut” [7]. Government representative in the Verkhovna Rada of Ukraine Taras Melnychuk noted that the special unit will allow the police, as a component of the security and defense forces, to quickly and effectively carry out tasks and powers aimed at strengthening the national security of Ukraine [8]. “Lyut” includes soldiers from different regions of Ukraine. It was created on the basis of Special Purpose Regiment Safari, Tsunami and Luhansk-1 Battalion. Later in 2023, Myrotvorets, Skif and Zakhid police battalions joined the regiment. In 2024, Shtorm Battalion joined the brigade. Almost 70% of the soldiers in the disbanded battalion of the Poltava special purpose police patrol service also fight in it. In total, 35,000 police officers are already deployed in the frontline and frontline regions. Currently, the expansion of the brigade is underway, and it is planned to attract several thousand more fighters.

Full-scale Russian aggression has made significant adjustments to all spheres of Ukrainian life. The work of Ukrainian police officers has also undergone changes. On the one hand, the police ensure security and order in regions that have not been attacked by the enemy. On the other hand, in a war zone, the police are responsible for identifying and investigating crimes committed against civilians and military personnel.

1. On the Legal Regime of Martial Law: Law of Ukraine dated May 12, 2015 No. 389-VIII // Database “Legislation of Ukraine” / Verkhovna Rada of Ukraine. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>

2. Criminal Procedure Code of Ukraine dated April 13, 2012. URL: zakon.rada.gov.ua/go/4651-17/

3. Legal status of a police officer during war or foreign military occupation. Shakun Vasyl. URL: <https://newukrainianlaw.in.ua/index.php/journal/article/view/491/442/>

4. How Many Police Officers Are in Russian Captivity – the Figures Have Been Announced. RBC-Ukraine. 2022. URL: <https://www.rbc.ua/ukr>.

5. Peculiarities of Serving as a Police Officer during Martial Law in Ukraine. Polina Shapovalova. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/dfe5ddff-c9c6-4ca9-84d4-b12d25b747ed/content>

6. Updated Doctrine of Public Administration in the Security and Defense Sector of Ukraine: col. monograph/ I.M. Koropatnik, N.P. Khristynchenko, I.M. Chopina, M.V. Kovaliv et al. Lviv: SPLOM, 2021. 480 p.

7. Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine: “On the Formation of a Territorial Body of the National Police” URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/30-2023-%D0%BF>

8. A New Special Unit Will Appear in Ukraine – the Assault Brigade “Lyut”. URL: <https://www.nta.ua/v-ukrayini-zyavytsya-novyj-speczpidzrozdil-shturmova-brygada-lyut/>

9. The Right to Protection: What Powers Are Given to Policemen during Martial Law URL: <https://mind.ua/openmind/20242900-pravo-na-zahist-yaki-povnovazhennya-nadano-policijantam-na-chas-diyi-voennogo-stanu/>

10. National Police under Martial Law: Changes in Legislation. URL: <https://law-in-war.org/naczionalna-policziya-v-umovah-voyennogo-stanu-zminy-v-zakonodavstvi/https://law-in-war.org/naczionalna-policziya-v-umovah-voyennogo-stanu-zminy-v-zakonodavstvi/>

11. Cops in the trenches: Ukrainian police key to fight against Russia. Siobhán O'Grady, Kostiantyn Khudov. URL: <https://www.washingtonpost.com/world/2023/11/17/cops-trenches-ukrainian-police-key-fight-against-russia/>

Kuzo Yurii

4th year student

Ivan Franko National University of Lviv

Scientific Adviser

Kashchuk Maryana

THE MOST NOTABLE IMPACTS OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE

Artificial Intelligence (AI) is a powerful technology that's shaping our lives in big ways in the 21st century. It's changing how we work, learn, communicate, and interact with others. With AI, we're seeing a lot of tasks becoming automated, which is changing the kinds of jobs available, how we approach healthcare, how we use technology, and sparking debates about its impact on society.

Among the most notable impacts of AI is its effect on employment. Automation facilitated by AI is rapidly displacing human labor, particularly in tasks characterized by routine and minimal skill requirements. While this trend promises enhanced efficiency and cost reduction, it also engenders apprehensions regarding job displacement. Nevertheless, it is crucial to recognize that AI does not simply eliminate jobs but rather transforms them. By handling repetitive and low-value tasks, AI liberates human workers to dedicate themselves to higher-order endeavors demanding creativity, critical thinking, and emotional intelligence.

The impact of AI on healthcare represents a significant area of advancement. By swiftly and accurately analyzing extensive data, AI-driven systems hold the potential to enhance patient outcomes and mitigate healthcare expenses. For instance, IBM Watson Health employs AI to aid physicians in diagnosing and treating cancer patients by scrutinizing vast datasets sourced from medical records and research studies, offering personalized treatment suggestions. Similarly, Google's DeepMind Health utilizes AI to scrutinize medical imagery for diseases like breast cancer and diabetic retinopathy. These innovations have the capacity to revolutionize healthcare approaches and enhance the quality of life for millions worldwide.

Furthermore, AI is reshaping our interactions with technology. Intelligent assistants like Siri, Alexa, and Google Assistant are gaining popularity and fundamentally altering how we engage with our devices. Fueled by AI algorithms capable of comprehending natural language and responding to voice commands, these assistants facilitate seamless interactions. Additionally, AI-powered chatbots

are becoming increasingly sophisticated, aiding businesses in delivering improved customer service. For instance, H&M's chatbot offers personalized recommendations based on customer preferences and past purchases, while Starbucks' chatbot streamlines the ordering process for customers.

One of the most intriguing advancements in the realm of chatbots revolves around the emergence of GPT-based chatbots. GPT (Generative Pre-trained Transformer) represents a category of AI language models trained on extensive datasets to produce text that closely mimics human writing. These models have undergone significant refinement in recent years, with the latest iterations like GPT-3 demonstrating remarkable proficiency in generating text indistinguishable from human composition. GPT-based chatbots possess the capability to comprehend and respond to natural language in ways previously unattainable, significantly enhancing their effectiveness in customer service provision.

The advent of GPT-based chatbots is revolutionizing the manner in which businesses engage with their clientele. They excel in furnishing personalized recommendations, offering assistance, tackling intricate queries, and managing multiple inquiries concurrently. This not only enhances the customer journey but also liberates valuable resources and time for businesses. For instance, OpenAI's GPT-based chatbot, GPT-3, has found application in companies such as Microsoft and Salesforce, where it contributes to more efficient customer support delivery and elevates the overall customer experience.

Despite the numerous advantages offered by AI, there are also apprehensions regarding its societal implications. One major concern revolves around the possibility of AI systems perpetuating bias and discrimination. This arises from the fact that AI systems inherit biases present in the data they are trained on. Therefore, if the underlying data is biased, the AI system will reflect those biases. For instance, facial recognition systems have exhibited lower accuracy rates for individuals with darker skin tones, underscoring the necessity for enhanced diversity and inclusivity in AI development practices.

Another area of concern is the potential for AI to be misused or exploited. For instance, AI-driven autonomous weapons possess the capability to inflict substantial harm, prompting debates concerning accountability and ethical responsibility. Additionally, the utilization of AI in surveillance and law enforcement raises significant questions pertaining to privacy and civil liberties.

In recent times, AI has commenced automating routine and low-skilled tasks, prompting worries regarding job displacement. Nonetheless, as previously mentioned, AI should not be viewed solely as a threat to employment but rather as a catalyst for job transformation. Although certain roles may become redundant, the emergence of new job opportunities necessitating skills such as creativity, critical thinking, and empathy is anticipated.

It's important to understand that AI affects jobs differently depending on the industry. Some sectors like healthcare and finance might see more job opportunities because of AI. But in areas like manufacturing and retail, jobs might be lost because of automation. When we talk about whether AI is a danger to society, we have to

remember that it's up to people to use it responsibly. While there are worries about AI being misused, it's our responsibility as a society to make sure AI is developed and used ethically and responsibly.

This requires teamwork from not just tech experts but also ethicists, policymakers, and others involved. It's really important to set up rules and guidelines that ensure AI is used for the benefit of everyone and doesn't cause harm.

Also, it's crucial to make sure AI systems are open about how they make decisions and are monitored by external groups. By being transparent and accountable, we can build trust in AI and make sure it's working in the best interest of society. AI brings exciting possibilities but also serious challenges. While it can change how we work, communicate, and use technology, it also raises worries about job loss, unfair treatment, and misuse. As we keep improving AI, it's crucial to address these worries and make sure everyone benefits from its advantages. This means working together with experts from different fields like technology, ethics, and policymaking.

We also need to make sure AI is fair to everyone and doesn't reinforce existing biases or discrimination. Plus, we should think about how AI will affect jobs and help workers adapt to changes. Having honest conversations about AI's risks and benefits is important too. Involving people from different areas ensures AI grows responsibly and ethically. In the end, it's up to us to steer AI in the right direction and use its power for everyone's benefit. Let's embrace its potential while being mindful of our responsibilities, so we can create a fairer and more inclusive future.

Artificial Intelligence (AI) stands out as one of the most revolutionary technologies in the 21st century, profoundly affecting every facet of human life. It's reshaping our work dynamics, communication channels, and technological interactions, with AI-driven systems gradually taking over repetitive and less skilled tasks, thereby allowing humans to channel their efforts into higher-order endeavors requiring creativity and critical thinking. In healthcare, AI is playing a transformative role by enhancing patient outcomes and driving down healthcare expenses. Additionally, the surge in popularity of intelligent assistants and AI-powered chatbots is revolutionizing our interaction with devices.

However, alongside its myriad benefits, AI also raises significant societal concerns, including issues of bias, potential misuse, and job displacement. Addressing these concerns necessitates a collective effort from society to ensure the responsible and ethical development and deployment of AI.

1. <https://www.linkedin.com/pulse/impact-artificial-intelligence-society-opportunities-challenges-sen/>

2. <https://www.3dbear.io/blog/the-impact-of-ai-how-artificial-intelligence-is-transforming-society>

3. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7605294/>

Magyrevych Yuliia
1st year post-graduate
Lviv State University of Internal Affairs
Scientific Adviser
Professor Zelenska Olena

PROCEDURAL TERMS AS A TOOL FOR ENSURING THE EFFICIENCY OF ADMINISTRATIVE PROCEEDINGS

The research deals with the social relations arising in the course of legislative consolidation and application of procedural deadlines in administrative proceedings and the procedural time limits as a tool for ensuring the efficiency of administrative proceedings.

The relevance of the research topic is due to the fact that the protection of human and civil rights is a global task of a modern legal, democratic state, which is solved on both a global and national scales. Each state, based on the principles and norms of the Universal Declaration of Human Rights, creates a mechanism for the protection of human and civil rights and establishes the regulatory requirements for its implementation. The Constitution of Ukraine enshrines not only the primacy of human and civil rights, but also the fact that their protection is guaranteed, and such a guarantee is mainly entrusted to the state and its bodies. To this end, our country has established a judicial system, in which the administrative court plays a significant role.

It should be emphasized that in recent years, in the course of the judicial reform in Ukraine, the issue of functioning of a rather important part of the judicial system – the administrative courts – has become a subject of extensive scientific discussion. The importance of this issue is caused by the need to build a judicial system that would ensure a fair resolution of public law disputes between the essentially unequal participants – a person and a subject of authority.

The time limits play an important role in administrative proceedings, as they directly affect the efficiency of resolving the cases under investigation. Thus, the importance of the principle of reasonable time is confirmed not only by national legislation, but also by the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, which states that everyone is entitled to a fair and public hearing within a reasonable time by an independent and impartial tribunal established by law, which will decide the dispute concerning his rights and obligations or establish the validity of any charge against him. Today, more and more citizens are applying to the European Court of Human Rights for violations of Article 6 of the Convention to obtain protection of their legitimate rights and interests. In order to find possible solutions to this problem, it is first necessary to find and clarify its root causes. This necessitates a doctrinal analysis and development of the practical recommendations on the procedural time limits as a tool for ensuring the efficiency of administrative proceedings.

The relevance of the topic under study is due to the new approaches to ensuring the constitutional right to a fair trial under martial law, the urgent need to improve

legislation and bring it in line with the requirements and realities of today, the need to comprehend and test the practice of applying the new legal norms, previous shortcomings in the formation of the judiciary, the insufficient analysis of the modern problems of procedural deadlines in the activities of the administrative courts, etc.

The procedural deadlines as a tool for ensuring the efficiency of administrative proceedings have not yet been the subject of an independent research.

The purpose of the study is to develop the scientifically based proposals and recommendations aimed at improving the legislative consolidation and application of the procedural deadlines as a tool for ensuring the efficiency of administrative proceedings.

The regulatory framework of the study is formed by the Constitution of Ukraine, the Code of Administrative Procedure of Ukraine, laws and bylaws regulating the legal status of subjects of public-power relations.

The scientific novelty of the study is that it will form a systematic view of the legal regulation of the procedural deadlines as a tool for ensuring the efficiency of administrative proceedings, their practical application and development prospects in the context of European integration.

The practical significance of the study lies in the fact that the main conclusions can be used in lawmaking activities when improving the provisions of the Code of Administrative Procedure of Ukraine, in the work on improving the methodological and methodological support of administrative justice.

Moroz Artem

4th year cadet

Lviv State University of Internal Affairs

Scientific Adviser

Professor Zelenska Olena

THE PROBLEM OF HOUSE ARREST OF A SUSPECT (ACCUSED) DURING THE PRELIMINARY INVESTIGATION

The main problem of the implementation of the certain preventive measures, in particular the feasibility of house arrest in criminal proceedings, is one of the current topics of scientific discussion in the practice of the pre-trial investigation and judicial proceedings. There are unresolved organizational, regulatory, technical, and economic questions regarding the use of house arrest, which cause many discussions and problems about this preventive measure.

The question of the correctness of choosing a preventive measure in the form of house arrest is the cause of the heated discussions among our scientists. Certain difficulties arise for the investigators, prosecutors and inquirers when applying it during the preliminary investigation, that's why, special attention is paid in the paper to the meaning, essence and application procedure of this preventive measure.

The possibility of using house arrest in Ukraine creates a lot of disputes since, unfortunately, many cases are known when the suspects, even with the use of an

electronic bracelet during house arrest, left the territory of the country and remained unpunished for the crimes committed.

However, it is worth remembering that we are striving to achieve democracy in the society, we must create a legal state in which citizens will be knowingly responsible for the committed offenses. And while this mentality does not allow us to do this, we need to apply the preventive measures.

The concept of house arrest is defined in Art. 181 of the Criminal Procedure Code (CPC) of Ukraine [1] according to which house arrest consists of the prohibition the suspect, or the accused to leave the house 24 hours a day or at a certain time of the day. At the same time, it is not necessary to be in it all the time: a person can go to work, to the store and stay in the apartment, for example, from evening to morning. The regime of house arrest must be directed in detail by the investigator's resolution on applying a preventive measure in the form of house arrest to the suspect.

The purpose of applying house arrest is the same as the other preventive measures – to ensure that the suspect (accused) should perform the procedural duties assigned to him, as well as to prevent the covert attempts by the pre-trial investigation bodies and/or the court; to destroy, hide or distort the things or documents necessary to establish the circumstances of a criminal offense; to unlawfully influence the victim, witness or other suspect, accused, expert, or otherwise obstruct the criminal process; to commit another criminal offense (Part 1 of Article 177 of the Criminal Procedure Code of Ukraine).

House arrest, like any other preventive measure, involves a certain limitation of the rights and freedoms of the suspect, or the accused. In order to ensure the protection of the rights and legitimate interests of these persons and to prevent abuse by the authorized bodies, house arrest should be chosen only if there are grounds defined by the law or special conditions. The basis is a justified factual reason for the application of a preventive measure, and the main condition is some requirements that testify to the legality of the choice of the preventive measure.

The general and special requirements established by the Criminal Procedure Code, the compliance with which is necessary for the legality and its selection, can be called the conditions for choosing house arrest.

However, house arrest can be applied only to the persons who are suspected or accused of committing the crimes punishable by imprisonment (Part 2 of Article 181 of the Criminal Procedure Code of Ukraine). Characteristically, this provision does not contain any restrictions, from which we can conclude: this category can include the persons who are suspected or accused of committing the dangerous crimes. However, it should be taken into account that this may not apply to such criminals, since in each specific case the court makes a decision based on the specific conditions of the case and data which identify the suspect or accused.

In the process of determining the preventive measure in the form of house arrest, the investigator, and the court must follow Art. 178 of the Criminal Code of Ukraine [1], which contains a list of the conditions that are taken into account when choosing the preventive measure.

When deciding the issue of choosing the preventive measure, except for the presence of the risks specified in Art. 177 of the Criminal Code of Ukraine, the investigator, and the court, based on the materials provided by the parties to the criminal proceedings, are obliged to evaluate all the conditions in total, including:

1) the weight of the available evidence of the commission of the criminal offense by the suspect, or the accused;

2) the severity of the punishment that threatens a person in the event that the suspect, or accused, is found guilty of the criminal offense of which he is suspected or accused;

3) the age and state of health of the suspect, or the accused;

4) the strength of the social ties of the suspect, or the accused at the place of his permanent residence, including the presence of his family and dependents;

5) to continue being the suspect or the accused at permanent work or study;

6) the reputation of the suspect or the accused.

7) the property status of the suspect or the accused;

8) the presence of the criminal record of the suspect or the accused;

9) the compliance by the suspect or the accused with the conditions of the applied preventive measures, if they were applied to him earlier;

10) the presence of a notification to a person who is suspected of committing another criminal offense;

11) the amount of the property damage likely caused by the accused or the suspected and the income received by the accused as a result of committing the criminal offense, as well as the weight of the available evidence confirming the relevant circumstances.

In addition, in this case, it is necessary to take into account the identity of the suspect or the accused, his reputation, social connections, etc. For example, it would be inappropriate to apply house arrest to a person who is suspected or accused of committing a criminal offense against his family, relatives or a person who does not have a permanent place of residence. It is another matter, for example, if a person with a positive reputation and characteristics committed an illegal act in a fit of passion – out of jealousy or malice – then he can avoid an unpleasant stay in prison.

According to Art. 184 of the CPC of Ukraine, the request of the investigator or prosecutor for the preventive measure is submitted to the local court under the territorial jurisdiction of which the pre-trial investigation is carried out and must contain:

1) the brief summary of the factual conditions of the criminal offense of which the person is suspected or accused;

2) the legal qualification of the criminal offense with indication of the article (part of the article) of the Law of Ukraine on Criminal Liability;

3) the statement of the conditions that justify the suspicion or accusation of a person of committing the criminal offense and the reference to the materials confirming these conditions;

4) the reference to one or more risks specified in Art. 177 of the Criminal Code of Ukraine;

5) the statement of the conditions on the basis of which the investigator or prosecutor concluded that one or more risks specified their requirement, and the reference to the materials confirming this statement;

6) the documentary evidence of the impossibility of preventing the risk or risks specified in the request with the use of more severe preventive measures;

7) the documentary evidence of the need to impose the specific obligations under Part 5 of Article 194 of the CPC of Ukraine on the suspect or accused.

When choosing the measure of restraint in the form of house arrest, it should be noted that the phrase "the person's home" used by the legislator in Part 5 of Article 181 of the Criminal Procedure Code of Ukraine is used if the suspect or accused

1) is the owner (co-owner) of such housing;

2) is registered at such a place of residence;

3) permanently or temporarily resides in such a place of residence without registration, etc.

Art. 178 of the Criminal Procedure Code of Ukraine defines the conditions that are taken into account when the court chooses the preventive measure. These conditions are identified in a concrete criminal proceeding, at the request of the prosecution and/or defense, and are evaluated by the investigator or court for each suspect or accused person subject to the preventive measure. These conditions alone, in the absence of the regulations on the risks formulated in Article 177 of the Criminal Procedure Code of Ukraine, do not give the investigator or court the right to apply the preventive measure.

According to Part 2 of Art. 177 of the Criminal Procedure Code of Ukraine, the grounds for the preventive measure are the reasonable suspicion of a criminal offense.

The reasonable suspicion implies the existence of the facts or evidence that can convince an eyewitness that a person may have committed the criminal offense. The Criminal Procedure Code of Ukraine provides only for the procedural procedure for proving some conditions, only by providing the evidence of the crime to the court should the validity of the suspicion be proved.

Such evidence may include the protocols of the inspection of the scene, the protocols of the interrogation of the witnesses, the protocols of the interrogation of the suspect, the witness statements, the documents received by the investigator during the preliminary investigation.

It is believed that the application of the preventive measures is possible only in the presence of the risks. A risk is an unsure event, which, in fact, is a possibility of the unwanted consequences for the preliminary investigation, as described in part 1 of Article 177 of the CPC:

1) to hide from the preliminary investigation and/or court;

2) to destroy, hide or deform any things or documents necessary to establish the statement of the criminal offense;

3) to unlawfully effect on the victim, witness, other suspect, accused, expert, or expert in the same criminal proceedings;

4) to obstruct the criminal proceedings by other means;

5) to commit another criminal offense or continue the criminal offense of which the person is suspected or accused.

House arrest is a more humane measure of imprisonment than arrest and is introduced to reduce the number of the human rights violations during arrest, which the European Court of Human Rights draws attention to in its judgments, and is progressive for Ukrainian criminal procedure legislation.

The grounds for choosing the preventive measure in the form of house arrest are:

1) the reasonable suspicion that a person has committed the criminal offense (part 2 of Article 177 of the CPC of Ukraine);

2) the existence of the risks that give the sufficient grounds for the investigator or court to believe that the person may commit the actions provided for in part 1 of Article 177 of the Criminal Code of Ukraine;

3) the evidence of the impossibility of applying a more severe measure of the restraint (part 3 of Article 176 of the CPC of Ukraine);

4) the availability of the fact that the crime is punishable by imprisonment (Article 181(2) of the Criminal Code of Ukraine).

The preventive measure may be changed if: 1) it was chosen irrationally or illegally, but there are grounds for choosing another measure; 2) the statements taken into account when choosing the preventive measure have changed significantly (for example, the qualification of the criminal offense, the state of health of the accused has changed).

The previously applied preventive measure is canceled if the proceedings are ongoing, but the application of the preventive measure does not depend on the need to achieve the purpose for which it was applied.

House arrest is terminated upon:

- the expiration of the term of the decision to impose the preventive measure;
- the acquittal of the accused;
- the closing of the criminal proceedings;

Based on the systematic analysis of the criminal procedure legislation and the recent amendment to the Criminal Procedure Code of Ukraine, the following features of house arrest under martial law are:

- the emergency procedure for imposing house arrest by the head of the relevant prosecutor's office for a period of up to 30 days;
- the possibility of extending the term of house arrest by the head of the relevant prosecutor's office for up to one month and repeatedly within the term of the preliminary investigation;
- the possibility of automatic extension of house arrest;
- the cancellation of the measure of the insurance of the military service during the conscription for a certain period of time.

1. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI.

Mosiichuk Viktoriia
2nd year student
Lviv Polytechnic National University
Scientific Adviser
Dyak Tetiana

UKRAINIAN REFUGEES IN EUROPE: THE LANGUAGE ISSUE

Russia's unprovoked invasion of Ukraine, which began on 24 February 2022, dramatically changed the political, social and economic situation in Ukraine, Europe and the world. Almost the entire world has felt the consequences of Russian aggression: the destroyed system of European and global security, the threat of famine in many countries in Asia and Africa, and the aggravation of environmental problems. It is clear that the new phase of Russian aggression has entered the home of every Ukrainian, changed the way we used to live, and posed new challenges and tasks. One of them is forced migration.

According to various estimates, the total number of forced migrants, including internally displaced persons, is over 12 million. The scale of forced migration is more accurately illustrated by the number of people crossing Ukraine's borders with European countries. Between 24 February and 16 June 2022, 7.7 million departures from Ukraine were recorded. According to the UN, as of 26 June 2023, 6.3 million refugees from Ukraine were registered.

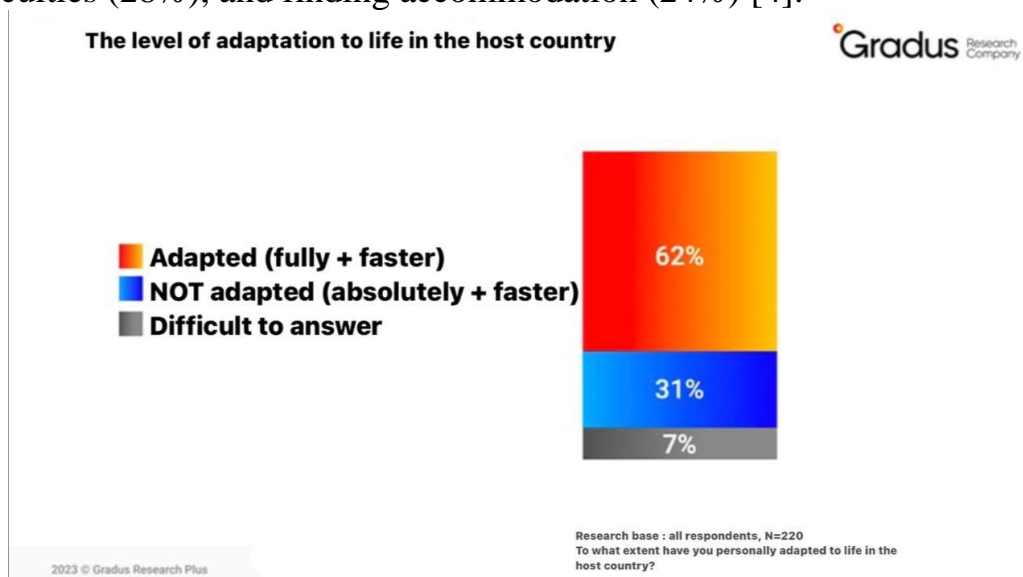
As of July 2022, almost six million Ukrainians, predominantly women, children, and elderly people, had fled the ongoing war to European host countries. Neighbouring countries like Poland, Slovakia, and Hungary, but also Western European countries like Germany and Austria, have accepted thousands of refugees and are providing shelter, as well as access to healthcare, labour markets, and education [1].

The concept of refugees and IDPs of the Russian-Ukrainian war is a category of Ukrainian citizens, foreigners or stateless persons who were forced to leave their place of residence as a result of or in order to avoid the negative consequences of the armed conflict. Internally displaced persons (*IDPs*), also known as internally displaced persons or simply IDPs, differ from [refugees](#) in that they do not leave the country of their nationality. Refugees are persons who have fled their country of permanent residence as a result of extraordinary circumstances (armed conflicts, violence, climate change, etc.). A refugee, according to the 1951 United Nations Convention relating to the Status of Refugees, is a person who, owing to a well-founded fear of being persecuted for reasons of race, religion, nationality, membership of a particular social group or political opinion, is outside the country of his or her nationality and is unable or unwilling to enjoy the protection of that country because of such fear [2].

It should be noted that Ukrainians who have fled to the EU because of the war are not officially refugees, as the temporary protection mechanism provided by the EU is a different legal status. However, this term has become commonly used in Europe for Ukrainians.

In our study, we will focus on the problems faced by Ukrainian refugees in the EU, and the language issue in particular. This is one of the most complex issues in the modern world and requires a comprehensive approach to address. A thorough analysis of international and Ukrainian experience has made it possible to identify the following main problems faced by displaced persons: a) the issue of their legal status in the host territories; b) meeting humanitarian needs (access to education, healthcare, social security, etc.); c) official employment; d) psychological and social adaptation; e) negative information policy, which leads to possible discrimination on the basis of nationality, culture and other characteristics, religion, etc. [3, c. 21].

According to a study by Gradus Research, the main reason for Ukrainians moving abroad since the start of the full-scale war has been the issue of family security and well-being, as stated by almost half of the respondents (45%). Poland (29%), Lithuania (16%), and Germany (10%) remain among the top countries where Ukrainians have migrated to. And almost two-thirds of respondents (62%) state that they were able to adapt (fully or quickly) to life in the host country. The most frequently mentioned difficulties in adaptation are the local language (40%), financial difficulties (28%), and finding accommodation (24%) [4].

The survey results show a high level of employment among Ukrainian migrants. Seventy percent of the surveyed residents of Ukraine who have moved abroad since the beginning of the war are currently employed, 54% work in the host country, 12% are employed by Ukrainian companies and work remotely, and 4% work remotely for a foreign company. The key reason for unemployment among the surveyed Ukrainian migrants is most often a lack of knowledge of the local language (43%) [4].

Thus, in the EU, one of the main challenges for the integration of Ukrainian refugees is the language issue. 87.1% of refugees do not know the host country's language, and 42.3% do not know any language of European countries. The language barrier is a significant obstacle to finding a job, obtaining housing, and accessing various social services for migrants. An important aspect in the legal and social adaptation of migrants is their interpersonal communication and direct interaction with representatives of state bodies assisting refugees, officials, NGOs, and the local population, which is an important element of support and integration of refugees [1].

Studies have shown that the factors that influence the level of language acquisition in the host country are as follows: 1) mother tongue; 2) previous level of education; 3) cultural environment of the country of origin; 4) behavioural norms; 5) physical and mental health; 6) social identity or self-reproduction. Communicative competence is the ability of a person to understand and reproduce the language of the host state by various purposes and specifics of the communication situation.

The survey results show that Ukrainians travelling to the EU countries have on average higher levels of education and labour force participation compared to previous waves of refugees, especially women. For example, in 2021, Ukrainian women aged 25-64 had an average of 12.4 years of education, which is close to European levels [5].

Knowledge of English is also widespread, in particular, 2/3 of Ukrainians who have moved to Austria and 1/3 of Ukrainians who have moved to Poland know English. According to a survey of Ukrainians of working age in Poland and Germany conducted by the EWL Migration Platform and the University of Warsaw, 47% of Ukrainians living and working in Poland speak Polish at least at a conversational level, while 33% speak English. In Germany, 53% of Ukrainians working there speak English and 45% speak German. Given the difference between Ukrainians leaving for the EU and previous waves of refugees, a June 2022 study by the European Central Bank predicted a labour force participation rate of 25-55% for Ukrainians in the medium term. A high level of education and language skills help Ukrainian refugees find employment. A UN survey conducted in December 2022-January 2023 shows that about 40% of Ukrainian refugees were either employed or self-employed, which corresponds to about half of those who worked in Ukraine before leaving [5].

This problem can be solved by expanding the network of language courses and ensuring their accessibility (physical and financial) for the vast majority of IDPs, engaging Ukrainians as foreign language teachers who are abroad as temporary migrants, and orienting language course programmes and methods to help students achieve a certain level of communication [1].

Each country has its own successful cases to address this issue, and certain patterns can be identified. In Poland, the UK, and Germany (the countries where most Ukrainians have left to), a wide range of opportunities to overcome the language barrier has been created, from various educational hubs, language courses, and individual lessons as well. An effective solution to the language issue is to expand the network of language courses and ensure their accessibility (physical and financial) for the vast majority of IDPs, to engage Ukrainians as foreign language teachers who are abroad as temporary migrants, and to focus language course programmes and methods on achieving a certain level of communication by students. This makes it possible to resolve the language issue.

The social and psychological factors in addressing the language issue of refugees are also important. Changing your permanent place of residence is always stressful. Refugees strive to become their own in a strange city, to blend into a new environment, including the language. Effective linguistic adaptation of migrants is manifested in the "enrichment of cognitive structures, development of linguistic

competence in a foreign language, gaining experience in switching language codes, mastering the whole variety of communication strategies and tactics that characterise communication in the environment of residence [6: 62]. It is a component of psychological, social, and interethnic adaptation.

We believe that communication in society is of fundamental importance and is one of the most important components of a successful and self-sufficient personality.

Forced migration, which has reached the level of a global international problem, is one of the most difficult issues in the modern world and requires a comprehensive approach to solving it. The study identified factors that affect the level of language acquisition of the host country to be as follows: 1) native language; 2) previous level of education; 3) the cultural environment of the country of origin; 4) norms of behaviour; 5) physical and mental health; 6) social identity or self-reproduction. Communicative competence is qualified as a person's ability to understand and reproduce the language of the host country following the various goals and specifics of the communication situation. We position socio-linguistic adaptation as a process of accumulation of active and passive vocabulary, which ensures the transfer of information for successful verbal communication for refugees from other countries. We consider this form of adaptation to be appropriate at the phonetic, lexical, grammatical and stylistic levels. In our opinion, the result of socio-linguistic adaptation should be the complete linguistic affinity of the migrant with a language that they do not perceive as a foreign language. However, successful language adaptation is impossible in a society isolated from native speakers [6].

A prerequisite for success in the European labour market is that migrants speak the language of the host country. That is why efforts to develop a network of language courses will have a delayed effect on the labour market. Thus, a priority component of any state's migration policy is linguistic integration as one of the resources for refugees' social and cultural adaptation. Resolving the language issue should serve as a key to overcoming other important challenges.

1. Gladunov, O.V., Davlikanova, O.B., Bogdanets, N.M., Yashkina, O.I. (2022) *Internally displaced women from Ukraine to European countries: a new reality*, Kyiv: Vistka.

2. (2024) “*Who is a refugee?*” – *Understanding Terminology in the Homes for Ukraine Scheme*, [Online], Available at: <https://homesforukraine.org.uk/resources-for-hosts/finding-someone-to-host/who-is-a-refugee-understanding-terminology-in-the-homes-for-ukraine-scheme/#>

3. Pavlyk, N. V. & Oliinyk, E. V. & Vusyk, H. L. (2021) *Linguistic integration of refugees: state and prospects of effective adaptation*. Scientific Bulletin of the International Humanitarian University. Philology. № 48 vol. 2 [Online], Available at: <https://doi.org/10.32841/2409-1154.2021.48-2.8> ;

http://vestnik-philology.mgu.od.ua/archive/v48/part_2/10.pdf

4. Gradus Research (2023) *How do migration processes affect business?* [Online], Available at: <https://gradus.app/uk/open-reports/how-do-migration->

[processes-affect-business/?fbclid=IwAR2ABcp6wlO9HcILxyWnmI5NI-IzcgvFRvTw4qDm3FOhHRakatYxe18kIi4](https://eprints.lse.ac.uk/117031/1/europpblog_2022_09_07_what_the_self_selection_of_ukrainian_refugees.pdf) [October 2023].

5. Brzozowski, Jan , Buber-Ennsner, I., Kohlenberger, J., Nahorniuk, O. & Pędziwiatr, K., Renges, B., Rieder, B., Setz, I. (2022) What the self-selection of Ukrainian refugees means for support in host countries. *LSE European Politics and Policy (EUROPP) Blog*, [Online], Available at: https://eprints.lse.ac.uk/117031/1/europpblog_2022_09_07_what_the_self_selection_of_ukrainian_refugees.pdf [February 16, 2024].

6. Ruda, O.G. (2016) *Mechanisms of linguistic adaptation (on the example of the linguistic behaviour of "new Kyiv citizens")*. *Psycholinguistics* vol. 19 (2). pp. 52—64.

Mukomela Kateryna

1st year post-graduate

Lviv State University of Internal Affairs

Scientific Adviser

Professor Zelenska Olena

CRIMINAL LEGAL QUALIFICATION OF INFRINGEMENT OF INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS UNDER THE LEGISLATION OF UKRAINE AND THE EUROPEAN UNION MEMBER STATES

Abstract. *The article presents a comprehensive comparative study of the criminal legal qualification of the violations of the intellectual property rights under the legislation of Ukraine and the European Union (EU) member states. Based on the research conducted by the Ukrainian scholars and international experts, the study aims to analyze the current state of the comparative research, formulate the general provisions of the concept and methodology of the comparative studies in criminal law, and investigate the common and distinctive features in the regulation of the criminal legal qualification. The research delves into both objective and subjective elements of the offenses against the intellectual property rights, examining the similarities and differences in the legal frameworks of Ukraine and the EU member states. The study also considers the positive and negative experiences of the legal application in EU countries to propose the specific rules for the criminal legal qualification of the intellectual property offenses in Ukrainian criminal law. Acknowledging the existing scholarly contributions, the article highlights the absence of the comprehensive modern scientific developments in this field, emphasizing the need for a more in-depth analysis. Furthermore, it underlines the globalization of the modern world, emphasizing the importance of studying the legislative experiences from foreign jurisdictions.*

Key words: *intellectual property rights, criminal legal qualification, intellectual property offence, criminal law, comparative study.*

The paper deals with the research is the set of social relations arising in connection with the regulation of the criminal responsibility for the offenses against the intellectual property under the legislation of Ukraine and the European Union.

The norms of current legislation, judicial practice, criminal statistics, doctrinal interpretations in the field of the criminal legal protection of the intellectual property in Ukraine and the EU member states, as well as the norms of the international legal acts, and provisions of the draft Criminal Code of Ukraine are to be analyzed.

According to the Association Agreement between Ukraine and the EU dated September 1, 2017, and the Resolution on the urgent granting of candidate status to Ukraine for EU membership dated June 23, 2022, Ukraine, in optimizing its domestic legislation at the current stage of the Ukrainian statehood development, is obliged to carry it out considering the rights of the European Union. This obligation extends entirely to the legislation regarding the intellectual property.

In accordance with Article 51 of the Law of Ukraine "On Copyright and Related Rights," the protection of the personal non-property and property rights of the copyright and related rights holders is carried out in the manner established by the administrative, civil, and criminal legislation. The study of the EU countries' experience in the criminal law qualification of the criminal offenses against the intellectual property has the significant theoretical and practical importance in the context of the possible use of the legal innovations, established norms of EU law, to improve the domestic criminal legislation.

Directive 2004/48/EC on the enforcement of the intellectual property rights aims to establish the unified standards for ensuring the protection of the intellectual property within the EU territory (point 10 of the Preamble of the Directive). This Directive provides the mechanisms to enhance the protection of the intellectual property in the context of implementing the requirements of the Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights and the provisions of the EU directives and regulations on the intellectual property. In addition to the civil and administrative measures, procedures, and means of legal protection, this Directive provides that in certain cases, the criminal law measures are also applied as a means of ensuring the intellectual property rights [1].

The experts point out the high level of latency inherent in this category of the criminal offenses, which is associated with the lack of full awareness in our society that the object of the intellectual property rights is a social value protected by law [6].

According to the judicial statistics for the years 2022-2023, the courts issued 300 verdicts for the criminal offenses against the intellectual property under the Criminal Code of Ukraine: 106 under Article 176; 2 under Article 177; 178 under Article 229; and 14 under Article 231. The convictions include: 97 individuals under Article 176; 2 individuals under Article 177; 42 individuals under Article 229; and 6 individuals under Article 231.

The Unified State Register of Court Decisions contains only 13 judgments (including 9 guilty and 1 acquittal under Article 176 of the Criminal Code of Ukraine, 1 guilty under Article 177, and 2 guilty under Article 229). Analyzing the judicial statistics and available court practices in criminal proceedings for the offenses against

the intellectual property, it can be concluded that the criminal legal qualification of the offenses against the intellectual property remains a relevant issue in Ukraine. The partial reason for this lies in the imperfect formulations of Article 176 "Violation of copyright and related rights," Article 177 "Violation of rights to an invention, utility model, industrial design, topography of integrated circuits, plant variety, rationalization proposal," and Article 229 "Unauthorized use of a trademark for goods and services, trade name, qualified indication of the origin of the goods" of the Criminal Code of Ukraine.

Comparing these figures with the corresponding official indicators of the EU member states reveals a striking difference. In the National Court Register of Poland (KRS) [3], there were 1260 judgments in the last 2 years for the violations of the intellectual property rights, and the National Courts Administration of the Republic of Lithuania's database shows 1450 court decisions for the same period [4].

The Ukrainian scholars such as H. O. Androshchuk, V. Vallie, M. M. Dimitrov, A. A. Lomakina, A. S. Nersesyan, I. M. Romanyuk, O. V. Novikov, O. S. Paramonova, S. M. Titov, V. B. Kharchenko, and O. V. Korotyuk have investigated the criminal legal protection of the intellectual property rights. The fragmentary international experience in the criminal legal qualification of the offenses against the intellectual property has been explored by H. O. Ulyanova, D. O. Kolodin, and V. D. Hulkevich. The foreign scholars Jonathan Griffiths and Christoph Geiger have also delved into this research.

The results of the scientific research on the criminal legal qualification of the intellectual property rights violations under Ukrainian legislation are reflected in four defended dissertations, including those by O. V. Korotyuk [5], V. D. Hulkevich [2], A. S. Nersesyan [6], I. M. Romanyuk [7], as well as in the scientific articles, structural sections of commentaries on the Criminal Code of Ukraine, textbooks, and manuals on the Special Part of Ukrainian criminal law. While acknowledging the significant contributions of the scholars to the outlined issue, it is noted that there is a lack of the comprehensive modern scientific developments dedicated to the comparative analysis of the criminal legal qualification of the violations of the intellectual property rights under the Ukrainian legislation and the laws of the EU member states.

The globalization of the modern world highlights the need to study the legislative experience of the foreign countries. The comparative legal research on the criminal legal qualification of the violations of the intellectual property rights under the legislation of the EU member states is currently not a subject of the in-depth scientific studies. The relevant questions have been only partially addressed. For instance, V. Hulkevich conducted a comparative analysis of the criminal liability for copyright and related rights violations in Ukraine and Poland in 2006 [3], and G. Ulyanova and D. Kolodin conducted a comparative study of the criminal legal regulation of the responsibility for the violations of the intellectual property rights under the Ukrainian and German legislation in 2022 [10]. Thus, the mentioned research indicates the topicality of the chosen dissertation topic.

The aim of the research is a comprehensive comparative study of the criminal legal qualification of the violations of the intellectual property rights under the legislation of Ukraine and EU member states.

To achieve the set goal it is necessary to fulfill the following tasks:

– to analyze the current state of the comparative research on the criminal legal qualification of the offenses against the intellectual property under the legislation of Ukraine and the EU member states;

– to formulate the general provisions on the concept, subject, and method of the comparative research in criminal law;

– to investigate the common and distinctive features of the regulation of the criminal legal qualification of the offenses against the intellectual property rights in the legislation of the EU member states;

– to uncover the common objective features of the elements of the offenses against the intellectual property rights under the legislation of Ukraine and the EU member states;

– to determine the common subjective features of the elements of the offenses against the intellectual property rights under the legislation of Ukraine and the EU member states;

– to characterize the distinctive objective features of the elements of the offenses against the intellectual property rights under the legislation of Ukraine and the EU member states;

– to identify the distinctive subjective features of the elements of the offenses against the intellectual property rights under the legislation of Ukraine and the EU member states;

– to formulate the specific rules of the criminal legal qualification for the offenses against the intellectual property rights in Ukrainian criminal law based on the positive and negative experience of the legal application in the EU member states, both *de lege lata* and *de lege ferenda*;

– based on the analysis of the criminal responsibility legislation in the EU member states, to propose the improvements to criminal law regarding the violations of the intellectual property rights, including drafting an author's edition of Articles 176, 177, and 229 of the Criminal Code of Ukraine and corresponding provisions in the draft Criminal Code of Ukraine.

The research aims to contribute to the enhancement of the Ukrainian legislation on the intellectual property offenses by offering the insights gleaned from a comparative analysis with the EU member states.

1. База даних Національної судової адміністрації Литовської Республіки (Lietuvos Respublikos Teismų administracijos duomenų bazė). URL: <https://liteko.teismai.lt/viesasprendimupaieska/detalipaieska.aspx?detali=2>

2. Гулкевич В. Д. Кримінально-правова охорона авторського права і суміжних прав: Дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. Львів, 2008. 218 с.

3. Гулкевич В.Д. Порівняльний аналіз кримінальної відповідальності за порушення авторського права і суміжних прав у Польщі та Україні. Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні: Матеріали 12-ї регіональної науково-практичної конференції. Львів, 2006. С. 343-346.
4. Директива 2004/48/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 29 квітня 2004 року про захист прав інтелектуальної власності. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2004/48/corrigendum/2004-06-02/oj>
5. Коротюк О.В. Кримінально-правова охорона об'єктів інтелектуальної власності: Монографія. Київ, ОВК, 2019. 108 с.
6. Коротюк О.В. Кримінально-правова охорона об'єктів права інтелектуальної власності: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.08: 12.00.08. Дніпро, 2020. 465 с.
7. Національний кримінальний реєстр Польщі (Krajowy Rejestr Karny). URL: <https://ekrk.ms.gov.pl/ep-web>
8. Нерсесян А. С. Кримінально-правова охорона права інтелектуальної власності: Дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Національна академія наук України, Інститут держави і права ім. В.М. Корецького Київ, 2008. 208 с.
9. Романюк І.М. Кримінально-правова характеристика злочинів, що посягають на інтелектуальну власність в Україні: Дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Львів, 2018. 238 с.
10. Ульянова Г.О., Колодін Д.О. Кримінально-правове та порівняльне дослідження законодавства України та Німеччини у сфері охорони інтелектуальної власності. Київський часопис права. Київ. 2022. № 1. С. 163-167.

Nakonechnyi Adrian

2nd year student

Lviv Polytechnic National University

Scientific Adviser

Kuzo Liubov

DANGEROUS INTERNET TRENDS

In contemporary society, the pervasive presence of the internet has rendered children and adolescents susceptible to a wide array of influences, ranging from profanity to perilous acts. Particularly with the advent of social media, a disconcerting phenomenon has emerged: the proliferation of social media challenges. These challenges, often depicted in videos showcasing teenagers engaging in hazardous activities, have permeated online platforms to an alarming extent, presenting a pressing societal concern. Instances of serious injuries and fatalities have been linked to these challenges. Notable examples include the Blue Whale Challenge, Momo Challenge, Car Surfing Challenge, The Fire Challenge, and The Kiki Challenge, among others.

The ubiquity of social media facilitates the rapid dissemination of such challenges, as they gain viral traction with unprecedented swiftness. Consequently, millions of youths daily partake in these challenges, driven by the allure of garnering likes, clicks, and followers on platforms such as TikTok and Snapchat. Regrettably, many of these challenges pose significant risks. Recent occurrences in Ukraine exemplify this peril, where two viral challenges have led to injuries among teenagers. One challenge that cropped up recently on TikTok is called the Outlet Challenge. Kids plug a phone charger or other wall plug into an outlet, then leaving a tiny gap between the plug casing and wall, they drop a penny onto the metal prongs, causing a big spark from the coin's contact with the live electrical current. Needless to say, the Outlet Challenge is dangerous. Fooling with electricity is a bad idea and can result in anything from a small painful zap to something more serious, like an injury or death.

The latest dangerous internet trend has resulted in the tragic death of ukrainian teenager. One of the two girls was reported died from an overdose of some pills. More recently, we have heard about two girls swallowing 40 pills. Described by those who cared about her as an otherwise happy and faith-driven teen, she was not one to experiment with drugs. However, she fell victim to what's been called the Benadryl Challenge on the video-sharing app TikTok. The challenge is to 'trip out,' or hallucinate, after taking a dozen or more doses of the pill. The dose that can cause a hallucination is very close to the dose that can cause something potentially life-threatening. The challenge was blamed for the hospitalization of at least three teens in other countries.

Large doses of medicine can cause seizures and, particularly, problems with the heart. The heart tends to go out of rhythm and not pump blood effectively. That's why parents are urged to monitor social media trends and start conversations with their kids. There have been many other dangerous viral challenges, these are just a few examples.

Why do kids engage in these challenges?

Unfortunately, social media is an immense influencer and the idea of joining in the fun – especially if it results in a video that will get attention – is too much for many to resist. But there is also the brain development process in teens to consider. Because the prefrontal cortex, which manages rational thought, doesn't fully develop until the age of 25, teens are more impulsive and less likely to think through consequences before they act.

Educators should spend a lot of time trying to help parents convince young people of the dangers of social media challenges like these.

It's important for parents to first understand what challenges are out there, so make an effort to stay on top of it. Ask your kids about the latest challenges and consider having your own social media accounts so you can monitor not only what your kids are doing, but what other kids are up to as well.

Initiate conversation with your kids about what the latest challenges are all about and ask them what they think about them. If the challenge sounds dangerous, ask

open-ended questions that will give them the opportunity to think through the consequences of taking part in such a challenge.

Also, bear in mind that teens do need a way to experiment with their need for thrills and adventure. But there are plenty of ways you can offer them the chance to take some risks that are safer than playing with electricity. Take them rock-climbing or to the local amusement park to ride a big roller coaster.

Dangerous viral challenges will come and go. What's most important is to arm your kids with the critical thinking skills they need to understand when it is smart to sit it out for the sake of safety. Remember: your best defense is always a conversation.

These days teenagers are faced with such negative issues as teen suicide, teen violence, cyberbullying (online bullying), Internet and online addiction, teens and sex, teens and substance abuse, teen anorexia and eating disorders, violent video games, TV violence, violence at home. Parents, teachers and communities across the country are concerned with teen issues, which are caused by a number of social, cultural, technological, communal, economic, familial, and individual factors. While it may be hard to change the nature of the Internet, computers, cell phones and TV, there is always something that each one of us can do to reduce teen violence, the rate of teen suicide, teen cyber-bullying, bullying at school, and help develop a well-adjusted relationship to our technological and commercialized culture, and a creative and balanced use of the Internet.

-
1. www.healthychildren.org
 2. www.youngmenshealthsite.org
 3. www.youngwomenshealthsite.org
 4. www.hazelden.com
 5. www.drugfreeamerica.org

Nykeruy Zoryana

1st year post-graduate

Lviv State University of Internal Affairs

Scientific Adviser

Professor Zelenska Olena

RISK IN CRIMINAL PROCEEDINGS

A risk is a condition that can create or increase the possibility of various losses during an investigation. The investigation itself is inherently dangerous. The very beginning of this activity involves risk. Detection, fixation, increase of the amount of evidence cannot be achieved without risk. There is no zero risk.

Tendency of increasing the risk is a global tendency. For Ukraine nowadays, the complication of the fight against crimes, the strengthening of countermeasures, the professionalism of the criminal world under conditions of military aggression is a difficult challenge.

The concept of the risk has undergone serious development in the last half century.

At the moment, the general study of the historical, epistemological, methodological and classification nature of various manifestations of the risk in the practical activity of investigating criminal offenses has not been conducted.

Investigating the risks of the implementation of the criminal code, it is worth considering the fact that the problems of the risks and the general theory of crime are given little weight. The risk arises from the post-immediate acceptance of writings, which in a certain way affect the development of the cyclical conditions. The strategy of accepting writings is always connected with the possibility of certain positive and negative consequences. The use of negative consequences should be in the opposite direction.

The object of the research is the criminal procedural relations that develop during the investigation and trial and indicate the possibility of occurrence during this probable negative consequence.

The subject of the study is the risks in criminal proceedings.

The purpose of the research is to create a holistic concept of the risks in criminal proceedings, in connection with which the following scientific tasks are set:

- to investigate the state and prospects of the research of the risk category in criminal proceedings;
- to describe the concept, essence and legal nature of the risk in criminal proceedings;
- to provide a definition of the concept of the tactical risk in criminology;
- to conduct an analysis of the procedural risks during detection of a criminal offense, conducting investigative (search) and covert investigative search actions, and completion of pre-trial investigation and trial;
- to establish the risks of concealment from the pre-trial investigation bodies and/or the court during the selection of the preventive measures;
- to investigate the risks of the destruction, concealment or distortion of any of the things or documents that are essential for establishing the circumstances of a criminal offense during the selection of the preventive measures;
- to analyze the risks of the illegal influence on the victim, witness, other suspect, accused, expert, specialist in the same criminal proceedings during the selection of the preventive measures;
- to conduct an analysis of the risk of committing another criminal offense or continuing a criminal offense in which the accused person is suspected during the selection of the preventive measures;
- to formulate the proposals for changing and supplementing the criminal procedural legislation and improving the practice of its application.

The scientific novelty of the research is the new concept of risk in criminal proceedings.

Oleshchuk Maria
1st year student
Lviv State University of Life Safety
Scientific Adviser
Ivanchenko Mariia

MAIN STAGES OF TECHNICAL DOCUMENTATION TRANSLATION

In this process, translation services are required at three stages:

1. Translation of technical descriptions (user manuals) and other documentation into Ukrainian
2. Complete adaptation of materials and preparation of the final product for use in printed (layout with pictures, preparation of drawings, printing) or electronic form (software localization)
3. Interpretation (accompaniment) of a foreign installation engineer during commissioning of equipment and training of personnel (so-called “installation supervision”)

Each stage is characterized by its own specific difficulties, which should be taken into account when interacting with a translation agency and properly organizing the translation process.

1. Translation of technical documentation

a) The cornerstone of technical translation is the accurate transmission of highly specialized terms. In this regard, adequate translation requires a complete semantic understanding of the text. It is difficult for a translator with a humanities education to choose the correct translation option, given the polysemy of English technical terminology. For example, the simple word "seal" in technical vocabulary has the following meanings (depending on the context): insulation; jumper; obturator; solder; sealant; brewing; sealing; stuffing box; stuffing box seal; welding; solder; sealing gasket; insulating layer; sealing compound; sealing material; welding; melting; cuff; sealing cuff; shutter (liquid or gas); seal (stamp); seal (seal). It is impossible to “guess” the correct translation. If an engineer undertakes the translation, he understands the essence of what is written, but another problem arises: poor knowledge of the language as such. Moreover, the problem often arises not only with a foreign language, but also with the Ukrainian language (poor command of style). Careful selection of personnel is required, which takes years.

2. Comprehensive preparation of materials

Since technical documentation is replete with illustrative material in graphic form (diagrams, illustrations, drawings, flowcharts), the services of specialists in the field of layout and design are required to convey the document to the user in a convenient format. Layout (design 1:1 with the original) is a separate expense item. These works are quite labor-intensive and can cost up to 30% of the total estimate or more. Printing work (replication) is carried out and costed separately. The requirements of the modern market are such that only comprehensive translation services represent the optimal solution when implementing a large project that

requires the highest qualifications and coordinated work of a large number of managers, translators, editors, proofreaders and layout designers.

A full range of software localization services includes: - translation of program interfaces; - translation of help files; - assembly and testing. - translation of accompanying documentation; - layout, design and replication of accompanying documentation on paper.

Depending on the subject area and type of text, recommendations and instructions regarding its translation vary significantly. Thus, when localizing games, the translator must take into account the specific characteristics of the target audience, usually teenagers. When translating marketing materials or fiction, the main attention is paid to style and accuracy of conveying meaning at the semantic and cultural level. However, in each specific case there are more subtle features that the translator must take into account when working with a particular text. In this study, we will focus on the specifics of technical documentation, look in more detail at the features of translating technical manuals, and provide a number of general recommendations.

The main requirements when translating technical manuals include “uniformity of presentation, consistency in the use of terms, accuracy of conveying the meaning” [3, p. 63]. However, in addition to the key rules, others must be followed, which are no less important for a truly high-quality translation of the manual that meets consumer requirements.

First of all, let's focus on the basic recommendations that should be followed both when translating manuals and, in general, when working with technical documentation.

Before starting the project itself, you should get a general understanding of the subject of translation. Nowadays this is quite easy to do using the Internet. As a rule, there is always an article or advertisement that provides a brief (and sometimes detailed) description of the subject that interests you.

Next, it is advisable to read the instructions and reference materials, which are usually included with the order itself. They contain extremely important information necessary to perform a high-quality translation. It is especially advisable not to neglect reference materials that are traditionally sent in PDF format. In some projects, only through reference materials can one understand the essence of the subject and find an adequate translation. If such a source is missing, the translator has two options: try to find it on the Internet or request it from the customer.

In addition to reference documentation, a task is often accompanied by a glossary of terms, which is also an integral tool for a professional translator. Nevertheless, sometimes situations arise when it is quite difficult not only to find a particular term, but also to understand what it means. In such cases, it is recommended, firstly, to immediately abandon the intuitive translation and try to find the correct one in dictionaries, reference books, and the Internet. Secondly, you should immediately clarify the meaning of this term. Such terms may appear quite often throughout the document, so it is much easier to understand the meaning of a

new word right away, without creating even more misunderstandings later. Moreover, during the search you will definitely find useful additional information.

As mentioned above, the translator needs to use glossaries. Only in this case is the unity of terminology observed, which is a prerequisite when translating the user manual. Particular attention should be paid to the translation of the interface found in the drawings of the manual and directly in the text itself. There are cases when a translator inadvertently translates names that already exist in the localized interface differently. Obviously the user may be confused.

Technical manuals often contain various types of notes. In the original, the word Note is usually followed by a colon, and the next word begins with a capital letter. In the Ukraine translation, there are two spelling options: either leave a colon after the word Note, but write the word following it with a lowercase letter, or put a period and, as mentioned above, start a new sentence. The second option is considered preferable.

Style requirements are also based on the need to accurately convey meaning. To comply with this key requirement means to adhere to other minor ones, which, in general, will lead to the desired result. So, let's move directly to the recommendations.

In the original technical manual, the pronouns You (you), your (your) are quite common in sentences like: You can use this function to highlight all the items. In the Ukraine version, it is not recommended to use these pronouns, and, as a rule, such sentences are usually translated impersonal: *Скористайтеся цією функцією, щоб виділити все елементи*. However, sometimes the context requires the use of such pronouns, for example when contrasting existing and new equipment.

Of particular note are the difficulties that arise when translating titles. Firstly, in English, it is customary to write all headings with a capital letter, but in accordance with the rules of the Ukrainian language, only the first word begins with a capital letter (Printing Documents = Printing Documents, not Printing Documents). Secondly, English titles are often expressed with an infinitive, for example, To Open a New Dialogue Box. In this case, in the Ukraine version it is recommended not to preserve the original construction and translate the headings using a noun, i.e. *Відкриття нового діалогового вікна*.

Continuing the theme of infinitives and nouns, let's pay attention to the translation of interface elements: commands and dialog boxes. In English, the names of these elements are usually expressed with an infinitive: Edit, Copy, Edit dialogue box, Copy dialog box. In the Ukraine translation, it is necessary to clearly distinguish between these elements: the names of the commands should be translated using the infinitive, for example, Change, Copy, and the names of the dialog boxes - with the nouns, the "Change" dialog box, the "Copy" dialog box.

The question often arises of how to translate the verb to click and with which verb the noun button should be used. The verb is transitive and implies direct control - *клацнути значок*, not *клацнути по значку*. The noun *кнопка* is always used with the verb *натиснути*.

Localization of numbers: in English, a dot acts as a decimal separator, for example 1.5; 3.56, etc., and thousands are separated from hundreds by a comma - 35.878; 80,567. In the Russian version, in decimal numbers the dot is replaced by a comma: 1.5; 3.56 (the dot remains in the program version numbers: Opera 8.5, Acrobat Reader 5.1), and the comma separating thousands from hundreds is removed and replaced with a space: 35 878; 80,567.

Date translation requires special attention. In English, the first place is not the day, as is customary in Ukrainian, but the month; accordingly, when localizing dates, the date and month should be swapped, otherwise confusion may arise. Let's say in the English version it says 04/07/2005, therefore, the translation will look like this, 04/07/2005 (April seventh, 2005)

1. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. Вінниця: Нова книга, 2002. – 458 с.

2. Коваленко А.Я. Загальний курс науково-технічного перекладу. Київ: Фірма ІНКІОС, 2002. – 320 с.

3. Коваленко А. Я. Науково-технічний переклад. 2-е вид., виправл. Тернопіль: Видавництво Карп'юка, 2004. 284 с.

4. Baker. M, Saldanha G. Routledge Encyclopedia of Translation Studies. Routledge, 2009. 704 p

Ozinkovska Evgenia

1st year student

Lviv State University of Internal Affairs

Scientific Adviser

Voloshyna Valentyna

LEGAL REGULATION OF VOLUNTEER ACTIVITIES UNDER THE CONDITIONS OF MARTIAL LAW

Volunteering is an important social phenomenon that plays a significant role in society. It is a manifestation of public activity, humanism and social responsibility. Volunteer activity contributes to the development of public society, social stability and well-being.

The topic of legal regulation of volunteering in the conditions of martial law is a subject of administrative law. This is due to the fact that volunteering is a social relationship that is regulated by the state through a system of administrative norms.

"In today's conditions, volunteering is a fairly powerful social movement that can partially take over the powers of state social institutions" [1]

The Dictionary of Social Work provides the following interpretation of this concept: "Volunteering is the voluntary acceptance of responsibilities with the provision of free social assistance, services, patronage for the disabled, sick and

elderly, as well as individuals and social groups who find themselves in a difficult life situation. situations" [2]

The first months of the Russian Federation's full-scale invasion of Ukraine showed volunteerism in a new light. Volunteers have become an integral part of Ukrainian defense and assistance to war victims.

Volunteers worked in various fields, from providing humanitarian aid to helping the Armed Forces of Ukraine. They helped evacuate people from dangerous areas, provided medical assistance, delivered food and medicine, repaired damaged houses and infrastructure.

As a result of changes in the political realities of life in Ukraine, the interpretation of the concept of "volunteer activity" takes on new features. Thus, O.V. Pankova, O.Yu.Kasperovych and O.V.Ishchenko note that "today, volunteering in Ukraine is primarily understood as the voluntary activity of citizens or public associations, directly or indirectly related to aid to the civilian population, displaced persons and military personnel affected by the military conflict" [3]

In addition, volunteers can engage in other activities that are beneficial to society during martial law. For example, they can help spread information about the full-scale invasion of the Russian Federation on the territory of Ukraine, coordinate volunteer activities, organize charity events and other activities.

Summarizing, we can conclude that volunteering in the conditions of martial law is necessary, important and valuable.

Volunteer activity in Ukraine has become a vivid example of how people can change the world for the better.

1. Горінов П.В., Драпушко Р. Г. Адміністративно-правове регулювання волонтерського руху в Україні. URL: http://lsej.org.ua/8_2022/58.pdf.

2. Словник із соціальної роботи. URL: <https://slovnyk.me/dick/socialwork>

3. Панькова О.В., Касперович О.Ю., Іщенко О.В. Розвиток волонтерської діяльності в Україні як прояв активізації соціальних ресурсів громадянського суспільства: специфіка, проблеми та перспективи // Український соціум. 2016. №2 (57). с.27.

Peretyatko Mariya

1st year post-graduate

Lviv State University of Internal Affairs

Scientific Adviser

Professor Zelenska Olena

**USING THE RESULTS OF SECRET INVESTIGATIVE (RESEARCH)
ACTIONS IN CRIMINAL PROCEEDINGS REGARDING CRIMINAL
OFFENSES RELATED TO CORRUPTION**

Under today's conditions, with the beginning of the full-scale invasion of the aggressor country on the territory of Ukraine and the introduction of martial law on the territory of the state, the problem of effective fight against corruption, which is caused, first of all, by the demands of the international partners and society as a whole, is becoming more and more urgent. The Cabinet of Ministers of Ukraine approved the State anti-corruption program for 2023-2025, the purpose of which is to achieve significant progress in preventing and countering corruption, ensuring coherence and systematic anti-corruption activities of all the state and local self-government bodies, as well as the proper process of Ukraine's post-war recovery. The program is aimed at solving the problems identified in the Anti-Corruption Strategy for 2021-2025 (hereinafter - the Anti-Corruption Strategy), approved by the Law of Ukraine dated June 20, 2022.

Along with this, the leadership of all law enforcement agencies approved their own anti-corruption programs, including the Anti-Corruption Program of the Office of the Prosecutor General for 2023-2025, approved by the Order of the Prosecutor General No. 205 dated 07.27.2023, the Anti-Corruption Program of the National Police of Ukraine for 2022-2024, the Anti-Corruption Program of the State Bureau of Investigation for 2023-2025, approved by the Order of the Prosecutor General No. 101 dated February 14, 2023, the Anti-Corruption Program of the Security Service of Ukraine for 2021-2024, and others.

All of the documents listed above are aimed, first of all, at fighting corruption and its complete overcoming, as well as directing their activities to increase the level of trust and authority in society and declare zero tolerance for corruption in all its manifestations. The most effective means of countering the criminal offenses related to corruption today remain the possibility provided by law to use secret methods of gathering information during the pre-trial investigation, in particular, in the form of conducting the secret investigative (search) actions and using their results to prove guilt persons.

One of the key requirements of Ukraine's foreign partners and society under war conditions is the effective reformation of the judicial and law enforcement bodies, changing and improving their functional direction, as well as ensuring their activities in accordance with the established international standards. The reform primarily concerns the law enforcement agencies, in terms of improving the use of the secret investigative (search) actions results in criminal proceedings related to corruption.

Under specified conditions, the presented research is designed to find the answers to the main questions regarding the activities of the law enforcement agencies, related to the use of the secret investigative (search) actions results in criminal proceedings regarding the criminal offenses related to corruption, through the prism of their functional model, which includes determining the purpose and tasks, functions and powers of the prosecutor's office and other law enforcement agencies, their interaction with other state bodies, and with society.

In order to conduct the secret investigative (search) actions and use their results, the mandatory and necessary subject (element) is the prosecutor, who evaluates the factual data (evidence) collected during the pre-trial investigation of criminal

proceedings from the point of view of their propriety and admissibility and determines the existence of grounds for conducting the secret investigations investigative (research) actions, as well as the use of their results; for the prosecutor, activities related to the conduct of the secret investigative (search) actions and the use of their results are one of the main areas of implementation of his tasks and functions. With this in mind, the study of the prosecutorial activity and the activity of other law enforcement agencies, in particular, the use of secret investigative (search) actions results in criminal proceedings regarding the corruption criminal offenses, involves the analysis of the main problems of the criminal process, and the solution of the latter is based on determining the role and place of the prosecutor and other law enforcement agencies in criminal proceedings and judicial proceedings.

At the same time, the analysis of the practice of the prosecutor's office and other law enforcement agencies shows that when using the results of the secret investigative (search) actions in criminal proceedings regarding the corruption criminal offenses, the latter face unfavorable situations that require the adoption of the complex procedural and organizational-tactical decisions. In addition, there is a growing need to develop the typical organizational and tactical models for the use of the secret investigative (search) actions results in criminal proceedings regarding the corruption criminal offenses, since with the introduction of the new technologies and unceasing scientific progress, which provides the new technical opportunities, it becomes increasingly difficult to achieve the task of the secret investigative (search) actions in terms of obtaining the information and evidence of the criminal activity under conditions of non-obviousness, and in the future, to carry out a direct investigation of the evidence obtained as a result of the secret investigative (search) actions by the court.

The issue of the use in criminal proceedings of information obtained as a result of conducting the secret investigative (search) actions (NSRD), in one or another aspect, was considered in domestic criminal procedural science, and in this vein, one cannot fail to mention the work of such scientists as S. V. Andrusenko, M. V. Bagriy, B. I. Baranenko, V. D. Bernaz, I. V. Glowyyuk, S. O. Grynenko, M. M. Denysenko, O. V. Kaplina, V. V. Lutsik, M. A. Pogoretskyi, G. S. Romashok, O. M. Salo, D. B. Sergeeva, O. Yu. Tatarov, V. G. Uvarov, D. V. Filin, S. B. Fomin, V. Yu. Shepitko, R. M. Shekhavtsov, A. V. Shilov, and others.

At the same time, the analysis of the scientific research shows that the issues of using the results of the secret investigative (search) actions in criminal proceedings regarding the criminal offenses related to corruption have not been developed based on the available scientific developments and, as the result of this is the lack of a comprehensive scientific justification of the organizational and tactical model of conducting a pre-trial investigation and maintaining a public prosecution. This leads to a decrease in the quality of the pre-trial investigation and, as a result, of the public prosecution.

The purpose of the study is to develop a concept of the activities of the prosecutor's office and other law enforcement agencies using the results of the secret investigative (search) actions in criminal proceedings regarding the criminal offenses

related to corruption, as well as the formulation of the scientifically based proposals aimed at improving its theoretical, legal and organizational foundations.

The specified goal made it necessary to solve the following tasks:

- to analyze the state, methodology and perspectives of the research of the theoretical development of the use of the secret investigative (search) actions results in the investigation of the criminal offenses related to corruption;
- to find out the essence and legal regulation of the methods and ways of recording the criminal activity with the help of the secret investigative (search) actions in the investigation of the criminal offenses related to corruption;
- to investigate the peculiarities of providing an assessment of the obtained results of the secret investigative (search) actions from the point of view of their admissibility;
- to reveal the structure of the use of the secret investigative (search) actions results in criminal proceedings regarding the criminal offenses related to corruption;
- to analyze the interaction of the prosecutor with other participants in the criminal proceedings during the disclosure to the parties of criminal proceedings of the results of the secret investigative (search) actions in criminal proceedings regarding the criminal offenses related to corruption;
- to determine the specifics of providing the court with the results of the secret investigative (search) actions and their research as evidence in criminal proceedings regarding the criminal offenses related to corruption during court proceedings;
- to single out the problematic issues that arise during the court proceedings regarding the corruption criminal offenses in terms of the court's assessment of the results of the secret investigative (search) actions;
- to consider the scientifically substantiate ways of improving the use of the secret investigative (search) actions results in criminal proceedings regarding the criminal offenses related to corruption.

The object of the research is the criminal procedural legal relations that arise in connection with the use of the results of the secret investigative (search) actions in criminal proceedings regarding the criminal offenses related to corruption.

The subject of the study is the use of the secret investigative (search) actions results in criminal proceedings regarding the criminal offenses related to corruption.

Plevak Karina

2nd year student

Lviv State University of Internal Affairs

Scientific Adviser

Kashchuk Maryana

UKRAINIAN CULTURE DURING WAR: THE IMPORTANCE OF PRESERVATION IN THE 2022 CONFLICT

Ukrainian culture, with its rich historical heritage, has faced numerous trials, but in the current context of the 2022 war, it emerges as a key element of national

identity and a resilient force for the nation. Let's delve into how Ukrainian culture has undergone destruction and why its preservation is crucial during the times of conflict.

1) Destruction of Cultural Artifacts and Attempts at Assimilation:

1. Imperial Era and Suppression of Ukrainian Culture:

During the imperial era, particularly under the Russian and Austro-Hungarian Empires, Ukrainian culture faced prohibition and suppression. The goal was to impose imperial norms and erase Ukrainian identity.

2. Attempts to Dissolve the Ukrainian Nation in the Soviet Era:

In the Soviet era, Ukrainian culture again came under pressure. The ban on the Ukrainian language, repression of intellectuals, and an active policy of Russian assimilation led to the loss of many unique aspects of cultural heritage.

3. Harsh Reaction to Cultural Initiatives:

The Ukrainian Holodomor and brutal repressions during Stalin's regime were accompanied by the suppression of Ukrainian culture. This aimed to quash any manifestation of national self-awareness.

4. Contemporary Challenges and Destruction of Cultural Artifacts in Wartime:

In the context of contemporary military events in Ukraine (2022), armed conflicts may lead to the destruction of cultural objects, architectural monuments, museums, and archives, posing a threat to further loss of cultural heritage.

5. Assimilation through Media and Information Space:

Modern assimilation attempts may involve influencing media and the information space to shape perspectives aligning with the aggressor's interests, undermining national identity.

It is crucial to emphasize that despite these challenges, Ukrainian culture remains resilient and expressive. The support and preservation of cultural heritage are vital for strengthening national identity and expressing resistance in the face of adversity.

2) Utilizing Culture as a Tool of Resistance:

Ukrainians utilize their culture as a powerful tool of resistance in the face of challenges and conflicts. Artists embody their emotions in paintings and sculptures, carrying emotional weight that reflects the heroism of the Ukrainian people. Writers and poets use words as a language of protest, creating literary works that illuminate the national spirit. Musicians and their songs become anthems of contemporary protest, while theatrical performances express national emotions and resistance. Cultural festivals and events unite the community, allowing the expression of national identity and the struggle for cultural richness. The use of culture as a tool of resistance is not only a means of expressing emotions but also a crucial element in maintaining national independence and dignity in challenging times.

3) Cultural Heritage as a Symbol of Resilience:

Ukraine's cultural heritage serves as a powerful symbol of resilience, reflecting unwavering strength and national identity throughout various historical periods. Traditions, folk rituals, and customs ingrained in the Ukrainian way of life not only pass down through generations but also symbolize the uniqueness and steadfastness of the Ukrainian identity.

Museums, art galleries, and architectural landmarks act as living witnesses to history, and their beauty embodies how cultural heritage withstands the test of time, remaining untouched. The Ukrainian language and literary traditions play crucial roles, not just as tools of communication but also as symbols of national resistance, expressing the patriotism and dignity of the Ukrainian people.

Folklore and ethnography impress with their distinctiveness, representing not only folk songs and tales but also the depth of spirituality and internal wisdom. This cultural legacy, far from merely being preserved, integrates into the modern world, underscoring the significance and relevance of Ukraine's cultural wealth. Thus, Ukraine's cultural heritage becomes not only a testament to the past but also a potent symbol of resilience, continuing to shape the identity and dignity of the Ukrainian people in the contemporary global context.

4) The Importance of Culture in the 2022 War:

During the wartime events in Ukraine, culture is defined not merely as a crucial element but as a driving force for national resistance and unity. It becomes the embodiment of national essence, reminding citizens of their uniqueness and shared history.

Ukrainian culture is marked by its role not only in expressing protest but also in serving as a source of strength and an integral part of national identity. Artists, writers, and musicians, through their works, contribute not only to the expression of feelings but also to the strengthening of moral resilience and solidarity.

Cultural heritage, represented by museums, literary traditions, and architectural landmarks, becomes living testimony to national memory and history. An important function of culture is not only the preservation of the past but also the transmission of these values to future generations.

In times of war, culture serves as a genuine expression of national solidarity and empathy. Traditions, arts, and rituals become means of expressing unity, strengthening the spirit, and supporting those going through challenging moments.

Thus, the significance of culture in the conditions of the 2022 war lies not only in preserving heritage but also in its role in contemporary resistance and maintaining national spirit during times of adversity.

5) How to Preserve Ukrainian Culture:

Preserving Ukrainian culture requires collective efforts from society, the government, and each individual citizen. Let's explore successful projects aimed at protecting cultural heritage and creating new initiatives to support artists and creative individuals.

"Young Ukrainian Painting" (MYUP)

Project Essence: MYUP is an initiative aimed at supporting young Ukrainian artists. The project not only provides them with a platform to exhibit their works but also offers financial support to help nurture their creativity.

"Saving Wooden Churches"

Project Essence: This project focuses on the rescue and restoration of wooden churches, which are a crucial part of Ukrainian architectural heritage. The initiators seek both local and international support to preserve these unique structures.

"Book Art Space"

Project Essence: This initiative aims to create a cultural art space to support book culture and creativity. The project includes book fairs, creative workshops, and events aimed at supporting writers and artists.

"Cultural Heritage Online"

Project Essence: This online project is designed for the digital preservation and promotion of Ukrainian cultural heritage. It incorporates virtual tours, digital archives, and other interactive tools to make cultural heritage more accessible to the public.

"Grants for Creatives"

Project Essence: This grant program supports creative individuals in Ukraine in the fields of art, music, literature, and other creative disciplines. The grants help finance projects and initiatives focused on the development and support of the cultural environment.

These projects showcase the diversity and creativity of Ukrainian initiatives in the realm of culture and art, aimed at preserving heritage and fostering creative development.

Ukrainian culture, having endured trials and turbulence, emerges stronger and more indomitable. The importance of preserving cultural heritage during the 2022 war becomes paramount not only for the nation itself but for the entire world to recognize the unparalleled strength and resilience of Ukrainians. Let's preserve and support Ukrainian culture as an integral part of national spirit and heritage.

1. Культурна спадщина. URL: <https://chytomo.com/dlia-zberezhenia-ukrainskoi-kulturnoi-spadshchyny-onlajn-proponuiut-bezkoshtovni-servery/>

2. Про збереження дерев'яних церков. URL: <http://www.derev.org.ua/main/about.htm>

3. Український книжковий простір. URL: <https://yd1.medium.com/%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%0%B9%D0%BA%D0%BD%D0%B8%D0%B6%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%B9%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%D1%80-5fe28a38ac7a>

Podola Marta

3rd year student

Lviv State University of Life Safety

Scientific Adviser

Lypchenko Tetiana

INTERCULTURAL COMMUNICATION: CHALLENGES AND OPPORTUNITIES IN THE CONTEXT OF GLOBALIZATION

Intercultural communication in the period of globalization is characterized by interactions between individuals or groups from different cultural backgrounds in a

globalized context. It involves navigating cultural differences, understanding diverse perspectives, and effectively communicating across cultural boundaries. In the context of globalization, intercultural communication becomes increasingly important due to the growing interconnectedness of the world and the diversity of people and cultures interacting on a global scale.

The purpose of the article is to focus attention on the importance of mutual understanding and effective communication between representatives of different cultures in today's globalized world. It covers such aspects as cultural diversity, intercultural interactions, the impact of globalization on cultural stereotypes and perceptions, and the possibilities of using intercultural communication to increase the effectiveness of cooperation and development.

Intercultural communication is a social phenomenon, the essence of which is constructive or destructive interaction between representatives of different cultures (national and ethnic). At the center of intercultural interactions is a person as a bearer of universal human universals and cultural peculiarities. This person interacts with others on the basis of these universals and peculiarities in a large number of communication contexts [1, p.287].

Particularly relevant and promising in optimizing intercultural communication in the context of the modern globalized process are issues related to understanding Ukraine's place in it, the interaction of numerous local cultures in the Ukrainian cultural space. In this application, it is important not to forget that the philosophical understanding of the process of intercultural communication is formed from the awareness of the uniqueness and originality of each culture. In this regard, it is especially important to develop intercultural communication skills, which allows an individual to find in another culture not so much what distinguishes representatives of different cultures from each other, but rather what brings them closer and unites them.

The first broad area of questions to be addressed is that of the social and cultural implications of globalization and informatization, and the relevance to intercultural communication. These are areas that are typically not directly addressed by theories of intercultural communication, but rather more often come within the range of theorists of international communication, critical theory, or even post-colonial literary theory. However, given the force we have ascribed these trends in the contemporary world, it is critical that theorists of intercultural communication engage them, as it is the social and cultural context in which all intercultural communication arises. Our focus will be on three crucial areas that require attention: our understanding of culture, the ways in which cultural change is precipitated by globalization and informatization, and their role in defining personal and communal identity.

Culture, of course, is an amorphous concept, even in the most rigorous theories of intercultural communication. Typically, it is defined as a symbolic system, which includes issues of perception, cognition, and understanding. Culture is not merely an abstract set of folk practices, nor a collection of touristy festivals [2].

Challenges of intercultural communication in globalization include cultural misunderstandings, stereotypes, language barriers, and differences in communication

styles and norms. However, it also presents opportunities for cultural exchange, learning, and collaboration. Effective intercultural communication in the era of globalization requires cultural sensitivity, open-mindedness, adaptability, and the ability to bridge cultural gaps through effective communication strategies and mutual respect.

We would also like to highlight the opportunities that come with globalization:

Cultural Hybridization: Globalization allows for the blending and merging of diverse cultural elements, leading to the emergence of hybrid cultures. This phenomenon can foster creativity, innovation, and the creation of new, dynamic cultural expressions that incorporate both local and global influences.

Increased Cultural Awareness: The exposure to different cultures through globalization can enhance cultural awareness and sensitivity. People have the opportunity to learn about and appreciate the richness of various traditions, promoting a more inclusive and tolerant global society.

Global Collaborations: Globalization provides a platform for cross-cultural collaborations in various fields such as science, technology, arts, and business. Collaborative efforts between individuals from different cultural backgrounds can lead to solutions that draw on a diverse range of perspectives.

Education and Exchange Programs: Globalization has facilitated international educational exchanges, allowing individuals to study and work in different countries. These programs contribute to the development of a global mindset, fostering understanding and cooperation among people from diverse cultural backgrounds.

There are certain inherent challenges that globalization, in particular, make upon our understanding of culture. One of these is a tendency to equate "culture" with "nation" [2].

Society and language are interconnected, actively interact with each other and develop over time. Language is an inexhaustible source of knowledge about the life of society, its historical fate and peculiarities of world perception. It determines the national genotype of values, forms the mental roots of world perception and its distinctive aesthetics.

The space of global culture requires common codes of interaction, i.e. language, rules of behavior, norms, values, everything that creates a single communication space. The creation of common codes leads to simplification and generalization of reality, which gives an incorrect picture of reality. After all, the goal of cultural globalization is not unification and standardization, but the preservation, development and mutual enrichment of the cultures of each nation, through the right policies pursued by a particular state.

The process of the emergence of globalisms in the modern Ukrainian language has both positive and negative aspects. The positive aspect is that the flow of transmitted information has increased and become qualitatively richer. The range of distribution and the speed of information transmission through communication channels have increased. New broadcast channels have emerged that make it possible to establish a single communication and cultural space. On the other hand, the

language system is being shaken and "polluted" and, more importantly, the linguistic consciousness of the individual and his or her mentality is changing [4].

In every historical period of the people's life, the understanding of language as a social phenomenon is defined, as society moves forward, and those objects and things that have already fulfilled their historical mission disappear from use. People are gradually freeing themselves from ideological concepts and obstacles that have proved to be ineffective, new technologies are being mastered, science is developing, and international relations in the political, cultural, and economic spheres are expanding. As society develops, so does the language. However, "the trend towards globalisation in the mother tongue has negative aspects, because not all new entries are justified in terms of the structure of the Ukrainian language and its normative, stylistic and cultural and linguistic foundations, since there is often no need for a number of innovations and borrowings: foreign language elements only burden the language with unnecessary lexical items, replacing or even displacing from use the commonly used specific lexemes in the dictionary, tested by long language practice" [4, p. 407].

The national language is the basis that preserves the very meaning of national existence. Language is a social phenomenon, as it arises in society, serves society, is one of the most important features of society and cannot exist outside of society. Conversely, society will not exist without language. Thus, the impact of globalisation on the modern Ukrainian language has both positive and negative aspects. On the one hand, the Ukrainian language is being enriched and developed, but on the other hand, the language norm is being shaken and the way back to its own culture is being lost.

In conclusion, the exploration of intercultural communication within the context of globalization reveals a nuanced landscape filled with both challenges and opportunities. The increasing interconnectedness of our world has intensified the need for effective communication between individuals or groups from diverse cultural backgrounds. The challenges, ranging from cultural misunderstandings and stereotypes to language barriers, underscore the complexities inherent in navigating this globalized environment.

However, it is crucial to recognize that these challenges also present opportunities for growth, collaboration, and mutual understanding. Globalization, while posing a risk of cultural homogenization, offers the prospect of cultural hybridization, where diverse elements merge to create new, dynamic expressions. The digital era's communication tools, although contributing to a potential divide, have the power to bridge gaps and foster a global dialogue.

In addressing the challenges, it becomes evident that fostering cultural sensitivity, open-mindedness, and adaptability are essential components of effective intercultural communication. Strategies that promote global collaborations, educational exchange programs, and the preservation of linguistic and cultural identity are vital for building a harmonious global community.

1. Подольська Є. А. Культурологія / Є. А. Подольська, В. Д. Лихвар. К.: Велес, 2003. 287 с.

2. Randy Kluver *Globalization, Informatization, and Intercultural Communication*, Oklahoma City University, 2000. p. 5.

3. Сухенко В. кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри українознавства і мовної підготовки іноземних громадян, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця «Формування мовної особистості в епоху глобалізації», 2019. С.280 – 283.

4. Стишов О. А. Основні тенденції розвитку лексичного складу української мови на початку XXI століття. Вісник Запорізького національного університету. Філологічні науки, № 1. 2012. С. 406 - 415.

Podolchak Anastasia

1st year student

Lviv State University of Internal Affairs

Scientific Adviser

Jus'kiv Bohdana

PROVISION OF PSYCHOLOGICAL ASSISTANCE TO POLICE OFFICERS

The work of a police officer is one of the most important in society, but despite this, work in the internal affairs takes a lot of physical and psychological strength. Every employee who deals with people who have committed serious crimes needs a consultation with a psychologist. Psychological help is needed for the fastest possible recovery of the optimal mental state and social life activity, increasing the level of psychological stability of a person. The psychological condition of a law enforcement officer is as important as the physical condition. Once upon a time, the idea of psychological help was in the USA, later it began to be practiced in Ukraine as well. Any law enforcement officer can contact an employee support officer to discuss personal issue. They help fight stress related to work, problems with alcohol and drugs, gambling, anxiety, depression, family problems.

The approach of psychotherapeutic intervention through the following elements : creating a sense of comfort, focusing attention on key problematic of desired results, review of resources , development of a master plan, determination of practical ways of it realization, analysis of self-efficacy, planning of next meetings.

It would also be worth noting the main duties of a police psychologist: carrying out psychological diagnostics, forming conclusions based on its results, providing psychological training, conducting educational, practical classes, trainings, conducting psychoprophylactic measures, providing psychological assistance.

Currently, when there is war in Ukraine, all employees of the military departments and the police are faced with very difficult psychological situations. They are forced to react to the situation with a cold mind and provide help correctly. Very often, due to the heavy workload and responsibility for other people's lives, police officers get emotional burnout , which is then very difficult to deal with, so police officers need to visit a psychologist. Today, psychology is highly developed.

Each law enforcement officer can choose a comfortable and convenient type of psychological assistance.

Now we can consider some of the most popular of them.

Counseling

As defined by the British Association of Counseling Psychologists, is a specific relationship between two people in which one person (the counselor) helps the other (the client) helps the other (the client) to help himself. It is a means of communication that allows a person (client) to study their feelings, thoughts and behavior in order to come to a clearer understanding of themselves, and then then to discover and use their strengths , relying on internal resources to manage their lives more effectively through making adequate decisions and implementation of targeted actions.

Long-term psychotherapy

Is a psychodynamic process. We can talk about long-term psychotherapy when the therapy process exceeds 40-50 sessions, the duration of the process depends on the number of conflict zones. Psychotherapeutic sessions are usually conducted two or three times a week.

Short-term psychotherapy

Despite its semantic ambiguity, is a rather vague concept out of touch with specific conceptual frameworks: ranging from short-term psychodynamic psychotherapy for several month to psychotherapy of one meeting within the framework of behavioral psychotherapy or short-term positive psychotherapy. In each case, significant time limitations are implied in comparison with similar ‘classical’ forms of psychotherapy.

Psychological rehabilitation

Is the restoration of lost mental formations or mental operations. Mental functions can be impaired both as a result of physical or mental trauma, and as a result of deficiencies in the development process. In particular, it may be relevant for any person to restore an adequate self -concept, to form a conscious motivation for their actions.

In fact, one should treat the psychological state very responsibly in order not to harm oneself or others.

The war in Ukraine has a great impact on all people, especially those who work in military departments, so the demand for psychological help has increased a lot.

1.marta.mva.gov.ua

2.dszn-zoda.gov.ua

3.The article «Peculiarities of providing psychological assistance to police officers after being in extreme situations: Foreign experience» Piankivska L.V.

4.The Book “Predators” Anna Salter.

Pustova Natalia
1st year master's degree student
Lviv State University of Life Safety
Scientific Adviser
Ivanchenko Mariia

STRUCTURAL-SEMANTIC PECULIARITIES OF LEGAL TERMINOLOGY IN LEGISLATIVE TEXTS

Within the framework of modern Ukrainian linguistics, interdisciplinary fields are actively developing, one of which is legal linguistics, which is directed at the study of the functional specificity of language units in the field of legal discourse. This science studies the problems of legal terminology, genres and manifestations of legal discourse, linguistic and stylistic features of legal documents, typology criteria and the methodological base of legal discourse as a whole. Legal discourse as a subject of legal linguistics requires special attention from scientists, as it is an integral element of the law-making activity of legal subjects. The creation and commenting of legislative acts and their implementation in judicial activity should be subject not only to legal norms, but also to linguistic ones. The problems of interpreting legal texts and the specifics of communication in legal discourse have a significant impact on the adoption of legislatively important decisions.

The subject of research in legal linguistics is primarily the sub-language of law - a special subsystem of the modern Ukrainian literary language, which is characterized by functioning independently in the linguistic range and which has its own specific features, traditions, rules, means, peculiarities of logic and functions. The sublanguage of law correlates with the official-business style of language in its legislative variety. The sublanguage of law is characterized by specific lexical and grammatical features: the presence of legislative terms, official nomenclature designations, monosemanticism; a generalized and abstract statement of the legal content; standardization; noun character of the text; syntactic constructions in the form of regulative and normative statements; generalization and impersonality of presentation; the predominance of compound syntactic constructions over complex or conjunctionless constructions; subjective and authorial detachment; monologic nature of the presentation; stylistic uniformity, neutrality, correctness; logical orderliness of the presentation of normative content at the level of text, headings, graphic means; absence of unnecessary and stylistically inappropriate elements.

The structural-semantic aspect of the legislative acts terminology study is represented by the lexical, word-forming and grammatical features of legislative texts. Semantic groups of legal terminology are singled out: names of state symbols and concepts of international law; names of persons and groups of persons – participants in legal relations, names of institutions, state bodies, divisions of state services; names of general legal concepts; names of legal documents; names of economic concepts regulated at the legislative level; names of processes and stages of legal activity; naming punitive measures in the legal system.

Legal terminology is characterized by the specificity of the formation. The most widely represented morphological derivation is suffixation, prefixation and abbreviation. The terminological system of jurisprudence in the Ukrainian language is actively developing, new vocabulary is being formed based on typical word-formation models, the boundaries of thematic groups are expanding, but certain issues require further study.

The complexity of defining legal terms and distinguishing them within the limits of the relevant branch terminology made it necessary to conduct a linguistic experiment. The group of informants (30 people), which consisted of two subgroups - the first included students and teachers of the Lviv State University of Life Safety (18 people), and the second - representatives of other fields of knowledge and professions (12 people). To conduct the experiment, questionnaires were prepared in which the informants had to give an unequivocal answer to the lexemes: *академічна мобільність; вища освіта; заклад вищої освіти; Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС); кваліфікація; компетентність; ліцензування*. The answer options included an affirmative, negative, and uncertain answer.

The general results showed that the majority of informants either do not consider the given lexemes to be terms, or are undecided about the answers (from 30% to 85% of informants). Only with regard to the multi-component term «європейська кредитна трансферно-накопичувальна система», the majority of informants agreed with its terminological appropriateness (21 informants - 70%). The terms «академічна мобільність» (10 informants - 33%) and «ліцензування» (14 informants - 46%) also have fairly high indicators.

In the first group of informants, the results of the informants were presented, and higher indicators were recorded regarding the recognition of legal terms in the field of higher education. Thus, the term «європейська кредитна трансферно-накопичувальна система» was defined by 100% of the informants of this group. Also, high indicators were demonstrated for the terms «академічна мобільність» (9 informants - 50% of the group), «ліцензування» (10 informants - 56% of the group). The term «академічна мобільність» received almost the same indicators of recognition / non-recognition (an affirmative answer from 9 informants, a negative answer from 7 informants).

In the second group, we recorded the minimum recognition indicators of the terminological status of the lexemes and phrases submitted in the questionnaire (from 0 to 4 informants from a group of 12 people), while the term «ліцензування» obtained the highest results (4 informants - 33%). In this group, the majority of informants gave negative answers regarding the terminological status of the terms «вища освіта» (10 informants - 83%), «заклад вищої освіти» (10 informants - 83%), «заклад вищої освіти» (11 informants - 92%). The terms «кваліфікація» (7 informants - 58%) and «компетентність» (8 informants - 67%) are quite negative. Informants (from 30% to 70%) answered «I don't know» to the majority of terminological lexemes regarding their belonging to the terminological system.

Therefore, we confirmed the hypothesis regarding the low level of term recognition by untrained recipients.

1. Клименко І. М., Зоренко І. С. Юридичний текст в аспекті перекладу. Філологічні студії. Науковий вісник Криворізького державного педагогічного університету, вип. 14, 2016. С. 81-90.
2. Любченко М. І. Юридична термінологія: поняття, особливості, види: монографія. Харків: ТОВ «ВИДАВНИЦТВО ПРАВА ЛЮДИНИ», 2015. 280 с.
3. Черноватий Л. М., Карабан В. І. Переклад англomовної юридичної літератури: навч. посібник для студ. вищ. заклад. юрид. спец. та спец. "Переклад" / за ред. Л.М. Черноватого та В. І. Карабана. 4-те вид., випр. і доп. Вінниця: Нова Книга, 2017. 280 с.
4. Шестакова С.О. Особливості юридичної термінології як спеціалізованої системи правових понять. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Філологія. 2018. Вип. 33 (1). С. 71-73.
5. Шумило І. І., Карпушина М. Г. Труднощі перекладу юридичних термінів англійської мови. «Молодий вчений», № 12 (52), 2017. С. 275- 278.
6. LM: Lawyer Monthly. URL: <https://www.lawyer-monthly.com/>.
7. LD: Legal Dictionary. URL: <https://dictionary.law.com/>.

Pyts Andriy

1st year post-graduate

Lviv State University of Internal Affairs

Scientific Adviser

Professor Zelenska Olena

GENERAL PROVISIONS REGARDING CHALLENGING DECISIONS, ACTIONS, AND INACTIVITY OF A PRIVATE ENFORCEMENT OFFICER IN THE PROCESS OF ENFORCING JUDGMENTS

The paper deals with challenging the decisions, actions, or inactivity of the private enforcement officers.

Enforcement of court decisions is one of the most crucial guarantees for the restoration of rights, freedoms, and protected interests of individuals (applicants in enforcement proceedings). In the compulsory enforcement of court decisions, the responsibility is placed on the private enforcement officers and the state enforcement service. During the process of compulsory enforcement, the subjects of enforcement often interact with the courts to ensure the legality and effectiveness of enforcement. However, at times, decisions, actions, or inactivity of the private enforcement officers and state enforcement officers may be subject to appeal due to their non-compliance with the law.

The violations of the legal norms in the compulsory enforcement of a court decision can pose a threat to the infringement of rights, freedoms, and interests of the participants in the enforcement proceedings and hinder the execution of the court decisions. Considering the above, addressing this issue requires a comprehensive and

in-depth analysis of the challenges related to challenging the decisions, actions, or inactivity of the private enforcement officers.

The enforcement of the court decisions is a key stage in any legal process. In the course of executing the court decisions, numerous issues arise within the legal system, including the guarantee of the rights of the participants in the enforcement proceedings through the right to appeal the decisions, actions, or inactivity of the private enforcement officers.

One of the challenging issues in appealing the decisions, actions, or inactivity of the private enforcement officers is the delineation of jurisdiction among the administrative, economic, and general jurisdiction courts for considering the relevant complaints. In addressing this issue, the provisions of the Law of Ukraine "On Enforcement Proceedings" and procedural codes should be followed.

According to the requirements of Article 74 of the Law of Ukraine "On Enforcement Proceedings," the decisions, actions, or inactivity of a private enforcement officer regarding the execution of a court decision can be appealed by the parties, other participants, and individuals to the court that issued the enforcement document, in the manner prescribed by law.

The decisions, actions, or inactivity of a private enforcement officer regarding the execution of the decisions by other authorities (officials), the decision of a private enforcement officer on the recovery of the main remuneration, costs of the enforcement proceedings, and fines can be appealed by the parties, other participants, and individuals to the respective administrative court in the manner prescribed by law.

The decisions and actions of a private enforcement officer regarding the execution of a court decision can be appealed within 10 business days from the day when the person learned or should have learned about the violation of their rights, freedoms, or legitimate interests. The decision of a private enforcement officer to postpone the enforcement actions can be appealed within three business days from the day when the person learned or should have learned about the violation of their rights, freedoms, or legitimate interests.

As for the entities eligible to file an appeal, the following should be noted: There are three groups of individuals who can appeal to the court regarding the decisions, actions, or inactivity of a private enforcement officer. These include the parties to the enforcement proceedings, other participants in the enforcement proceedings, and the individuals involved in the enforcement actions.

According to the first part of Article 15 of the Law of Ukraine "On Enforcement Proceedings," the parties in enforcement proceedings are defined as the creditor and the debtor. These individuals, according to Article 9 of the Law of Ukraine "On Enforcement Proceedings," can exercise their rights and obligations in enforcement proceedings independently or through the representatives. Therefore, the creditor and the debtor, along with their representatives and the prosecutor, are endowed with an equal scope of general rights and obligations in the enforcement proceedings.

The procedural status of the experts, specialists, translators, participants in appraisal activities – business entities, and the extent of their rights and obligations

differ somewhat from those of the creditor, debtor, their representatives, and the prosecutor. Therefore, these individuals can be classified as other participants in the enforcement proceedings.

The individuals involved in the enforcement actions include notaries, law enforcement officers, guardianship and custody authorities, and other relevant institutions. Other individuals not specified in the Law of Ukraine "On Enforcement Proceedings" can also appeal the decisions, actions, or inactivity of the state enforcement service bodies, but through the general procedure.

As for the cost of filing a complaint with the court – according to Article 4 of the Law of Ukraine "On Judicial Fee," the fee for an administrative claim of a non-property nature filed by an individual is 0.4 times the subsistence minimum for the able-bodied persons (as of January 1, 2023, amounting to UAH 1073.60). For an administrative claim of a property nature, it is 1% of the claim amount but not less than 0.4 times the subsistence minimum for the able-bodied persons and not more than 5 times the subsistence minimum for the able-bodied persons.

No judicial fee is required for filing the complaints against the decisions, actions, or inactivity of the private enforcement officers with the court that issued the enforcement document.

According to Article 450 of the Civil Procedure Code of Ukraine, Article 342 of the Economic Procedural Code of Ukraine, and Article 287 of the Code of Administrative Procedure of Ukraine, a complaint or a claim is considered within a ten-day period in a court session with the participation of the creditor, debtor, and private enforcement officer whose decision, action, or inactivity is being challenged.

Therefore, in my opinion, the issue of appealing decisions, actions, and inactivity of the private enforcement officers is extensively regulated by special and procedural legislation, albeit not without inconsistencies. The challenges related to the delineation of jurisdiction among the courts for considering the relevant complaints are successfully addressed by the courts during the judicial proceedings.

Pyrozhnyk Anhelina

3rd year cadet

Hetman Petro Sahaidachnyi National Army Academy

Scientific Adviser

Kukharska Liliia

VALUES OF COMMUNICATION IN THE INFORMATION SOCIETY

Values are a very important aspect in the life of an individual and, accordingly, in communication between them. The principles that a person sets for himself affect the life of society as a whole. For this reason, they must consciously form their own values in accordance with generally accepted norms of behavior and possible negative aspects that will hinder others.

According to scholars, "values are socially approved and supported by the majority of people ideas about what goodness, justice, romanticism, patriotism,

friendship, etc. are. Values are not subject to doubt; they are the standard and ideal for all people. Values are a set of beliefs that most people tend to share and should be pursued" [1]. In simple terms, they are behavioral patterns that are the leading ones in the environment and are approved by a large number of people.

Without values, no person can exist, and, accordingly, no society can exist. People develop values through the method of comparison. Everyone decides for themselves what is important to them and what is not, what they need to take into account and live by, and what they can put aside. For some, the most important thing is material values - money, career, and for others - politics, for example. As a result of this selection of values, which, in his or her opinion, are primary in life, a person forms a general value attitude to the world, in which certain phenomena of people's lives have a certain meaning and significance for them.

With regard to moral values, it is important to distinguish between those that remain unchanged over time and motivate an individual and those that are material, i.e., one-time desires, for the sake of manifesting the egoism of a particular person in society.

Communication plays a leading role in social values, without which the quality functioning of any sphere is impossible.

The honor and dignity of the family has long been one of the most important values of humanity. When a man, as the head of the family, takes care of his family, he demonstrates to others his strength, courage and everything that is highly valued in society. These values have become a cultural norm for him, and his psychological attitude is a value orientation. Even the simplest norms of behavior represent what is valued by a group or society [1].

According to the famous German scientist R. Mintz, "the life of society is strategically determined by communication". In this statement, the scientist laid down his meaning - a specific determination in the development of society is manifested through the total dependence of the dynamics of society on communication [2].

Every day, communication contributes to the development of all spheres of life and, accordingly, progress, and becomes more significant. Every day, more and more people are involved in communication processes, which helps to solve many problematic issues that arise in modern society.

A significant factor in communication is its constant development, which dictates important rules for society and possible changes.

Communication in the information society plays a leading role in human life. The way a person communicates with others, finds a common language, interacts with people regardless of their temperament or character, determines their success or failure in various spheres of life. If a person knows how to communicate with different people, this will definitely lead to his or her success.

In modern conditions, since the emergence of the Internet, each of us can freely access various sources that are becoming more extensive and new every day [3].

Before the advent of the Internet, there was little free information in society, and now there is an overabundance of it. At the moment, there are problems of indirect communication, control over personal life, computer attacks, crime, and

impersonation of someone who is not really a person. Such cases are very common and each of us is at risk and can be deceived by anyone in the virtual world.

U. Martin defined the criteria of the information society:

- technological: the key factor is information technology, which is widely used in politics, at work, in various institutions, the education system, and in everyday life;
- social: information acts as an important stimulant for changing the quality of life, "information consciousness" is formed and approved with wide access to information;
- economic: information is a key factor in the economy as a resource, service, commodity, source of added value and employment;
- political: freedom of information leading to a political process characterized by growing participation and consensus among different classes and social strata of the population;
- cultural: recognition of the cultural value of information, promotion of information values for the benefit of the development of the individual and society as a whole [4].

Based on these criteria, we can explain that absolutely every factor reflects the truthfulness and credibility of each area. We often see that people use blackmail or substitution of concepts, but this cannot devalue the leading place of communication, but only reflects its correct state among others. It should also be noted that in such cases we can also track the cultural level of the population, which, of course, depends on the value orientations of each person in general.

The main purpose of communication in the development of modern society is its integrative potential, i.e. novelty. On the one hand, communication is designed to systematically organize society, and on the other hand, to enhance its integrative potential. A well-known English researcher, A. Touraine, argues that communication allows to clearly program society for the appropriate type of development that guarantees balance for the functioning of its social system. He believed that communication allows us to program society and change it for the better [5]. It is thanks to this that more and more innovations appear in our lives, changes are accelerating, and therefore, it contributes to the dynamics of social and economic development.

So, from the above, we can say that communication plays a strategic role in the formation of an appropriate ideological doctrine that ensures the development of society at the modern level. Communication is the main instrument of progress, playing a leading role not only in the real space but also in the virtual one. It is important that in the face of rapid social development, the basic value orientations that emphasize the human dimension of the communication process remain constant.

1. Культурологічна думка: Щорічник наукових праць. К.: Інститут культурології Національної академії мистецтв України. 2011. № 3. 192 с.

2. Munch R. Die Entfaltung der gesellschaftlichen Kommunikation / R. Munch // Munch R. Dynamik. der Kommunikationsgesellschaft Suhrkamp Verlag

[Electronic resource] / R. Munch. Frankfurt am Main: [s. n.], 1995. Access mode : <http://www.academygo.ru/Site/GrObsh/Publications/Munch3.shtml>.

3. Жданенко С. Б. Соціальна комунікація в умовах інформаційного суспільства. Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». Серія : Філософія. 2016. № 1. С.36-38.

4. Романенко Є. Комунікація як необхідна складова розвитку сучасного суспільства. Демократичне врядування. 2012. Вип. 9.

URL: <http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeVr> (дата звернення: 07.03.2024).

5. Touraine A. Pourrons-nous vivre ensemble? Egaux et differents [Text] / A. Touraine. [S. p.] : Editions Fayard, 1997. 567 p.

Repetskyi Vasyl

1st year post-graduate

Lviv State University of Internal Affairs

Scientific Adviser

Professor Zelenska Olena

CIVIL AND LEGAL LIABILITY FOR DAMAGE CAUSED BY MOTOR VEHICLES

Abstract. *Under modern conditions of the European integration processes of Ukraine and incessant scientific and technical development, there is a need for detailed legal regulation of the legal relations related to civil and legal liability for damage caused by motor vehicles. Despite the fact that the mechanism for protecting the persons who have been harmed by vehicles has been fixed to some extent at the legislative level, namely, mandatory civil and legal liability insurance for motor vehicles owners is provided for, yet many aspects related to the subjects, objects of civil and legal liability, the procedure for obtaining the compensation for damage caused by ground vehicles, etc have not been dealt with.*

Key words: *damage caused by motor vehicles, civil and legal liability, civil and legal liability insurance, insurance, owners of motor vehicles.*

A little-studied feature of the legal relations regarding civil and legal liability for damage caused by motor vehicles, which are a source of increased danger, is that the injured party, who has been harmed, as a creditor, has the right to claim in two types of the obligations — tort and contract. The very fact of causing damage gives rise to the tortious obligations of the person who caused the damage, and these tortious relations can be combined with the relations of mandatory civil and legal liability insurance of the owners of motor vehicles, i.e. the contractual obligations of the insurer who has taken over the responsibilities for the compensation of damage according to the contract.

Civil and legal liability for damage caused by motor vehicles is insufficiently regulated in the legislation of Ukraine, which causes the problematic issues in practice. Controversial, in particular, are the issues of insurance of vehicles that do

not fall under the category of those for which there is an obligation to insure, and in law enforcement practice, the issue of civil and legal liability of the third parties who legally own motor vehicles, or who illegally took possession of motor vehicles.

In addition, it is worth emphasizing that the transformation of the private law norms to the European standards is urgent. Within the framework of the processes of integration into the European legal system, Ukraine undertook the obligations, in particular, according to Directive 2009/103/EC of the European Parliament and of the Council of 16 September 2009 relating to insurance against civil liability in respect of the use of motor vehicles, and the enforcement of the obligation to insure against such liability.

In accordance with the requirements of the specified Directive, our legislation stipulates that compulsory civil liability insurance is carried out with the aim of ensuring the compensation for damage caused to the life, health and/or property of the victims as a result of a road traffic accident and protection of the property interests of policyholders.

Particular attention should be paid to Article 10 of Directive 2009/103/EC, which stipulates that each Member State should be able to derogate from the general obligation to provide compulsory insurance in the case of vehicles owned by certain individuals. The Member State that applies such a derogation must designate the body responsible for the payment of the compensation for damage caused by such vehicles to victims of road traffic accidents. In addition, Member States must ensure that a list of the persons exempted from the obligation to be insured is made available for publication.

Ukrainian legislation defines both the list of persons exempted from the mandatory civil and legal liability and the body responsible for paying compensation for damage caused by the relevant vehicles to victims of road accidents. However, here too there are controversial points that are often ambiguously interpreted in practice, in particular when resolving legal disputes.

It is necessary to approach the solution of such issues with the most detailed legal framework and with clearly prescribed mechanisms for the protection of the persons whose rights have been violated as a result of harm caused to them by means of transport.

The following scientists devoted their works to the study of the indicated problems: A.I. Zagorulko, G.L. Pentyaga, S.M. Pristupa, S.D. Rusu (Grynko), N.V. Tereshchenko, K.V. Manuilova, Y.V. Lesko and others.

The purpose of research is to analyze the legal regulation of civil and legal liability for damage caused by motor vehicles in Ukraine and its improvement in the context of the harmonization of Ukrainian legislation with the law of the European Union.

To achieve the defined goal, the following tasks are set:

- to define the concepts and features of civil and legal liability for damage caused by ground vehicles;
- to investigate the grounds and conditions of civil and legal liability for damage caused by ground vehicles;

- to analyze the sources of legal regulation of civil and legal liability for damage caused by ground vehicles;
- to describe the legal consequences of civil and legal liability insurance for owners of motor vehicles;
- to analyze the tort liability of owners of motor vehicles;
- to establish the specific features of the civil and legal liability of the third parties who legally own motor vehicles;
- to describe the civil and legal liability of the third parties who illegally took possession of motor vehicles;
- to develop science-based proposals for improving legislation of Ukraine on civil and legal liability for damage caused by motor vehicles.

The object of the research is social legal relations arising in the field of civil law regulation of liability for damage caused by motor vehicles.

The subject of the study is the civil law regulation of liability for damage caused by motor vehicles in Ukraine.

1. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. №435-IV. Відомості Верховної Ради. 2003. №№40-44.

2. Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів : Закон України від 1 липня 2004 р. № 1961-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1961-15> (дата звернення: 17.12.2023).

3. Лесько Ю.В. Відшкодування шкоди, завданої внаслідок взаємодії транспортних засобів: thesis. 2017. URL: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/12525> (дата звернення: 17.12.2023).

4. Отраднава О.О. Проблеми вдосконалення механізму цивільно-правового регулювання деліктних зобов'язань: монографія. Київ: Юрінком Інтер, 2014. 327 с.

5. Великанова М.М. Розподіл ризику в деліктних зобов'язаннях. Право і суспільство. 2019. № 1. С. 40-45.

6. Пендяга Г.Л. Відповідальність за шкоду, заподіяну джерелом підвищеної небезпеки: автореф. дис. канд. юрид. наук: 12.00.03. Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка. К., 2008. С.11.

7. Директива Європейського Парламенту і Ради 2009/103/ЄС від 16 вересня 2009 року про страхування цивільної відповідальності у зв'язку з використанням моторних транспортних засобів та забезпечення виконання обов'язку щодо страхування такої відповідальності. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/55-GOEEI/2009-103-es.pdf> (дата звернення: 17.12.2023).

Romanyna Maksym
1st year cadet
Lviv State University of Internal Affairs
Scientific Adviser
Verbytska Khrystyna

PROTECTION OF CHILDREN`S RIGHTS IN CONDITIONS OF WAR

There is an undeniable opinion that children are the future of any country. It is hard to disagree with this, because it depends on our children, in particular, on their lives, whether our country will exist in the future or not. It follows from this that the primary duty of the older generation is to ensure all conditions for the realization of the child's right to life.

Today's generation of young Ukrainians are future full-fledged citizens with all the rights and responsibilities that belong to them, therefore their protection is a prerequisite for the future development of Ukraine as a democratic and legal state. That is, raising the standard of living and raising children is not only the task of Ukraine, but also of other countries, with the exception of other countries.

After the full-scale invasion of the Russian Federation, the most urgent issue regarding the protection of children's rights is the right to life, which is specified in Article 27 of the Constitution of Ukraine. [1]

If we look at the pre-war period, we can say that Ukraine did a lot to protect and realize children's rights, in particular, it was the implementation of international norms for the protection and realization of children's rights into national legislation and the implementation of these norms.

Today, the aggressor is pursuing an open policy against the destruction of the Ukrainian people, particularly the young generation. The tactics of waging war date back to the Soviet era, when no one cared about the rights of people, especially children.

In 2020, the Russian Federation made changes to its constitution, according to which domestic laws and regulations became higher than international obligations. In this way, international obligations are not rejected, but they may not be fulfilled, since domestic laws are more important. [2]

International acts of a mandatory nature include:

1) acts of the UN

- the 1949 Convention on the Protection of the Civilian Population in Time of War and the Protocols to it, which relate to the protection of victims of international armed conflicts;

- The Convention on the Rights of the Child dated November 20, 1989, as amended, concerning the right of the child to participate in armed conflicts;

- International Covenant on Civil and Political Rights of December 16, 1966;

- International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights of December 16, 1966;

2) Acts of the Council of Europe:

- European Convention for the Prevention of Torture or Inhuman or Degrading Treatment or Punishment of November 26, 1987;
- European Convention on the Implementation of Children's Rights dated January 25, 1996;
- European Social Charter (revised) dated May 3, 1996;
- the Convention on the Protection of Children from Sexual Exploitation and Sexual Violence dated October 25, 2007;
- the Convention on the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms of November 4, 1950 and its protocols;
- Convention on contact with children dated May 15, 2003.

These acts and other acts, in particular of a recommendatory nature, are openly violated by the Russian military.

An important role should be given to acts of international law, such as the Geneva Convention, which was adopted in 1949 and the Additional Protocol to the Geneva Convention of 1977, which deals with the protection of victims of international armed conflicts. It prohibits attacks on civilians, indiscriminate attacks and the use of indiscriminate weapons. Norms for the protection of children's rights are contained in Article 77 of the Additional Protocol to the Geneva Convention: "children enjoy special respect, they are provided with the protection and assistance that is necessary in view of their age or for any other reason, as well as protection from any kind of indecent encroachments". Special norms of international humanitarian law determine measures to protect children during evacuation, creation of safe zones and localities (Articles 14; 17, Part 1 of Article 24 of the Basic Law IV, Part 1 of Article 70, Article 78 of the DP I), during the care (care) of by them and carrying out educational activities (Article 23, Part 1 of Article 24, Article 50 of the Basic Law IV), when establishing the identity of children and registering their family ties (Articles 24-26, Part 2 of Article 50 of the Basic Law IV, Article 74 of the Basic Law I) .

Both parties to an international armed conflict are obliged to ensure the rights of children, and must also take all possible measures to ensure that persons under the age of 15 do not participate in the armed conflict. Moreover, participants in the conflict should refrain from recruiting children into their armed forces. In this regard, we can state that Ukrainian legislation meets the norms of international humanitarian and criminal law regarding the prohibition of involving children in hostilities. In particular, we emphasize that Article 30 of the Law of Ukraine "On the Protection of Childhood" "On the Prohibition of Children's Participation in Military Operations and Armed Conflicts" prohibits the involvement of children in military operations.

International humanitarian law pays considerable attention to the mechanism of evacuating children to a foreign country: "no party to the conflict shall take measures to evacuate children, other than its own citizens, to a foreign country, except in the case of temporary evacuation, necessary for urgent reasons related to the state of health. [4]

The next violation of the child's rights is the right to education, specified in Article 19 of the Law of Ukraine "On the Protection of Childhood". This right is of

great importance for the formation of a child and his personal development. In the war zone, pre-school, general education and extra-curricular educational institutions cannot function properly, as they often become objects of shelling from the Russian side. This is a clear violation of the terms of the UN (UNICEF) Declaration "On School Safety".[5]

The aggressor state also resorts to the cynical removal of orphaned children from the temporarily occupied territories to its territory. In order to destroy the Ukrainian nation, since the beginning of the full-scale invasion, the Russian troops have taken more than 400,000 Ukrainian children to their territory. Russian foster families accommodate orphans, children deprived of parental care and children without status. These things are nothing more than a violation of such rights as the right to freedom, normal existence and development, security both physically and psychologically, free movement, family education, etc.

Many children are still not able to be taken out of the territory where hostilities are taking place, it is also difficult to take children out of the temporarily occupied territories, as the Russian Federation ignores requests to create green corridors, and Russian military personnel fire at civilian vehicles, even with the inscription "children".

Therefore, national legislation and international law provide for a number of children's rights, in particular in a state of war, and there are also certain mechanisms for their protection. However, it is not always possible to implement them due to the vile violation of these norms by the armed forces of the Russian Federation and the Russian Federation as a state, we need clear mechanisms by which we can restore the violated rights of children and protect these rights from illegal encroachments.

1. Constitution of Ukraine
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. [https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D0%BE%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BA%D0%B8_%D0%B4%D0%BE_%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%82%D1%83%D1%86%D1%96%D1%97_%D0%A0%D0%BE%D1%81%D1%96%D1%97_\(2020\)#cite_note-1](https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D0%BE%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BA%D0%B8_%D0%B4%D0%BE_%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%82%D1%83%D1%86%D1%96%D1%97_%D0%A0%D0%BE%D1%81%D1%96%D1%97_(2020)#cite_note-1)
3. International Law on the Rights of the child. URL: http://school50.edu.kh.ua/socialjnopravovij_klub_pravo_hhi/mizhnarodne_pravo_pro_prava_ditini
4. Pres-reliz YuNISEF (24.03.2022). [UNICEF press release.]. Ofitsiyniyi sait YuNISEF. URL: <https://www.unicef.org/ukraine/press-releases/more-half-ukraines-children-displaced-after-one-month-war>
5. Декларація про безпеку шкіл. [Safe Schools Declaration). Ofitsiyniyi vebсайт Ministerstva osvity i nauky Ukrainy. URL: <https://mon.gov.ua/ua/ministerstvo/diyalnist/mizhnarodna-dilnist/deklaraciya-pro-bezpekushkil>

Sheludko Olha
3rd year cadet
Hetman Petro Sahaidachnyi National Army Academy
Scientific Adviser
Kukharska Liliia

WHY WOMEN ARE VICTIMS OF VIOLENCE

Often, the concept of "violence" is confused with conflict, without understanding the main difference. If we turn to the communication between them. The principles that a person sets for himself affect the life of society as a whole. Because of this, he or she must consciously form his or her own values in accordance with generally accepted norms of behavior and possible Ukrainian legislation, it characterizes "violence" by the following features, namely:

- intentionality;
- causing harm;
- violation of human rights and freedoms.

But there is another point that is key to understanding what distinguishes violence from conflict. It's the superiority of the forces of the perpetrator.

It was first pointed out by Jerzy Malibruda, a Polish human rights activist and psychotherapist. It is not spelled out in the legislation, but the combination of all four signs in one case gives us grounds to assert that an act of violence has occurred, not a conflict. [1]

Instead of talking about violence directly, people are able to interpret the crime as an "event," "situation," or "misunderstanding" and thus mitigate its significance. This happens because even talking about violence is a high level of responsibility that requires certain changes and acceptance that we are also afraid of violence, afraid of the offender. In such a situation, even when violence is perpetrated against someone else, we can feel helpless, as we feel a sense of fear that many changes are needed.

Why are we so stubbornly silent about violence? Taking into account the quote by Judith Herman: "All the perpetrator asks of the witness is to do nothing," we conclude that when we encounter a victim of violence, a moral conflict arises within us. Its essence is that the victim may not ask for anything, but the mere fact that she admits that she is suffering from violence makes it clear that we have to take her side, to help her somehow. On the other hand, we have the abuser, and all he asks is that we do nothing. Indeed, it is easier for many people to leave things as they are, not to intervene in the situation, but only to console the victim, or to condemn her for "allowing" herself to continue being abused. [2]

No matter how much society tries to avoid this sensitive topic because it intuitively seeks peace, we cannot erase the history that makes it harder for violence to remain invisible. One of these historical events is the feminist movement, which has made it possible to speak openly about violence against women. Statistics show that 90% of violence is committed by men, so it can be called gender-based violence, which is the violence that occurs because of gender roles and stereotypes in society, which give men more power, make them the dominant party, control and solve

problems with physical force. And on the other side of the stereotype, a woman takes the place of a weak creature who must remain submissive, serve and beautify her husband, being responsible for the emotional side of the relationship. [3]

Ukrainian legislation on domestic violence defines four main forms of violence:

- physical;
- sexual;
- psychological;
- economic;

All these forms are manifested in a widespread problem in our society - domestic violence. [Ukrainian legislation] Gender-based violence includes the following types of violence: rape, trafficking in women, sexual slavery, harassment, female circumcision (common in Africa), honor killings (women are killed as part of an act of revenge), ritual rape, infanticide of girls (a woman pregnant with a girl is forced to have an abortion because the birth of boys is approved), pornography, forced prostitution, forced abortion, forced sterilization, and so on. All of this is gender-based violence, the presence of which makes it clear how degraded the role of women and their rights are in society [1].

So why don't women themselves in many cases oppose violence? The answer to this question is provided by the work of Mark Selegman and Steve Mayer, which was conducted back in the days when animal experiments were allowed. The main idea was to study the "acquired helplessness syndrome" by examining the reaction of sheepdogs to electric shocks in their cages. Animals that had been under stressful conditions for a long time eventually stopped resisting, unlike those that had not been exposed to such conditions before. If we translate this experience to humans, according to Leonor Worker: "Helplessness is caused by the experience of uncontrollability," it becomes clear that women who are regularly abused do not believe that there is anything else outside the "electric cage," so they accept the abuse as an absolute norm. To be more precise, it is not even normal - they no longer know that they can do anything about it, their brains no longer react to it and switch to the "Reduce pain and survive" mode. And eventually they acquire the syndrome of acquired helplessness, in which they need outside help both in recognizing the problem (going to a psychotherapist) and going to the police, because we remember that the only thing the abuser asks is to do nothing [4].

If the question is raised as to why women can stay in violence for many years, then we should also describe the reasons why men commit it. Paying attention to the portrait of the abuser, it should be noted how important this issue is, because it concerns people who not only beat or psychologically abuse, but also kill their wives.

In 2015 in their study in Canada, Emerson Dobash and Russell Dobash identified the main characteristics of such criminals. In the study, they dispelled the myths that such behavior is caused by family problems, as 71 percent of murderers grew up with two parents, and only 11 percent experienced violence, while the rest grew up with guardians or in shelters. So the idea that family violence plays a key role in the growth of a future prisoner is also a myth. The third statement: alcohol or drug use. In 50 percent of men, problematic behavior was associated with substance

abuse, and in the other 50 percent, there were no addictions or abuses, meaning that it is impossible to say that alcohol or drugs led to men beating or killing their wives [1]. One way or another, the killers had common features that a female researcher helped identify. Her task was to receive men in the office, and when an abuser came in, it was immediately clear. The main role in this was played by the way the abuser looked at the woman - it was always devaluing.

Thus, all 105 interviewed convicts had disparaging thoughts about women [1]. Let's take a closer look at the thoughts that united them:

- "All women use men";
- "All women are prostitutes or princesses who need to be controlled or trained."
- "A woman should live in the place where her husband wants her to live and be faithful to him."
- "A woman should take care of her husband's sexual and domestic needs."
- "A woman is an object of satisfaction of men's sexual and domestic needs" [1].

With such attitudes, which are common not only among murderers but also in ordinary patriarchal society, where a man's career will always be higher than a woman's well-being, where she is an object designed to meet different needs, there can be no question of any safety.

According to Holtzworth-Munroe and Stewart's classification of abusers, 50-56 percent of abusers commit violence only in their families, and in public they seem quite erudite and kind, and can be good employees or friends. The worst thing about such situations is that if a woman reports that she has been abused, she will not be believed, and may even be justified in her actions. In this situation, a woman acquires the syndrome of acquired helplessness because she cannot oppose the ideal formed in the eyes of others. In such a situation, it should be remembered that no matter who the person is, if we justify the abuser, we are justifying the abuser [1].

As for the rest, 25-42 percent of rapists sometimes break out. This does not mean that there are beatings, or they scream in the presence of others. By their behavior, they are able to make it clear to others that something is wrong in this family. The remaining 8-25 percent are men with antisocial personality disorders, about whom you can directly say: "This is an abuser." But it should be remembered that the majority are very nice people in society [1].

Summarizing all of the above, we should note the concept of "femicide," which means the killing of women precisely because they are women. Six out of ten women in the world have experienced physical or sexual violence in their lifetime, meaning that 60% of women on the planet have been forced to experience episodes of some type of violence in their lifetime. Violence from husbands, boyfriends, or fathers causes disability or death in women aged 15 to 44, which is more than cancer, road accidents, and war. That is, women die and suffer from violence more than from anything else [1].

1. Станчишин Володимир. Для стосунків потрібні двоє/ Володимир Станчишин. К.: Віхола, 2023. 280 с. (Серія "Психологія").

2. Джудіт Герман. Травма та шлях до видужання/ Джудіт Герман. К.: Видавництво Старого Лева, 2015. 419 с. (Серія “Психологія”).

3. Желтуха М. Гендерно-обумовлене насильство vs насильство щодо жінок: у чому відмінність? 2021. Вип. 29 [URL: https://jurfem.com.ua/genderno-zumovlene-nasylstvo-vs-nasylstvo-shchodo-zhinok-u-chomu-vidminnist/](https://jurfem.com.ua/genderno-zumovlene-nasylstvo-vs-nasylstvo-shchodo-zhinok-u-chomu-vidminnist/) (дата звернення: 11.03.2024).

4. Abrahamson, L. Y. Seligman, M. E. P., Teasdale, J. D. [en] (1978). Learned helplessness in humans: Critique and reformulation. *Journal of Abnormal Psychology*.

Shevchuk Maria-Gabriella

3rd year student

Lviv State University of Internal Affairs

Scientific Adviser

Boyko Olesya

CORRUPTION IN UKRAINE, ENORMOUS CRISIS AND THE BIGGEST STOPPER OF THE VICTORY

After outbreak of full-scale war, Ukrainians became more pragmatic and began to perceive problems, ways and the need to solve them in a different way. The government, which was forced to operate under martial law in a situation where public funds, including foreign aid, were not always used for their intended purpose, and some public officials were lacking in moral qualities.

In the second year of the war, Ukraine faced a delay in crucial military aid shipment as well as delivery of humanitarian aid. The reason for it is in no small measure on the growth of the level of corruption in Ukraine. Its pervasive power not only jeopardizes the effectiveness of aid initiatives, but also further erodes public trust and worsens the suffering of those most affected. It is absolutely necessary to take immediate measures to solve these huge problems, because it threatens the very existence of the state, and Ukraine may suffer serious setbacks on the battlefield, up to a complete defeat in the war with Russia.

The President Volodymyr Zelenskyy initiated a significant crackdown instead of covering up the dubious deals to convey to the EU and US partners that Ukraine is moving away from its past. All anti-corruption measures to prevent, detect, stop, investigate and expose corruption come into force.

‘In the two years since the full-scale war, Ukrainians have changed significantly. We have become more pragmatic; we perceive problems, ways, and the need to solve them differently. The government, which has had to operate under martial law for almost two years, has also changed. But how synchronized are these changes? How can we improve the interaction among all of us?’ [1]

In the second year of the war, Ukraine faced a delay in crucial military aid shipment as well as delivery of humanitarian aid. The reason for it is in no small measure on the growth of the level of corruption in Ukraine. Its pervasive power not

only jeopardizes the effectiveness of aid initiatives, but also further erodes public trust and worsens the suffering of those most affected. It is absolutely necessary to take immediate measures to solve these huge problems, because it threatens the very existence of the state, and Ukraine may suffer serious setbacks on the battlefield, up to a complete defeat in the war with Russia.

Having studied the data on assessing the level of corruption and having perused our media it seems that there are no effective measures in the fight against corruption.

Public funds including foreign aid are misused, and public officials in general lack moral qualities. The worst thing is that Russian propaganda deliberately uses foreign media, in addition to national media, to spread such statements. Besides the protracted conflict, they are attempting to persuade Ukrainians that their nation is completely corrupt, which may make many feel despondent.

In fact, there are explanations for this: cases of bribery, fraud, scandals, and an increase in the amount of information about various forms of corruption. Even in the delivery of humanitarian aid and the acquisition of military equipment, there are flagrant cases of corruption: this year, numerous attempts by high-ranking officials to extract excessive kickbacks have caused justifiable outrage and sparked public outrage. What sort of justice are we able to discuss when “Vsevolod Kniazhev, the head of the Supreme Court of Ukraine, an official on a par with the president or prime minister, received a bribe of 2.7 million US dollars right in his office?” [2]

The most recent information states that 500 tons of concealed humanitarian aid was discovered in Zaporizhzhia Oblast. As a result, tonnes of food were spoiled “as a result of criminal negligence”. The internal fight against corruption has a tremendous impact on the amount of monetary and military aid provided by foreign partners. We hope that some of our officials understand the importance of this problem, as the Zaporizhzhia Governor Yury Malashko said: “We will do everything in our power to ensure hold accountable the individuals responsible for this criminal negligence.” [3]

This is just the most recent information from a gigantic wave of corruption that has affected Ukraine since the outbreak of the war with Russia in 2022. “The nation was rocked in January by two significant corruption scandals involving government purchases of electricity generators and military food services.”[4]

The President Volodymyr Zelenskyy initiated a significant crackdown instead of covering up the dubious deals to convey to the EU and US partners that Ukraine is moving away from its past. “He removed all local military recruitment chiefs due to allegations of corruption earlier, and he replaced them with combat-experienced or front-line soldiers.”[5]

According to SAPO (the Specialized Anti-Corruption Prosecutor’s Office), the most recent plan comprised buying food as humanitarian aid for the people of the Donetsk, Kherson, Sumy, Zaporizhzhia, Kyiv, Khmelnytsky, Dnipropetrovsk, and Poltava areas, as well as the city of Kyiv, as well as the regional military administrations.

The agencies claim that in one case, the first deputy minister of agricultural policy paid two to three times the market value for food products through a controlled company, which then purchased the goods from a Polish manufacturer at market

value. Between March and August 2022, this cost the Joint Stock Company “Ukrainian Railway” (JSC “Ukrzaliznytsia”) around €719,000. “He was aware of the actual market value of the products, as he regularly received relevant data from the state statistical service,” stated NABU in a news statement. “He also knew about the possibility of purchasing products from Ukrainian manufacturers but deliberately ignored this fact.”[6] In another scheme involving both politicians, the food products were again delivered at a high price through an intermediary company that bought it from a Turkish producer at market value. The Deputy Minister of Economy forced the authorities to illegally approve applications and invoices from the controlled enterprises, hiding evidence that there were better bids available. Because of this, Ukrzaliznytsia overpaid the business by approximately €841,000. “Having been received, the funds were transferred to a foreign company with signs of fictitiousness for further legalization,” NABU stated. “Draft records outlining the distribution of the ill-gotten gains were discovered during a search at a scheme participant’s place.”[7]

The investigation is ongoing.

Problems related to corruption have existed in Ukraine for years. When Volodymyr Zelenskyy, the President of Ukraine, took office in 2019, he stated that combating corruption was one of his main goals.

According to recent reports, as a result of all illegal activity taking place in our country, “Republicans in the United States push back on President Joe Biden’s efforts to send more aid to Ukraine”. [8] Nonetheless, we have achieved worldwide recognized successes in the fight against corruption. The number of corruption suspicion notifications has increased significantly in the last year, indicating the proactive actions of the SAPO and NABU. The rise in lawsuits is the result from whistleblowers’ revelations. The NACP has regained its entire legal jurisdiction, even though the Agency is still operating with serious operational shortcomings. The HACC also makes decisions in cases involving corruption.

“Our particular analysis indicates that anti-corruption agencies have generally become much more capable in the last several years. These and other accomplishments are especially evident in the European Commission report, which therefore suggested starting talks on Ukraine’s EU membership.” [9]

All anti-corruption measures for the prevention, detection, termination, investigation and disclosure of corruption are taking effect; in Transparency International’s 2022 corruption perceptions index, the advocacy and research group ranked Ukraine 116th out of 180 countries. It is one of the ten countries that Transparency International lists as consistently improving, having risen 28 places in just ten years. [10]

1. Ukrainians Want a Fight Against Evil... A. Mazurok: <https://ti-ukraine.org/en/blogs/ukrainians-want-a-fight-against-evil-the-evil-at-hand-today-is-corruption/>

2. EAUCI Report on Ukrainian Corruption Reform: <https://euaci.eu/ua/assets/userfiles/resources/ACN-Ukraine-Round-4-Monitoring-Report-ENG.\pdf>.

3. 500 Tons of Concealed Humanitarian Aid...:
<https://kyivindependent.com/500-tons-of-concealed-humanitarian-aid-discovered-in-zaporizhia-oblast-amid-allegations-of-criminal-negligence>
4. Defense Minister Reznikov ...: <https://www.politico.eu/article/defense-minister-reznikov-ukraine-corruption-probe-war-russia-zelenskyy>
5. V. Zelenskyy Dismisses All Head of Recruitment Amid Corruption Concerns.
<https://www.politico.eu/article/ukraine-volodymyr-zelenskyy-dismisses-all-head-of-recruitment-amid-corruption-concerns>
6. Nabu report dated by 23th Aug., 2023:
<https://nabu.gov.ua/en/news/zlovzhivannia-na-ponad-62-mln-grn-pri-zakup-vl-produkt-v-p-dozriuiut-sia-pershii-zastupnik-m-nagropol-tiki-ta-ekszastupnik-m-n>
7. Nabu report dated by 23th Aug., 2023:
<https://nabu.gov.ua/en/news/zlovzhivannia-na-ponad-62-mln-grn-pri-zakup-vl-produkt-v-p-dozriuiut-sia-pershii-zastupnik-m-nagropol-tiki-ta-ekszastupnik-m-n>
8. Republicans Block Aid.
<https://www.nytimes.com/2023/12/06/us/politics/senate-ukraine-aid-bill.html>
9. Corruption research by zn.ua: <https://zn.ua/ukr/anticorruption/shcho-halmuje-robotu-antikoruptionsijnoji-ekosistemi-doslidzhennja.html/>
10. Transparency International report by 2022:
<https://www.transparency.org/en/cpi/2022>

Shevchuk Yuriy

1st year post-graduate

Lviv State University of Internal Affairs

Scientific Adviser

Professor Zelenska Olena

ADMINISTRATIVE AND LEGAL REGULATION OF MOBILIZATION TRAINING AND MOBILIZATION IN UKRAINE

Abstract. The article deals with the issues of mobilization, the administrative and legal regulation of mobilization preparation, the problems and ways of improving the mobilization processes and administrative and legal regulation during the implementation of such processes. The article provides the concept and essence of the legal regulation of mobilization training and mobilization in Ukraine in broad and narrow aspects. Attention is also paid to the administrative and legal status of the military personnel, its peculiarities under conditions of martial law.

Key words: mobilization, administrative and legal regulation, military serviceman, martial law, mobilization training.

Under modern conditions of the development of the Ukrainian statehood, the question of forming an effective system of administration to ensure defense and national security has become acute. Considering this fact, a significant number of changes were made to the current legislation, aimed at improving the organization and functioning of the Armed Forces of Ukraine and other military formations,

bringing the activities of the security and defense sector to the NATO standards and the ability to effectively ensure the defense of the state, eliminate or minimize the existing threats and risks of territorial integrity and inviolability of Ukraine. It is in the light of the above that the issue of the complex development of the administrative and legal status of military personnel under conditions of the legal regime of martial law arises.

The issue of mobilization and mobilization training was studied, in particular, by such scientists and scientists as V. Bratkovskiy, V. Koval, A. Kurtmollaev, Yu. Kyrychenko, Y. Yevsyukova, and others.

The purpose of the article is to define the concept and characterize the administrative-legal regulation of mobilization and mobilization training under conditions of martial law, to provide and analyze the current normative-legal base related to the mobilization measures, to determine the administrative-legal status of military personnel under conditions of martial law.

The issue of mobilization and mobilization preparation is an integral component of defense provision for any country that pays due attention to the readiness to give a decent and powerful rebuff to a potential adversary in the case of a real threat or direct military aggression from his side, as is happening now in Ukraine since February 24, 2022.

For about four years, the Anti-Terrorist Operation (hereinafter ATO) has been going on in the Eastern part of Ukraine. And although the name of the ATO has recently been changed to "Operation of the United Forces", the improvement of the principles of the administrative responsibility for the violations of the legislation on defense, mobilization training and mobilization does not lose its relevance, since, unfortunately, the military actions still do not stop.

In 2014, the Russian Federation annexed the Crimean Peninsula. It organizes and consistently supports the terrorist groups in the east of our country. To counter terrorism, protect the constitutional rights of citizens and territorial integrity, over the past few years, the Ukrainian authorities, with the assistance of the NATO countries, have been trying to implement a military reform that will make it possible to align the procedure for staffing the Armed Forces of Ukraine and the order of their activities with the European standards in the Ukrainian realities. This will make it possible to improve the norms of Ukrainian legislation in the field of the defense activity [1, p. 87]. This will allow to improve the legal norms of Ukraine in the field of national defense and define the new principles of mobilization training and mobilization of the population.

The term "mobilization" was first used by Prussia in the middle of the 19th century, this word comes from the French *mobilisation*, which means – to set in motion (to movement) [2, p. 64]. In fact, mobilization means the reformation of the country's Armed Forces from a state of peace to a state of war. During mobilization, all the main spheres of the state – economic, administrative-political, socio-cultural – are transferred to a state of emergency (war), except for the army. In particular, the strengthening of the public administration measures is taking place in such key

sectors as industry, agriculture and food, energy, transport, communication, health care, mass media, and education.

The First and Second World Wars are characteristic examples of the mass implementation of general mobilizations. As a result of the full-scale military aggression of the Russian Federation against Ukraine on February 24, 2022, by the Decree of the President of Ukraine for the purpose of ensuring the defense of the state, maintaining the combat and mobilization readiness of the Armed Forces of Ukraine and other military formations, based on the proposal of the National Security and Defense Council of Ukraine, in accordance with the second part of Article 102, clauses 1, 17, 20 of the first part of Article 106 of the Constitution of Ukraine general mobilization for 90 days was announced. This decree was approved by Law of Ukraine No. 2105-IX dated March 3, 2022. That is, general mobilization in Ukraine under conditions of repelling military aggression from the Russian Federation continues until now, and will probably continue until the end of the war, because the Armed Forces of Ukraine (taking into account the clear objective reasons) need constant replenishment of personnel.

Since the concept of administrative and legal support is derived from the concept of administrative and legal regulation, the implementation of the tasks and functions of the system of administrative and legal support for mobilization of the Armed Forces of Ukraine (hereinafter – the Armed Forces) is carried out with the help of certain forms of administrative and legal support [3, p. 444].

We believe that in order to fully understand the concept and essence of the legal regulation of mobilization training and mobilization in Ukraine, the relevant legal phenomenon must be considered in two aspects: broad and narrow one.

In a broad sense, the administrative-legal regulation of mobilization training and mobilization is a system of all regulatory and individual legal means used for the possible regulation of social relations through their influence on the consciousness and behaviour of legal subjects during mobilization training and mobilization.

In a narrow sense, the administrative and legal regulation of mobilization training and mobilization is a process of regulating the social relations that arise when mobilization training and mobilization are carried out in the country, which is carried out using the exclusively normative legal means of a legal nature [4, p. 100].

In connection with the military aggression of the Russian Federation, Ukraine gradually began the process of reviving the Ukrainian army and building a European-style army. Therefore, the legal regulation of readiness and mobilization today requires improvement by making additions and changes to the legal acts regulating the legal basis of mobilization training and mobilization in Ukraine and its protection with the help of administrative-delict and criminal law norms. Mobilization training and mobilization in Ukraine is carried out on the national, regional and local levels.

It is worth noting that Article 65 of the Constitution of Ukraine indicates, however, that "Protection of the Motherland, independence and territorial integrity of Ukraine, respect for its state symbols is the duty of the citizens of Ukraine" [5]. According to Y. Kyrychenko, the protection of the Motherland involves the duty of

every citizen of the country who is conscripted to the military to defend it in the event of an external armed attack, an official declaration of war or mobilization [6, p. 86].

Therefore, in our opinion, the Law of Ukraine "On Mobilization Training and Mobilization" can be considered an organic legal act that "establishes the legal basis of mobilization training and mobilization in Ukraine, defines the principles of organizing this work, the powers of state authorities, other state bodies, local self-government bodies, as well as the duties of the enterprises, institutions and organizations regardless of the form of ownership, the powers and responsibilities of officials and the duties of the citizens regarding the implementation of mobilization measures" [7].

In accordance with Article 4 of the Law of Ukraine "On the Defense of Ukraine" dated December 6, 1991, in case of an armed aggression against Ukraine or a threat of attack on Ukraine, the President of Ukraine makes a decision on general or partial mobilization [8]. It is worth noting that the following is among the ordinary laws that carry out legal regulation of mobilization training and mobilization: Law of Ukraine "On Military Duty and Military Service", Law of Ukraine "On Alternative (Non-Military) Service", Law of Ukraine "On National Security" of Ukraine" and others.

The Law of Ukraine "On Military Duty and Military Service" provides legal regulation of the social relations between the state and citizens of Ukraine in connection with their fulfillment of the constitutional duty to protect the Motherland, independence and territorial integrity of Ukraine, and also defines the general principles of passing military service in Ukraine. Regarding the legal regulation of mobilization training and mobilization, in Part 6 of Art. 2 of the same Law, it is indicated that one of the types of military service in Ukraine is military service by conscription during mobilization, for a special period [9].

The next among ordinary laws, which provides legal regulation of mobilization preparation and mobilization, is the Law of Ukraine "On National Security of Ukraine", Art. 13 of which stipulates that, in accordance with the Constitution of Ukraine, leadership in the spheres of national security and defense is exercised by the President of Ukraine, who, in accordance with the law, decides on general or partial mobilization [10].

Mobilization training and mobilization are carried out on the basis of the following principles (Part 2, Article 3 of the Law): centralized management; lead-time; planning; comprehensiveness and coherence; personal responsibility for the implementation of mobilization preparation and mobilization measures; observance of the rights of enterprises, institutions and organizations and citizens; guaranteed sufficiency; scientific validity; financial security.

Analyzing the relationship between the terms "mobilization preparation" and "mobilization", it is necessary to note that a special period is a possible period of time in the life of citizens, the functioning of key institutions of society and the state in particularly unfavorable conditions caused by war, natural or man-induced disasters, which combined with a real danger to the life and health of the country's population, the destruction of its defense, economic, and infrastructural potential [11, p. 115].

The events of 2014 somewhat forced the state leadership to change its attitude towards the defense organization in general and the implementation of mobilization training tasks in particular. However, even then, there was no systematic approach to solving the urgent public needs in this area (for example, the cartridge factory that was never built in Ukraine after the occupation of Luhansk or the incomplete record of conscripts). The next intensification of mobilization training in Ukraine came almost a year before the large-scale aggression of the Russian Federation and was a response to the dispersion of its troops along the perimeter of the borders of our state. It is in this regard that the President of Ukraine signed the Law "On Amendments to Certain Legislative Acts of Ukraine Regarding the Improvement of Certain Issues of Military Duty and Military Recordkeeping" No. 1357-IX of March 30, 2021, which introduced a new type of military service – military service by conscription of reservists in a special period. This legislative act allows the Armed Forces and other military formations to be staffed with reservists (military-trained persons with combat experience) in a special period without announcing mobilization [12].

In general, the administrative-legal status of military personnel is a complex legal category that reflects the peculiarities of the position of military personnel in the military management system and is aimed at performing a number of functions important from the point of view of the organization and functioning of the structures of the security and defense sector of Ukraine. The peculiarities of the administrative-legal status of a military serviceman are conditioned by the subject of the field of administrative law and the specifics of administrative-legal (military-service) relations, the participants of which are military personnel, as well as the military management bodies and military command.

The administrative-legal status of military personnel in the mechanism of administrative-legal regulation is evidenced by the functions that such status is intended to perform. Thus, *the guarantee function* of the administrative and legal status of military personnel is aimed at creating the conditions for the unhindered performance by military personnel of their duties and rights (including legal obligations), which they are endowed with during military service.

The orientation function of the administrative and legal status of military personnel, in particular, attests to the ambitious goal of moving to the NATO standards.

The educational function of the administrative-legal status of servicemen consists in the education of high combat and moral-psychological qualities of servicemen, which is based on the national-historical traditions of the Armed Forces of Ukraine and other military formations, patriotism, a conscious attitude to the performance of military duty, loyalty to the military oath.

The restrictive function of the administrative-legal status of military personnel consists in the fact that a person, starting military service, acquires an administrative-legal status, which provides for the existence of the justified restrictions on some personal (for example, the right to freedom of movement) and political rights (for example, the right to unity in political parties).

The administrative-legal status as a legal model, which provides for the presence of such restrictions, contributes to the proper implementation of the corresponding military service rights and duties. And, on the contrary, if such restrictions are not established, the unlimited realization of some rights will level the social purpose of military service and will introduce an imbalance into the system of ratio of rights and duties of military personnel.

The peculiarities of the administrative and legal status of military personnel under martial law are only partially reflected in the legislative prescriptions. Today, taking into account the latest political and legal events, we have the opportunity to monitor how the variability inherent in certain elements of the administrative-legal status of military personnel in the conditions of the legal regime of martial law and in the practical aspect of consideration of this issue occurs and is implemented. However, the problem is that the announcement of the decision on mobilization, as well as the introduction of martial law, is covered by the current legislation with the concept of a special period within which these two legal facts are mutually exclusive, since there is a separating conjunction "or" between them [13, p. 71].

Thus, the 11th paragraph of Article 1 of the Law of Ukraine "On the Defense of Ukraine" indicates that a special period is the period that begins from the moment of the announcement of the decision on mobilization (except for the targeted one) or bringing it to the executors regarding covert mobilization or from the moment of the introduction of martial law in Ukraine or in some of its localities and covers the time of mobilization, wartime and partially the reconstruction period after the end of hostilities.

The modern realities of ensuring the protection of the independence and territorial integrity of Ukraine require the implementation of a wide range of various measures aimed at systematically increasing defense capabilities. Among these measures, the leading place should be given to ensuring the administrative and legal status of military personnel as individuals who are directly entrusted with duties in this area.

It can be concluded that the administrative-legal regulation of mobilization is an effective regulatory and organizational influence on social relations that arise in the process of mobilization preparation and mobilization, carried out with the help of a system of legal means, with the aim of their regulation, protection and development.

We note that the many-month experience of Ukraine's stay in the conditions of a special period caused by the large-scale aggression of the Russian Federation allows us to recognize as satisfactory the state of the domestic mobilization case in part of the three waves of mobilization carried out this year. A significant part of the mistakes made during mobilization training by the Ukrainian authorities was actually eliminated thanks to the multifaceted help of the Western partners. The prospects of the desired version of the reform of the mobilization case for Ukraine are determined by the possibility of creating the Ukrainian defense forces based on the model of the modern high-tech armies of the world's leading states in the post-war period.

1. Куртмоллаєв А. Є. Правове регулювання проходження військової служби у збройних силах України в особливий період. Юридичний науковий електронний журнал. 2017. № 4. С. 87–89.
2. Богуцький П. П. Військове право України: джерела, структура та розвиток: монографія. Одеса: Фенікс, 2008. 188 с.
3. Коваль В. П. Формування військового законодавства України як чинник забезпечення правового статусу військовослужбовців: теоретичний аспект. Захист прав людини: національний та міжнародно-правовий виміри: XIV Міжн. наук.-практич. конф. «Від громадянського суспільства – до правової держави», (м. Харків, 20 квітня 2018 р.). Харків, 2018. С. 444–447.
4. Євсюкова Я. І. Мобілізаційна підготовка та мобілізація: українська та зарубіжна модель. Форум права. 2010. № 1. С. 100–106.
5. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
6. Кириченко Ю. В. Конституційна практика нормативного регулювання обов'язку захищати вітчизну в Україні та державах континентальної Європи: порівняльний аналіз. Право і суспільство. 2012. № 1. С. 86.
7. Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію: Закон України від 21.10.1993 р. № 3543-ХІІ. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3543-12>
8. Про оборону України: Закон України від 06.12.1991 р. № 1932-ХІІ. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1932-12>
9. Про військовий обов'язок і військову службу: Закон України від 25.03.1992 р. № 2232-ХІІ. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2232-12/page>
10. Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018 р. № 2469-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19?find=1&text=%EC%E1%B3%EB%B3%E7%E0%F6>
11. Коваль В. П. Правове регулювання введення воєнного стану. Вісник ХНУ імені В.Н.Каразіна. Серія «Право». 2016. Вип. 22. С. 115–117.
12. Інна Андаліцька. В Україні відсутні проблеми з мобілізацією, наразі триває третя хвиля – Данілов. 21 жовтня 2022. URL: <https://www.unian.ua/war/v-ukrajini-vidsutni-problemi-z-mobilizaciyeyu-narazi-trivaye-tretya-hvilya-danilov-12019449.html>.
13. Братковський В. М. Правове регулювання мобілізаційної підготовки та мобілізації в Україні. Державне регулювання суспільних відносин: розвиток законодавства та проблеми правозастосування: Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, (8-9 липня 2016 р.). Київ: Центр правових наукових досліджень, 2016. С. 71–73.

GUARDIANSHIP AND CUSTODY IN CIVIL LAW

Civil law and legislation of Ukraine is constantly evolving, and new institutions are being created that affect social relations. Guardianship and custody have their origins in ancient times. At every period of statehood development, the personal non-property and property rights of minors, minors and adults with incapacity were protected. That is, the institution of guardianship and custody plays an important role in ensuring the equality of individuals in the exercise of their civil rights and fulfillment of legal obligations [6].

The rules on guardianship and custody require theoretical study and legislative clarification in the field of civil law. Regulatory acts should clearly provide for the representation of minors; requirements for a person to be a guardian and trustee; vesting of rights and obligations of a guardian and trustee, etc.

The theoretical basis of the study is the works of domestic and foreign experts in the field of civil law. Among them, first of all, one should highlight the researches of Ukrainian legal scholars Ch. N. Azimov, D. V. Bobrova, V. I. Borysova, O. V. Dzera, A. S. Dovgert, N. A. Dyachkova, I. V. Zhylinkova and others.

Guardianship and custody should be understood as the lack of an individual's ability to exercise rights and fulfill obligations independently without the assistance of others. Guardianship is established over minors, minors and adults with incapacity [4].

Guardianship over minors is established to ensure their supervision and upbringing and to protect their personal non-property and property rights and interests. The guardian undertakes to independently fulfill the functions of a minor's educator without transferring them to other persons [3].

With respect to the guardianship of an adult incapacitated person who, for health reasons, cannot exercise his or her rights and perform duties independently, a guardian is appointed to protect the personal non-property and property rights and interests of this person.

The bodies entrusted with guardianship and custody, their rights and obligations to protect the rights and interests of individuals in need of guardianship and custody are established by law and other regulatory legal acts.

The characteristic features of the institution of guardianship over an individual are a complex institution of civil, family, administrative and civil procedural law; guardianship is established over minors deprived of parental care and individuals recognized as incapacitated; the existence of legal relations between the guardian and the ward (private law) and the guardianship and custody authority and the ward (public law); the guardian independently exercises his/her rights and obligations in relation to the ward under the general control of the guardianship and custody

authority; the general rule of free exercise of guardianship duties; duration of guardianship [2].

The legal grounds necessary for the emergence of a guardianship relationship are the legal personality of the guardian, the ward and the guardianship and trusteeship authority.

Article 60 (1) and (3) of the Civil Code of Ukraine provides that a court shall establish guardianship over a person in case of his/her incapacity and appoint a guardian upon the proposal of the guardianship and trusteeship authority. The court establishes guardianship over a minor if it is established during the proceedings that he or she is deprived of parental care and appoints a guardian upon the proposal of the guardianship and custody authority [1].

Article 60 of the Civil Code of Ukraine is a novelty of the civil legislation of Ukraine: before the entry into force of the Civil Code of Ukraine, the decision to establish guardianship or custody was made exclusively by the guardianship and custody authority. If parents are unable to raise their children for objective reasons and for this reason guardianship (custody) is established over their children, it is worth considering the parents' opinion on the candidacy of a guardian (custodian). Their interests would be best served by a provision on the right of parents to participate in the selection of a guardian (custodian) for their child.

It would be advisable to provide in the legislation for rules regarding minors in need of guardianship, namely the possibility of appointing a guardian to a minor under the will of a parent. Even if a guardian is appointed by a guardianship authority or a court, the opinion of the full parents of a minor child who are not deprived of parental rights is required to appoint a particular person as a guardian for their child [4].

The main task of the guardianship and custody authority is to protect the rights and legitimate interests of the ward. Thus, the main subject in these legal relations is a minor child under guardianship and custody and an incapacitated person. The rights of a child under guardianship are fully consistent with the duties of the guardian [7]. A child under guardianship has the same rights as a child raised by parents, but with some peculiarities related to the absence of parents in the ward.

It is necessary to mention the rights and obligations of the guardian. They are divided into two groups:

- personal, non-property rights and obligations: The guardian is obliged to take care of the ward, create the necessary living conditions for him or her, care for him or her and treat him or her, etc. In the field of domestic and especially property transactions, the guardian conducts business on behalf of the ward and in the interests of the ward. In other words, he/she completely replaces the ward in the field of property, except when the current legislation allows the minor to perform minor household work independently [5]. The guardian has the right to allow the ward to go beyond these transactions, for example, to give consent to the purchase of necessary clothing, office equipment, etc;

- property rights and obligations: the right of the guardian is to apply to the guardianship and trusteeship authority to establish trust management of real estate or property requiring constant management and belonging to the ward [8].

Based on the foregoing, we can conclude that the institution of guardianship and custody confirms the need for further research into ways and methods of building a legal system aimed at the comprehensive implementation of moral and material care for children, as well as the protection of personal and property rights of persons who, for one reason or another, cannot exercise these rights on their own. Legal regulation of guardianship and custody requires civil and civil procedural law, family law; there is an urgent need to adopt a special law that would establish the legal, organizational and financial basis for the functioning of guardianship and custody agencies in Ukraine.

1. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. № 406 –VII (406-18). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#n346> (дата звернення: 13.03.2024).
2. Аванесян Г. М., Басенко Р. О. Цивільне право України (Загальна частина): навчально-методичний посібник. Полтава: ПШП, 2020. 199 с.
3. Бориславська М. В. Сучасні підходи до класифікації сімейних правовідносин. *Jurnalul juridic national: teorie și practică*. 2018. №34 (6). С. 134 – 139.
4. Сердечна І. Л. Юрисдикційна форма захисту сімейних прав. *Університетські наукові записки*. 2019. № 3 (71). С. 170 – 183.
5. Сліпченко С. А. Особисті немайнові права у національній доктрині цивільного права. *Право України*. 2019. Вип. 1/2019. С. 105–119.
6. Цивільне право: загальна частина. Практикум: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / кол. авт. Дніпро: Видавець Біла К. О., 2020. 232 с.
7. Цивільне право України: навч. посіб.: у 2 т. / Ю. Ф. Іванов, О. В. Курилина, М. В. Іванова. Київ : Алерта, 2019. Т. 1. 342 с.
8. Шишка О. Р. Концептуальний дисонанс ст. 1 ЦК України: деякі проблеми розходження доктринальних установок з легальними. *Методологія цивільного (приватного) права України в умовах європеїзації (Матвєєвські цивілістичні читання)*: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 27 жовт. 2017 р.). Київ: ТОВ «Білоцерківдрук», 2018. С. 199 – 206.

Smoliak Maksym
1st year student
Lviv Polytechnic National University
Scientific Adviser
Kuzo Liubov

THE BASIC ASPECTS OF INFORMATION TECHNOLOGY

Information Technology (IT) is closely associated with various forms of digital communication and technologies. It encompasses a wide range of activities, from checking emails and running software on laptops to conducting Zoom calls with colleagues. Additionally, tasks such as analyzing consumer data and live streaming on social media are integral parts of IT. IT plays a crucial role in personal, commercial, and not-for-profit applications in today's world. IT involves the use of computers and electronic devices to receive, store, retrieve, transmit, and manipulate data. This data transforms into useful information for communication purposes.

The significance of IT is often overlooked due to its ubiquitous presence worldwide. We rely on it extensively in our daily lives for communication, banking, social media interactions, investments, research, and much more. In the realm of business, organizations cannot expect to remain competitive without adequate IT systems in place.

Artificial intelligence, cloud computing, home, and business security blockchain, drones, and IoT are some of the developing trends today that are revolutionizing the industry. IT is an ever-changing industry and those who want to stay at the forefront must adapt these innovations to their uses whether personal or otherwise.

Information Technology uses computer systems or devices to access information. It is a combination of both information and technology. This system is responsible for a large portion of any workforce, business operation, and other personal access information comprising an individual's daily activities. It impacts our day-to-day life gravely. Whether it is communication or data management, Information Technology has made its own place in enhancing productivity to its peak in any sphere.

Information Technology is a crucial need for numerous *businesses*. In today's information-driven thrift, a lot of business operations depend on Information Technology systems, particularly network, computer and data management systems. In various organisations, people utilise computers and general or industry-specific applications to execute their job functions. For instance, accounting departments now utilise software to draft financial statements and other bookkeeping functions. The human resources utilise technical applications to handle every part of recruitment, training, employee compensation and termination.

Information Technology has transformed the *educational field* in profound ways. It has become a basic tool for both educators and students, changing the teaching and learning processes. In today's educational landscape, IT serves many critical roles. It enhances accessibility to educational resources by providing a wealth of online material, including textbooks, research articles and interactive learning platforms. IT

enables innovative teaching methods through multimedia presentations, virtual classrooms and online collaborations. IT supports administrative functions in educational institutions, from managing student records and scheduling to facilitating communication between educators, students and parents.

Information technology has played a transformative role in *banking*, revolutionising how financial institutions operate and deliver services to customers. It has become the backbone of modern banking, impacting various aspects of the industry. Information technology has automated many banking processes, significantly improving efficiency. Transaction processing, account management, and customer service can now be handled with minimal manual intervention. This has not only reduced operational costs but also reduced the risk of human errors.

Information Technology plays a transformative role in the *e-commerce industry*. IT departments are responsible for designing, developing and maintaining e-commerce websites and mobile applications. It also facilitates secure online transactions by integrating with various payment gateways and processing various payment methods such as credit cards, wallets, and cryptocurrencies. E-commerce is highly dependent on IT systems to track and manage inventory in real time. It also helps in streamlining order processing, packaging and shipping.

Information Technology plays an important role in *employment* by creating jobs, enhancing productivity and facilitating remote work opportunities. It fuels job growth in tech-related fields such as software development, cybersecurity and data analysis. It also enables automation and efficiency across various industries, ultimately driving economic expansion and offering diverse employment prospects.

Information Technology holds a huge importance because of various reasons.

1) Facilitates communication: IT has transformed the way people communicate with each other. Due to the Internet, smart devices, and social media, transferring information globally now takes seconds, and this has transformed how companies operate their business and engage with their consumers. Many companies, including small single-person businesses, now have a digital presence. The Internet allows companies to engage audiences through various channels and will enable companies to hire talent, create partnerships, and create their brand reputation with fixed budgets.

2) Enhance data storage and management: IT has also transformed the way individuals and businesses store and manage their data. Due to advancement in technology, there are a lot of businesses now use digital databases, which consumes less space and is very cheap to operate and also protect from physical damage. There are many databases which can store, retrieve and process data very fast, and companies can decide whether they want to maintain their data systems on the cloud or on-premises.

3) Protects critical system: A branch of Information Technology assists in securing computer systems, networks and databases. IT security safeguards infrastructure from attacks and assists in retrieving data after technological tragedies. Information technology not only lets businesses conduct their operations seamlessly,

but it also delivers standards and protocols to protect data, like consumer information and trade secrets.

4) Boosts efficiency and productivity: The most important benefit of Information Technology is that it helps in boosting efficiency and productivity. With the help of digital systems, organisations can perform their tasks much faster than in manual ways. There are computer applications for different tasks you want to accomplish, which allow people to finish tasks quickly with rarer mistakes. Whether you want to do accounting calculations or operate on large amounts of data, IT supplies tools to facilitate and shorten work time.

5) Supports flexible work arrangements: IT is also evolving how people work by offering the infrastructure to encourage flexible arrangements, like telecommuting and remote work. Because of collaborating tools, contractors or employees can work from any location according to their choices while still collaborating with their team.

6) Education and learning: IT has changed the education system by providing access to a wealth of educational resources online. Digital textbooks, e-learning platforms and educational apps make learning more accessible and flexible.

7) Healthcare advancement: IT has revolutionised healthcare with electronic health records (EHRs), telemedicine and data analytics. It is helpful in improving patient care, diagnosis and research while enhancing the overall healthcare system's efficiency.

8) Globalisation: IT has played a very important role in globalisation by breaking down geographical barriers. Companies can expand their markets and operations worldwide, and individuals can connect with people from different cultures and backgrounds, fostering a global community.

Information Technology provides a variety of services and functions that are essential for businesses, organisations and individuals.

1) Hardware and software support: IT teams are responsible for the maintenance, repair and management of computer hardware and software to make sure they work in a proper way.

2) Network services: IT professionals design, implement and maintain network infrastructure, including wire and wireless networks, routers, switches and firewalls. They make sure data can be transmitted safely and efficiently within an organisation.

3) Data management: IT manages the data throughout its lifecycle, from collecting and storage to processing and retrieval. This includes data backups, disaster recovery planning and data control to ensure data quality and compliance with regulations.

4) Application development: IT teams develop a custom software application which is tailored to the needs of an organisation. This includes web and mobile app development, database design and software integration.

5) Project management: IT project managers plan, execute and oversee technology projects, ensuring that they are completed on time and within a fixed budget. They also manage project resources and communicate progress to the stakeholders.

7) IT Training and Education: IT departments usually provide training and educational resources to assist users and staff in becoming proficient in using technology effectively.

There are many different fields which come under Information Technology.

1) Analytics: Analytics is the procedure of determining, analysing, visualising and showing trends and patterns in data. Multiple business operations generate immense amounts of data, and companies need the skills of IT analysts who can make sense of their data.

2) Automation: Automation in IT is the procedure of replacing repetitive processes with systems and software to reduce manual tasks and interventions. Automation makes the work much faster and also helps in eradicating the cost of operations.

3) Cloud computing: It is the procedure of delivering cloud computing services over the Internet. With the assistance of cloud computing, businesses can have access to the storage, servers, databases, analytics and proprietary without incorporating any infrastructure on their premises. Cloud computing offers higher flexibility and creation and can support businesses in reducing costs while relishing economies of scale.

4) Cybersecurity: Cybersecurity is the process of protecting Information Technology infrastructure, which is connected to the Internet against cyber threats. Companies require cybersecurity professionals to safeguard their IT systems from unauthorised access. There are some tools, such as anti-spyware, firewalls and anti-virus software, which are helpful in preventing malicious attacks.

5) Networking: Networking in IT refers to connecting computers and other devices to share information and resources. Networking technologies like routers, switches, and protocols like TCP/IP enable data transfer and communication between devices, facilitating data sharing, internet access, and various IT services. Networking is essential for modern businesses, the internet, and communication systems.

Information Technology is the main driver behind innovation, and without innovations, companies will not survive because they are the wave of the future. Information Technology is the backbone of the modern technological industry. This helps us identify how to make our business flourish. It also helps us to make informed decisions about the various aspects of the benefits of technology. It helps to seamlessly back up data and create a sustainable platform to store and back up data. As technology continues to transform the way we live and work, young people need tech innovation and essential skills to succeed in their future careers. Technology can help address big social challenges and is most successful when it's created by those with lived experience.

1. <https://iticollege.edu/blog/why-information-technology-is-so-important-today/>

2. <https://www.knowledgehut.com/blog/others/what-is-information-technology>

3. <https://www.theknowledgeacademy.com/blog/what-is-information-technology/>

Soldatova Anastasia

1st year student

Lviv State University of Internal Affairs

Scientific Adviser

Jus'kiv Bohdana

FIGHT AGAINST RACIAL DISCRIMINATION

Racial discrimination is an inequality that puts people at a disadvantage based on their racial or ethnic origin. This violation of human rights has a negative impact on the victim, as well as on society as a whole. Many countries have laws that prohibit racial discrimination and protect the rights of all citizens.

The International Day for the Elimination of Racial Discrimination is celebrated every year on March 21. On that day in 1960, police opened fire and killed 69 people at a peaceful demonstration in Sharpeville, South Africa, against apartheid laws. Proclaiming the day in 1966, the General Assembly of the United Nations called on the international community to redouble its efforts to eliminate all forms of racial discrimination.

Article 2. The principle of non-discrimination in the legislation of Ukraine.

1. The legislation of Ukraine is based on the principle of non-discrimination, which provides regardless of certain characteristics:

- 1) ensuring equality of rights and freedoms of individuals and/or groups of individuals;
- 2) ensuring equality before the law of persons and/or groups of persons;
- 3) respect for the dignity of each person;
- 4) ensuring equal opportunities for individuals and/or groups of individuals.

Racism

Racism involves discriminatory or aggressive behavior towards people because of their perceived "inferiority". There is a common belief that within the human species there are races that are distinguished by physical differences. However, according to scientific research, "the human population is not a biologically distinct group." All people belong to the same species, and it makes no sense to talk about "race".

Although race is increasingly recognized as a biological category, those who believe in a "superior race" that has the right to rule over those they consider "inferior" are in the minority, unfortunately, racism still persists in modern European society and politics.

Direct and indirect discrimination.

Direct discrimination is when people are limited in their rights or opportunities directly because of their characteristics, such as race, gender, age or religion. Indirect discrimination is a more subtle form, where principles, provisions or procedures applied neutrally at first glance may actually hold people from some groups to higher standards, which may lead to the same negative consequences that lead to direct discrimination.

Xenophobia.

She expresses dislike for foreigners and foreigners. This is an irrational feeling because it is not necessarily based on a direct concrete experience of a threat from a foreigner. Xenophobia is a prejudice related to the false perception that people from another country, group, culture, or those who speak a different language pose a threat.

Xenophobia is closely related to racism

It is one of the most common forms and justifications for discrimination and violation of human rights.

Participation of Ukraine in the fight against discrimination.

Ukraine is a party to several human rights treaties, which especially concern discrimination on the basis of race:

- International Covenant on Civil and Political Rights ;
- European Convention on the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms;
- International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights ;
- Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or punishment;
- Convention on the elimination of all forms of discrimination against women;
- International Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination.

The role of the police in the fight against discrimination.

Police officers are responsible for compliance with anti-discrimination legislation, ensuring fair and equal treatment of all under the law.

Police officers play a key role in investigating and handling complaints of discrimination based on race, gender, sexual orientation, religion, and other protected characteristics. In addition, police departments often train officers on how to recognize and respond to discriminatory behavior, as well as how to treat people of different backgrounds with respect and fairness.

1.Zakon.rada.gov.ua

2.Law on the National Police of Ukraine.

3.Website “Ukrainian Helsinki Union for Human Rights”.

4.Manual of human rights education involving youth.

5.The United Nations Convention (International Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination)

Sozanskyi Danylo
1st year student
Ivan Franko National University of Lviv
Scientific Adviser
Kashchuk Maryana

PROFESSIONAL COMMUNICATION OF EMPLOYEES OF LEGAL SPECIALTIES

Jurisprudence, like any other field, is characterized by both continuous contributions to the scientific process and close interaction with society, and is always realized through interpersonal communication. Professional communication is a specific form of interaction between people and includes the exchange of thoughts, information, ideas, etc. in the process of performing work, which is related to any field [3]. In the modern world, there are enough ways of communication to clearly understand each other, but in the case of legal field, we should mark the main ones, since this field of activity is about brevity, awareness and clarity of information presentation. In many cases, legal issues are resolved with the participation of a whole team of lawyers, and in the process of joint work, various sources may be involved. It is about listening, speaking, reading, and teaching material in the form of a letter. Information is exchanged using verbal and non-verbal means of communication. In practice, it has been proven that the field of jurisprudence is about direct verbal communication, as it allows you to convey all the details, clarify unclear questions, clearly understand the intonation, emotions of the interlocutor (gestures, possible pauses in speech, eye contact) and thereby eliminate further disagreements and mistakes, which will arise in the process of the given task. But it is not about all employees, for example, someone is more comfortable with reading or online copying, because face-to-face contact brings discomfort, the narrator's conversation can be rambling, unconstructive and without a clear message. Moreover, it is even worse when it concerns the customer itself, since communication with employees is the so-called practice that prepares for further interaction with potential customers. Legal professionals must explain complex legal issues without using specialized terminology that may be incomprehensible to non-professional individuals. But it is worth remembering that professional communication in the position of a representative of legal activity is an important aspect and formality is determined by the social function of a person, which is determined by form and content. The point is that an ordinary everyday conversation can be about any topics, although they relate to one aspect or another, but a business conversation cannot go beyond the scope of the task in any case. It is important to understand that we are all human and to try to understand the customer with half a word, as this helps to overcome external and internal pressure, and in no case should you show dissatisfaction, impatience, indignation or passive aggression, because this is what is called unprofessionalism. When people are not driven by personal work-related motivations, their goals in professional communication are determined by the nature and needs of their

professional activities. Although this is considered deep knowledge in the field of work, it does not carry any value when solving issues and only complicates the dialogue. Moreover, legal entities must be attentive and observant in order to correctly understand the essence and provide advice and proper support – not only legal, but also psychological. It is important to maintain high standards of professional conduct and to ensure the confidentiality of information provided to visitors to the legal institution. Ukrainian political, state, public and religious figure V.V. Bed notes: "The volume of communicative actions in the work of a lawyer is too significant, on the one hand, and very important, on the other. In order to successfully communicate with people, a representative of the legal service needs such developed communicative qualities as sensitivity, receptivity, sociability, observation, influence, etc" [1]. In fact, the issue of communication in the field of jurisprudence is, so to speak, an act of norms that are studied, applied first in personal life to acquire skills, and later during legal processes.

At its core, communication in jurisprudence is not just about conveying information; it's about shaping perceptions, influencing decisions, and ultimately ensuring justice. In personal life, individuals encounter legal norms through everyday interactions, whether it's understanding basic rights, obligations, or societal expectations. These early encounters serve as the foundation for developing legal literacy and communication skills, which are indispensable in navigating the complexities of the legal system.

As individuals progress into legal professions or engage in legal processes, effective communication becomes even more crucial. Lawyers must articulate arguments persuasively, judges must communicate their reasoning clearly, and legal scholars must convey complex concepts comprehensibly. Moreover, effective communication extends beyond legal professionals to include clients, witnesses, jurors, and other stakeholders involved in legal proceedings.

Summarizing the aspect of communication in the legal environment, it is worth emphasizing that communication skills are an integral part of everyday cooperation in any scientific circle, and especially in legal activities, and require a certain formation of knowledge and skills that are of great importance for the personal development of employees in this field. The aspect of communication in jurisprudence is about multifacetedness and multi-layeredness, as it concerns not only professional orientation, but the internal discipline of a person and his manners in general.

1. Бедь В.В. Юридична психологія. URL:

2. https://law.sspu.edu.ua/files/documents/books/library/38/bed_viktor_yuridichna_psihologiya.pdf

3. Марченко О.В. Комунікативна культура юриста. Навч. посібник. Дніпропетровськ, 2015. 200 с. URL:

https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/625/1/Komunikativna_kultura_yurista%20%D0%9C%D0%B0%D1%80%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE.pdf

4. Шевчук О.М. Професійна комунікативна компетентність студентів закладів вищої юридичної освіти: науково-термінологічний аналіз. URL: http://lsej.org.ua/12_2022/81.pdf

Stakhura Vitaliy
1st year post-graduate
Lviv State University of Internal Affairs
Scientific Adviser
Professor Zelenska Olena

INTERACTION OF LOCAL EXECUTIVE AUTHORITIES WITH PUBLIC ASSOCIATIONS IN THE FIELD OF PUBLIC ORDER PROTECTION

The research deals with the social relations that occur in relation to the administrative and legal regulation and the organization of the interaction between the executive authorities and public associations in the field of public order protection.

The relevance of the research topic is determined by the need of the society and the state to ensure an effective and operational interaction of the executive authorities and public associations in the field of public order protection under martial law. As practice shows, public order cannot be implemented only by the state in the form of the authorized bodies without the participation of the civil society institutions. This is indicated in the National Strategy for Promoting the Development of Civil Society for 2021-2026. The current level of the interaction between the executive authorities and public associations in the field of public order protection does not allow them to effectively and fully fulfil their potential. The issue of the insufficient interaction between the executive authorities and public associations was repeatedly raised in the official speeches of the President of Ukraine and the Prime Minister of Ukraine. The problem continues to remain relevant, despite the introduction and implementation of some new forms of cooperation. In particular, divisions were formed in the structure of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine in order to create the mechanisms for the interaction with the mass media and the civil society organizations. At the same time, the effect expected from these and some other transformations was not achieved. The reason for this is, first of all, the improper legal regulation and significant gaps in legislation, which prevent the creation of a working system of cooperation and coordination between the state and society in the field of public order. The very conceptual paradigm of public order under martial law needs adjustment in order to further modernize the legal and organizational foundations of state-society cooperation in this area.

The purpose of the study is to develop the scientifically based proposals and recommendations aimed at improving the administrative and legal regulation and organization of the interaction between the executive authorities and public associations that participate in the protection of public order.

In order to achieve this goal, it is necessary to solve the following research tasks:

- to conduct an analysis of the concept of "public order" from the point of view of the compliance with the realities of martial law and the society needs/inquiries;
- to conduct a retrospective analysis of the administrative and legal regulation and the organization of the interaction between the civil society institutions and executive authorities that are competent in the field of public order protection;
- to reveal the nature of the interaction between the executive authorities and public associations that participate in the protection of public order and territorial defense, as a mandate established by law, as well as the goals and tasks of the executive power representatives regarding its implementation;
- to develop the proposals and recommendations for improving the administrative and legal regulation of the legal status and activities of the public associations that participate in the protection of public order and territorial defense;
- to formulate the proposals for the improvement of the legislative and other normative legal acts regulating the interaction of the executive authorities and public associations participating in the protection of public order and territorial defense;
- to conduct an analysis of the mechanisms and methods of the participation of the public associations in the activities of the executive authorities, which ensure the protection of public order in the digital space.

The regulatory framework of the study is formed by the Constitution of Ukraine, laws and by-laws of the state authorities of Ukraine, which regulate the protection of public order.

The administrative-legal and organizational problems of the interaction of the executive authorities with the public associations, which participate in the protection of public order in the conditions of martial law, have not yet been subject to a comprehensive research. The scientific novelty is based on the fact that the research will form a systematic understanding of the legal regulation of the interaction between the executive authorities and public associations in the field of public order protection and territorial defense in the conditions of martial law.

The practical significance of the study is that the main conclusions can be used in the law enforcement activities of the executive authorities in relation to the interaction with the public associations, in the process of studying administrative law.

Stoika Ihor

2nd year student

Uzhhorod National University

Scientific Adviser

Vynnytska Mariia

“UNBROKEN” or THE RIGHT TO A DECENT LIFE

"Unbroken" is a term often used to describe Ukrainian military personnel taking part in the defense of Ukraine during hostilities, in particular during the conflict in the east of Ukraine, which began in 2014, and now, during the full-scale invasion of

russia on the territory of Ukraine. These soldiers are noted for their devotion, courage and willingness to defend their country.

War cripples Ukrainians every day. Enemy weapons don't care who they kill. Injuries that lead to the loss of limbs, unfortunately, have become quite common among military personnel and civilians. The reason for this is explosions, shelling and gunshot wounds, which can seriously damage limbs and lead to amputation. Tens of thousands of Ukrainians have lost limbs since the beginning of the war, and this is an unprecedented number of victims. In Ukraine, the level of amputations has reached the scale of the Second World War, and according to The Wall Street Journal, as of July 2023, the number of those who have lost one or more limbs is from 20 to 50 thousand Ukrainians [6]. The number of people who need new hands or feet at the same time surprised not only Ukrainian specialists, but also foreign ones: no country was ready for such a pace.

Limb loss is a serious physical and psychological challenge for the victims. This can affect their ability to carry out daily activities, mobility, work ability and general well-being. After amputation, it is important to provide victims with appropriate medical care, rehabilitation and psychological support. Professional rehabilitation and training in the use of prostheses can help people who have lost limbs to return to an active lifestyle and adapt to new circumstances. It is also important to provide access to psychological support to help overcome stress and adapt to the new situation.

Those who have lost an upper limb are usually fitted with hooks or cosmetic prostheses. The first – for work, the second – so that people on the street do not look around. But for some injured people who have lost an arm, a bionic arm may be the only way out. Of course, it will never replace a lost hand, but due to special sensors, the best of all devices will be able to reproduce its function. A person tenses a muscle on an amputated limb, and the hand responds.

It may be hard to believe, but in OUR country, OUR doctors provide prosthetics and make super-modern bionic prostheses for OUR people. The National Rehabilitation Center "Unbroken" on the basis of the First Medical Association of Lviv (the largest medical institution in Ukraine, which includes two adult hospitals and one children's hospital) is a unique place where everyone who suffered from the war – both an adult and a child – gets a chance to be rescued and rehabilitated. When patients began arriving here on evacuation trains in April 2022, after the start of a full-scale invasion, many of them were sent for treatment abroad. But it quickly became clear that it is impossible to send everyone away – Ukrainians must be treated in Ukraine, and for this, appropriate conditions must be created.

"We treat, provide prosthetics and rehabilitate Ukrainians in Ukraine" is the motto of the "Unbroken" center [5]. Here, the victims receive complex qualified medical assistance. Since the beginning of the full-scale invasion, more than 15,000 wounded Ukrainians have been treated here, including 350 children [4]. A multidisciplinary team of specialists works with each such Ukrainian there – a surgeon, a traumatologist, a prosthetist, a psychotherapist, and a rehabilitation specialist. The patient does not seek help abroad or in several different institutions, he receives it in one center. According to psychologists, adaptation and socialization are

easier when the patient is in familiar language conditions, next to relatives [6]. It is important to ensure a full cycle of treatment and rehabilitation. After all, almost a third of patients need repeated amputation of a limb in order to be able to correctly install a prosthesis, so the prosthetist must work closely with the surgeon, as well as with the psychotherapist [5].

In order for Ukrainians to recover as quickly as possible after combat injuries, the "Unbroken" Center launched a prosthetics program. In addition to conventional prostheses, the Center's specialists have begun fitting bionic prostheses to patients. As of the beginning of 2023, 173 patients have already received prostheses thanks to the "Unbroken" center, and more than 14,000 patients have undergone treatment and rehabilitation. A prosthetic workshop, a full-fledged rehabilitation building and a mental health center for the wounded and their family members were opened on the basis of the center. The "Unbroken" Center provides treatment, rehabilitation and prosthetics for up to a hundred patients every month.

Military and civilians, adults and children receive prosthetics at the center. Now there are about 200 patients in the queue. Someone needs the wound to heal, someone is waiting for the debris from the projectile to be removed, others need rehabilitation – this is a long-term process that can last several months. The time required for prosthetics is determined individually and depends on the type of prosthesis, the level of amputation (above or below the elbow or knee), the complexity of the technology. On average, a prosthesis is made in 3-4 days to 2-3 weeks. And all these services are absolutely free for the patient [5].

"Unbroken" not only installs, but also manufactures prostheses. This was initially made possible by a mobile workshop donated to the center by the Malta Service with the support of the German government. Two prosthetists could work in this mobile "car". In the first six months of work, from September 2022, they installed more than 100 prostheses to people. And already in March 2023, a large workshop was opened – ten workplaces, six rooms, 250 square meters. Now the center has set a goal of making 100 prostheses per month.

Most prostheses are ordered individually for each patient from one of the largest manufacturers in the world, the German company Ottobock. Individually – this means that the components arrive at the center, and the prostheses are already assembled and adjusted by specialists on the spot. "There is a concept of components: knees, feet, hooks, which can be manufactured in advance at the factory. But it is impossible to manufacture something that touches the body and is in direct contact with a person – stump receivers, an interface between the living and the artificial. They are made from scratch – softer or rougher, thinner or thicker, longer or shorter. You can screw on the most technological spare parts, but no one will go anywhere if the stump receiver is poorly made and it will be uncomfortable for a person to step on it." At the same time, hand prostheses are longer and more difficult to make than leg prostheses, it takes two to three times more time [5].

Defender Mykhailo Yurchuk received the first prosthesis as part of the launch of the "Prostheses for the Unbroken" charity project. The bionic prosthesis was installed with the financial support of the IT company Symphony Solutions. This is a

prosthesis of the Ukrainian-American startup Esper Bionics. Mykhailo learned to use a prosthesis, he calls the "new hand" a ticket to a fulfilling life and is very sorry that for many other unbroken Ukrainians like him, this dream remains unfulfilled [6]. Therefore, in order to implement it, the "Unbroken" National Rehabilitation Center together with the charity platform dobro.ua launched the charity project "Prostheses for the Unbroken". Within its limits, it will be possible to provide at least fifty Ukrainians who suffered from the war with the best bionic prostheses in the world. The question price: one hundred million hryvnias.

"Bionic" is like a symbiosis of the living and the mechanical. All "bionic" prostheses use a myoelectric sensor. In most cases, this word refers to a myoelectric prosthetic hand that has multiple grips, more than one.

The project has been going on for almost a year, and during this time thousands of benefactors, responsible businesses and initiative groups have joined the great mission. As Nazar Bahniuk, the chief prosthetist of the National Rehabilitation Center "Unbroken", rightly notes: "Our mission and desire is to create the best for Ukrainians and raise the general level of prosthetics in Ukraine, to set a level below which it is simply impossible to go down. So that no one thinks or even assumes that you can go somewhere abroad to get something better than in Ukraine" [6].

Although the developers themselves do not hide that their product is not universal: so far it does not have serious protection against water and is unlikely to be suitable for military personnel who want to participate in combat operations again. In stressful conditions, it is difficult to control the contraction of the muscles and the grip of the prosthesis – as a result, controlling a tank or handling a weapon can lead to significant risks for the life of the fighter himself or others [5].

The defender of Mariupol, Oleksandr Morskyi, had his damaged arm amputated in the Azovstal shelter, where he spent one and a half months, then another two months in captivity in Olenivka. After returning home, he received a myoelectric prosthesis at the "Unbroken" center. The principle of operation of the prosthesis is as follows: there is a sensor that reads the electrical signal during muscle contraction, amplifies it and drives the electric motor of the hand. For example, to open a brush and grab something, you need to put your hand forward or bring your shoulder blades together, hunch over.

It is not the patient who decides which prosthesis to choose, but the prosthetist advises. The main thing is to choose the prosthesis for the patient that will solve his problem.

It was at the "Unbroken" National Rehabilitation Center that the world's lightest TrueLimb prosthesis, printed on a 3D printer, was installed on the patient. The TrueLimb prosthesis is a primary prosthesis, which is a unique development of the American company Unlimited Tomorrow. It can be installed immediately after the healing of the wounds on the amputated limb. Thanks to special sensors, the patient can control the prosthesis and move his fingers by contracting the muscles. Yurii Bakhir, a patient of the "Unbroken" rehabilitation center, received just such a prosthesis. A man lost his arm as a result of a mine-explosive injury. And the first

Ukrainian to have TrueLimb installed was 9-year-old Sasha from Buchi. The girl received a new hand in the USA [7].

Undoubtedly, there are many important questions and problems faced by the Center's employees:

1) in order to work with new technologies, the center's doctors must constantly undergo advanced training abroad, learn to work with specific products directly from manufacturers and undergo certification;

2) prosthetics is free for patients – but not for the "Unbroken" center. Funds are needed for components supplied by global companies. The state or the city cannot cope with such volumes on their own, they pay only part of the needs, so the center attracts funding from various sources;

3) another important issue, in addition to the budget, is personnel. "We have almost no institutions that would graduate prosthetists. Now, demand exceeds supply, and there are fewer qualified specialists than are needed for such a large number of patients. In addition, it makes sense to think strategically and train professionals for decades ahead. According to the legislation of Ukraine, the prosthesis must be changed every three years (paired prostheses – annually), which means that those who receive a prosthesis today will apply for help more than once [5].

For now, "Unbroken" is acting in accordance with its mission to save Ukrainians in Ukraine. On April 11, a new rehabilitation building of the center was opened in Lviv, where patients with prostheses will adapt to a new life with the help of a robotic walking system, exoskeletons, robogloves and other technologies. There will also be a water rehabilitation pool, an occupational therapy apartment with a kitchen where you can relearn how to take care of yourself at home, and a store simulation to practice shopping. Portraits of patients and doctors taken by Azovstal photographer Dmytro Kozatskyi with the call sign "Orest" were placed on the walls of the building. Like him, many defenders after rehabilitation want to return to the service – even if not at the front, with a prosthesis they will be able to continue an active life.

Today, many Ukrainians lost everything: home, family, childhood... And yet they remained UNBROKEN.

1. Foreign experts train Ukrainian prosthetic specialists in UNBROKEN rehabilitation center. URL: <https://rubryka.com/en/2023/12/07/navchannya-z-protezuвання/>

2. REHABILITATION CENTRE. URL: <https://unbroken.org.ua/rehabilitation-centre>

3. The International Rehabilitation Forum 2023 Is a Game Changer for Lviv. URL: <https://meetingsinternational.com/mi-magazine/features/the-international-rehabilitation-forum-2023-is-a-game-changer-for-lviv/>

4. Unbroken. URL: <https://abmk.ua/projects/unbroken/>

5. «Незламні»: як працює національний реабілітаційний центр. URL: <https://media.zagoriy.foundation/speczproyekty/nezlamni-yak-praczyuye-nacjonalnyj-reabilitacijnyj-centr/>

6. Протези для Незламних. URL: <https://dobro.ua/project/unbroken/>

7. У Львові встановили найлегший у світі протез, надрукований на 3D-принтері.
URL:
https://zaxid.net/u_lvovi_patsiyentu_vstanovili_nadrukovaniy_na_3d_printeri_protez_ruki_n1549992

Strus Marta
1st year student
Lviv State University of Life Safety
Associate professor
Ivanchenko Mariia

STRUCTURAL CHARACTERISTICS OF ENGLISH WEB PROGRAMMING TERMS

The field of web development began to actively develop in the early 2000. In 2021, according to statistics, the share of users (in Ukraine) entering the Internet network using various mobile devices has increased to 80%. The current situation has opened up new development prospects for the web-development. Despite the rapid development, high degree of relevance and demand, large capital investments and the latest developments with sides of giant companies (Google, Microsoft, Yandex, etc.) terminology this industry is developing freely, haphazardly at the expense of members of the Internet communities – individual developers. However, it is worth noting that participation of community members in the formation of terms is not a problem, on the contrary, precisely due to the low barrier to entry, in this industry any the user can enter his own term. The problem is the lack systematization and research of the terminology of the field under consideration.

The terminological system interacts with the system to understand the singing spheres of knowledge and the totality of terms, being a dynamic part of the language that is gradually developing.

Having studied the work of local and foreign linguists, we have defined the term as a unit of language, which means the concept of a special field of knowledge and activity. The main powers of the term can be recognized as unambiguity and legality, consistency, information content and accuracy. The role of the term can be played by both the word and the word combination, which most often influence Terminology as a special vocabulary began to emerge in the Greek language, and then changed from Latin. Therefore, the terms “came” from other languages, either spelled out, or created individually on the basis of Greek and Latin languages.

To determine how terms are formed, we used classification proposed by A.V. Superanskaya, as one of the most popular and the most consistent with the trend of term formation in the field information technologies, and in particular in the area under consideration. For materials were also used to determine the method of formation W3C specifications, as well as the Cambridge Dictionary for permission conflict situations (for example: was the term formed using terminology of commonly used vocabulary or was borrowed from other areas).

Let's look at some typical examples of the analyzed terms:

1.UX UX (abbr. User Experience) is a term formed by an abbreviation. The reduction method is to extract the first letter from each element term, however, the reason is that the second letter of the term is not “E”, but “X” is that there is already an abbreviation "UE", which is short for “User Equipment” and to avoid misunderstanding the second letter was chosen element "Experience". The adoption of such a decision is also due to the fact that In the US, the slang expression for "experience" is "XP".

2.Open Source The term is formed by the method of compounding by combining two words “open” and “source”.

3.Cascade The term is formed by the method of “terminology of commonly used vocabulary.” The term describes an algorithm that determines how merge property values from different sources. Cascade is root principle of operation of CSS and is therefore contained in the name CSS (Cascading Stylesheets) "cascading style sheets". The cascade requires the developer a certain style of writing CSS code, which can be compared to a waterfall, falling down ledges. The principle of writing CSS code is combining selectors to access the desired element, but to receiving, for example, to a nested element, you must specify all sequence of parent elements in which the required an element that resembles a waterfall descending in ledges.

4.SVG SVG (abbr. Scalable Vector Graphics) – formed by abbreviation method, as well as other file extensions.

5.Selector Select (from English) – choose. The English term “selector” is formed by adding the suffix “- or” to the base select. In this case, the suffix performs the same function as in words “mentor” (curator), “prosecutor” (prosecutor), “doctor” (doctor), namely denotes the performance of some kind of employment. This term means syntactic construct in CSS that allows you to select a specific element on a web page and apply appropriate styles to it.

6. Linting This term refers to a process for checking javascript code for presence of errors. There is a wide variety of tools for checking the code (written in javascript) for validity, but most has the word “Lint” at the end. The term is formed by the method of suffixation by adding the ending “-ing”. According to the rules of English language, this suffix can not only be an indicator of the present time (Present Continuous), but also used to convert a verb into noun.

7. Inheritance The term describes a mechanism where properties given to a parent element are passed to child elements (nested within parent elements). Term was borrowed from biology. Thus we can conclude that the term was formed by the method of “transterminologization”.

8.Clear The term is formed using terminology of words common language. You can determine the application of this turning to the interpretation of the technology that the subject describes term.

9. JSON The term is formed using an abbreviation. Full name “Javascript” Object Notation”.

10.API The term "API" is formed by abbreviation. Full name of the technology "Application Programming Interface".

In addition, the method of derivational term formation includes child methods, namely: compounding, prefixation and suffixation.

According to the provided results in Table 3 and Table 4, the dominant way of term formation in the field of web development is derivational terminology. Taking into account the clarifying data, presented in Table 4, it should be concluded that most of the terms selected for analysis, was formed by the method of word composition. This the trend is explained by the general need in the scientific community, the need for describing more complex things. Reason for request for description of more complex things can be explained both by the partial centralization of this sphere and vice versa.

The World Wide Web Consortium (W3C) is engaged in the formation of standards, including, for example, elements of the web pages that are single-component terms (for example: article, section, main, aside, footer, header). Standards that include new items rarely come out. Currently used HTML5 standard was released in 2014, and the previous one - HTML4 - in 1997. At the same time members web development communities create their own tools for development automation, CSS methodologies, plugins, etc. Products, created by the developer community are based on existing standards and create their own operations that are more complex and cannot be described by existing terms, and therefore require new multicomponent.

As a result of structural and comparative analyzes of terms in English and the features of their translation into Ukrainian the following conclusions can pointed out:

1) The results showed that the most representative groups are single-component terms. In English from the general group MCT representative group is MCT-2 (79.6% of the total MCT group, 82 terms). Among other MCTs, MCT-3 accounts for 8.5% (17 terms), MCT-4 2% (4 terms).

In Ukrainian, one-component words are also representative terms, viz. Among MCT MCT-2 (46% of the total sample, 92 terms), on MCT-3 accounts for 8.5% (17 terms), MCT-4 – 2.5% (5 terms), MCT- 5 – 1% (2 terms).

2) The frequency of ways of forming terms in English language. The most representative group was the group of terms formed by derivational method (50.5% of the total sample, 101 terms).

The derivational method also includes child methods: compounding, prefixation. The frequency between terms is distributed among these in child ways like this:

- Compounding – 84.2% (85 terms);
- Suffixation – 8.9% (9 terms);
- Prefixation – 6.9% (7 terms);

Among other methods of education, the following indicators were released: abbreviation – 13% (27 terms), terminology of words common language – 27% (54 terms), transterminologization – 9% (18 terms).

1. Сарієва А. Б. (2012) Особливості перекладу комп'ютерних термінів. Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: Серія «Філологія», 1(25). С. 97-98.

2. Dictionary of web design and programming. URL: <https://www.imaginanet.com/dictionary-on-web-design-and-programming.html>

3. Diane Nolet (2001): Handbook of Terminology. Adapted into English by Christine Leonhardt. Hull (Québec, Canada): Minister of Public Works and Government Services Canada, Translation Bureau Sager, Juan (1990): A Practical Course in Terminology Processing. Amsterdam/Philadelphia: Benjamins Sager, Juan.

Teliha Tadei

4th-year student

Lviv State University of Internal Affairs

Scientific Adviser

Bondarenko Viktoriia

NATO TODAY: STRENGTHS AND WEAKNESSES

NATO is a strategic security and defence hub that can project worldwide military and partnership power. However, the job of today's Alliance is as it ever was to safeguard the freedom and security of its member nations through political and security means founded upon the values of democracy, liberty, the rule of law and the peaceful resolution of disputes. To that end, NATO provides a strategic forum for consultations between North Americans and Europeans on security issues of common concern and the facility for taking joint action to deal with them. Even today, an attack upon one member is an attack on all. However, in an age where crisis management tops most security agendas, rather than territorial defence, NATO acts as a vital strategic and regional stabiliser, enabling diplomacy through robust military capabilities. Today's NATO is constructed around four objectives. First, NATO is transforming the militaries of its members to cope with a rapidly changing strategic environment. Second, the Alliance is expanding its operations and missions in pursuit of stability and counter-terrorism. Third, NATO is adapting its forces to cope with the challenges posed by terrorism, failed states and the proliferation of weapons of mass destruction and opening them to new partners, both civil and military. Fourth, the further development of a working partnership with the European Union.

NATO remains the indispensable interoperability link between the armed forces of Europe and North America. Moreover, in Supreme Headquarters Allied Powers Europe, the Alliance has an unsurpassed planning and command mechanism for generating and managing coalitions allied to an unrivalled body of combined and joint doctrine. NATO Standards, built over almost sixty years, represent a hitherto unknown body of shared military knowledge, which is highly attractive to potential partners. These are priceless military assets generated over many years of working together. NATO is also a priceless political mechanism, a hub for all institutions engaged in operations, be they civil or military and thus represents a critical contribution to effectiveness in managing and responding to crises that those who talk of the demise of the Alliance fail to appreciate. Equally, NATO cannot escape the political realities of the transatlantic relationship of which it is a part. EU–NATO

relations are in urgent need of improvement. There is still an implicit level of competition between the two organisations over who does what, when, why, where, how, and with what, and that wastes so much strategic energy. Europeans stand at the crossroads of capabilities and must first meet and then develop the various capabilities and force-level commitments they have made if either NATO or the EU are to play their respective roles to the fullest. There is only one set of Europeans. More political investment is needed in other agencies vital to the Alliance's success, particularly the UN Department of Peacekeeping Operations (DPKO) and vital non-governmental organisations (NGOs). The deployment of NRF structures and assets in the wake of the Pakistan earthquake disaster and operations in support of the UN and African Union (AU) in Darfur shows the extent to which the demand for NATO far outstrips the supply and NATO's need for partners to ensure the success of Alliance missions. Consequently, too often, NATO must work with too little, too late and far too slowly. That is NATO today – at the strategic crossroads. Ultimately, it is a question of choice. A question of strategic choice. Either Europeans prepare for the big, new world, or they retreat into the Euro-world. Indeed, there is only one choice to make – invest now in an effective NATO. The world will not wait much longer [1].

The alliance has much to do. Moreover, critics will undoubtedly observe, correctly to a point, that NATO is not nimble enough to fix all these gaps. However, based on how NATO has acted in the past, it will adapt enough to increase the alliance's capabilities and deterrent posture vis a vis Russia. How fast or slow it does so will depend in no small measure on the leading European powers: Germany, France, and the United Kingdom. In public opinion, NATO's reputation is largely defined by its obvious problems and the expectation that it should be more responsive and efficient in meeting security threats. We should be clear about what the alliance does and less critical of what it's not: an alliance that will always act in clear, immediate harmony. In addition, we take existing alliance working relationships for granted, forgetting that they had to be established, institutionalised, and become part of our transatlantic DNA. Does anyone think that Europe's response to the invasion of Ukraine, as uneven as it has been, would have been as substantial as it has been in the absence of those ties or the Article 5 security guarantee that underpins those ties? We ought to understand that NATO is not some thoroughbred racehorse but, rather, a mule: often slow to move, often stubborn in its ways, but ultimately, with a persistent push from a lead hand – the United States in particular – it's capable of carrying much of the burden when it comes to transatlantic defences [2].

-
1. Lindley-French, J. (2023). *The North Atlantic Treaty Organization: The Enduring Alliance* (3rd ed.). Routledge. URL: <https://doi.org/10.4324/9781003349235>
 2. Schmitt Gary J. (2023). *NATO's Past, Present & Future*. URL: <https://iep.lisboa.ucp.pt/asset/11291/file>

Tokai Viktoriia
1st year student
Lviv State University of Life Safety
Scientific Adviser
Ivanchenko Mariia

LOGISTICS TERMINOLOGY OF MODERN ENGLISH: SOCIOLINGUISTIC APPROACH

The sociolinguistic approach, taken as the basis for this study, involves the study of special lexical (terminological) material, taking into account various extralinguistic factors. Sociolinguistics involves the study of the influence of society, social phenomena on the functioning, development and interaction of languages and, conversely, the influence of language on the development of society [4]. In addition, sociolinguistics explores various problems related to the social nature and role of language, its functions in society, as well as the peculiarities of the impact of social factors on language [6]. Consequently, the sociolinguistic approach when analyzing terminological vocabulary involves taking into account various social factors on the formation and dynamics of terminology. The latter logically becomes the object of study of sociolinguistics, since the terms taken together directly reflect the level of development of science and technology, culture and art, society and social relations.

As is known, any special branch of human activity has its own terminology, which is in constant motion: on the one hand, it is replenished with new terms due to intralingual and interlingual borrowings, and on the other hand, determinologization and archaization of special vocabulary occurs. One of the interesting and practically unstudied areas of human activity from a linguistic point of view is logistics (the theory and practice of planning, management and control of the movement of material, information and financial resources in various systems) [5]. To understand how this area of human knowledge functions, it is necessary to analyze how terminological units are formed and used in the field of logistics, enshrined in dictionaries and glossaries, including electronic ones. The material for the study was 500 English-language terms selected by a continuous sampling method based on the frequency criterion from books, articles and glossaries on the subject of logistics.

Logistics has a relatively short history of existence. According to A.M. Gadzhinsky, in the development of logistics as a science, at least four stages can be distinguished:

- 1) the stage of emergence of the prerequisites for the emergence of logistics as a science (until the 60s of the 20th century);
- 2) the stage of using a logistics approach to manage material flows in the sphere of circulation (60s of the 20th century);
- 3) the stage of expanding the integration framework of logistics to cover the production process (80s of the 20th century);
- 4) the stage of the emergence of fundamental changes in the organization and management of market processes throughout the world economy (90s of the 20th century - present) [3].

The presence of different stages in the development of logistics as a science implies a significant diversity of terminological vocabulary. In general, there are both single-component and multi-component terms (two-, three-, four-component structures, in particular, phrase terms). In addition, it should be noted that there is a significant number of terminological borrowings from the sphere of economics. As is known, terms with a small number of components (mainly single-component units) were among the first to appear/borrow, which formed a kind of core of English-language terminology in the field of logistics [2], for example: *cargo* – вантаж; *carrier* – перевізник; *consignee* – вантажоодержувач, консигнатор; *consignor* – відправник вантажу; *delivery* – доставка; *depot* – склад, гараж; *dispatch* – відвантаження; *consumer unit* – споживча одиниця; *dock* – док; *goods* – товар; *logistics* – логістика; *order* – замовлення; *package/packaging* – упаковка, тара/процес упаковки; *pallet* – піддон, палету; *stock* – запас; *bulk* – маса; *grouping* – угруповання; формування укрупненої відправки та ін. These terms were used quite frequently in the area under consideration. On the basis of such units, multicomponent terms are formed that serve to designate more specific objects and processes in the field of logistics, for example: *logistic unit* – логістична одиниця; *dispatch unit* – одиниця відвантаження; *Consumer Direct Logistics* – логістика споживача; *cross docking* – переформування вантажного відправлення, крос-докінг; *dangerous goods* – небезпечні вантажі; *deliverable assortment* – асортимент, що доставляється; *delivery schedule* – графік поставок, план постачання; *Direct Store Delivery* – пряме постачання в магазин; *Fast Moving Consumer Goods* – товари повсякденного попиту, ходова продукція; *in bulk* – без упаковки, навалом, насипом [1] та ін.

Analysis of selected terminological units (500 terms) showed that the predominant ones in terms of the number of components are one-component terms and two-component terminological phrases (195 and 215 units, or 39% and 43%, respectively). Three-component terms account for about 13% of the sample (63 terminological units), and only about 5% of terms are four-component (27 terms). There are no five-component terminological units in the sample. Terms containing more than five components are inconvenient and cumbersome from the point of view of use.

It should be noted that a significant part of the English-language multi-component terminological units in the field of logistics is shortened and abbreviated for the purpose of language/speech economy and for the necessary acceleration of the process of professional communication in the analyzed field [see. also: 1]. Examples of initial abbreviations include, on example, the following units: *AGRN* (*Advanced Goods Receiving Note*) – попереднє повідомлення про приймання (ПУОП); *SSCC* (*Serial Shipping Container Code*) – серійний код транспортного пакування; *ASN* (*Advanced Shipping Note*) – попереднє повідомлення про відвантаження (ПУО); *BBD* (*best before date*) – використовувати до; *BL* (*Bill of Lading*) – коносамент; *CU* (*Consumer Unit*) – споживча одиниця; *DC* (*Distribution Center*) – розподільний центр; *EUL* (*Efficient Unit Loads*) – ефективне завантаження, вантажна одиниця; *GLN* (*Global Location Number*) – глобальний

ідентифікаційний номер; *OU (Ordered Unit)* – одиниця замовлення [2] тощо. We note that not in all cases the English abbreviation corresponds to an equivalent / analogous Russian abbreviation. In such a case, either the English-language abbreviation is preserved in the Russian-language text without changes, or, which happens much more often, it is completely deciphered. In general, the analysis showed that 35 terminological units (7% of the sample) are abbreviated without compromising their understanding by specialists. In addition, the selected corpus of terms contains letter-syllabic, or mixed, abbreviations (about 5% of the sample), for example: *Supplier SKU (Supplier Stock-Keeping Unit)* – код товару постачальника; *SKU description (Stock-Keeping Unit description)* – опис товару та ін., а також акроніми: *PUC (Picking Unit Code)* – код одиниці відбору (близько 3% вибірки) [2]. An example of a syllabic reduction of a two-component term into a one-word unit (in this case, blending) is, for example, the term *hazmat (hazardous materials)* - hazardous materials, dangerous goods. Such units are quite rare, their number does not exceed 3% of the terminological sample.

The practical significance of the study lies in the fact that within its framework an English-Russian glossary of the logistics sector was compiled with a total volume of 1000 terminological units in both languages (500 English-language units with translation into Russian). In addition, the terms were analyzed in the sociolinguistic aspect from the point of view of translation, the frequency of their use in texts, the component structure of terms, namely the number of components, as well as the possibility of reducing and abbreviating these terminological units in view of following the principle of linguistic / speech economy.

1. Словник логістичних термінів. URL: <https://forstor.ua/ua/customer—reference/skladskaya—logistika/dictionary—logistics/#ld20>.

2. Смирчинський В. В., Смирчинський А. В. Глосарій логістичних понять і термінів. Основи логістичного менеджменту : навч. посіб. Тернопіль : Економічна думка, 2004. С. 229–236.

3. Тлумачний англо-російсько-український словник транспортних термінів, Одеса, 2007.

4. Федоришин О.П., Євстіфєєв П.Ф., Рябушенко Т.Л. Англійська мова. Практикум з науковотехнічного перекладу. Тернопіль: Навчальна книга Богдан, 2002. 52 с.

5. Циткіна Ф.О. Термінологія й переклад. Львів: ВЛІ, 2003. 187 с.

6. Черноватий Л. М., Карабан В. І., Омелянчук О. О. Переклад англійської технічної літератури: навч. посіб. / за ред. Л. М. Черноватого, в. і. карабана. Вінниця: нова книга, 2006. 296 с.

Torhalo Pavlo
1st year cadet
Donetsk State University of Internal Affairs
Scientific Adviser
Snisarenko Iryna

IMPACT OF WAR CONFLICT ON COLLABORATION BETWEEN LAW ENFORCEMENT AND CIVILIANS

Interaction between law enforcement agencies and the public is a key aspect of maintaining public order in both peacetime and martial law. In peacetime, this interaction is based on the principles of trust, cooperation and mutual understanding between law enforcement agencies and the public. The public acts as a partner for law enforcement officers, providing them with information about possible violations or threats to public order, as well as assisting in the investigation of crimes and the detection of offenders [1, p. 120].

Martial law conditions further reinforce the importance of cooperation between law enforcement agencies and the public. In these extraordinary circumstances, the public can act as an important source of information for law enforcement about the actions of enemy agents, potential terrorists, and other threats to the security of the state. Such information can be crucial in preventing crimes and mass violations of public order during hostilities [ibid., p 122].

The public also can play an important role in supporting law enforcement in wartime, for example by helping to organize civil defense, support victims and their families, and maintain public peace and order during emergencies. Cooperation between law enforcement agencies and the public under martial law is an important factor in the successful provision of security and restoration of normal life in the country after the end of the conflict [ibid., p. 123]

The implementation of martial law has resulted in an expansion of police authority and adjustments to their operations. Police have been granted new pivotal rights and duties, notably the receipt of time-bound information from governmental bodies, enhancing their ability to execute tasks and exercise powers more effectively, particularly concerning prisoners of war. During wartime, undercover police officers are permitted to operate without distinctive badges, facilitating operational search missions and security efforts. Martial law empowers the police to employ improvised means and coercive measures, including firearms if necessary for repelling attacks or apprehending offenders. Moreover, police are authorized to utilize various technical devices, including drones, for crime detection and documentation, as well as the collection of biometric data under specific conditions. The martial law conditions also impact procedures for detaining individuals and organizing technical and forensic support for crime scenes and demining activities. Furthermore, new legislation delineates protocols for police collaboration with international organizations such as Interpol and Europol. Changes in martial law conditions extend to the certification procedures for police officers and the temporary suspension of public oversight over their activities. These innovations collectively aim to ensure

citizen safety and uphold law and order amidst the challenges posed by military conflict [2, p. 2].

Admst the current state of conflict, the significance of police duties in Ukraine escalates to paramount importance. In accordance with Article 2 of Ukraine's "On the National Police" Law, law enforcement bears a broad spectrum of responsibilities crucial for upholding security and safeguarding citizens' rights during wartime. Foremost among these duties is the preservation of public safety and order. The exigencies of war pose substantial challenges to maintaining order and security across streets, public venues, and residential areas. Police presence is pivotal in this regard, overseeing mass gatherings, events, and promptly responding to any threats to public order. Another imperative task entails safeguarding human rights, freedoms, societal interests, and the integrity of the state. The heightened risk of rights violations and security threats during wartime necessitates the police's role as custodians of the rule of law and human rights, offering protection and assistance to vulnerable individuals. Furthermore, combating crime becomes imperative. The conditions of war often catalyze an upsurge in criminal activities spanning from petty theft to grave offenses against citizens' lives and properties. Police intervention is essential to thwart these threats, investigate crimes, and bring perpetrators to justice, thereby upholding societal law and order. Additionally, the provision of aid to those affected by the conflict emerges as a pressing obligation. War-induced mass migrations, economic instability, and threats to life and health demand the police's proactive efforts in ensuring the safety and assistance of affected individuals through requisite support and protection. The fulfillment of these wartime police duties stands as linchpins for preserving stability and security in society. Their successful execution serves to safeguard citizens' rights and uphold the state's normal functioning amidst the backdrop of military conflict [3, p. 1-5].

In conclusion, under martial law police interaction with the public becomes even more critical to maintaining safety and order. In such emergency circumstances, the public becomes an important source of information for law enforcement agencies about potential threats and hostile activities. It can detect suspicious or dangerous behavior, thereby helping to prevent crimes and incidents that may threaten public safety. In addition, martial law forces the police to call on the public for assistance in organizing civil defense, assisting victims and their families, and maintaining public peace during crisis situations. In addition, in the conditions of a military conflict, the police receive expanded powers and new tools to ensure security and order. It can use stricter coercive measures to protect citizens and apprehend criminals. In particular, the police have the right to use firearms if necessary to repel an attack or protect citizens from serious threats. Martial law also allows the police to gather more information and use technology such as drones to detect and record crimes. Cooperation between law enforcement agencies and the public is important in all these aspects. It is this cooperation that makes it possible to respond to threats in a timely manner and ensure the safety of citizens in conditions of martial law. Therefore, it is important to maintain and develop these relationships, even in the most difficult situations, to ensure the stability and security of the country.

1. Шевчук Г. Принципи та завдання діяльності Національної поліції України. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2019/7/22.pdf>
2. Моїсєєва А. Право на захист: які повноваження надані поліціантам під час воєнного стану. 2022. URL: <https://mind.ua/openmind/20242900-pravo-na-zahist-yaki-povnovazheniya-nadano-policiyantom-na-chas-diyi-voennogo-stanu>
3. Закон України про Національну поліцію. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>

Tsaruk Yuriy

1st year post-graduate

Lviv State University of Internal Affairs

Scientific Adviser

Professor Zelenska Olena

FORENSIC CHARACTERISTICS OF THE CRIME BASED ON THE ILLEGAL AMBER MINING. DIFFICULTIES OF PROOF DURING THE PRE-TRIAL INVESTIGATION. CURRENT STATUS AND PROSPECTS FOR THE SOLUTION

***Ansatract.** The paper deals with the consideration of the individual elements of the criminal characteristics of the illegal amber mining. The harm of damaging the state's economy and the importance of preserving ecology are analyzed. The problems of proof during the pre-trial investigation of the offenses related to the illegal amber mining are considered.*

***Key words:** amber, evidence, searching the crime scene, pre-trial investigation.*

In the modern conditions of the development of Ukraine, the problem of identifying, stopping and documenting the criminal offenses related to the illegal mining of amber, become especially topical and acute.

Today, in the forests of the Rivne, Volyn and Zhytomyr regional forestry and hunting departments, the area of disturbed forestry land due to the illegal amber mining is more than 6,000 hectares. As a result, the hydrological regime changes, the soil and plant cover is damaged, and the fertile layer of the soil deteriorates, which significantly complicates the further use of such lands. In 2019 V.O. Zelensky submitted to the Parliament of Ukraine an urgent draft law "On amendments to the Criminal Code of Ukraine regarding criminal liability for illegal mining of amber or its movement across the customs border of Ukraine." On December 19, 2019, this draft law became Law of Ukraine No. 402-IX "On Amendments to Certain Legislative Acts of Ukraine on Improving the Legislation on the Mining of Amber and Other Minerals", which came into force on December 29, 2019. This law was intended to consolidate at the legislative level the prerequisites for the introduction of the additional stimulating factors for the business entities to carry out the legal amber mining activities. A new Article 2401 "Illegal extraction, sale, acquisition, transfer, forwarding, transportation, processing of amber" appeared in the Criminal Code of

Ukraine. Therefore, there is a need to analyze the characteristics of the crimes of this category and the problems of proving them during the pre-trial investigation [1].

The legal analysis of certain components of the crimes against the environment and the criminal-legal research is conducted by such scientists as P.S. Berzin, S.B. Havrysh, O.O. Dudorov, D.O. Kalmykov, M.V. Komarnytskyi, Yu.A. Turlova, A.O. Wirt, I.V. Swan, and others.

The purpose of the paper is to consider certain elements of the forensic characteristics of the illegal amber mining, to underline the damage to the state's economy and the need to preserve the environment, to focus on the problem of proof during the pre-trial investigation of the offenses related to the illegal amber mining.

In 1979, significant industrial accumulations of amber were discovered in the swampy lowlands of the Volyn Polissia. Currently, it is mined on separate explored blocks in the area of the village of Klesiv, Sarnensky district, Rivne region. The Klesiv amber-bearing district covers an area of about 100 sq.km. Volodymyretsnyi district (the villages of Dubivka, Kanonychi, Kidry), Dubrovytskyi district (the villages of Osove, Pidlisne, Berezhnytsia, Vilne, Grani, Hrytskyi, Berestya, Dubrovitsya) are equally promising along with the Klesiv amber-bearing district, all of them are in the Rivne region. The value of Ukrainian amber is determined by its high jewelry-making properties, which are not inferior to Baltic amber. Industrial processing of domestic amber began in May 1994 at the state-owned enterprise "Ukrburshtyn" (Rivne). High-quality varnishes, enamels, paints, chemical reagents, biogenic stimulators for agricultural crops are made from amber waste [2].

The subject of the criminal offense provided for in Article 240-1 of the Criminal Code is amber, which, according to the Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated December 12, 1994 No. 827 "On approval of lists of minerals of national and local importance", is a type of the non-metallic minerals of national importance, namely, jewelry raw materials (precious stones) [3].

One of the problems, at the legislative level, related to the subject of the illegal mining, is that the legislator does not define how much amber must a person mine that it should be recognized as a crime. That is, the weight of illegally mined amber can be even 20 grams, for the legal qualification of committing a crime of this category, which, in comparison with the objects of crimes of this category (the illegal mining of mineral resources – hard coal), which in the Criminal Code of Ukraine are classified as crimes against the environment, is quite insignificant (negligible).

According to the information from the experts of the Institute of Geological Sciences – Ukraine has the second largest amber deposit in the world. We have approximately 15,000 tons of the predicted resources and 300 tons of the industrial amber reserves. If translated into the monetary equivalent, this is approximately 3 billion dollars per year of state income [4]

The main reasons for the massive illegal amber mining are: the lack of the jobs provided by the current labour legislation of Ukraine; the mass unemployment; the low level of the population income; a quick way for local residents to get the significant income, to improve their and their family's financial situation by selling mined amber.

As a result of the illegal amber mining, in which thousands of people are involved, according to the rough estimates, the losses caused to the state are hundreds of millions of hryvnias. In the places of the direct illegal mining of amber, through the most widespread method of hydraulic erosion of the soil using handcraft motor pumps, the hydrological regime changes annually on large areas of land, dozens of hectares of forest areas are destroyed, the soil and plant cover is damaged, the fertile layer of the earth deteriorates, which can lead to the ecological disasters.

The problems of proof during the pre-trial investigation of the criminal offenses related to the illegal amber mining are equally important

Article 1 of the Criminal Code defines that the Criminal Code has as its task the legal protection of the environment, as well as crime prevention. To carry out this task, the Criminal Code determines which socially dangerous acts are crimes and which punishments are applied to the persons who commit them.

The environment is the surrounding natural environment, i.e. a set of the natural and natural-social conditions and processes, natural resources involved in the economic cycle and not used in the national economy in the specified period (land, subsoil, water, atmospheric air, forest and other vegetation, animal world), landscapes, other natural complexes.

The effective prevention of crime in the state is impossible without its proper provision at all the relevant levels, including the legal one are equally important [5].

The pre-trial investigation is a stage of criminal proceedings that begins with the entry of the information about a criminal offense into the Unified Register of Pre-trial Investigations and ends with the closing of criminal proceedings or the sending to court of an indictment, a petition for the application of the compulsory measures of a medical or educational nature, a request for the release of a person from criminal responsibility.

The general provisions of the pre-trial investigation are provided in Articles 214-222 of the Criminal Procedure Code of Ukraine (hereinafter the Criminal Procedure Code), which are found in Chapter 19, Section III [6].

The evidence obtained during the pre-trial investigation of criminal proceedings is important, that is, the factual data obtained in accordance with the procedure prescribed by the Code of Criminal Procedure, on the basis of which the investigator, prosecutor, investigating judge and the court establish the presence or absence of the facts and circumstances that are relevant to criminal proceedings and subject to proof. At the same time, the procedural sources of the evidence are testimony, material evidence, documents, expert opinions. In view of this, the evidence is a unity of the factual data (information) and their procedural sources.

The facts and circumstances that are important for criminal proceedings and subject to proof are divided into two groups: 1) listed in Article 91 of the Criminal Procedure Code; 2) those that are not part of these issues, they can be called secondary facts. The latter arise at the time of committing a crime, before and after it. The reasons for their formation can be different.

The evidence consists of collecting, checking and evaluating the evidence in order to establish the circumstances relevant to criminal proceedings.

The pre-trial investigation of the crimes is carried out in the form of the pre-trial investigation, and the criminal offenses in the form of inquiry, in the manner prescribed by the Code of Criminal Procedure.

Carrying out the pre-trial investigation, except for the cases provided in Part 3 of Art. 214 of the Code of Civil Procedure, before the entry of the information into the register or without such entry is not allowed and entails the responsibility established by law. In urgent cases, before entering the information into the Unified Register of Pretrial Investigations, searching the scene may be conducted (the information is entered immediately after searching is completed).

The illegal mining of amber is the extraction of amber from amber-bearing subsoils, i.e. parts of subsoils containing amber deposits, by all possible means: without the appropriate special permission for the use of subsoils provided in Art. 14 of the Code of Ukraine on Subsoil, for geological study of the area of amber-bearing subsoil, including the experimental and industrial development of the deposits with the subsequent extraction of amber (the industrial development of the deposits); an invalid special permit (which has expired); with a deviation from the terms of use; mining outside the designated area.

The preparation and process of the illegal amber mining includes the active actions aimed at ensuring the execution of the intended offense. First of all, these are such actions as: the selection of the place of committing a criminal offense; the selection of the participants and the determination of their roles; the selection of the tools for committing a criminal offense. In most cases, the criminals extract amber in an open and simple way, that is, the amber stones are removed from the upper layers of shallow burial (1-3 meters deep) using the simple tools: shovels, crowbars, etc. It is often mined using the most common, complex method – by the hydraulic erosion of the soil, with the help of the home-made motor pumps, equipped with an internal combustion engine and a fire pump designed to supply water under pressure, and the corresponding various equipment for it (fire hoses, water intake hoses, etc.), for the implementation of which you need a car, a motorcycle, a quad to transport the tools and arrive at the immediate place of the illegal mining.

In the places of the illegal amber mining, the soil and plant cover is damaged, the fertile layer of the earth deteriorates, the hydrological regime changes, which can lead to the ecological disaster. The concealment of the committed crimes is most often manifested in the concealment or destruction of the tools and means of the crimes, the elimination or destruction of the traces that could testify to the fact of the amber mining.

To be successful in the investigation of the criminal offenses related to the illegal mining of amber, it is necessary to search the scene. During which the factual data about the very fact of committing the offense, the traces and consequences of such an offense are recorded, the tools and means of committing the offense are confiscated, which can be used as the physical evidence in the materials of criminal proceedings, for the further organization of the quick, complete, comprehensive and objective pre-trial investigation. The physical evidence obtained or seized by the

investigator or prosecutor is inspected, photographed and described in detail in the inspection report.

In accordance with the requirements of Article 84 of the Code of Criminal Procedure, the evidence must be obtained in the manner prescribed by the Code of Criminal Procedure, which means that the evidence can only be the factual data obtained as a result of the investigative (search), covert (search) actions, which are provided by the Code of Criminal Procedure, and in the manner prescribed by the relevant procedural action.

Also, during the pre-trial investigation of criminal proceedings, the operatives have the right to carry out the investigative (search) actions and covert investigative actions, based on a written mandate of the investigator (in accordance with Article 40 of the Code of Criminal Procedure), during which the operative exercises the powers of the investigator.

Taken together, the described procedures can significantly solve the problems with proving the committed offenses of the specified category, during the pre-trial investigation.

The forensic characteristics of the subsoil violation using the example of the illegal amber mining should be considered as an information model, which displays the typical features, i.e., those inherent in crimes of this category and specific ones, allowing to distinguish the crime from other similar groups of crimes. That is, the typical elements of the forensic characteristics of this type of the crime were considered and the specific signs of the illegal amber mining were emphasized.

As for the successful investigation of the criminal offenses related to the illegal mining of amber, provided in Article 240-1 of the Criminal Code of Ukraine "Illegal mining, sale, purchase, transfer, forwarding, transportation, processing of amber", it is necessary to pay special attention to the primary investigative action – high-quality searching the scene of the incident, which will make it possible to obtain the physical evidence that will be used in the materials of criminal proceedings, for the organization of the quick, complete, comprehensive and objective pre-trial investigation.

1. Енциклопедія сучасної України. URL <https://esu.com.ua/article-38191> (дата звернення 17.11.2023 року).

2. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства про видобуток бурштину та інших корисних копалин» від 19.12.2019 р. URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/402-20#Text> (дата звернення 17.11.2023).

3. Інститут геологічних наук України. Відділ геології корисних копалин. URL <https://www.nas.gov.ua/UA/Department/Pages/default.aspx?DepartmentID=0000303> (дата звернення 17.11.2023).

4. Кримінальний кодекс України від 17.01.2002 р. (із змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення 17.11.2023).

5. Кримінально – процесуальний кодекс України від 05.07.2012 р. (із змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення 17.11.2023).

6. Постанова Кабінету Міністрів України від 12.12.1994 р. №827 «Про затвердження переліків корисних копалин загальнодержавного та місцевого значення». URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/827-94-%D0%BF#Text> (дата звернення 17.11.2023).

Vasiuta Viktoriia

3rd-year student

Lviv State University of Internal Affairs

Scientific Adviser

Bondarenko Viktoriia

INTEGRATION OF THE GENDER COMPONENT IN VARIOUS SPHERES OF PUBLIC LIFE AND PUBLIC ADMINISTRATION

In today's society, issues of gender equality and non-discrimination based on sex have become an essential part of the political and legislative dialogue. Ensuring gender equality is a fundamental moral problem and a necessary element of legal regulation.

Article 24 of the Constitution of Ukraine, adopted at the fifth session of the Verkhovna Rada of Ukraine in 1996, enshrines equal rights and freedoms for all citizens regardless of gender. This is important in ensuring gender equality in Ukraine [8].

To identify and respond to gender discrimination cases, "Methodological recommendations for identifying cases of gender discrimination and a mechanism for providing legal assistance" were developed. This document, regulated by the Committee on Economic, Social and Cultural Rights, describes in detail the procedures for identifying and protecting victims of gender-based discrimination and gender-based violence.

The Universal Declaration of Human Rights, adopted in 1948, establishes the general principles of equality and preventing discrimination. The United Nations Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women and other international legal acts establish obligations regarding gender equality [4].

An essential modern achievement is Ukraine's ratification of the Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women (1979) and the Council of Europe Convention on the Prevention of Violence against Women and Domestic Violence (Istanbul Convention). These international documents establish standards and obligations aimed at ensuring gender equality and preventing violence against women.

In addition, there are laws and regulations in Ukraine aimed at preventing and combating gender-based violence, including the Criminal Code of Ukraine, which defines criminal liability for violence against women and domestic violence.

Integrating the gender aspect into policy and legislation requires constant attention and monitoring to ensure equal rights and opportunities for all members of society. Applying these articles and international obligations creates a fairer and equal society for all its members [3].

Ensuring gender sensitivity in programs and projects in various fields, including education, health, economy and culture, requires systematic approaches and consideration of gender aspects at every planning and implementation stage. The following are general steps to ensure gender sensitivity in various sectors:

- Gender needs and impact analysis to determine which gender aspects require attention and how this will affect outcomes;
- Stakeholder involvement includes women, men, and gender experts in decision-making and planning projects or programs.
- Gender-sensitive design, characterised by the development of projects and programs, taking into account the needs of both sexes and the desire for gender equality;
- Collection of expanded data by gender to identify gender trends and monitor the impact of projects on men and women.
- Special measures for the participation of women to ensure the possibility of active participation of women in projects or programs, including representation in governing bodies and decision-making [7].
- Popularisation of gender education, namely, introducing such training, where measures will be taken to disseminate information about gender issues among young people.

Ensuring gender sensitivity in programs and projects is essential to creating equal and fair conditions for men and women in all spheres of society. Gender analysis and integration of gender aspects in work can help avoid stereotypes and inequalities and support gender equality.

To overcome gender inequality in modern war conditions, it is necessary to create a comprehensive project program to consider the specifics of conflicts and the mobilisation of society. One of the critical components of this program should be an information campaign aimed at strengthening awareness of gender equality and combating stereotypes. This campaign should include educational events, exhibitions, lectures and other activities to develop awareness among the military, the civilian population and the authorities [1].

The second aspect of the program should provide for the creation of special conditions for women, which include opportunities for training, professional development and employment in various fields, including the defence industry. Support and assistance to soldiers' families should also be part of the program to ensure families' economic security and women's support during war [4].

However, to guarantee the sustainable implementation of gender equality in war conditions and after, it is necessary to adopt the relevant regulatory and legal act. This act should enshrine women's rights to equality in all spheres of life, providing equal opportunities in military service, the work environment and society. It is also

important to include control and monitoring mechanisms to ensure compliance with the law.

Conclusions. In the context of the modern world of the 21st century, gender policy has gained significant importance, as it has become a necessary component of social progress and development. The review and analysis of the gender policy of this century allow us to understand that the achievements, the main challenges and the integration of the gender component in various spheres of public life and public administration are essential aspects of work on gender equality and human rights.

Integrating the gender component in various spheres of public life and public administration is an important task that still needs much attention. Achievements in this direction include the development of gender education, the support of women in politics and business, and the provision of appropriate control and monitoring mechanisms.

In general, the gender policy of the 21st century is defined by society's gradual achievements and challenges. Despite the complexity of the tasks, work in this direction is extremely important to ensure equal rights and opportunities for all citizens and to build a fair and equal society.

1. Vorchakova, I. Ye., a& Vorchakova I. S. (2023). Problems of Implementation of Gender Policy during the War in Ukraine. Odesa: Yurydika Publishing House. Pp. 43–45.

2. Martseniuk, T. (2014). Gender Equality and Non-Discrimination: A Guide for Experts of Analytical Centres. P. 65.

3. Nikolaiev, Yevhen Borysovysh, Rii, Hryhorii Yevhenovych, & Shemelynets, Ivan Ivanovych (2023). Higher Education in Ukraine: Analytical Report. Pp. 1–94.

4. Ovdiienko, V. (2023). Gender Inequality as a Modern Problem. Pp. 51–55.

5. Ivanina, T., Kiseliova, O., Kolodii, M., et al. (2020). A Guide to Applying a Gender-Oriented Approach in Specific Fields. Kyiv: Vivario. P. 48.

6. On Ensuring Equal Rights and Opportunities for Women and Men: the Law of Ukraine No. 2866-IV of September 8, 2005. Date of update: 07.01.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15#Text>

7. Sionchuk, V. V. (2022). Gender Policy of Ukraine in the Public Administration System. Pp. 67–68.

8. Dictionary of Gender Terms / Compiled by Z. V. Shevchenko (2016). Cherkasy: Yu. Chabanenko Publisher. P. 336.

9. The Global Gender Gap Report 2021. Geneva: World Economic Forum. P. 404. URL: http://www3.weforum.org/docs/WEF_GGGR_2021.pdf

Vasylkevych Yuriy
1st year student taking the Master Course
Lviv State University of Internal Affairs
Scientific Adviser
Professor Zelenska Olena

INTERACTION OF PRE-TRIAL INVESTIGATION BODIES WITH OTHER BODIES AND UNITS OF THE NATIONAL POLICE OF UKRAINE DURING PRE-TRIAL INVESTIGATION

The rapid reform of the law enforcement agencies in Ukraine and the conceptual changes in the national criminal procedural legislation have revealed the gaps and shortcomings in the legislative and departmental levels of the regulatory framework for the interaction of the pre-trial investigation bodies with the operational units of the National Police of Ukraine in criminal proceedings involving the minors. The purpose of this paper is to analyze the interaction of the pre-trial investigation bodies with other agencies and units of the National Police of Ukraine during the pre-trial investigation.

During the pre-trial investigation, the closest cooperation occurs between the investigator, the prosecutor, and the personnel of the authorized operational units of the National Police of Ukraine. According to paragraph 3 of Part 2 of Article 40 of the Criminal Procedure Code (hereinafter – CPC) of Ukraine, the investigator is entitled to assign the conduct of the investigative (search) actions and covert investigative (search) actions to the respective operational units [2].

According to the provisions of criminal procedural legislation, the investigator, prosecutor, and other authorized officials responsible for accepting and registering the statements and reports of the criminal offenses are obliged to accept and register such statements or reports. The refusal to accept and register a statement or report on a criminal offense is not allowed.

The sources of information about the commission of the criminal offenses and other events received by the authorized state body empowered to initiate the pre-trial investigation are:

1) the reports from any individuals and independently discovered circumstances of the criminal offenses by an investigator or other official of the internal affairs bodies from any source (the statements or reports of the criminal offenses and other events by the enterprises, institutions, organizations, officials, representatives of authorities, the public; the reports of the criminal offense published in the mass media; the information from the citizens, representatives of the public, and officials received via telecommunications about the commission of the criminal offense);

2) the reports from any individuals who have apprehended a suspected person at the scene of the criminal offense.

The principles of the interaction between the operational and investigative units are based on the principles of reciprocity, openness, confidentiality, planning, and

immediacy, which convincingly demonstrate the introduction of the absolutely new procedural conditions for cooperation.

The establishment of the investigative-operational groups (hereinafter - IOG) aims to organically combine the investigative actions and operational-search measures under unified leadership. IOG is defined as an organizational form of the interaction between the investigators, operational personnel, and other police units aimed at detecting, recording, collecting, and packaging traces of the criminal offenses, material evidence, identifying the witnesses and victims, clarifying the circumstances of the criminal offense that are relevant for its comprehensive, complete, and unbiased investigation, as well as establishing the individuals who committed it [1]. Therefore, to regulate the interaction between the pre-trial investigation bodies and other units of the National Police, the Ministry of Internal Affairs of Ukraine approved the *Instruction on the Organization of Interaction between Pre-trial Investigation Bodies and other Units of the National Police of Ukraine in Preventing Criminal Offenses, their Detection, and Investigation* by Order No 575 of July 7, 2017 [3].

This departmental regulatory act consistently reproduces the idea developed and tested in the investigative-operational practice: IOG is the optimal organizational form for investigating the serious and especially grave crimes, ensuring the organic combination of the procedural and operational-search methods in evidence gathering.

The interaction of the investigator with other units and officials is proposed to be understood as a legally based and regulatory activity aimed at disclosing and investigating crimes, as well as preventing them. Additionally, to achieve the tasks of criminal proceedings, which are identical and mandatory for all, the interaction is necessary as one entity cannot ensure the completion of all tasks; it must collaborate with others. Several scholars argue that during the pre-trial investigation, the 'interaction' should be understood as an organizational form of the activity involving two or more individuals, jointly coordinated and regulated by laws and other departmental normative legal acts, aimed at achieving the specific objectives of a criminal case [4].

Overall, the interaction in criminal proceedings is considered as the mutual, cooperative, and coordinated collaboration in the pre-trial investigation of the criminal offenses with a division of the functions, powers, and mutual obligations aimed at solving the tasks of criminal justice. It is crucial to emphasize that a proper definition of the term 'interaction' holds a theoretical and practical significance as it allows the correct classification of the various forms of the interaction between the investigators, detectives, prosecutors, and other agencies. The research of the definition of the 'interaction' provides the grounds to conclude that the interaction between the investigator, detective, and other units during the pre-trial investigation is a coordinated, joint, and qualified effort aimed at fulfilling the tasks of criminal proceedings in accordance with the legislation of Ukraine. This understanding allows identifying the certain characteristics of the interaction between the pre-trial investigation bodies and other units, including the coordination in actions, absence of hierarchy, and interconnection among the participants of the criminal process

ensuring the adherence to their basic principles and the execution of the common tasks.

The primary task of the interaction between the pre-trial investigation bodies and other agencies and structural units is the prevention, detection, disclosure, prosecution of the criminal offenses, holding accountable those responsible, compensating for the damages caused by the criminal offenses, and restoring the violated rights, freedoms, and legitimate interests of the individuals and legal entities. The objectives outlined in Article 2 of the Criminal Procedure Code of Ukraine are achieved by combining the efforts in the interaction of all police agencies and units, ensuring their proper activities in accordance with the legal requirements for collecting, verifying, and evaluating the evidence to establish the circumstances relevant to the criminal investigation [2].

One of the main reasons for the complexities in investigating the criminal offenses is the inadequate interaction between the pre-trial investigation bodies and other agencies and structural units.

The justice system reform in Ukraine not only involved the changes in the judicial structure but also altered the paradigm of the theoretical and practical aspects of the cooperation among the law enforcement agencies, including the prosecution and pre-trial investigation bodies. The new Criminal Procedure Code of Ukraine significantly limited the procedural independence and autonomy of the investigators during the pre-trial investigations; they are now required to collaborate more and depend on the procedural supervisor – the prosecutor, which significantly affects the allocation of the responsibilities among the aforementioned subjects in criminal proceedings. It is essential to note that within the forensic science field, the category of the 'interaction' is one of the central categories in the context of researching the organization of the crime investigation and has been extensively studied by numerous scholars. The researchers also focus on the issue of the prosecutor's interaction with other entities involved in combating crime, both within criminal proceedings and in general [1].

Paragraph 15 of Part 2 of Article 36 of the Criminal Procedure Code of Ukraine notes that the prosecutor is authorized to support the state prosecution in court, refuse to support the state prosecution, modify it, or introduce the additional charges according to the procedures established by this code [2]. Essentially, this provision designates the prosecutor as the sole entity responsible for supporting the state prosecution in court. Such a conclusion is supported by Chapter 28 of the Criminal Procedure Code of Ukraine, which regulates the judicial consideration of criminal proceedings and does not mention the investigator or operational units as subjects of the specific procedural rights and obligations at this stage [2].

Therefore, the practice analysis indicates that the procedural interaction between the prosecutor and the investigator usually takes place within the pre-trial investigation stage. However, there are instances where such interaction is possible during the trial stage (for example, during the implementation of the investigative actions or the application of the measures to ensure criminal proceedings in accordance with Article 333 of the Criminal Procedure Code of Ukraine) [2]. This

occurs primarily when there is an urgent need to obtain the relevant evidence that will later be recognized by the court as admissible. Particularly during the trial stage, temporary access to the items and documents may be granted.

In line with the set objectives, the interaction between the pre-trial investigation bodies and other units of the National Police of Ukraine during the pre-trial investigation has been thoroughly and comprehensively examined.

According to the provisions of criminal procedural legislation, the investigator, prosecutor, and other authorized officials responsible for receiving and registering the statements and reports of the criminal offenses are obliged to accept and register such statements or reports.

The principles of the interaction between the operational and investigative units are based on the principles of reciprocity, openness, confidentiality, planning, and immediacy, which collectively convincingly demonstrate the introduction of the entirely new procedural conditions for the cooperation.

In accordance with the current legislation, an investigative group is formed by the decision of the head of the pre-trial investigation body, which must be reported to the prosecutor within a day, who exercises the authority of a prosecutor in criminal proceedings. In this case, the head also appoints the senior investigator of the group who will oversee the actions of other investigators. However, the creation and functioning of such investigative-operational groups is not mentioned whatsoever in the Criminal Procedure Code of Ukraine.

1. Кіпер О.О. Механізм взаємодії слідчого з прокурором: недоліки та шляхи вдосконалення. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2017; Інструкція з організації реагування на заяви та повідомлення про кримінальні, адміністративні право-порушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України. затв. Наказом Міністерства внутрішніх справ України 16.02.2018 р. № 111. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0371-18/ed20180216>

2. Кримінальний процесуальний кодекс України. 2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>;

3. Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні: Наказ МВС України 07.07.2017 р. № 575. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0937-17>

4. Сорока С. О., Римарчук Г. С. Взаємодія слідчого із співробітниками інших підрозділів під час досудового розслідування. 2015. URL: http://science.lp.edu.ua/sites/default/files/Papers/soroka_rumarchyk.pdf

Vasylyuk Bohdan
1st year post-graduate
Lviv State University of Internal Affairs
Scientific Adviser
Professor Zelenska Olena

THE CONCLUSION OF GUARDIANSHIP AND CARE BODIES IN THE CIVIL AND ADMINISTRATIVE PROCESS OF UKRAINE: CERTAIN ASPECTS AND PROBLEMS

***Abstract.** The article is devoted to the problems of the form, structure, content and procedural status of the conclusions of guardianship and care bodies in the civil process of Ukraine.*

***Key words:** conclusion, body of guardianship and care, evidence, factual and legal component.*

Formulation of the problem. Guardianship and care body in accordance with Part 6 of Art. 56 of the Civil Procedure Code of Ukraine (hereinafter referred to as the Civil Procedure Code of Ukraine) in order to fulfill the tasks assigned to them and to exercise the powers defined by the legislation, can participate in the civil process in the form of submitting conclusions on the case.

Part 6 of Art. 56 of the Code of Criminal Procedure of Ukraine provides that the court, on its own initiative, may involve the body of guardianship and care to provide the relevant opinion.

In certain categories of cases, this form is mandatory, in particular, Part 2 of Art. 312 of the Code of Criminal Procedure of Ukraine stipulates that the guardianship body must submit to the court a conclusion on the feasibility of adoption and its compliance with the interests of the child, Part 4 of Art. 19 of the Family Code of Ukraine (hereinafter – the Family Code of Ukraine) stipulates that when the court considers disputes regarding the participation of one of the parents in raising a child, the place of residence of the child, deprivation and renewal of parental rights, visitation with the child of the mother and father who are deprived of parental rights, removal of the child from the person who keeps them in his possession not on the basis of the law or a court decision, the parents' management of the child's property, the cancellation of the adoption and its recognition as invalid, the participation of the body of guardianship and care is mandatory.

The participation of the body of guardianship and care in the consideration of separate proceedings, such as limiting the civil legal capacity of an individual, or recognizing an individual as incapacitated (Article 296 of the Code of Civil Procedure of Ukraine) is also mandatory.

Therefore, the conclusion of the body of guardianship and care, as a body of state power or a body of local self-government, is a mandatory element for consideration in most cases. It affects the adoption of a legal decision by providing the court with the new facts, testimony, and contains such information that the participants in the process can hide.

Often, thanks to the conclusion of the guardianship body, clarity is brought to the case, the real circumstances of the case are clarified, which contributes to a legal, reasoned decision on the case. The conclusion of the guardianship body is aimed at protecting the rights and freedoms of those persons who need protection, as it shows the true living conditions and the real circumstances of the case.

It is difficult to overestimate the importance of the opinion of the guardianship authority for the civil process. However, despite this, there is a number of gaps in the legislation and disputes among procedural scientists regarding the form, content and procedural legal significance of the conclusion of the guardianship authority.

The problems with the legislative regulation of the issue of the conclusions of guardianship and care authorities lead to the neglect of this document in general, it may not be in the case, and if it is, it is often formally prepared.

In accordance with clause 6 of the Resolution of the Plenum of the Supreme Court of Ukraine "On the practice of the application of legislation by courts in considering adoption cases and on the deprivation and renewal of parental rights" dated 30.07.2007 No. 3 (hereinafter referred to as PPVSU dated 30.07.2007 No. 3), the court shall check whether the conclusion of the body of guardianship meets the necessary requirements. However, there are no specifically defined requirements in the legislation.

Research status. Questions regarding the form, content, and legal significance of the conclusions of guardianship bodies were investigated by such scientists as N.O. Kireeva [1], K.V. Zhandosova [2], S.A. Ivanova [3], O.M. Grigoriev [4], V.Yu. Kulakova [5], V.O. Semenyuta [6] and Yu.S. Rozhik [7].

The purpose of the article is to consider the individual problems of the form, structure, content and procedural status of the conclusions of the body of guardianship and care in the civil and administrative process of Ukraine.

Outline of the main provisions. The opinions of procedural scientists regarding the form of conclusions are divided: one group of scientists believes that the conclusion should be provided exclusively in a written form (for example, M.Y. Shtefan [8, p. 48]), another group (N.O. Kireeva [1], V. Yu. Kulakova [5, p. 166], K.V. Dzhandosova [2, p. 177]) supports the position regarding the possibility of providing both an oral and a written opinion in the case.

M.Y. Stefan believes that the conclusions of the local self-government bodies can only be provided in writing. He notes that in the course of performing their functions, the guardianship and care bodies make the appropriate decisions. The conclusion in the case is the decision of the body, and the decision is drawn up in writing [8, p. 48].

The arguments used by scientists to justify the obligation of a written opinion are that the body of guardianship and care takes part in cases due to insufficient protection of the party and the participation of such bodies is an additional guarantee of protection, and oral opinions may be reckless and thus do not fulfill the necessary functions.

Some scientists express an opinion about the possibility of distorting the essence of the oral opinion of the body of guardianship and care during its recording by the secretary in the journal of the court session [1, p. 178].

But all these arguments are subject to reasonable scientific criticism.

In her works, N.O. Kireeva emphasizes that both oral and written submission of the conclusions in the case is possible, because quite often the body of guardianship and care cannot find out all the necessary circumstances for submitting the conclusion before the start of the trial [1, p. 140]. However, one can disagree with this statement, since Art. 19 of the Criminal Code of Ukraine and Art. 56 of the Code of Criminal Procedure of Ukraine does not provide at what stage or by what time the opinion of the guardianship authority should be submitted in the case.

She draws attention to the fact that both the oral and written opinions are provided on behalf of the guardianship authority and must be drawn up on the basis of all information relevant to the case [1, p. 140].

In order to eliminate the possibility of subjective influence on the body of guardianship and care, which gives an oral opinion in the case, N.O. Kireeva proposes to foresee the possibility of impeachment of the representative of the body of guardianship and care if he is personally interested in the outcome of the case, is a relative of one of the participants in the legal process, or there are other circumstances that exclude doubts about objectivity [1, p. 140].

Yu.S. Rozhik indicates the impossibility of impeachment of the representative, since he acts on behalf of the body [7, p. 62]. It is necessary to agree with the opinion of Yu.S. Rozhik, because the representative of the guardianship authority, although acting on the basis of a power of attorney issued to him, does not have the legal right to go beyond the conclusion of the guardianship authority or to express a radically different position that does not correspond to the conclusion.

I.M. Pyatiletov wrote in the work "Recognition of a citizen to be limited to legal capacity" that it is hardly correct to demand a written opinion in all cases where it is provided for, since often before the study of all the materials of the case, the guardianship body cannot provide a final opinion [9, p. 33]. One should not agree with this statement, because the court, when deciding this category of a case, is obliged to resolve the issue of guardianship and care over such a person, therefore, the conclusion of the body of guardianship and care in writing is mandatory in this case, therefore the court gives time and stops the proceedings until the moment the guardianship authority considers this issue.

Part 5 of Art. 19 of the Civil Code of Ukraine states that the guardianship body shall submit a written opinion to the court on the resolution of the dispute on the basis of the information obtained as a result of the examination of the living conditions of the child, parents, other persons who wish to live with the child and participate in its upbringing, as well as on the basis of other documents related to the case. Part 3, Clause 4 of PPVSU dated 30.03.2007 No. 3 stipulates that the conclusion is drawn up on the form of the state administrations of the districts, the districts of the cities of Kyiv and Sevastopol, the executive bodies of cities or a district in cities, villages, settlement councils, is signed by the chairman (deputy chairman) and sealed with a

seal. The Civil Code of Ukraine does not regulate the issue of the form of the opinion. Currently, the only act that regulates the content, but not the form, of the opinion is the "Procedure for carrying out adoption activities and supervising the observance of the rights of adopted children" approved by the "Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine" dated October 8, 2008 No. 905, which blanketly refers to "Requirements for drawing up an opinion on the possibility of being adoptive parents" approved by the Order of the Ministry of Social Policy of Ukraine dated 05.03.2012 No. 122; there is no other normative legal act that would regulate the form and content. However, the above-mentioned acts refer exclusively to the cases of separate proceedings, namely adoption.

The only option when it is possible to agree with procedural scientists regarding the oral opinion of the guardianship authority is the moment when the parties to the case in accordance with Art. 16 of the Civil Code of Ukraine appealed to the court for the protection of their property and non-property rights and interests, and the court established that there is no dispute on the merits, and there is no other option, such as a decision in the case, the decision of the Shevchenkiv District Court of Lviv dated June 29, 2016 (case No. 466/4120/16-ts). In such a case, with the consent of the plaintiff and the consent of the defendant and in order not to delay the case, the representative of the guardianship authority has the right to present an oral position (conclusion) to the guardianship authority, but this case is more of an exception to the rule.

Also problematic is the question of the content and structure of the conclusions of the guardianship and care bodies. The lack of clear requirements regarding these issues has a formal effect on obtaining the conclusions of these bodies.

Part 6 of Art. 19 of the Criminal Code of Ukraine stipulates the requirement of reasonableness and states that the court may not agree with the conclusion of the guardianship officer if it is insufficiently substantiated, contrary to the interests of the child.

In the "Procedure for conducting adoption activities and supervising the observance of the rights of adopted children" approved by Resolution No. 905 of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated 08.10.2008 (hereinafter – the Procedure) it is specified that the conclusion must contain information on the feasibility or impracticality of adoption and the documents necessary for providing the corresponding conclusion, similar norms are provided for in Art. 312 of the Code of Criminal Procedure of Ukraine, namely: 1) a certificate of inspection of the applicant's living conditions, drawn up at his place of residence; 2) a child's birth certificate; 3) a medical report on the child's health, physical and mental development; 4) in the cases established by law, the consent of the parents, guardian, custodian of the child, health care institution or educational institution, as well as the child himself for adoption. If necessary, the court may require submission of other documents. A conflict arises because the Order defines a broader order of documents and a categorical prohibition on demanding any other documents not listed in the list, namely: 1) a copy of a passport or other identity document; 2) a certificate of salary for the last six months or a copy of the income declaration for the previous calendar

year, certified by the SFS authorities; if the adopters are a married couple, a salary certificate for the last six months or a copy of the income declaration for the previous calendar year, certified by the SFS authorities, can be submitted by one of the spouses who has a permanent income; 3) a copy of the marriage certificate, concluded in the civil status registration authorities, if the applicants are married; 4) a conclusion on the state of health of each applicant, drawn up according to the form in accordance with Appendix 3; 5) notarized written consent of the second spouse to adopt a child (in the case of adoption of a child by one of the spouses), unless otherwise provided by law; 6) a certificate on the presence or absence of a criminal record for each applicant, issued by the territorial center for the provision of service services of the Ministry of Internal Affairs; 7) a copy of a document confirming ownership or use of residential premises. This list is exclusive, no other one is allowed.

Therefore, a collision of the general and special norms of the Civil Code of Ukraine and the Order appears in the legislation.

The decision of the Shevchenkiv District Court of Lviv dated January 25, 2017 (Case No. 466/10244/16-ts) verified all requirements regarding compliance with the legality and form and content of the conclusion of the guardianship authority. However, as already noted, the Civil Code of Ukraine does not regulate the moment/stage at which the conclusion in the case is submitted. In this case, it can be seen from the motivational part of the decision: ... *The body of guardianship and care of the Shevchenkiv district administration of the Lviv city council issued an opinion under No. 3601/261 dated 28.11.2016 on the feasibility of adopting PERSON_4's child PERSON_6, INFORMATION_1 (a.s. 17-18)* . Therefore, the conclusion given by the body of guardianship and care is given directly to the person who addressed the issue of adoption, and who, in turn, submitted the case to the court with this conclusion and application for adoption in the order of a separate proceeding determined by the norms of the Code of Civil Procedure of Ukraine.

While the conclusion on the expediency of adoption in the interests of the child is still more or less regulated by legislation, the conclusions on the expediency of deprivation or restoration of parental rights are not regulated by the legislation of Ukraine at all.

O.N. Kireeva indicated that the conclusion should be based on the specific data of the inspection reports, attached documents and should include a specific opinion on how the issue should be resolved [1, p. 129].

O.M. Grigoriev notes that the conclusion of guardianship authorities must meet the following requirements:

1. Validity – that is, the conclusion must correspond to the valid relations between the parties;
2. Reasoning – the conclusion must state the circumstances underlying the conclusion;
3. Completeness – the conclusion must be complete, give final answers to the questions;
4. Credibility – factual data must be presented without distorting their essence;

5. Clarity – the body of guardianship and care must clearly express its vision of resolving the case, not allowing alternatives [4, p. 102].

In his work R.F. Kallistratova wrote that guardianship authorities, giving conclusions in a case, do not limit themselves only to ascertaining the facts, but draw a conclusion based on them and give a certain legal assessment. The author distinguishes the factual and legal parts of the conclusion [12, p. 10, 12, 14].

Indeed, the competently drawn conclusions contain two semantic parts: factual, where facts are collected, circumstances are listed, etc.; and legal, which contains the opinion of the guardianship authority about how the dispute should be resolved.

Regarding the structure, scientists usually distinguish three parts of the conclusion:

1. Introductory, where provisions are set out regarding who provides the opinion, regarding what, in which court case, the date of the opinion;

2. Descriptive part – all known facts related to the case are indicated. This part of the conclusion contains the information on the basis of which the court can make a decision on the case. In addition, if, according to a certain category of the case, it is necessary to clarify the opinion of the child, then the conclusion must contain this information (in accordance with Article 171 of the Criminal Code of Ukraine);

3. The final part – the guardianship body presents its opinion, based on the circumstances of the case and the facts that it gathered independently.

So, summarizing, it can be noted that the conclusion of the guardianship body contains two meaningful parts – factual and legal. Structurally, the conclusions consist of an introductory, descriptive and concluding parts.

However, the biggest problem in science and practice regarding the conclusions of the guardianship and care bodies is the legal status of these conclusions – whether they are evidence or not.

V.Yu. Kulakova believes that the conclusions of the governing bodies are not evidence in the case, although she does not deny the presence of the factual data in such conclusions, but points to their importance exclusively for providing a conclusion, and not for making a decision by the court [2, p. 176].

In her works E.V. Dzhandosova points out that the conclusion of the guardianship authority is a judgment about which court decision will be the most correct from the point of view of the competent authority. The scientist draws attention to the fact that when giving a conclusion, the body of guardianship evaluates the facts, and this, according to the Civil Procedure Code of Ukraine, can only be done by a court [5, p. 150].

A.F. Kozlov wrote that the governing body, including the body of guardianship and care, gives a conclusion in the case, relying on its special knowledge in the specified field, that is, acts in the process as a competent participant-specialist. The relatively narrow specialization of the body presupposes deep knowledge of the relevant field, which ensures a high level of the provided conclusion [13, p. 188-189].

Proceduralists, who do not consider the conclusion of the guardianship authority as evidence in the case, point out that the legislation does not include such means of

proof as the conclusion of the guardianship dragoon and, if the conclusion is considered evidence, the principle of admissibility of evidence is violated.

Often, procedural scientists define as evidence only the written conclusions of the guardianship and care bodies, and not oral ones, since, in their opinion, they do not contain any information about the facts [3, p. 156].

Quite a large number of procedural scientists express the opposite opinion and consider the conclusion of the guardianship authority as evidence. K.S. Yudel'son, classifying evidence, classifies the conclusions of state authorities and local self-government as evidence [14, p. 40].

O.A. Bakhareva suggests that the conclusion provided by guardianship and care authorities should be classified as means of proof justifying this by the fact that it contains a factual component (information about the facts that are important for the correct decision of the case, which were obtained and investigated in the order established by law) [15, p. 19-20].

O.O. Hrabov'ska also refers to evidence of the conclusions of guardianship and care authorities, among evidence necessary for deciding the adoption cases, the author indicates the conclusion of guardianship and care authority about adoption [16, p. 98].

T.V. Tsyura and S.Ya. Fursa also support the position regarding the affiliation of the conclusions of the guardianship and care bodies to evidence, but point out that they are not provided for in the CPC of Ukraine among the means of proof, so these articles need improvement [17, p. 58].

I.V. Reshetnikova also considers the conclusions of guardianship and care authorities to be evidence in the case. In addition, the researcher draws attention to the fact that the admissibility of evidence can have a general or special character. The general nature means that in all cases, regardless of the category, the rule for obtaining evidence from the means of proof defined by law must be observed. The special nature of admissibility are the rules that provide for the use of certain evidence to establish the circumstances of the case (positive admissibility) or prohibit the use of certain evidence (negative admissibility). Positive admissibility can be demonstrated in those cases when the law requires a forensic psychiatric examination in the cases declaring a person incapable, hearing the opinion of the body of guardianship and care in cases related to raising children [18, p. 15].

That is, with this position, the scientist refutes the theses of scientists who say that the conclusion of the guardianship body is not evidence because it does not comply with the rule of admissibility.

At present, there is no single legal position in the courts of general jurisdiction regarding the conclusions of guardianship authorities. However, on October 13, 2015, the Court of Appeal of the Lviv region issued a decision and defined established practice (case No. 466/3327/15, Proceedings No. 22-ts/783/6732/15), in which it notes that *... according to the content of Art. 212 of the Civil Code of Ukraine, the court is not bound by the conclusions of certain bodies, experts and evaluates evidence according to its internal conviction, which is based on a comprehensive, complete, objective and direct examination of evidence and circumstances of the*

case. No piece of evidence, including the conclusion of the guardianship authority, has a predetermined force for the court. Therefore, the court may disagree with this conclusion and not take it into account.

Thus, the written opinion of the body of guardianship and care during the court consideration of disputes between spouses about participation in the upbringing of a child does not in itself give rise to the rights and obligations of the parties and is not a document on the basis of which rights and obligations arise, change or terminate, is not a deed and cannot be declared invalid or illegal in a court of law in accordance with Article 16 of the Civil Code of Ukraine, but is only one of the pieces of evidence in the case, which is subject to evaluation by the court together with other pieces of evidence when resolving the dispute.

Thus, the court of first instance reached the correct conclusion that the question regarding the legality of the conclusion of the body of guardianship and care regarding the resolution of the dispute between the spouses about participation in the upbringing of the child is only of a recommendatory nature and is not subject to judicial consideration, and therefore the local court, based on the provisions of clause 1 part 1 of article 205 of the Civil Procedure Code of Ukraine, justifiably closed the proceedings in the case [19, p. 2].

Appealing to the position of scientists regarding the presence of a legal component, that is, in fact, the evaluation of evidence, which can only be carried out by a court, it is worth noting that all participants in the process, including the relevant bodies, can carry out an intermediate evaluation. The legal component of the conclusion of the guardianship body is an intermediate evaluation of evidence, and the final evaluation is carried out by the court. The conclusion of the body of guardianship and care, like other evidence, does not have pre-established force and is promised on the same level as other evidence.

At present, there is no uniform judicial practice regarding the stage at which it is necessary to submit an opinion to the guardianship authority. So, for example, in case No. 463/7262/23, by the decision of the Lychakiv District Court of Lviv dated August 28, 2023, it is required to submit a written opinion of the guardianship body regarding the resolution of the dispute (dispute regarding the deprivation of parental rights) [20]. In case No. 464/2040/23, by the decision of the Sykhiv District Court of Lviv dated 05/04/2023, the guardianship authority is obliged to provide a written opinion on the expediency of the deprivation of parental rights, but without specifying at what stage of the process [21]. In our opinion, it is at the stage of the preparatory court hearing that it is necessary to provide the opinion of the guardianship authority, as it is one of the pieces of evidence in the case and by virtue of the provisions of Art. 189 of the Code of Civil Procedure of Ukraine. After the court closes the preparatory proceedings in the case, such evidence is not accepted.

One of the aspects of the application of the conclusion of the guardianship body is also the issue of a person's disagreement with its content or the result of its adoption. Often, the interested persons who do not like this conclusion or it is not accepted in their favour, challenge it in court. For example, in case No. 463/5853/18, the decision of the Lviv District Administrative Court dated November 14, 2018

refused to open proceedings in an administrative case on challenging the conclusion of the guardianship authority regarding the change of residence of a minor child. The court emphasizes the fact that such a dispute arises from family legal relations and should be resolved in civil, not administrative proceedings as well, such a conclusion does not create any rights and obligations for the parties and does not entail legal consequences [22, 26] .

The practice of the courts, which believe that the conclusion of the guardianship body does not give rise to any rights and obligations, but is only one of the pieces of evidence in the case is also a problem, in our opinion. For example, this is the decision of the Shevchenko District Court of Lviv dated February 15, 2021 in case No. 466/10247/20 [23]. A similar position was reached by the Grand Chamber of the Supreme Court in the Resolution dated 13.06.2018 in case No. 500/6325/17 [24] and in the Resolution of the Civil Court of Cassation as part of the Supreme Court dated 16.02.2022 in case No. 742/710/19 [25].

According to Art. 76 of the Civil Code of Ukraine evidence is any data on the basis of which the court establishes the presence or absence of the circumstances (facts) that justify the claims and objections of the parties to the case, and other circumstances that are important for the resolution of the case.

Therefore, the conclusion of the guardianship body contains the factual data – this is, the factual part of the conclusion, where the relevant body sets out the facts that became known to it during the clarification of all the circumstances of the case in order to provide a legal, reliable, admissible and unbiased conclusion on the case. The court cannot obtain all these data from other sources, that is, the indication that these must be factual data is characteristic.

On the basis of all these data contained in the opinion, the court establishes the facts regarding, for example, the relationship between the parents and children, whether the parents properly take care of the children, etc. All these facts are undoubtedly important for solving the case and making a legal, reliable, and fair decision on the case.

Conclusions. Therefore, the conclusion of the guardianship body, both written and oral, is evidence in the case, as it meets all the features of evidence and it inherits special admissibility.

However, in order to resolve all theoretical disputes and legislative gaps, to emphasize the procedural and legal status of the conclusion of the body of guardianship and care as evidence and to consolidate its significance, it is necessary to make appropriate changes to the Code of Criminal Procedure of Ukraine, which would more specifically define the form, content and relevance of evidence as a whole.

To resolve the issue regarding the form of the conclusions of the guardianship and care bodies, part 6 of Art. 56 of the Code of Civil Procedure of Ukraine should be supplemented with the words "oral and written" and read as follows: "Bodies of state power and local self-government bodies may be involved by the court in participating in the case or participate in the case on their own initiative to submit the oral and written conclusions in order to fulfill their powers The participation of the specified

bodies in the civil process to submit the conclusions in the cases is mandatory in the cases established by law or if the court deems it necessary."

Part 1 of Art. 64 of the Civil Code of Ukraine after the word "references" should be added with the words "written conclusions of state authorities and local self-government bodies, correspondence of business or personal nature or an extract from them containing the information about the circumstances that are relevant to the case."

We can state that the conclusion of guardianship authority, which was submitted to the court in accordance with Art. 56 of the Civil Code of Ukraine and Art. 19 of the Criminal Code of Ukraine is not subject to appeal either in civil or administrative proceedings, but is only one of the pieces of evidence in the case, which the court evaluates based on its internal conviction. In the case of its insufficient justification, the court may not take into account this conclusion in accordance with Part 6 of Art. 19 of the Criminal Code of Ukraine, with an indication of the relevant rationale.

1. Киреева Н.А. Участие органов опеки и попечительства в советском гражданском процессе: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. М., 1985. 181 с.

2. Иванова С.А. Судебные споры о праве на восстановление детей. М.: Юридическая литература, 1974. 168 с.

3. Джандосова Е.В. Участие в гражданском процессе государственных органов и органов местного самоуправления для дачи заключения по делу: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. М., 2006. 203 с.

4. Григорьев А.Н. Заключение как формы выражения мнений отдельных участников гражданского судопроизводства: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.15. Саратов, 2011. 161 с.

5. Кулакова В.Ю. Участие в гражданском процессе государственных органов и органов местного самоуправления: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. М., 2001. 206 с.

6. Сенюта В.О. Висновок органу опіки і піклування як письмовий доказ у справі про позбавлення батьківських прав. Порівняльне правознавство: сучасний стан і перспективи розвитку. К., 2009. С. 506-508.

7. Рожик Ю.С. Правова природа висновків органів місцевого самоврядування в цивільному процесі. Підприємство, господарство і право. 2009. №11. С. 61-64.

8. Штефан М.Й. Підприємство і правосуддя. К., 1992. 158 с.

9. Пятилетов И.М. Признание гражданина органиченно дееспособным. М., 1980. 47 с.

10. Рішення Шевченківського районного суду м. Львова від 29.06.2016 року (справа №466/4120/16-ц) [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/58621574>

11. Рішення Шевченківського районного суду м. Львова від 25.01.2017 року (справа №466/10244/16-ц) [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/64325505>

12. Каллистратова Р.Ф. Институт «особого участия» государственных и общественных организаций в советском гражданском процессе : автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. М., 1954. 32 с.
13. Козлов А.Ф. Участие органов государственного управления и технических инспекций ЦК профсоюзов в советском гражданском процессе в форме дачи заключений. Ученые записки Свердловского юридического института. 1957. Вып. 5.
14. Юдельсон К.С. Судебные доказательства и практика их использования в советском гражданском процессе. М., 1956. 440 с.
15. Бахарева О.А. Субъекты, защищающие от своего имени права других лиц в гражданском судопроизводстве (на примере участия органов местного самоуправления): автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. Саратов, 2000. 30 с.
16. Грабовська О.О. Особливості судочинства у справах про усиновлення (удочеріння) іноземними громадянами дітей, які проживають на території України: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. К., 2006. 211 с.
17. Фурса С.Я., Цюра С.Я. Докази і доказування в цивільному процесі: науково-практ. посібник. К.: Видавець Фурса С.Я., 2005. 254 с.
18. Решетникова И.В. Справочник по доказыванию в гражданском судопроизводстве [5-е изд., испр. и под.]. М., 2000. 349 с.
19. Ухвала Апеляційного суду Львівської області від 13.10.2015 року (справа №466/3327/15-ц) [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/52499941>
20. Ухвала Личаківського районного суду м. Львова від 28.08.2023 року (справа №463/7262/23) [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/113055246>
21. Ухвала Сихівського районного суду м. Львова від 04.05.2023 року (справа №464/2040/23) [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/110661731>
22. Ухвала Львівського окружного адміністративного суду від 14.11.2018 року (справа №463/5853/18) [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/77819807>
23. Рішення Шевченківського районного суду м. Львова від 15.02.2021 року (справа №466/10247/20) [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94984938>
24. Постанова Великої Палати Верховного Суду від 13.06.2020 року (справа №500/6325/17) [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/74838879>
25. Постанова КЦС ВС від 16.02.2022 року (справа №742/710/19) [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/103487206>
26. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 № 2747-IV. Відомості Верховної Ради України від 09.09.2005. 2005. № 35, (35-36, 37). С. 1358. Стаття 446.

Vasylyuk Bohdan
1st year post-graduate
Lviv State University of Internal Affairs
Scientific Adviser
Professor Zelenska Olena

ADMINISTRATIVE PROCEEDINGS REGARDING THE PROTECTION OF THE RIGHTS AND INTERESTS OF CHILDREN IN THE ACTIVITIES OF GUARDIANSHIP AND CARE BODIES

The research deals with the social relations that arise in the field of administrative proceedings regarding the protection of the rights and interests of children in the activities of the guardianship and guardianship bodies.

The relevance of the research topic is determined by the special importance and observance of administrative proceedings regarding the protection of the rights and interests of children in the activities of the guardianship and guardianship bodies, which must be carried out qualitatively, quickly and according to a single standard and mechanism.

It is impossible to qualitatively carry out administrative proceedings in the field of protection of the rights and interests of children, if they differ in different regions, cities and even in different districts of the same city, because administrative proceedings in the activities of the guardianship and guardianship body for the protection of the rights and interests of children are no less important than providing the same services in accordance with the norms of substantive law, taking into account the new Law of Ukraine "On Administrative Procedure", the Law of Ukraine "On Administrative Services", the Law of Ukraine "On Childhood Protection", the Law of Ukraine "On the National Informatization Program" and the specific normative legal acts on the protection of the rights and interests of children.

It is inadmissible in one district of the city to provide one local individual act in one order (provide one decision), and in another to take the actions that lead to the need to apply to a natural/legal person repeatedly to obtain two decisions that could be made by one in accordance with the administrative procedure decision.

Protection of the rights, freedoms and interests of children, protection of motherhood and childhood, social guarantees for children are the fundamental tasks of any state.

Despite the legislator's constant attention to ensuring the rights of the child in legal science, a discussion was never started on the development of a system of proper administrative proceedings to protect the rights and interests of children in the activities of the guardianship and guardianship bodies, their interaction with each other and other databases (registers) and/or the electronic systems of interaction, as well as other factors that affect the adoption of the relevant decision and may affect the order of administrative proceedings. In addition, the current circumstances during the period of hostilities and the declaration of martial law in Ukraine and the real threat to the life and health of children and their legal representatives make it necessary to simplify and/or unify administrative proceedings regarding the

protection of the rights and interests of children in the activities of the guardianship authority, which could be provided remotely using the DIYA portal or other information technologies that enable identification of a person and interaction with other state registers and systems.

To date, there are no scientific works that would investigate the very mechanism of administrative proceedings regarding the protection of the rights and interests of children in the activities of the guardianship and guardianship bodies, which would analyze the most common types of it that are provided by the guardianship and guardianship bodies, their collision gaps, property and non-property issues, interaction with the registers and the possibility of receiving and accepting them remotely, such as the electronic interaction without the physical participation of the applicant (applicants) and the possibility of their application on the web portal of the electronic services "DIYA" in martial law conditions.

The purpose of the research is to determine, based on a comprehensive analysis of the available scientific and regulatory sources, the essence and features of administrative proceedings regarding the protection of the rights and interests of children in the activities of the guardianship body, as well as to provide the suggestions and recommendations for its improvement.

In order to achieve the set goal, it is necessary to solve the following main tasks:

- to formulate the concepts and develop a classification of administrative proceedings regarding the protection of the rights and interests of children in the activities of the guardianship and guardianship bodies;
- to determine the types of administrative proceedings, to carry out their differentiation in the activities of the body of the guardianship and guardianship regarding the protection of the rights and interests of children;
- to consider the legal regulation of the relations in the field of administrative proceedings by the guardianship and guardianship bodies regarding the protection of the rights and interests of children;
- to conduct an analysis and carry out the delimitation of administrative proceedings when considering the non-property, property and other issues by the body of guardianship and guardianship regarding the protection of the rights and interests of children;
- to reveal the possibility of transferring certain administrative procedures provided by the state authorities or local self-government bodies, as the bodies of guardianship and care regarding the protection of the rights and interests of children, into the electronic services, which can be obtained through the Unified State Web Portal of the electronic services "DIA";
- to describe the new changes and implementation of administrative procedures in the activities of the guardianship and guardianship bodies regarding the protection of the rights and interests of children under martial law;
- to identify and analyze the conflicts of administrative proceedings regarding the protection of the rights and interests of children in the activities of the guardianship and guardianship bodies;

- to identify and generalize the foreign experience of carrying out administrative proceedings regarding the protection of the rights and interests of children in the activities of the guardianship and guardianship bodies;

- to formulate the proposals for improving the legislation in the field of administrative proceedings regarding the protection of the rights and interests of children in the activities of the guardianship and guardianship bodies, in order to increase the efficiency of their quality provision in Ukraine.

The novelty of the expected results consists in the simplification of administrative proceedings in the activities of the guardianship and guardianship bodies regarding the protection of the rights and interests of children, their differentiation by types, their comparison and interaction through the electronic registers and the application of the Act under martial law. A unified information system is proposed, which will allow generating and conducting all the activities of the body of guardianship and guardianship throughout the territory of Ukraine with various types of use and interaction: from the user, administrator to the administrator of the register, filling the system, by entering data (from the stage of submitting an application to all the procedural issues and final decision); separately pay attention to proper recording (the electronic and written protocols in case of the commission review); the publication of the decision, which will be available to the subject of the appeal and to the officials of the guardianship and guardianship authority who considered this appeal and to the officials of the guardianship and guardianship authority, on the territory of which the person may live in the future and to re-apply to the guardianship and guardianship authority regarding this issue.

This system will be able to prevent the duplication of the decision or eliminate its re-examination or the adoption of another decision that contradicts the previously adopted one on the similar grounds. It is necessary to improve the administrative procedure, which would allow the applicants to apply remotely, without personally visiting the National Center for Social Security and/or the relevant body of guardianship and guardianship to submit an application in person, but with the possibility of submitting an application through the Unified State Web Portal of the electronic services "DIYA" or its mobile application DIYA.

The conclusions and proposed recommendations can be used by the state authorities in the process of forming the priority directions and tasks of state policy in the field of protection of the rights and legitimate interests of children; in the simplification of administrative proceedings regarding the protection of the rights and interests of children in the activities of the guardianship and guardianship bodies through the application of the Act under martial law; for further scientific developments related to the problems of implementing the new norms regarding the improvement of administrative proceedings in the activities of the guardianship and guardianship bodies.

Vergun Volodymyr
2nd year student
Lviv State University of Internal Affairs
Scientific Adviser
Horun Halyna

RESISTANCE TO HUMAN TRAFFICKING IN THE CONTEXT OF ARMED CONFLICT UNDER INTERNATIONAL COOPERATION

Human trafficking remains a significant global issue affecting many countries worldwide. This phenomenon daily jeopardizes the lives of thousands of individuals, consequently drawing increasing attention from the global community. The global scale of this phenomenon leads to serious consequences not only for the victims themselves, who often fall prey to sexual exploitation, forced labor, organ trafficking, and other forms of coercive exploitation but also for their families. Due to the armed aggression of the Russian Federation against Ukraine, initiated in 2014, and the full-scale invasion of Ukrainian territory on February 24, 2022, the number of crimes related to human trafficking has significantly increased in Ukrainian territory. This has been the result of the wide-scale invasion of the Russian Federation into Ukraine, where Ukrainian families have witnessed extraordinary cruelty from the aggressor, forcible removal of individuals, including children, abroad, and brutal treatment of them.

The primary international legal instruments aimed at combating human trafficking are the Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children, supplementing the United Nations Convention against Transnational Organized Crime of 15.11.2000 [1] and the Council of Europe Convention on Action against Trafficking in Human Beings of 16.05.2005. These documents define key terms related to human trafficking, identify categories of socially dangerous actions subject to mandatory criminalization, and establish basic standards for the prevention, combating, and protection of victims of this crime.

According to Article 3 of the Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children, supplementing the United Nations Convention against Transnational Organized Crime of 15.11.2000, human trafficking means the recruitment, transportation, transfer, harboring, or receipt of persons by means of threat or use of force or other forms of coercion, abduction, fraud, deception, abuse of power, or vulnerability, or the giving or receiving of payments or benefits to achieve the consent of a person having control over another person for the purpose of exploitation. Exploitation shall include, at a minimum, sexual exploitation, forced labor or services, slavery or practices similar to slavery, servitude, or the removal of organs [1].

Article 149 of the Criminal Code of Ukraine establishes criminal liability for human trafficking, including recruitment, transportation, harboring, transfer, or receipt of a person for the purpose of exploitation. These actions are carried out using force, abduction, deception, blackmail, material or other dependence on the victim, their vulnerable state, or the bribery of a third party controlling the victim, for the

purpose of obtaining consent for their exploitation [2]. Committing this particularly serious crime is punishable by imprisonment for a term of 3 to 15 years.

It is necessary to note that during times of war, the threat of human trafficking becomes even more significant. Military conflicts in Ukraine have caused mass displacement of the population, creating conditions that may lead to an increase in cases of human trafficking due to the particularly vulnerable state of individuals forced to leave their homes. People fleeing their homes do so hastily, taking only the essentials to preserve their own lives. Most of them do not speak the language of the country they are fleeing to, and their attention is dulled by panic and the fear of war.

Potential human traffickers exploit this situation for their own enrichment. In such conditions, they easily hide, posing as volunteers seemingly trying to help and resettle refugees. As a result, they lead people in unknown directions, using trickery and confiscating documents. When the victim realizes that the "volunteer" is not who they claim to be, it becomes very difficult to escape, especially without documents and in an unknown language in the country where they find themselves. Without language proficiency, it is difficult to seek help and explain properly what has happened and what assistance is needed.

According to UN information as of March 18, 2022, over 3 million people have been forced to leave Ukraine and seek refuge in neighboring countries, seeking shelter in Europe and neighboring states. At least 1.9 million people have been internally displaced [3]. According to estimates, 90% of them are women and children. Additionally, over 7.7 million people have become internally displaced persons. This massive population movement poses significant challenges for government institutions and aid organizations, especially in countries bordering Ukraine. Civil society leaders, specialized non-profit organizations, and media representatives have already expressed concern about suspicious cases of human trafficking among the population leaving Ukraine. Experts from the Council of Europe on combating human trafficking point out that internally displaced persons are the most vulnerable to human trafficking [4].

It is also important to emphasize that individuals residing in temporarily occupied territories often become victims of labor trafficking. This includes forced participation in combat on the aggressor's side, torture and sexual violence by military personnel, the removal of citizens to the Russian Federation, as well as the resettlement of individuals to concentration camps, etc.

Among those particularly vulnerable to this type of abuse are unmarried women, single mothers, separated individuals, youth, street children, orphans, individuals from troubled families, rural populations, internally displaced persons, foreign nationals, labor migrants, victims of violence (including sexual), the poor and underprivileged, as well as individuals with mental health problems [5].

It is important to remember that anyone can become a victim of modern-day slave traders, especially during the war in Ukraine, when people are forced to leave their homes. Even in cases where Ukrainians, except Russians, are met hospitably abroad, unfortunately, this does not guarantee their protection from the risk of falling into the trap of human traffickers.

In conclusion, it should be noted that the issue of human trafficking remains significant for the entire international community. This crime systematically violates the rights and freedoms of individuals and jeopardizes their honor, dignity, and safety. To effectively combat this phenomenon, it is necessary to establish a proper legislative and political framework, taking into account social and economic aspects, and adhere to international standards and instruments for combating human trafficking. In order to reduce cases of human trafficking, efforts need to be combined at both national and international levels, including strengthening international cooperation and implementing best practices.

As the risk of human trafficking increases during times of war, to avoid falling into this trap, it is necessary to seek assistance from relevant government agencies and trusted agents. Additionally, it is important to critically evaluate information and verify it in official sources.

1. Про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї, що доповнює Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності: Протокол від 15 листопада 2000 року. URL: Протокол про попередження і припинення. від 15.11.2000 (rada.gov.ua)

2. Кримінальний кодекс України: Закон від 05.04.2001 № 2341-III. URL: Кримінальний кодекс України | від 05.04.2001 № 2341-III (rada.gov.ua)

3. Через війну Росії проти України зростають ризики торгівлі людьми. URL: Через війну Росії проти України зростають ризики торгівлі людьми, — МОМ | Організація Об'єднаних Націй в Україні (un.org)

4. Рекомендації щодо усунення ризиків торгівлі людьми у зв'язку з війною в Україні та гуманітарною кризою, які розроблено групою експертів Ради Європи з протидії торгівлі людьми (ГРЕТА). Страсбург, 04 травня 2022 року. URL: Про Рекомендації щодо усунення ризиків торгівлі людьми у зв'язку з війною в Україні та гуманітарною кризою | Міністерство освіти і науки України (mon.gov.ua)

5. Макарова, О. П. Теоретичні проблеми оперативно-пошукової психології. Актуальні питання та перспективи використання оперативно-розшукових засобів у розкритті злочинів в умовах воєнного стану : матеріали міжвідом. наук.-практ. конф. МВС України, Нац. поліція України, Нац. акад внутр. справ. Київ, 2023. С. 102-104.

Veselovska Iryna
1st year student
Lviv State University of Life Safety
Scientific Adviser
Ivanchenko Mariia

PECULIARITIES OF LOGISTICS' TWO-COMPONENT TERMS TRANSLATION

When working with the vocabulary of English literature on logistics, the most difficult to understand and translate are terminological phrases created by lexical and syntactic methods. Thus, one of the most important problems is the problem of translating terms - complex words. The term - a compound word is most often a combination of two or more noun stems that coincide with the forms given in dictionaries. There is a number of formal rules for translating two-component terms – compound words, since once the meanings of these components are clarified, it will be possible to reveal the meaning of the compound word as a whole and find the corresponding Ukrainian equivalent for it.

We begin our analysis by considering two-component English-language terminological units in the field of logistics (285 units) from the point of view of models term formation and translation into Ukrainian. Structurally two-component terms are mainly represented by various combinations nouns N+N (130 terms; 26% of the sample of 500 units); N-N (15 terms; 3% of sample); NN (5 terms; 1% of sample); adjectives with nouns Adj+N (60 terms; 12%); participles and nouns Ved+N (20 terms, 4%); nouns with N-Ving gerund (15 terms, 3%) and adverbs with gerund Adv+Ving (10 terms, 2%), etc.

In this work, the following methods of translating such phrases were used:

1. Translation using the genitive case of nouns

For example: *transportation cost* – вартість перевезення; *date of exportation* – дата вивезення; *shipment requirements* – умови постачання.

In this case of translating phrases consisting of two nouns, in the Ukrainian version the defined word is first written, and then the dependent word, expressed by an inconsistent definition.

2. Use of prepositions

In English phrases like “*risk premium*” there is no preposition, but to correctly convey the meaning it is necessary to add a preposition in the Russian version. Thus, an adequate equivalent would be “премія за ризик,” but not “премія ризику.”

Compare: *delivery delinquency* – невиконання поставки за контрактом; *stock transport order* – замовлення на перевезення; *arrival notice* – повідомлення про прибуття.

3. Consecutive interpretation

For example: *tactical air command* - тактичне повітряне командування; *twin-eyed optical system* - біноклярний оптичний прилад.

The given terminological combinations contain no untranslatable components with cultural specificity, and there is no serious conflict between form and content.

This determines the choice of a method of consecutive translation that allows you to create a phrase in the target language that does not distort the meaning of a complex term in the original language.

4. *Tracing*

In logistics terminology, there are often terms taken from phrases and established in the form of separately functioning units. These terms are completely new to Russian-language logistics terminology. They have no correspondence in the Russian language, so tracing seems to be the only possible method of translating them.

For example: door to door – «від дверей до дверей» (сучасний спосіб доставки вантажів зі складу відправника до складу одержувача); not always afloat but safely aground – «не завжди на плаву, але безпечно на ґрунті» (судно в період відливу може лягати на ґрунт, проте за повної відсутності ризику отримання судном ушкодження); available-to-promise – доступна для замовлення (вільна від зобов'язань частина продукції); Fider Services – фідерний сервіс (використання невеликих суден для транспортування вантажів).

Another examples: actual value Adj+N – дійсна вартість; conditional sale – умовний продаж; block insurance N+N – блочне страхування; container depot N+N – контейнерний склад; bulk cargo N+N – навантажувальний вантаж; carrier liability N+N – відповідальність перевізника.

5. *Descriptive translation*

Explication or descriptive translation is a transformation in which a lexical unit of the source language is replaced by a phrase that explicates its meaning, that is, providing a more or less complete explanation or definition of this meaning in the target language. If there are untranslatable components in a scientific text and the technique of interlingual transcription does not sufficiently reveal their meaning, a descriptive translation is used by Alekseev I.S.. This method of translation is especially characteristic of a scientific text if it relates to any advanced, rapidly developing branch of knowledge, and there are no corresponding terms in the terminological system of the translated language. Logistics is just such a field of knowledge, so many terms were presented in the translation in a descriptive way.

For example: *red zone* – зона зберігання найбільш оборотного товару; *reverse logistics* – зворотний матеріальний потік від споживача до постачальника, що включає повернення товару та інші операції; *track and trace* – контроль та відстеження руху запасів у ході перевезення.

The use of a descriptive translation method entails an expansion of the source text, but its typological features must be preserved.

After the foundation of new trade firm it receive an importer number.

Після започаткування нової торгової фірми вона отримує ідентифікаційний номер для відстеження її дій.

For example: *bucketless system* Adj+N – система з точковим плануванням; *current ratio* Adj+N – відношення оборотних коштів до короткостроковій заборгованості; *backward scheduling* Adv+Ving – календарне планування з дати закінчення робіт; *back scheduling* Adv+Ving – календарне планування з дати

закінчення робіт; *arrival notice* N+N – повідомлення про доставці, повідомлення про прибуття вантажу; *advice note* N+N – повідомлення про прибуття вантажу, повідомлення про відвантаження; *accomodation stocks* N+N – запаси на відповідальному зберіганні; *book inventory* N+N – балансова вартість запасів, балансовий облік запасів; *claim ratio* N+N – коефіцієнт виплат за претензіям та позовах; *blanket rate* N+N – тариф комбінованого страхового захисту; *commodity rate* N+N – тариф на перевезення масових вантажів; *checkout* NPrep – контроль /перевірка якості, розрахунок за покупку; *age-coding* N-Ving – кольорове кодування термінів придатності товарів; *bucketed system* Ved+N – система з інтервальним плануванням.

6. *Part/Full equivalent*

For example: *accessorial services* Adj+N – супутні послуги; *advice note* N+N – авізо, квитанція; *astray freight* N+N – бездокументний вантаж; *container depot* N+N – контейнерний термінал; *attrition rate* N+N коефіцієнт вибуття; *bulk freight* N+N – масовий вантаж, навантажувальний вантаж; *aggregate inventory* – N+N – сукупний запас; *berth clause* N+N – причальне застереження; *bar code* N+N – штрих-код; *blanket rate* N+N – поясний тариф; *consignment note* – N+N транспортна накладна; *waybill* N +N – накладна; *cross-docking* N-Ving – перенаправлення; *approved supplier* Ved+N – сертифікований постачальник; *commingled cargo* Ved+N – знеособлений вантаж; *bonded warehouse* Ved+N – митний склад, товарний склад, заставний склад; *breaking point* Ving+N – точка розшарування.

7. *Combined method (tracing + transcription / transliteration + assimilation)*

For example: *reverse logistics* Adj+N зворотна логістика; *transport logistics* N+N – транспортна логістика; *inbound logistics* V2+N – зворотна логістика.

As a result of the analysis of English-language two-component terms in the field of logistics, it was revealed that when translating them into Ukrainian, in most cases a full or partial equivalent is selected (115 terms or 23% of the sample), somewhat less often resort to explication (105 terms; 21% of the sample) and tracing (50 terms; 10% of the sample) (at the same time, the semi-calques encountered in the terminological sample assigned to the group of partial equivalents). Of particular note is the combined translation method, which uses tracing, transcription/transliteration and assimilation (15 terms; 3% of the sample) [cf. 10; eleven; 12, etc.]. Structurally, two-component units that are not explicated during translation (180 out of 285 selected terms, 36% of the sample), in general, retain their two-component structure (with a small exception of 10 units, for example, as is the case with the terms *advice note* - *advice note*, *receipt*; *waybill* – *invoice*; *crossdocking* – *re-sending*, etc.), however, some terms (95 units, 19%) undergo some changes in the part-speech plan, in particular, English-language nouns acting as classifying term elements [13; 14], become adjectives in Ukrainian (N+N --> Adj.+Sushch.), participles become adjectives (Ved+N --> Adj.+Sushch.), etc. In addition, two-component terms have polysemy and homonymy to a certain extent, which also complicates the translation process: *checkout* - quality control, quality check, payment for purchase; *advice note* – notice of cargo arrival, notice of shipment, etc. At the same time, various

synonymous options are also used during translation (for example, quality control, quality control) [15].

1. Клуменко D. S. Translation Peculiarities of Logistic Terms. *Магістерські студії*. Альманах. Вип. 21. Херсон. ХДУ, 2021. С. 59–62.
2. Logistics-Dictionary. URL: <http://logistics-dictionary.com/> (дата звернення: 10.04.2022).
3. Reverse Logistics magazine. URL: <http://rlmagazine.com> (дата звернення: 08.04.2022).
4. Rushton A. *The Handbook of Logistics and Distribution Management: Understanding the Supply Chain*. Fifth édition. L. : Kogan Page, 2014. 689 p.

Viniarskyi Volodymyr

2nd-year master's degree student

Lviv State University of Internal Affairs

Scientific Adviser

Bondarenko Viktoriia

SOME FACTS ABOUT FOOTBALL HOOLIGANISM

Football hooligans violate public order, connecting their actions with football passions and justifying them with them. Some see this movement as a subculture. As a rule, crimes related to football hooliganism are committed before or after football matches, as well as in places of large gatherings of football fans.

The word hooligan has an uncertain origin. According to the Oxford English Dictionary, the term may be related to the surname (Hoolihan) of an Irish rowdy who starred in a series of British newspaper comics or then to the surname Patrick Hooligan, a prominent Irish thief of the time, among other possible origins.

Football and violence. From the beginning, the villagers of the medieval era gathered in time immemorial to have fun kicking a ball made from an inflated pig's bladder, and the general fighting surrounding the sport shared the same context. Since 1890, these conflicts have been defined as hooliganism.

Football, born in the 13th century in England, was an event that united different families from neighbouring lands and, as a rule, made it a semi-legal way to resolve disputes related to land disputes or clan aggression. Events related to football in the medieval period paralleled the commemorative dates, and it was a common phenomenon of alcohol abuse, which ended, most of the time, in injured or even fatal victims. Violence was tolerated, considering it a natural behaviour of sports participants. However, starting from the 14th century, football, which had grown in the number of players, began to experience attempts to control it. The violent sports now practised in the new towns that sprang up near the markets brought confusion and terror to the buyers and merchants, which was not good for business. Incidents of looting and general violence were also uncommon, and from this point on, violence began to be fought, but without much success. Only in the 17th century did football,

after a powerful educational campaign aimed at children who also participated in violent matches, begin to be regulated by rules and regulations, guided by "chivalry" and the spirit of sports. However, although "sanitised", the sports environment was still permeated with solid controversy.

Spread across Europe between the 18th and 19th centuries, soccer became a continental passion, pitting rival teams against each other in front of large audiences. Fan rivalries tended to be related to social status and were as prominent at this time as class divisions. In Scandinavian countries such as Sweden, although chivalry inspired by British ideals was the fashionable behaviour, the segregation between the working class and the more affluent was clear and glaring among the admirers. Demonstrations of rebellion, when the events took place, began to fear the authorities, who saw the possibility of the football match as a trigger for a mass uprising but with other social motivations.

Violence in organised fans. The origins of football-related violence originate in Britain. English football has been familiar with incidents involving football riots since the 19th century. Already in those distant times, fans of the teams and players often gathered "wall to wall" after the referee's final whistle. However, football hooliganism in its modern form began to emerge in Great Britain in the late 1950s.

The class segregation that used to exist in fans has been established differently since 1960. A revival of patriotism and xenophobia invaded the football sports arena and among its fans. Groups that identified themselves by their origins or ideology saw football and fans as an opportunity to confront their rivals directly, united under a flag and a common ideal, in search of a sense of belonging, legitimacy, united under a flag and a common ideal, in search of a sense of belonging, legitimacy or simply dominance over other groups. The term "hooligans", coined in the 1890s, was now attributed to the groups who fought for the culture of European football. In 1960, European football fans began to demonstrate a level of organisation that had not been there before. Coats of arms, flags, slogans, anthems, and chants arose, which exalted the fans but not precisely the team. Fans saw themselves as distinct so that even those who supported the same team differed and fought among themselves. Its participants considered hooliganism as a sport in itself. Hierarchies between groups and fans were formed according to each group's success in their violent endeavours. Even today, the hooligans persist despite massive efforts by the government to try to stop the fighting. However, the confused and lost youth of the new middle class that has emerged over the past few decades still finds support and familiarity in these groups.

The Hillsborough tragedy. It got to the point after the tragic events that took place in 1985 at the Belgian Heysel stadium, where 39 fans died during the final match of the European Champions Cup between the Juventus and Liverpool clubs because of football riots. UEFA suspended all English clubs from participating in European Cups for three years, and "Liverpool" was suspended for five years. Since the game was broadcast live, the picture of the tragedy went around almost the whole world. Because of the brutal measures adopted by the British authorities, many hooligan groups ceased to exist. In contrast, others, shocked by what they saw on the screens, returned to everyday life. Gradually, the movement died down, and there

were several reasons for this. The first was the social reorientation of youth. In the early 1990s, Britain was taken over by a drug-heavy dance rave culture that made the hooligan movement out of fashion. An essential role in the gradual cooling of the movement was also played by the tragedy that occurred at Sheffield's Hillsborough Stadium on April 15, 1989, where 96 Liverpool fans died because of a stampede. England experienced a shock; people were afraid to go to stadiums for a while. English football officials took many steps to improve stadium comfort so that this did not happen again; later, other countries adopted their experience.

Movement in the USSR. The birth of a new subculture in the country is directly related to the beginning of visiting activities of a certain number of fans of Soviet clubs. Spartak fans were the first to attend their club's away games in the early 1970s; soon, fans of other Moscow teams and the most active fans of Kyiv Arsenal and Zenit Leningrad joined them. In the mid-1980s, the situation changed. After the coming to power of Mikhail Gorbachev and the announcement of the course of perestroika, fans got much more freedom, and clubs, having evaluated the effectiveness of their support during away matches, began to encourage the presence of their fans at away games actively. The movement started to gain mass, and the eyes of the new wave rushed towards England. One of the main consequences of English influence was a sharp increase in violence among fans. Already in 1987, one of the biggest mass fights in Soviet football took place. About 450 Moscow fans went to the game of the USSR football championship between Dynamo Kyiv and Spartak Moscow, who managed to involve Dynamo fans in a grand battle that broke out in the very centre of Kyiv. In 1990, Soviet fans made themselves known abroad, where a large group of Spartak Moscow fans, who came with their team to Prague, provoked civil unrest in the city centre, culminating in a relentless battle in the stadium with fans of local Sparta.

After analysing the peculiarities of the activities of supporters of the studied subculture, the author concluded that today, it is hardly appropriate to call hooliganism, specifically football. After all, the goal of the vast majority of young people involved in the subculture is to conduct fights between the groups created by it to assert their authority among their peers. In this case, the football club will play only a symbolic role and, to some extent, serve as an excuse for hooligan actions.

1. Marsh D. (1996). Football violence and hooliganism in Europe. Amsterdam. 146 p.

2. Savage J. Teenage. (2007). The creation of youth culture. London: Chato & Windus, 549 p.

3. Marsh P., Fox K., Carnibella G., McCann J., Marsh J. Football Violence in Europe. URL: http://www.sirc.org/publik/football_violence.html

Voytanovskyy Oleh
2nd year cadet
Lviv State University of Internal Affairs
Scientific Adviser
Zapotichna Roksolana

REVOLUTIONIZING LANGUAGE LEARNING: THE ROLE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE

Artificial Intelligence (AI) has emerged as a transformative force across various domains, and language learning is no exception. In this comprehensive review, we delve into the burgeoning landscape of AI applications tailored for language acquisition. We examine the efficacy of personalized learning algorithms, the evolution of adaptive feedback mechanisms, and the immersive experiences facilitated by AI-driven platforms. Additionally, we address ethical considerations, challenges, and future prospects in leveraging AI to revolutionize language education.

Language proficiency is a gateway to cultural understanding, professional opportunities, and global communication. However, traditional language learning methodologies often fall short in meeting the diverse needs and learning preferences of individuals. The integration of AI technologies offers a paradigm shift by providing tailored, adaptive, and immersive language learning experiences.

AI-powered language learning platforms leverage sophisticated algorithms to analyze learner data and create personalized learning pathways. These algorithms adapt content, pacing, and difficulty levels based on individual proficiency, learning style, and progress. Through data-driven insights, learners benefit from customized exercises, targeted vocabulary acquisition, and adaptive assessments, fostering engagement and mastery.

Effective feedback is crucial for language acquisition, aiding in error correction, skill reinforcement, and progress monitoring. AI-driven language learning systems utilize natural language processing (NLP) and machine learning algorithms to provide timely and contextually relevant feedback. Whether through written exercises, speaking tasks, or listening comprehension activities, learners receive nuanced feedback tailored to their linguistic competencies and communicative goals.

AI technologies enable immersive language learning experiences through virtual reality (VR), augmented reality (AR), and conversational agents. VR simulations immerse learners in virtual environments, facilitating authentic communication scenarios and cultural immersion. AR applications overlay digital content onto real-world environments, providing contextualized language acquisition experiences. Conversational agents engage learners in interactive dialogues, offering conversational practice and linguistic scaffolding.

The proliferation of AI in language learning raises ethical considerations regarding data privacy, algorithmic bias, and equitable access. Safeguarding learner data, mitigating bias in algorithmic decision-making, and ensuring inclusive access to AI-driven language learning tools are paramount. Additionally, addressing technological literacy gaps and fostering socio-cultural relevance are essential for

promoting equitable and meaningful language learning experiences.

The future of AI in language learning holds immense promise, with anticipated advancements in natural language generation, adaptive learning systems, and immersive technologies. Integration with emerging technologies such as blockchain for credential verification and gamification for enhanced engagement will further enrich language learning experiences. Collaborations between AI researchers, educators, and linguists will drive innovation and shape the future trajectory of language education.

In conclusion, AI is revolutionizing language learning by offering personalized instruction, adaptive feedback, and immersive experiences. Despite challenges and ethical considerations, the synergy between AI and language pedagogy holds the potential to democratize access to linguistic competencies and foster a more interconnected and multilingual global community.

-
1. Mahato, R. (2023, June 24). Artificial Intelligence Language Learning and Communication: Exploring the Intersection of Technology and Education.

Vynnyk Sergiy

1st year post-graduate

Lviv State University of Internal Affairs

Scientific Adviser

Professor Zelenska Olena

ON THE ISSUE OF OPENING AN ACCOUNT IN THE BANKS OF THE EUROPEAN UNION

Sanctions are a political and economic tool used by countries or international organizations to persuade a particular government or group of governments to change their policies by restricting trade, investment or other commercial activities.

Types of sanctions: Since this instrument of influence has a very large area of application, there is also a huge number of types with different subtypes of sanctions. We will consider three main types: Personal sanctions; Trade sanctions; Economic sanctions. We will consider personal sanctions in more detail. Namely, the identification of the persons who use loopholes in the legislation and work of financial institutions; the methods of identification of persons at the international level, harmonization of legislation in the field of sanctions policy between the countries, improvement of the work of the financial institutions in the process of tracking the methods of legalization of funds obtained by dishonest means, the exchange of information between financial institutions of different countries.

Many banks of the EU, as well as of Ukraine, use the principle of "know your client" when opening an account, as well as in the service process. But at the same time, there is a large number of banks that do not use this model when interacting with potential and existing clients. In many EU countries, individuals can easily open accounts with commercial institutions and deposit large amounts of cash into a

personal account and make transactions around the world. At the same time, such an account can be opened by both a resident and a non-resident. For a non-resident, an identity card, usually a foreign passport, is sufficient. Opening such an account only on the basis of a foreign passport carries the risk that a person may have 2 or more such documents and this creates the additional threats when identifying a person, which in the future will complicate the work of laundering dirty money. In my opinion, when opening such an account, the banks are at least required to request an individual tax number of the country of which the client is a citizen. Accordingly, at the interstate level, there should be a body to which the bank sends the client's data. Or a commercial bank sends data to the central bank of its country, which sends a request to the central bank of the corresponding country. We propose to consider this on a simple example. Citizen Mykola Volodymyrovych Andrievsky wishes to open an account in one of the Slovak banks. He does this successfully and transfers large sums of money to various enterprises, both in the EU and outside the Union. At the same time, we are talking about the amounts up to one hundred thousand euros per month, or even more. By opening an account without a TIN, as well as due to the lack of the possibility of the mutual exchange of information between the Central Banks of the countries, the Bank contributes to the legalization of funds. In some cases, the bank employees require a customs declaration, but unfortunately, this document does not confirm the origin of the money, because when declaring at the border, the customs services also do not ask about the origin of the money, but only check the presence of the declared amount and issue the appropriate document. Mutual exchange of information between the Central Bank and the commercial banks should work here. For example, a counterparty submits a statement from a Ukrainian bank to a Slovak one. And it is at this stage that there should be clear communication between the banks of the different countries. And only after the Ukrainian side has confirmed the authenticity of the submitted information can the process of opening an account continue.

In our opinion, the following proposals would be useful:

1. The central banks must establish a full-fledged exchange of information, which concerns both individuals and legal entities.
2. When opening accounts for the non-residents, the commercial banks must require, in addition to the documents confirming identity, the documents from the tax administration, such as a personal identification number.
3. After receiving all the documents from the client, the data should be sent to the central banks, and after the central banks confirm the authenticity of the data, the account should be opened.
4. Setting the upper ceiling on turnover, after which there is an automatic exchange of information between the Central Bank and the tax authorities.

The second method for legalization is the opening of legal entities by the non-residents to carry out the business activities. In most cases, when a legal entity is opened by a non-resident in the EU, the tax authorities and banks do not ask about the origin of the money. And the owner of the firm pays the funds to the account of the legal entity. In the process of the activity, these funds can be returned by the owner as

their own investments, while no dividend tax is paid, and all other taxes related to the enterprise can also be minimized. And this subject of the economic activity, having worked for a certain period of time, legalizes a certain amount of money. In order to prevent such a method of laundering dirty money, you need:

1. When opening a legal entities the Tax administrations automatically exchange the data with the non-residents, namely: name, owners, beneficiaries, final beneficiaries.

2. When opening a legal account the persons, the bank extorts the data of all the non-residents: foreign passport, foreign ID, personal identification number. Only after verification of all data by the central banks of the countries, the process of opening an account begins.

3. After receiving all the documents from the client, the data should be sent to the central banks, and after the central banks confirm the authenticity of the data, the account should be opened.

4. Setting the upper ceiling on turnover, after which there is an automatic exchange of information between the Central Bank and the tax authorities.

Yarynych Veronika

3rd year student

Lviv State University of Life Safety

Scientific Adviser

Lypchenko Tetiana

INTERCULTURAL COMMUNICATION AS A FACTOR IN SUCCESSFUL INTERNATIONAL COOPERATION

Intercultural communication plays an important role in successful international cooperation. It includes the exchange of information, ideas and values between representatives of different cultures and nations. The study of intercultural communication continues to grow in importance in response to greater population mobility, migration and globalisation [1].

Basic skills of intercultural communication are a necessary and sufficient set of knowledge and skills of people to successfully use a foreign language in the environment of a foreign language culture. Therefore, the criterion for the formation of basic intercultural communication skills should be considered not purely linguistic, but rather communicative competence, which implies the ability of an individual to communicate effectively in a foreign language, establish and maintain positive relationships with the interlocutor; achieve an appropriate level of mutual understanding and cooperation [2, c. 23].

What is the reason for learning about foreign cultures when doing business internationally? Because understanding others' cultures is important to success. Understanding foreign cultures is not only important for companies that operate in more than one global area and market internationally. It is just as important for organizations at home that employ workers from more than one culture. Workplaces

are increasingly multicultural around the world as employees are recruited globally. In the workplace, companies need to understand the cultural basis of behavior for everyone, and culture's role in the way people make meaning.

Understanding culture is also important for individuals who work in the global workplace. Often culture comes to our attention when something goes wrong at work. Something we feel is important seems to be overlooked or set aside. Or perhaps we know a little bit about another culture, but what we know makes us puzzled. We may hear people speak or see their actions and not comprehend it.

Cultural differences do not prevent us from working with each other or communicating with each other or transacting productive business with each other. Indeed, we must learn to work with each other. The future of any organization depends on it. When connections are formed with people from other cultures, similarities appear. We weave fabrics of cooperation in which we see recurring common threads. It's a source of delight to realize someone from a culture very different from one's own has the same attitude or value or behavior. Furthermore, to see and accept different priorities and views can provide strength and create new synergies.

The essential ingredient for a successful cultural mix is skill in putting into operation the knowledge you acquire about another culture; this is intercultural communication competence. Many companies around the globe have discovered the value of intercultural communication skills and the increased productivity they bring [3].

Geert Hofstede, the Dutch researcher who laid the foundation for cross-cultural studies, advises: "The principle of surviving in a multicultural world is that one does not need to think, feel, and act in the same way in order to agree on practical issues and to cooperate" [3, p. 9].

We can agree to be different and to celebrate diversity. The more we know about other cultures, the more we will know about our own. Then we can begin to explain why people from different cultures behave the way they do in business situations. Their behavior will differ even if their workplace is in the same culture.

We don't have to become like people from other cultures. We don't have to adopt their customs. We don't even have to like them. But we do have to learn about what makes sense in their culture, and how to communicate effectively with them.

Three things are necessary in order to minimize and prevent mistakes across cultures. Knowledge about one's own culture is the first step. With this, knowledge about another culture is easier to learn. The second requirement is motivation—the drive to know and to use the knowledge. The third step is implementing knowledge, and behaving in a way that makes sense in the other culture, the one in which you want to do business [3, p. 9].

Business activity involves specific communication acts, products, and communicators, and the field of intercultural business communication focuses on people of different cultures. People in various roles such as negotiators, writers of business messages, team members, meeting hosts and guests, and co-workers generate communication acts including meetings, memos, e-mails, letters, reports,

proposals, presentations, speeches, advertisements, public relations documents, and interpersonal conversations. Culture affects all these communications [3].

The basic values of a multinational business organization are determined by the nationality and personality of its founder(s) and later significant leaders. Multinationals with a dominant home culture have a clearer set of basic values and therefore are easier to run than international organizations that lack such a common frame of reference. In multinational business organizations the values and beliefs of the home culture are taken for granted and serve as a frame of reference at the head office. Persons in linchpin roles between foreign subsidiaries and the head office need to be bicultural, because they need a double trust relationship, on the one side with their home culture superiors and colleagues and on the other side with their host culture subordinates [4, p. 402].

Negotiations, whether in politics or in business and whether international or not, share some universal characteristics:

- Two or more parties with (partly) conflicting interests
- A common need for agreement because of an expected gain from such agreement
- An initially undefined outcome
- A means of communication between parties
- A control and decision-making structure on either side by which negotiators are linked to their superiors or their constituency [4, p. 399].

Books have been published on the art of negotiation; it is a popular theme for training courses. Negotiations have even been simulated on computers. However, the theories and computer models tend to use assumptions about the values and objectives of the negotiators taken from Western societies, in particular from the United States. In international negotiations, different players may hold different values and objectives.

Effective intercultural negotiations demand an insight into the range of cultural values to be expected among partners from other countries, in comparison with the negotiator's own culturally determined values. They also demand language and communication skills to guarantee that the messages sent to the other party or parties will be understood in the way they were meant by the sender. They finally demand organization skills for planning and arranging meetings and facilities, involving mediators and interpreters, and handling external communications [4, p. 399-400].

In the work context, a number of additional issues arise to limit intercultural communication effectiveness. For example, organisational cultures of blame and defensiveness reduce communication effectiveness, while different cultures within organisations can lead to a breakdown of inter-organisational communication.

Cultural and sub-cultural differences in the ways in which people from different backgrounds communicate were shown to create barriers to communication, while associated behaviours such as stereotyping, prejudice and harassment, ingroup/outgroup differentiation and discrimination increase them. At work, these barriers create misunderstandings between individuals, whether in the roles of colleagues, professionals and their clients or suppliers and their customers. These

misunderstandings often result in emotional distress and reduced performance. Other consequences are that heterogeneous work groups, while potentially more creative, take longer to perform and are more likely to break down and that transnational negotiations and business operations can be fraught with conflict [5].

Therefore, intercultural communication is an important factor for successful international cooperation, as it promotes understanding, mutual trust, and helps to avoid conflicts, which are critical elements of any successful partnership or collaboration.

1. Bowe H., Martin K., Manns H. Communication across cultures: mutual understanding in a global world. 2nd ed. Cambridge University Press, 2014. 240 p.

2. Морська І. І. Сучасні тенденції у викладанні іноземних мов для спеціальних цілей / І. І. Морська // Іноземні мови. 2002. № 2. К.: Ленвіт. С. 23.

3. Varner I. I. Intercultural communication in the global workplace. 5th ed. New York : McGraw-Hill/Irwin, 2011. 503 p.

4. Hofstede G., Hofstede G. J., Minkov M. Cultures and organizations: software of the mind. 3rd ed. McGraw-Hill Companies, 2010. 576 p.

5. Guirdham M. Communicating across cultures at work. 2nd ed. New York : Palgrave Macmillan, 2005. 360 p.

Zabora Kyril

1st year cadet

Kharkiv National University of Internal Affairs

Scientific Adviser

Kochyna Valentyna

OVERCOMING THE LANGUAGE BARRIER FOR THE SOCIETY DEVELOPMENT

As soon as it comes to using a foreign language, you can hear everywhere such a familiar, but at the same time such an incomprehensible phrase - “language barrier”. What is it? How often do people encounter it and is there anything that can help overcome it? Let's try to understand these questions in order.

So, as you can find out from the explanatory dictionary, a “language barrier” is the impossibility of communicating in a foreign language. A language barrier is a figurative phrase used primarily to refer to linguistic barriers to communication, i.e. the difficulties in communication experienced by people or groups originally speaking different languages, or even dialects in some cases. Language barrier impedes the formation of interpersonal relationships and can cause misunderstandings that lead to conflict, frustration, offense, violence, hurt feelings, and wasting time, effort, money, and human life.[1]

Of course, sometimes people from different countries cannot communicate just because one does not speak any languages. But as practice shows, this is not always the only reason. You can perfectly perceive and understand the speaker’s speech by ear, write competently and read foreign literature with interest but you cannot express

your thoughts. Language barrier or not, people often need to hear something more than once to understand and remember it. Don't expect anyone to remember something you said once. If it's important, make it a regular part of your communication. [2]

But the most amazing thing is that as soon as you look in the dictionary, it immediately becomes clear that you already know this word or this construction and, moreover, for a very long time. However, this knowledge does not bring you any benefit - at the right moment the word (phrase, construction) does not come to mind. Is there a common language barrier among people learning a foreign language? Unfortunately yes. Here's a small example for you. Almost all of us studied a foreign language in schools (and some started in kindergarten) and institutes, sometimes, even more than one. Some successfully, some not so much but, nevertheless, we devoted a certain amount of effort and time to this activity.

We learned words, retold texts, composed dialogues, wrote tests, took exams and in principle, upon completion of these classes it was assumed that we would be able to use this knowledge. But for some reason it happens that few of us can communicate with a foreigner at least on everyday topics (although, you see, you don't need have a linguistic education for this).

As can be seen from the example, this problem has existed for quite a long time, but what solutions are proposed? The most common and most "vague" and inaccurate answer is "you need more practice." This advice most often means only 2 things: you need to live in the country of the language you are learning for some time; you need to communicate more with foreigners. As you may have noticed, such ways of solving the problem associated with the language barrier do not contribute to solving the problem.

In fact, we absolutely agree with the statement that the presence of a language barrier is a lack of communication practice. But how can you get this practice if you cannot communicate? The secret is very simple - first you need to practice speaking, and only then use your knowledge and skills in real life. Imagine that you want to learn how to dance beautifully so that you can shine on the dance floor. It is unlikely that you will immediately go to a party with professional dancers, knowing only the basic steps. Without any questions asked, you will first go to a dance class to achieve ease and grace during hard training. The same principle works when teaching English courses.

Some tips to Overcome Language Barriers. Develop proficiency in the language: The foremost requirement while communicating is a good level of proficiency in the respective language. However, certain other activities may also aid in this attempt.

- Learning a foreign language or a vernacular, at least the words and sentences that are essential is a good technique to survive in an unfamiliar country.
- Watching English movies will ensure exposure to a variety of dialects, accents and tones.
- Dictionaries, Thesaurus and online apps will help understanding jargon, slang, idioms and phrases.

- Speaking and writing using simple, precise and clear language will help avoid ambiguity and verbosity.
- Attending language classes or taking up online courses, practice activity books and online exercises will come in handy for students who need training in English.
- The use of grammar and spell check apps will reduce errors in writing and speaking. [3]

So, during training, you will be able to overcome this notorious language barrier due to the fact that you will communicate with a large number of people, you will use different words and constructions many times.

-
1. https://en.wikipedia.org/wiki/Language_barrier
 2. <https://nulab.com/learn/collaboration/overcoming-language-barriers-communication/#:~:text=A%20language%20barrier%20is%20any,specialized%20knowledge%20or%20speech%20impairments.>
 3. <https://www.communicationtheory.org/language-barriers-in-communication/>

Zaiats Sofiia
2nd year student
Lviv Polytechnic National University
Scientific Adviser
Dyak Tetiana

LANGUAGE IDENTITY IN UKRAINE: MODERN CHALLENGES

Language identity is a crucial aspect that distinguishes one nation from another, unites people and nurtures the strength of the community. Presently, it assumes heightened significance amidst the various ongoing developments in Ukraine. The issue of how contemporary Ukrainians define themselves, including their language choices, self-identification and ideological perspectives, becomes increasingly prominent. In this thesis, I will examine a series of primary issues and challenges that language identity in Ukraine has encountered over the years.

One of the most influential aspect that is prospering in Ukraine is bilingualism. Unofficial bilingualism corresponds to a situation where only one of two languages is officially recognized, yet the unrecognized second language continues to be widely used by a significant portion of the population. Ukraine, along with some other countries within the geographic expanse of the former Soviet Union, finds itself in a such situation today, due to certain historical factors, largely because of its coexisting with russia. The status of the Ukrainian language within Ukraine's territory can be divided into three main parts: Western Ukraine, Crimea, and Eastern Ukraine. The Ukrainian language thrives best in Western Ukraine, where it has gained widespread usage among Ukrainians both in rural and urban areas, contributing to its spreading among other local ethnic groups as well. The adoption of the Ukrainian language as the state language in Crimea appears to be a challenge due to the predominance of russian and Crimean Tatar populations, outnumbering Ukrainians. Moreover, it

remains a challenge for the majority of Ukraine's russian-speaking populace to conclusively determine their mother tongue, even after attempts to transit their daily lives to Ukrainian following to the events of February 24, 2022. A notable illustration is the case of Anastasia Alexeyenko, a psychologist from Odessa, who, in response to the full-scale invasion, converted her social media presence to Ukrainian. "In truth, I consider myself having two native languages, both Ukrainian and russian. But for me, it is important that the person reading my posts, especially now, immediately understands who I am and what I convey"[1]. Such individuals are numerous due to the enduring influence of russian in their familial, communicative, and upbringing spheres, the determination of their native language becomes knotty, consequently extend the progression of bilingualism in Ukraine.

Another issue directly associated with the previous one is the language question in educational institutions in Ukraine. Many people have complained about the constant use of the russian language during the educational process in various regions of Ukraine. As a result, on October 14, 2022 the State of Educational Quality Service of Ukraine conducted a survey regarding approval with language legislation in secondary educational institutions in the capital of Ukraine. A total of 58,228 respondents from different regions of Ukraine participated in the survey, including 2,583 participants from Kyiv Oblast. Article 7 of the Law of Ukraine "On Education" establishes that the language of the educational process is the state language [2]. According to this law, the Ukrainian language should be used during educational activities and in communication among educators and other staff members of educational institutions, both with students and among themselves. The survey results showed that 97% of teachers claim to communicate only in Ukrainian during classes, 90% use exclusively Ukrainian-language educational materials when preparing for lessons, and 95% speak Ukrainian during breaks. However, the survey of students revealed quite different results, casting doubt on the honesty of teachers. It turned out that the percentage of teachers who speak during class is significantly lower - 70%, and during breaks, only 63% speak exclusively Ukrainian. In the result, russian within the educational institution still serves as a language of informal communication and, i.e., creates an irrecoverable impact on linguistic identity, because during education, there are children that still perceive information both in Ukrainian, and in russian. It is worth mentioning that there are numerous Ukraine's russian-speaking schools in Ukraine.

The final and primary catalyst for the strengthening of Ukrainization has been the russian armed aggression against Ukraine. In times of crisis, such as war, the role of language as a factor of national consolidation sharpens, serving as a precise measure of outline between "us" and "them." The integrative and defining function of the Ukrainian language came to the forefront in 2022. Meanwhile, the russian language, remaining a means of communication for certain Ukrainians, effectively discontinue to be a marker of national identity for them. Moreover, after the events of February 24, 2022, the Ukrainian language gradually begins to dominate in those regions (the South and East of Ukraine) and spheres (informal communication, professional employment, virtual and musical space) where it had not held leading

positions for a long time. It is also worth mentioning that due to the significant number of Ukrainian migrants abroad, there is a growing interest in the Ukrainian language and culture. Within a few months after the Russian aggression, it became one of the popular European languages. The global ranking of the Ukrainian language noticeably increased. Returning to the language situation within Ukraine, various sociological studies indicate a mass tendency towards Ukrainization. In March 2022, the sociological group "Рейтинг" conducted a nationwide survey on the language issue in Ukraine. Its results are as follows:

1) Over the decade — from 2012 to 2022 — the number of those who consider Ukrainian their native language increased from 57% to 76%. Losses of the Russian language during the same period amounted to 22%, i.e., a decrease from 42% to 20%.

2) The Russian-speaking segment of Ukrainians is decreasing. In 2012, there were about 40% of such respondents, by the end of 2021 their number shortened to 26%, and at the beginning of the war it was 18%, respectively.

3) The war consolidated Ukrainian society and significantly influenced citizens' attitudes towards the language status issue. The vast majority — 83% of respondents — expressed the opinion that the only state language should be Ukrainian[3].

Another survey, "*Language and identity in Ukraine at the end of 2022*" was conducted by Kyiv International Institute of Sociology. Several significant shifts in the language situation were noted, including as follows:

1) An increase in the proportion of respondents communicating in Ukrainian in their daily lives and a decrease in the proportion of Russian speakers. In December 2022, 41% of respondents indicated that they exclusively communicated in Ukrainian, while 17% stated that they mainly communicate in Ukrainian. Conversely, those who speak only Russian constituted 6%, and those who predominantly speak Russian were 9%. Compared to 2017, the percentage of Ukrainian speakers increased by 8%, while the percentage of Russian speakers decreased by 11%;

2) Within the family circle, 52% of respondents communicate only or predominantly in Ukrainian, while only 16% do so in Russian. This is a significant change compared with 2017 when 51% communicated only or predominantly in Ukrainian, and 25% did so in Russian;

3) A striking increase in the number of citizens on the South and East of Ukraine identifying themselves with Ukrainian nationality. While in 2017, this accounted for 64%, in 2022, it reached 90% [3].

The surveys conducted by various institutions in Ukraine reveal significant shifts in the language landscape and national identity of the country. There is a noticeable increase in the use of the Ukrainian language in daily communication, both at home and in professional settings, accompanied by a decrease in the use of Russian. This trend is particularly evident in regions traditionally associated with Russian-speaking populations. Moreover, there is a growing proportion of people who perceive the Russian language as unimportant. Simultaneously, there has been a remarkable rise in

the number of citizens identifying themselves with Ukrainian nationality, particularly in the South.

In conclusion, it is worth mentioning that Ukraine has been fighting for recognition and its place in the world for many centuries. Ukrainians have always had to defend their right to their own language. This issue remains relevant to this day. During times of war, the issue of language identity has gained considerable attention, as the war itself was provoked by the defense of russian-speaking individuals. This underscores that language has always been, is, and will continue to be the primary marker of national statehood and identity. All challenges and contradictions that arise in its path will be overcome by patriotism and pitiless Ukrainization.

1. Пароль "Паляниця". Що відбувається з російською мовою в Україні - BBC News Україна. BBC News Україна. Available at: <https://www.bbc.com/ukrainian/features-61045496> (дата звернення: 05.03.2024).

2. Про освіту. Офіційний вебпортал парламенту України. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 05.03.2024).

3. Шосте загальнонаціональне опитування: мовне питання в Україні (19 березня 2022). Захищена сторінка. Available at: https://ratinggroup.ua/research/ukraine/language_issue_in_ukraine_march_19th_2022.html (дата звернення: 05.03.2024).

Zamferesko Kateryna

1st year post-graduate

Lviv State University of Internal Affairs

Scientific Adviser

Professor Zelenska Olena

CRIMINAL-LEGAL RESTRICTIONS ON MEDICAL USE OF NARCOTIC SUBSTANCES: SOCIAL GROUNDING AND COMPLIANCE WITH INTERNATIONAL STANDARDS

The article deals with examining the criminal-legal restrictions on the medical use of the narcotic substances. It describes the social need for the legalization of certain types of the narcotic substances. Special attention is given to the issue of compliance with the international medical standards in the circulation of the narcotic substances used for medical purposes.

Currently, in Ukraine, there is a wide range of the restrictions on the use of the narcotic substances in medicine. Such prohibitions are motivated by the fact that the narcotic substances are harmful both to individual health and to society. However, certain narcotic substances are effective medicinal agents that can be used to treat various diseases, control pain, and support the health of the patients with complex chronic conditions.

The criminal-legal restrictions on the medical use of the narcotic substances are regulated by the Criminal Code of Ukraine, the Law of Ukraine "On Narcotic Drugs, Psychotropic Substances and Precursors," the Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine "On Approval of the Procedure for Circulation of Narcotic Drugs, Psychotropic Substances, and Precursors," the Order of the Ministry of Health of Ukraine "On Approval of the Rules for the Medical Use of Narcotic Drugs, Psychotropic Substances, and their Analogs," the Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine "On Approval of the Procedure for Accounting and Control of the Circulation of Narcotic Drugs, Psychotropic Substances, and Precursors," the Law of Ukraine "On Licensing of Types of Economic Activity," the Law of Ukraine "On Medicinal Products," and the Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine "On Approval of the List of Narcotic Drugs, Psychotropic Substances, and Precursors."

According to modern research, a certain list of the narcotic substances, including medical cannabis, can be effective in treating various diseases and conditions, including pain, chronic pain, pain caused by oncological diseases, and pain during oncological surgeries. They can also be effective in the treatment of nausea and vomiting associated with chemotherapy, spasms associated with multiple sclerosis, epilepsy, mental illnesses such as schizophrenia and depression, Tourette's syndrome, autism, dental pain, neurological diseases such as Parkinson's disease, and Alzheimer's disease.

The specific narcotic substances can be effective in treating conditions often encountered in the military personnel, facilitating their rehabilitation. Medical cannabis and other prohibited narcotic substances can be effective in treating chronic pain, pain from injuries and burns. They can also be effective in treating neuropathic pain, often encountered in the military personnel who have suffered trauma. Additionally, some prohibited narcotic substances can be effective in treating spasms associated with injuries.

Furthermore, certain prohibited narcotic substances and medical cannabis can be effective in treating mental disorders such as PTSD, anxiety, and depression, which are prevalent not only among the military personnel but also among a significant portion of the population residing on the territory of Ukraine.

According to Article 49 of the Constitution of Ukraine, everyone has the right to health protection, medical assistance, and medical insurance. The state creates the conditions for the effective and accessible medical services for all citizens.

However, the state regulation in the field of the circulation of certain narcotic substances through the restrictions on their production, movement, sale, and use, in some cases, violates the rights of individual citizens to receive proper medical care and access to the effective therapeutic agents.

Considering Ukraine's aspirations to join the European Union (EU), it is also essential to pay attention to the directives of the Council of Europe. In 2020, the European Parliament adopted a resolution calling for the legalization of medical cannabis in all EU member states, as medical cannabis is an effective means of treating many diseases and conditions. The legalization of medical cannabis in the European Union is expected to contribute to improving the patients' access to the effective treatment, reducing the risk of opioid abuse, reducing treatment costs, creating new jobs, and increasing tax revenues.

According to the Decision of the European Parliament on granting the access to proper treatment, dated July 20, 2023, No P9-TA-2023-0310, the right to access proper treatment is one of the fundamental human rights. All individuals have the right to access effective treatment, regardless of their financial status or place of residence. In some EU member countries, the access to proper treatment is limited, leading to discrimination and deteriorating health.

Taking into account the aforementioned legal acts of the European Parliament, it can be concluded that one of the key tasks of EU member states is to provide their citizens with the proper medical care and access to it, including through the legalization of certain narcotic substances for medical purposes, which are currently prohibited on the territory of Ukraine.

Therefore, the study of the issue of the criminal-legal restrictions on the medical use of the narcotic substances, their social grounding, and compliance with the international standards is relevant and timely, with no doubt about its significance and topicality.

Zarechuk Artur

1st year student

Lviv State University of Life Safety

Scientific Adviser

Ivanchenko Mariia

STRUCTURAL CHARACTERISTICS OF LOGISTICS TERMINOLOGY IN ENGLISH

In linguistics, five methods are distinguished term formation: semantic, morphological, morphological-syntactic, syntactic and postwishes used for formation and replenishment of logistics terminology, in particular, in English. The terms are characterized by semantic processes inherent in common usage vocabulary, at the same time semantic processes in the term logics occur without violating the semantic certainty of the term. In other words, deadlines have an unambiguous relationship: one sign is one content. The corpus of the available material made it possible to discover in the English-language terminology topics of logistics are such lexical-semantic processes as polysemy, homonymy, synonymy and antonymy.

Polysemy is interpreted as multy-meaning of words, the presence of different lexical meanings in the word itself, the ability of the word to denote different

phenomena of reality [3]. In English logistic term system was discovered by us about 0.5% of the analyzed terms, which are read as multi-valued. The main feature is the essence of such terms is their close semantics communication. For example, the English word *tag* has two meanings – *ярлик* і *бирка*. Both words mean – is a type of label. Their difference is in that only the main ones are written on the tag parameters, and the shortcut contains more detailed information bridges [4, p. 47]. The English word *bale* is translated as *тук*; *брикет* – м'яка перев'язана одиниця товару великого розміру, but the difference is in their configuration.

In the English terminology of logistics, the functions about 1.8% homonymous terminological units. Homonyms are words of the same part of speech or their separate grammatical forms, as well as stable syllables, conjunctions, morphemes, syntactic constructions that sound (or spell) the same but have completely different meanings [3]. For example, the noun *tube* denotes *нучку упаковки, відкриту з одного кінця*, which obviously received its name from the transport industry, because *tube* also has meaning *тунель (архітектурна споруда – термінал певних наземних видів транспорту)* [2]. Meaning of the English noun *car* becomes clear from the context [9, p. 239], as it may belong as to automotive terminology (in the sense of automotive pain), as well as to the railway (in the sense of railway car). English is in common vocabulary the word *kangaroo* means *тварину (кенгуру)*, in logistics, this term denotes *перевезення вантажних автомобілів на спеціально обладнаних залізничних платформах*, and word *location* (*місце*) denotes *торговельну точку або торговельну зону* [1].

In the corpus of actual material available to us found about 7% of synonyms in the English language logistics terminology.

In English terminology of logistics, it is filled with synonyms that form synonymous series from two to four terminological units, for example, *circulating capital, floating capital, current assets, working capital* – оборотний капітал; *payable, well-to-do, solvent* – платоспроможний; *agent, dealer, resident* – торговий представник; *realize, distribute, implement* – реалізовувати; *access road, railroad sidetrack, receipt siding, approach* – під'їзний шлях; *brand, trademark* – товарний знак.

Antonyms as words of the same part of speech, which have the opposite meaning [5], characteristic of special concepts and also opposed according to certain signs. It should be noted, that the antonymy of the terms allows classification terms, determine their place in the terminological system. Antonyms in English terminology logistics system is presented among others pairs with the following antonyms: *accept* (приймати товар, поставку) – *decline* (відхилити поставку), *loading* (навантаження) – *unloading* (розвантаження) [6]; *heavy cargo* (важкий вантаж) – *balloon cargo* (легкий вантаж); *buyer* (продавець) – *customer* (покупець); *head* (голова поїзда) – *tail* (хвіст поїзда); *high* (високий) – *low* (низький) [2].

The morphological method involves terms formation using word-forming morphemes and includes suffix, prefix, prefix-suffix method and truncation of bases. So, the suffixes *er-* and *or-* indicate, as a rule, a person and indicate the activator of the activity, for example: *carrier* – перевізник, *seller* – особа, яка продає товари

або послуги, *supplier* – юридична особа, яка забезпечує продукцією іншу особу, *customer* – покупець, *operator* – оператор – група професій з управління роботою складського обладнання (навантажувачі, штабелери, електронавантажувачі, візки) та іншою складською технікою різного виду та призначення. There are terminological units with the suffix *er-* to denote transport: *hopper* – різновид напіввагона, використовується для масових перевезень сипучих вантажів.

The suffixes *-ment* and *-ion* explain the meaning of movement, document circulation, for example: *movement* – переміщення, *reconsignment* – реконсігнація (передача права на отримання прийнятого до перевезення вантажу іншому вантажоодержувачу, відмінному від спочатку вказаного в договорі перевезення або перевізних документах), *cancellation* – анулювання замовлення. Крім того, виявлено іменники, що позначають осіб, які є представниками організацій, наприклад: *cedent* – особа, яка проводить вторинне розміщення ризику (перестраховування) [1].

In the English logistics terminology using the suffixes *-ance / -ence, -hood, -ness, -ship* expresses the meaning of quality, for example *conveyance* – передача, *reference* – габарит, *vastness* – ширина, *partnership* – партнерство [1].

Prefixing is not a productive way formation of logistic terms in English. As a rule, these are prefixes that provide terms a negative meaning. So, the prefix *un-*, is used to provide a negative assessment and in meaning, opposite to the original, as if in words *unacceptable* – неприйнятний, *unblocking* – розблокування, *unloading* – розвантаження.

In addition to the prefix *un-* in the logistic terminology the subject of the English language comes with the prefixes *in-, il-, ir-*, which function to form words from negative connotation: *inappropriate* – невідповідний, *illegible* – нечіткий, *irrelevant* – недоречний. The borrowed prefix *re-* indicates mostly repeating action:

reorder – повторне замовлення; *reimport* – реімпорт; *reconsignment* – передача права на отримання прийнятого до перевезення вантажу іншому одержувачу, відмінному від спочатку зазначеного в договорі перевезення або перевізних документах [2].

Word formation is not a common way of morphological and syntactic term formation in English. There are, for example, the following terms like *bootlegger* – торговець контрабандою, *deadweight* – власна маса (транспортного засобу), *load-carrying* – навантажений, *shareholder, stockholder* – акціонер, *book-keeping* – бухгалтерський облік.

This is becoming more and more widespread method of word formation as an abbreviation – means of compression of long terminological phrases. In English logistics terminology, there is the phenomenon of internal truncation, for example, *package* – *pkge*, яке позначає упаковку, а також складноскорочені слова, в яких буквенна аббревіатура з'єднується зі словом: *activity based costing analysis* – *ABC analysis* (аналіз обчислення собівартості за обсягом господарської діяльності) [3].

Examples of initial abbreviations can be, for example, the following units: *NCTAD* (ЮНК-ТАД) – Конференція ООН з торгівлі та розвитку, орган Генеральної Асамблеї ООН, який не є міжнародною організацією торгівлі [3]; *FOB* – *Free on board* – „вільно на борту”, умова поставки; *AGRN* (*Advanced Goods Receiving Note*) – попереднє повідомлення про приймання; *AWB* (*Air waybill*) – (Авіавантажна накладна) – перевізний документ, що засвідчує укладення договору перевезення між вантажовідправником та повітряним перевізником в міжнародному повідомленні [3]; *SSCC* (*Serial Shipping Container Code*) – серійний код транспортного пакування; *ASN* (*Advanced Shipping Note*) – попереднє повідомлення про відвантаження (ППВ); *BBD* (*best before date*) – використати до, придатний до; *BL* (*Bill of Lading*) – коносамент; *CU* (*Consumer Unit*) – споживча одиниця; *GLN* (*Global Location Number*) – глобальний ідентифікаційний номер; *OU* (*Ordered Unit*) – одиниця замовлення; *COD* – *Cash on delivery* — накладний платіж, післяплата [2] та ін.

However, not in all cases the English-language abbreviation corresponds to the equivalent Ukrainian abbreviation. In this case, the English abbreviation is preserved in the Ukrainian-language text without changes or deciphers. In addition, in access in our corpus of logistic terms letter-syllabic abbreviations (about 4% samples): *Supplier SKU* (*Supplier Stock-Keeping Unit*) – код товару постачальника; *SKU description* (*Stock-Keeping Unit description*) – опис товару etc., as well as acronyms: *PUC* (*Picking Unit Code*) – код одиниці відбору (about 3% of the sample). The compound contraction of the two-component is logistic term into a unit from one word takes place, as the term *hazmat* (*hazardous materials*) – небезпечні матеріали, небезпечні товари. Number such units do not exceed 1% of the terminological unit samples [2].

The last and least common way replenishment of logistics terminology in English is foreign language loanwords, for example: *freight* – перевезення вантажів (з середньоніжньонімецької мови), *cabotage* – каботажне судноплавство (з французької), *cargo* – вантаж (з іспанської) та ін. [2].

Analysis of dictionaries of logistic terms and scientific what literature of the English language allows you to reach the conclusion that the methods of forming logistic terms do not fundamentally differ from the beats of ordinary word formation.

1. Англо-український тлумачний словник логістичних термінів www.aldata-solution.com.

2. Загнітко А. Словник сучасної лінгвістики : поняття і терміни : у 4 т. Т. 1 Донецьк : ДонНУ, 2013. 402 с. ; Т. 2. 350 с. ; Т. 3. 426 с. ; Т. 4. 388 с.

3. Карпенко Г. Особливості формування логістичних термінів. Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Філологічні науки. Мовознавство. 2013. № 22. С. 53–58.

4. Одінцева О.О., Сілютіна І.О., Остапчук І.І. Структурно-семантичні особливості логістичної термінології в англійській мові. Вчені записки ТНУ ім. В.І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика. т. 33 (72), № 2 Ч.1., 2022. С. 174-178.

5. Петров О. П. Тлумачний митний словник-довідник, Одеса, 2005.

Zherebko Valeriia

3rd year cadet

Odesa State University of Internal Affairs

Scientific Adviser

Drapaliuk Kateryna

ACTUAL ISSUES OF HUMAN RIGHTS PROTECTION IN MODERN LEGAL CONTEXT

The modern legal space includes a number of topical issues related to the protection of human rights, which determine modern trends and challenges in the sphere of human rights protection. Globalization processes, technological innovations, as well as changes in the socio-cultural environment give rise to new challenges and complicate existing problems in guaranteeing and protecting basic human rights and freedoms. This topic requires systematic analysis and careful consideration, as it becomes key in the formation of progressive strategies for the legal protection of human dignity and individual freedoms in the modern legal context. In this context, there is a need to consider both traditional approaches to human rights protection and innovative ways of solving legal issues arising in a changing social order.

The expansion of human and citizen rights in the modern world should take place through the combination of the development of the national and international legal space. This mutual process promotes the exchange of ideas and knowledge, which raises the standards of legal protection to a new level. It is fair to see that the problem of human rights in the modern world goes beyond the borders of one country and acquires an international dimension. The priority of human rights is enshrined in universal and regional legal acts that recognize the inalienable rights of every person, such as the right to life, personal inviolability, freedom of thought and speech, religion and private life. One of the key features of modern human rights, based on the principles of freedom, equality and justice, is their universal character [1, 106].

Human rights are undoubtedly important principles, but they are not absolute. These principles must be applied in the context of specific situations, taking into account the circumstances. There are cases where a person's rights may be limited or temporarily suspended, especially if one right appears to conflict with another or if the observance of one individual's rights may threaten to violate the rights of another. Such cases require a balanced approach and finding a compromise between different goals, in particular security and freedom. This concerns the extent to which the state should establish rules limiting individual freedoms in order to achieve harmony and ensure security [2, 7].

The imposition of martial law in the state is an unconditional basis for the lawful restriction of human rights in the state. In the state of armed conflict, the right to life, which is one of the fundamental human rights, actually becomes defenseless. This is

due to the fact that military operations lead to various forms of violence, such as killings, physical injuries, abductions and torture, which directly violate the right to life, dignity and personal inviolability. This is an extremely serious problem of our time. Such actions are unacceptable under any circumstances and are the subject to strict condemnation as a violation of international humanitarian law and human rights. Thus, the main obligation for the state is to guarantee the protection of every person's life, since it is the highest value in any country. According to customary international law, the right to life is recognized as a fundamental human right. Thus, in the Convention, this right is considered one of the most fundamental provisions. Both in the Convention and in the International Covenant on Civil and Political Rights, the right to life is one of those rights, deviations from which are inadmissible, even in extraordinary circumstances [3, 97].

The state of war in Ukraine poses significant difficulties to ensure the rights of citizens in a situation where partial restriction of their rights is an objective necessity. Such restrictions include legislative narrowing of the content and scope of human rights and freedoms, as well as factors that complicate or make impossible their realization. The Constitution of Ukraine establishes the standards of the rule of law in the conditions of the imposition of martial law. In particular, it provides that:

1. Restriction of human and citizen rights is temporary and minimally necessary in nature.
2. There is a certain list of rights that cannot be violated in any case.
3. The final decision on the declaration of martial law is made by the parliament [4, 107].

The practice of the European Court of Human Rights includes a number of provisions that were formulated during the consideration of cases related to military actions and armed aggression. The analysis of these cases indicate the presence of complex issues that need to be resolved in the context of ensuring human rights in the conditions of hostilities [5, 32].

Therefore, in the modern legal context, the issue of human rights protection acquires special urgency and complexity, especially in the conditions of constant development of society and technological changes. Active interaction between national and international law creates new challenges and opportunities to ensure a high level of human rights protection. Modern conflicts, crises and technological transformations threaten fundamental rights and freedoms. The use of new forms of communication and technologies requires constant review and adaptation of legal protection to the challenges of this time. The principles of the rule of law and the universality of human rights should be integral components of the modern legal order. It is important to continue to develop and improve the legal protection of human rights in accordance with the challenges of the modern world. This is the only way to ensure the stability and effectiveness of legal protection in the conditions of constant changes and challenges that society faces today.

1. Kononenko V.P.(2023). Formation of the principle of respect for human rights in Europe, its connection with international and national security. Series PRAVO.

Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho Natsionalnoho Universytetu, 75(1). Retrieved from: <https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2023/03/19.pdf> [in Ukrainian].

2. Khmelnytskyi University of Management and Law named after Leonid Yuzkov. Protection of human rights in Ukraine: current state and prospects for improvement. Khmelnytskyi: (2023), p.148. [in Ukrainian].

3. H.M. Markovich.(2023). Human rights and freedoms under martial law: focus of priorities. Electronic scientific publication "Analytically - comparative jurisprudence". Lviv: 2023. Retrieved from: <https://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2023/09/15.pdf> [in Ukrainian].

4. Melnychenko B.B. (2023). Ensuring the rights and freedoms of a person and a citizen in Ukraine under martial law. Legal scientific electronic journal. Lviv: 2023. Retrieved from: http://www.lsej.org.ua/4_2023/23.pdf [in Ukrainian].

5. Lviv State University of Internal Affairs. Constitutional rights and freedoms of a person and a citizen in the conditions of war and the post-war period. Materials of the scientific seminar (2023). [in Ukrainian].

Zhura Kyrylo

2nd-year master's degree student

Lviv State University of Internal Affairs

Scientific Adviser

Bondarenko Viktoriia

COPYRIGHT LAW IN DIFFERENT LEGAL SYSTEMS

Copyright refers to the legal right of the owner of intellectual property. In simpler terms, copyright is the right to copy. This means that the original creators of products and anyone they authorise are the only ones with the exclusive right to reproduce the work.

Copyright law gives creators of original material the exclusive right to use further and duplicate that material for a given amount of time. Once a copyright expires, the copyrighted item becomes public domain.

According to U.S. copyright law, works are original when a human author independently creates them and has minimal creativity. Independent creation means that you create it yourself without copying. The Supreme Court of the U.S. has said that to be creative, a work must have a “spark” and “modicum” of creativity. Some things, however, are not creative, like titles, names, short phrases, and slogans; familiar symbols or designs; mere variations of typographic ornamentation, lettering, or colouring; and mere listings of ingredients or contents. In addition, always keep in mind that copyright protects expression and never ideas, procedures, methods, systems, processes, concepts, principles, or discoveries.

A work is fixed when it is captured (either by or under the authority of an author) in a sufficiently permanent medium such that it can be perceived, reproduced, or communicated for more than a short time. For example, a work is fixed when you write it down or record it.

Once you create and fix an original work, you are the author and the owner, like photographing, writing a poem or blog, or recording a new song.

Companies, organisations, and others besides the work's creator can also be copyright owners. Copyright law allows ownership through "works made for hire," which establishes that the employer owns works created by an employee within the scope of employment. The work-made-for-hire doctrine also applies to independent contractor relationships for specific commissioned works.

Copyright ownership can also come from contracts like assignments or transfers like wills and bequests.

U.S. copyright law provides copyright owners with the following exclusive rights:

- Reproduce the work in copies or phonorecords.

- Prepare derivative works based on the work.

- Distribute copies or phonorecords of the work to the public by sale or other transfer of ownership or by rental, lease, or lending.

- Perform the work publicly if it is a literary, musical, dramatic, or choreographic work, a pantomime, a motion picture or another audiovisual work.

- Display the work publicly if it is a literary, musical, dramatic, or choreographic work, a pantomime, or a pictorial, graphic, or sculptural work. This right also applies to the individual images of a motion picture or other audiovisual work.

- Perform the work publicly using a digital audio transmission if the work is a sound recording.

Copyright also provides the owner of the copyright the right to authorise others to exercise these exclusive rights, subject to certain statutory limitations.

UK law also requires that to be protected by copyright, a work must be fixed in a tangible medium of expression (e.g., written on paper, carved in stone, recorded on a hard drive). All digital devices are tangible media of expression. In this approach, e.g., a speech or a sermon cannot be protected unless it is somehow recorded (in writing, on tape, on DVD).

By contrast, continental European copyright laws do not contain such a requirement, allowing temporary works (like flowery compositions or chocolate sculptures) to be protected by copyright.

Works created by public bodies, such as texts of laws, judicial and administrative decisions, etc., would generally fall within the scope of copyright protection. This, however, would create an access barrier for the public, which goes against the spirit of democracy and the public's right to information. This is why various mechanisms have been created to make access to official works easier.

In most EU countries, explicit rules state that official works are not protected by copyright. These official works can roughly be defined as works created by public bodies within the scope of their public functions. As a rule, this applies to court decisions, texts of laws, and other sources of national or local law adopted by competent bodies. This may not apply, however, to drafts and unofficial translations of those texts.

In other countries (e.g. in the UK), a different approach has been adopted, in which copyright to official works belongs to the government (in the UK, this mechanism is referred to as ‘crown copyright’). In such systems, governments make official works available under special open licenses, such as Open Government Licenses.

In addition, in countries where official works are not protected by copyright, some content (e.g. databases of public data, statistics, etc.) is sometimes released under similar open licenses or with appropriate copyright notices.

All the documents held by public sector bodies, whether they are copyrightable works or not or effectively protected by copyright, are jointly referred to as Public Sector Information (PSI). According to the general principle established by the PSI Directive, PSI shall be made reusable. There are, however, many exceptions to this principle, mostly related to third-party copyright and data protection laws. Still, there is a growing tendency in EU Member States to make PSI openly available and reusable via the so-called Open Data Portals and licensing plays an essential role in this movement.

In conclusion, copyright law is designed to protect the creators of original material. Their copyrighted work cannot be used or duplicated without their permission. For copyright law to preserve work, it must be tangible and original.

-
1. Copyright Definition, Types, and How It Works. URL: <https://www.investopedia.com/terms/c/copyright.asp#>
 2. What is Copyright? U.S. Copyright Office. URL: <https://www.copyright.gov/what-is-copyright/>
 3. Copyright Law Overview. URL: <https://www.clarin.eu/content/copyright-law-overview>

Cherevko Viktoria
*Studentin des 1. Studienjahres
des Ausbildungsgrades "Master"
Lwiwere Staatsuniversität für Innere Angelegenheiten
Wissenschaftliche Betreuerin
Riy Myroslava*

SCHUTZ DER MENSCHENRECHTE WÄHREND DES KRIEGSRECHTS

Die schrecklichen Realitäten von heute sind weder ein Film oder gar ein Alptraum über den Krieg. Es sind noch die Geschichten unserer Urgroßeltern über die alten Zeiten und den Krieg. Es handelt sich um reale Ereignisse, die sich derzeit auf dem Gebiet unseres Landes abspielen. Fast täglich hören wir Explosionen und lesen schreckliche Nachrichten über die unmenschlichen Handlungen des russischen Militärs. Gerade jetzt, unter dem Kriegsrecht, brauchen die Menschen den Schutz

ihrer Rechte und Freiheiten. Seit dem Beginn der russischen Invasion in der Ukraine steht unser Staat vor der wichtigen Aufgabe, die legitimen Rechte jedes Bürgers vor illegalen Eingriffen zu schützen.

Die Probleme des Schutzes der Menschenrechte unter dem Kriegsrecht werden in den Arbeiten von Wissenschaftlern wie Figel Y. O., Kolodii A. M., Lutkovska V. V., Martseliak O. V., Oliynyk A. Y., Kolomiets V. O., Dasho T. Y., Vasechko L., Osynska V. O. und einigen anderen behandelt.

Artikel 64 des ukrainischen Grundgesetzes sagt, dass die verfassungsmäßigen Rechte und Freiheiten einer Person und eines Bürgers nicht eingeschränkt werden dürfen, außer in den von der Verfassung festgelegten Fällen. Der wichtigste dieser Fälle ist das Auftreten einer außergewöhnlichen (kriegerischen) Situation in Staat und Gesellschaft [1]. Die Verordnung des Präsidenten der Ukraine Nr. 64/2022 "Über die Einführung des Kriegsrechts" sieht in Absatz 3 vor, dass "im Zusammenhang mit der Einführung des Kriegsrechts in der Ukraine die in den Artikeln 30-34, 38, 39, 41-44 vorgesehenen verfassungsmäßigen Rechte und Freiheiten einer Person und eines Bürgers für die Dauer des Kriegsrechts vorübergehend eingeschränkt werden können, 53 der Verfassung der Ukraine sowie vorübergehende Beschränkungen der Rechte und legitimen Interessen juristischer Personen innerhalb der Grenzen und in dem Umfang, der erforderlich ist, um die Möglichkeit der Einführung und Umsetzung von Maßnahmen der rechtlichen Regelung des Kriegsrechts zu gewährleisten, wie in Teil 1 des Artikels 8 des Gesetzes der Ukraine "Über die rechtliche Regelung des Kriegsrechts" vorgesehen." [2]. Es ist erwähnenswert, dass die Ausgangssperre gerade zum Schutz von Menschenleben eingeführt worden ist.

Man kann sagen, dass dies das Recht der Bürger auf Freizügigkeit einschränkt, aber es ist richtig, dass diese Entscheidung, eine solche Einschränkung einführt um die Zahl der Opfer in Kriegszeiten zu verringern. In dieser Situation ist es auch wichtig, an die rechtlichen Garantien zu erinnern, die jedem von uns gewährt werden.

Fritskyi O. F. stellt fest, dass rechtliche Garantien werden definiert "als die Bereitstellung rechtlich verbindlicher Bedingungen, die es einer Person ermöglichen, ihre persönlichen Rechte und Freiheiten auszuüben" [3, S. 177]. Die zuständigen Strafverfolgungsbehörden sind aufgerufen, die Menschenrechte zu schützen und Verstöße gegen die Rechte und Freiheiten der Bürger zu erkennen. Alle Maßnahmen, die während der Einführung des Kriegsrechts die Menschenrechte einschränken, haben nur eine Hauptaufgabe - das Leben einer Person zu retten und die Ordnung im Staat aufrechtzuerhalten. Die Menschen- und Bürgerrechte und -freiheiten sollten für den Staat im Priorität bleiben, auch im Zusammenhang mit der Einführung des Kriegsrechts in der gesamten Ukraine, was ein beispielloses Phänomen für unser Land ist und sicherlich Schwierigkeiten beim Funktionieren des Mechanismus zum Schutz und zur Durchsetzung der verfassungsmäßigen Rechte und Freiheiten verursacht. Im Falle von Verstößen muss der Staat deren Wiederherstellung und weiteren zuverlässigen Rechtsschutz gewährleisten. Heute ist die Ukraine jedoch nicht in der Lage, die besetzten Gebiete zu kontrollieren und dementsprechend die Bestimmungen der ukrainischen Verfassung durchzusetzen. "Wir sprechen davon, dass Russland sowohl gegen internationale Menschenrechtsverträge als auch gegen

seine Verpflichtungen aus dem humanitären Völkerrecht als Besatzungsmacht verstößt" [4]. Eines der mächtigsten Instrumente im Bereich des Menschenrechtsschutzes ist die Allgemeine Erklärung der Menschenrechte, die am 10. Dezember 1948 von der Generalversammlung der Vereinten Nationen verabschiedet und verkündet wurde.

Sie wurde in Form einer EntschlieÙung angenommen. Gleichzeitig unterstützen wir die Meinung von V.F. Pogorilko, dass es sich um ein Modell handelt, "dem alle Völker und Staaten nachstreben sollten" [5]. Somit ist die Allgemeine Erklärung der Menschenrechte eine grundlegende Quelle des Völkerrechts, auf der die meisten Verfassungsbestimmungen nicht nur der Ukraine, sondern auch anderer Länder der Welt beruhen. Doch wie wir sehen können, hat Russland seit langem keine Gesetze und Verträge eingehalten.

Zusammenfassend betonen wir, dass jede Handlung des russischen Besatzers von Natur aus eine Verletzung der Gesetze und Gebräuche des Krieges, wie sie in den Gesetzen der Ukraine und in internationalen Verträgen vorgesehen sind, mit sich bringt. Das verfassungsmäßige Recht eines jeden auf gerichtlichen Schutz ist absolut und unantastbar und muss daher vom Staat auch unter Kriegsbedingungen oder anderen schwierigen Bedingungen für die Existenz des Staates und der Gesellschaft gewährleistet werden. Unter solchen Umständen muss der Staat mehr denn je koordiniert daran arbeiten, die Organisation des Schutzes der Rechte der Bürger und die Kontrolle der Einschränkungen ihrer Rechte zu verbessern und zu stärken.

1. Verfassung der Ukraine vom 28. Juni 1996. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96%D0%B2%D1%80#Text>

2. Erlass des Präsidenten der Ukraine Nr. 64/2022.

URL: <https://www.president.gov.ua/documents/642022-41397>

3. Fritskyi O.F. Verfassungsrecht der Ukraine: ein Lehrbuch. Kiew: Yurinkom Inter, 2003. 536 c.

4. Völkerrecht in den zwischenstaatlichen Beziehungen zwischen der Ukraine und der Russischen Föderation, 1991-2014. Monographie. Kyiv. 2014. 959 c.

5. Pogorilko V.F. Allgemeine Erklärung der Menschenrechte - einer der wichtigsten universellen menschlichen Werte des zwanzigsten Jahrhunderts. Gesetz der Ukraine. 1999. № 4. C. 7-9.

Marynovych Roksolana
*Studentin des 1. Studienjahres
des Ausbildungsgrades "Master"*
Lwiwere Staatsuniversität für Innere Angelegenheiten
Wissenschaftliche Betreuerin
Riy Myroslava

DIE KOMMUNIKATION UND IHRE ROLLE IN DER GESELLSCHAFT

Die Kommunikation ist für unsere Gesellschaft unverzichtbar, denn ein Leben ohne Kommunikation ist nur schwer vorstellbar. Daher können wir getrost sagen, dass sie einer der wichtigsten Aspekte unseres Lebens ist, denn nur durch den Austausch von Ideen und die Zusammenarbeit kann die Gesellschaft wachsen und sich entwickeln.

In der heutigen Gesellschaft spielt die Kommunikation in allen Bereichen des Lebens eine entscheidende Rolle. Ihr Einfluss erstreckt sich auf Wirtschaft, Politik, Bildung, Kultur und viele andere Bereiche.

Die Kommunikation trägt dazu bei, verschiedene gesellschaftliche Gruppen zusammenzubringen, indem sie den Austausch von Ideen und Erfahrungen erleichtert. Sie schafft ein Gefühl der Zusammengehörigkeit und des Verständnisses über kulturelle und geografische Unterschiede hinweg. Ohne Kommunikation ist es schwierig, Konflikte und Missverständnisse zu vermeiden, die zu Spaltungen in der Gesellschaft führen können.

In Demokratien ist Kommunikation ein wichtiges Element, das den Informationsaustausch zwischen Bürgern und Behörden sicherstellt und zur Lösung von öffentlichen Problemen und zur Entwicklung von Bürgerrechten beiträgt. Sie unterstützt auch die Prinzipien und Werte der Demokratie, indem sie die Beteiligung der Bürger an Entscheidungen erleichtert.

Eine wirksame Kommunikation zwischen Unternehmen, Verbrauchern und Behörden ist eine wesentliche Voraussetzung für die Förderung von Wirtschaftswachstum, Innovation und Marktentwicklung. Sie ermöglicht es den Unternehmen, auf Veränderungen der öffentlichen Nachfrage und der Anforderungen zu reagieren, was für ihren Erfolg und ihre Wettbewerbsfähigkeit unerlässlich ist.

Kommunikation dient als Instrument zur Weitergabe kultureller Werte und Traditionen und fördert das gegenseitige Verständnis und die Toleranz zwischen verschiedenen kulturellen Gruppen. Sie hilft, das kulturelle Erbe zu bewahren und weiterzuentwickeln und ein Verständnis für internationale und interkulturelle Erfahrungen zu entwickeln.

In der Bildung erleichtert die Kommunikation die aktive Interaktion zwischen Schülern und Lehrern, was zur Vertiefung des Wissens und zum Verständnis des Lernstoffs beiträgt. Sie ermutigt die Schüler, ihre eigene Meinung zu äußern, und unterstützt ihre aktive Teilnahme am Lernprozess.

Effektive Kommunikation ermöglicht den interkulturellen Dialog und die Zusammenarbeit, was dazu beiträgt, Stabilität und Frieden in der Welt zu fördern. Die Kommunikation ermöglicht es uns, gemeinsame Interessen und Werte zu

entdecken und zu entwickeln, was die Grundlage für den Aufbau einer friedlichen und sich gegenseitig verstehenden Welt ist.

Die Kommunikation hilft dabei, Kommunikations- und Konfliktlösungsfähigkeiten zu entwickeln, was zur Selbstverwirklichung und persönlichen Entwicklung beiträgt. Die Fähigkeit, effektiv zu kommunizieren, ist eine wesentliche Voraussetzung für den Aufbau erfolgreicher und harmonischer Beziehungen zu anderen.

In den Arbeitsteams ist Kommunikation wichtig für eine effektive Zusammenarbeit, Koordination und Konfliktlösung. Sie schafft eine günstige Atmosphäre für den Austausch von Ideen und Informationen, die das Erreichen gemeinsamer Ziele ermöglicht.

Kommunikation hilft den Menschen, sich unterstützt zu fühlen und Teil von sozialen Gruppen zu sein. Außerdem stärkt es ihre soziale Identität und reduziert Einsamkeit. Sie schafft eine positive Atmosphäre für die Interaktion und Zusammenarbeit mit anderen.

Die Kommunikation wirkt sich auch auf die persönliche Entwicklung und hilft Menschen, sein Potenzial zu entfalten und sich selbst zu verwirklichen. Sie stimuliert die Suche nach neuen Möglichkeiten und das Erreichen von Zielen, was zu persönlichem Wachstum und Erfolg beiträgt.

In einer Gesellschaft, in der sich Informationen ständig verändern und schnell verbreiten, ist eine wirksame Kommunikation der Schlüssel zur erfolgreichen Anpassung und Reaktion auf neue Herausforderungen und Chancen. Durch Kommunikation bleiben die Leute auf dem Laufenden und können aktiv auf Veränderungen in ihrer Umgebung reagieren.

Kommunikation spielt eine wichtige Rolle, um Ideen von einer Person zur anderen zu übertragen. Jeder Mensch hat einige Ideen, die nur in seinem Kopf existieren, und er möchte diese Botschaften oder Ideen an andere weitergeben. Solange der Mensch nicht kommuniziert und seine Ideen mitteilt, kann er andere nicht wissen lassen, was er denkt oder was er im Kopf hat.

Um jemanden auszubilden, müssen wir die Ideen oder das Studienmaterial an den Schüler weitergeben. Wenn ein Lehrer gut mit seinen Schülern kommuniziert, sind die Schüler mit ihm zufrieden und können mehr verstehen. Eine ineffiziente Kommunikation kann dazu führen, dass unklares Wissen vermittelt wird.

Heutzutage dreht sich Unterhaltung vor allem um Massenmedien wie Film und Fernsehen. Das Internet ist ebenfalls eine beliebte Plattform für Unterhaltung und dient gleichzeitig als Mittel zur Kommunikation. Kurz gesagt, Kommunikation und Unterhaltung sind heutzutage eng miteinander verbunden.

Wenn wir nicht mit der Welt kommunizieren, werden wir nie verstehen, wie die Dinge funktionieren und miteinander in Beziehung stehen. Wir müssen mit unserer Umwelt interagieren, um das Leben zu verstehen. Menschen, die nicht kommunizieren, neigen dazu, sich zu isolieren, was wiederum zu vielen Problemen führt.

Die Kommunikation ist entscheidend für die Bildung der öffentlichen Meinung und die aktive Teilnahme der Bürger am öffentlichen Leben, was die Grundlage für

funktionierende demokratische Prozesse und den Schutz der Menschenrechte bildet. Informierte Bürger können fundierte Entscheidungen treffen und Einfluss auf die Politik nehmen, weil sie gut informiert sind.

In der heutigen Welt sind virtuelle und Online-Kommunikationsmittel sehr wichtig geworden. Sie ermöglichen es uns, über große Entfernungen hinweg miteinander zu kommunizieren. Doch mit diesen neuen Möglichkeiten kommen auch neue Probleme, wie die Sicherheit von Informationen und der Schutz der Privatsphäre. Diese Herausforderungen erfordern unsere Aufmerksamkeit und die Entwicklung passender Lösungen.

Die Fähigkeit, effektiv zu kommunizieren, ist entscheidend für den Erfolg und das Wohlergehen jedes Einzelnen sowie für das reibungslose Funktionieren unserer Gesellschaft als Ganzes. Ohne Kommunikation wären Kooperation, Zusammenarbeit und gemeinsame Entwicklung kaum möglich.

Durch die Kommunikation können wir nicht nur Informationen austauschen, sondern auch Emotionen teilen, Vertrauen aufbauen und Verständnis füreinander entwickeln. Sie ist das Werkzeug, das es uns ermöglicht, Beziehungen zu knüpfen und zu pflegen, sei es auf persönlicher, beruflicher oder gesellschaftlicher Ebene.

Es besteht kein Zweifel, dass die Kommunikation im menschlichen Leben und in der menschlichen Gesellschaft eine entscheidende Rolle spielt. Sie trägt nicht nur dazu bei, den Austausch von Informationen und Wissen mit anderen zu erleichtern, sondern hilft den Menschen auch, Beziehungen zu anderen aufzubauen. Daher darf die Bedeutung der Kommunikation nicht unterschätzt werden.

1. Ткаченко, В. В. (2013) Спілкування й розвиток особистості в інформаційному суспільстві. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка (71)*. pp. 10-15. ISSN 2076-6173

2. Державно-громадянська комунікація: шлях від кризи до взаємодії: монографія / [В. М. Козаков, О. В. Рашковська, В. А. Ребкало, Є. О. Романенко, І. В. Чаплай]. Київ: ДП "Вид. дім "Персонал", 2017. С. 12-21.

3. Bokhari, Z. (2014) *Role of communication in the development of human society*, Academia.edu. Available at https://www.academia.edu/5182078/Role_of_Communication_in_the_Development_of_Human_Society (Accessed 09 March 2024).

4. Коваль І. С. Спілкування як фактор розвитку особистості. https://sci.ldubgd.edu.ua/bitstream/123456789/11015/1/Спілкування_як_фактор_розвитку_особистості.pdf

DIE ROLLE DER KOMMUNIKATION IN DER BERUFSSPRACHE DER JURISTEN

Die Kommunikation spielt im Leben eines Menschen eine äußerst wichtige Rolle. Die Kommunikation ist ein Mittel zum Aufbau zwischenmenschlicher Beziehungen. Laut L. I. Sakharchuk ist „der Austausch rational-emotionaler Informationen im Prozess des sozialen Denkens und der Sprachaktivität einer Person unter Verwendung eines oder mehrerer Sprachcodes als Gegenstand zwischenmenschlicher, interinstitutioneller und interkultureller Beziehungen“ [1, S. 11].

Verschiedene Arten von Kommunikationsmethoden können in drei Gruppen eingeteilt werden: mündlich, schriftlich und visuell.

Auch die Kommunikation selbst kann in verbale, nonverbale und schriftliche Kommunikation unterteilt werden. Zur nonverbalen Kommunikation gehören Körper, Blickkontakt und Gesten. In modernen Kontexten spielt die Netzwerkkommunikation die größte Rolle.

Es gibt verschiedene Arten der verbalen Kommunikation.

Der Maskenkontakt ist eine formelle Kommunikation, wenn kein Wunsch besteht, die persönlichen Eigenschaften des Gesprächspartners zu verstehen oder zu berücksichtigen. Es werden übliche Masken verwendet (zum Beispiel Höflichkeit, Gleichgültigkeit, Bescheidenheit, Mitgefühl). Eine Reihe von Gesichtsausdrücken, Gesten und Standardphrasen können echte Gefühle und Einstellungen gegenüber einer anderen Person maskieren.

Die weltliche Kommunikation – ihr Wesen liegt in der Unobjektivität. Das heißt, die Menschen sagen nicht, was sie denken, sondern was sie in solchen Fällen sagen sollten. Diese Kommunikation ist geschlossen. Der Standpunkt der Menschen zu diesem oder jenem Thema ist nicht wichtig, Daher bestimmt es nicht die Art der Kommunikation. Zum Beispiel formelle Höflichkeit, rituelle Kommunikation.

Formale Rollenkommunikation ist eine Art der Kommunikation, deren Inhalt durch die soziale Rolle des Kommunikationspartners geregelt wird, zum Beispiel eines Lehrers und eines Schülers, eines Ritters und eines Mädchens, eines Polizisten und eines Kriminellen, eines Flugbegleiters usw.

Die Geschäftskommunikation ist ein Interaktionsprozess in der Kommunikation, bei dem Informationen ausgetauscht werden, um ein bestimmtes Ergebnis zu erzielen. Mit anderen Worten, es ist Trash-Kommunikation. Sie basiert auf und findet im Zusammenhang mit bestimmten Tätigkeitsarten statt. In der Geschäftskommunikation stehen geschäftliche Interessen im Vordergrund vor persönlichen Unterschieden, allerdings werden auch die Persönlichkeit, die Individualität und die Stimmung einer anderen Person berücksichtigt.

Die mentale zwischenmenschliche Kommunikation (intime zwischenmenschliche Kommunikation) – offenbart die tiefen Strukturen der Persönlichkeit [3].

Die kommunikative Aktivität ist „eine besondere Form der zwischenmenschlichen Kommunikation, die durch eine Reihe situativer Formen kommunikativen Verhaltens umgesetzt wird, um bedeutsame zwischenmenschliche Situationen zu schaffen, das gegenseitige Verständnis zwischen Menschen sicherzustellen und das Erreichen verschiedener gemeinsamen Ziele zu fördern.“ [2, S. 22].

Die Kommunikation ist der Prozess der Übertragung und des Empfangs von Informationen zwischen Einzelpersonen oder Personengruppen. Dazu gehört der Austausch von Botschaften, Ideen, Gedanken, Gefühlen, sowohl verbal (Wörter und Sprache) als auch nonverbal (Gesten, Mimik, Körper). Die Kommunikation ist ein wichtiger Bestandteil der Interaktion und Kommunikation zwischen Menschen und kann in vielen Formen stattfinden, darunter mündlich, schriftlich, visuell, elektronisch oder nonverbal. Der Zweck der Kommunikation ist die Übermittlung und das Verstehen von Informationen zwischen Gesprächspartnern.

Die Kommunikation ist das wichtigste Mittel zur Interaktion mit anderen Menschen. Es ermöglicht uns, unsere Gedanken auszudrücken, andere zu fühlen und zu verstehen sowie Beziehungen und Gemeinschaften aufzubauen. Zu den wichtigsten Aspekten der Kommunikationsrolle gehören:

1. Informationen ausdrücken: Kommunikation hilft uns, anderen Menschen unsere Gedanken, Ideen, Bedürfnisse und Wünsche mitzuteilen. Wir nutzen dazu Sprache, Mimik, Gestik sowie schriftliche Kommunikationsmittel wie E-Mail, soziale Medien usw.

2. Beziehungen aufbauen: Kommunikation spielt eine Schlüsselrolle beim Aufbau, der Entwicklung und der Pflege von Beziehungen zwischen Menschen. Es hilft uns, eine andere Person zu sehen, sie zu hören und zu verstehen, was uns einander näher bringt.

3. Entwicklung sozialer Fähigkeiten: Kommunikation hilft uns, soziale Fähigkeiten und Kommunikationsregeln zu erlernen. Es lehrt uns, anderen zuzuhören, ihre Gefühle zu berücksichtigen und unsere Gedanken höflich und effektiv auszudrücken.

4. Entwicklung beruflicher Fähigkeiten: Kommunikation ist in vielen Berufen und bei der Karriereentwicklung notwendig. Die Fähigkeit zur effektiven Kommunikation hilft uns, mit Kollegen, Kunden und Führungskräften zusammenzuarbeiten, Ideen auszutauschen, Probleme zu lösen und gemeinsame Ziele zu erreichen.

5. Kulturelles Verständnis entwickeln: Kommunikation ermöglicht es uns, mit Menschen aus verschiedenen Kulturen, Religionen und Nationalitäten zu kommunizieren. Es hilft uns, einander näherzukommen, von anderen zu lernen und unser Weltbild zu erweitern.

Das Kommunikationsverfahren umfasst die folgenden Phasen:

- Das Bedürfnis nach Kommunikation (z. B. das Bedürfnis, Informationen zu übermitteln, Informationen zu empfangen, eine andere Person zu beeinflussen) – veranlasst eine Person, mit einer anderen Person in Kontakt zu treten.

Orientierung an einem kommunikativen Ziel in einer kommunikativen Situation.

Orientierung an der Persönlichkeit des Gesprächspartners.

- Den Inhalt der Kommunikation planen – Menschen stellen sich (normalerweise unbewusst) vor, was sie sagen werden.

- Unbewusst (manchmal bewusst) wählen Menschen bestimmte Mittel und Phrasen, entscheiden, wie sie sprechen und sich verhalten.

- Kontaktaufnahme.

- Austausch von Gedanken, Ideen und Fakten.

- Wahrnehmung und Beurteilung der Reaktionen anderer Personen sowie Steuerung der Kommunikationswirksamkeit anhand von Feedback.

- Anpassen der Richtung, des Stils, der Methoden und der Interaktion der Kommunikation.

Daher ist Kommunikation ein lebenswichtiger Aspekt unserer Existenz, der alle Bereiche des menschlichen Lebens betrifft.

In der beruflichen Tätigkeit von Rechtsanwälten ist Kommunikation ein besonders wichtiger Aspekt.

Die Kommunikation in der Fachsprache der Rechtsanwälte spielt eine sehr wichtige Rolle, da die Richtigkeit und Klarheit der Aussagen über den Ausgang des Falles entscheiden kann. Rechtsanwälte müssen im Umgang mit Fachterminologie geübt sein, gleichzeitig aber die Zugänglichkeit und Verständlichkeit für Mandanten wahren. Kompetente Kommunikation hilft, Missverständnisse zu vermeiden, trägt zur erfolgreichen Lösung des Falles bei und stärkt das Vertrauen zwischen den Parteien.

„Rechtskommunikation“ ist der Prozess des Informationsaustauschs zwischen Teilnehmern an Rechtsbeziehungen, um gegenseitiges Verständnis zu erreichen und rechtliche Probleme zu lösen. Dies kann alle Aspekte juristischer Tätigkeiten umfassen, wie z. B. die Beratung von Mandanten, die Ausarbeitung von Dokumenten, die Führung von Verhandlungen, die Argumentation vor Gericht usw.

Die Rechtskommunikation ist ein wichtiger Bestandteil für die erfolgreiche Führung eines Rechtsstreits und die Aufrechterhaltung der Interaktion zwischen allen am Prozess beteiligten Parteien.

1. Sachartschuk L.I. Methodik der kommunikativen Forschung / Lyudmila Ivanivna Saharchuk. – Iwano-Frankiwsk: Verlags- und Designabteilung der Zentralen Technischen Universität der Karpaten-Nationaluniversität, benannt nach V. Stefanyka, 2006. 214 S.

2. Tolkachova A. S. Kommunikation – Kommunikation – kommunikative Aktivität: allgemein und besonders / Anzhelika Serhiyivna Tolkachova // Pädagogische Ausbildung: Theorie und Praxis. Pädagogik. Psychologie / Anzhelika Serhiyivna Tolkachova. K.: Veröffentlichung der nach ihr benannten Universität Kiew Boris Grinchenko, 2013. Nr. 19. S. 91–94.

3. McQuail D. Theorie der Massenkommunikation. Lemberg: Litopys, 2010.

FORMATION DE LA POLICE EN FRANCE

Si vous envisagez une carrière dans la police française, il peut vous être utile de vous renseigner sur les formations envisageables pour devenir policier. Intégrer le service de la Police Nationale vous ouvre les portes à de multiples professions. Ainsi, les formations et les prérequis de ces dernières peuvent varier selon le métier vers lequel vous vous orientez. [2]

Pour entrer dans la police nationale, il faut avant tout remplir les principaux critères de sélection :

- avoir au minimum 18 ans

- être de nationalité française

- être de bonne moralité, avoir un bulletin n°2 du casier judiciaire ne comportant aucune mention incompatible avec l'exercice des fonctions envisagées

- être en règle avec le Service national, Journée Défense et Citoyenneté (JDC, ex JAPD)

- avoir le niveau d'étude minimum requis

- être médicalement et physiquement apte

- être apte au port et à l'usage des armes.

Les métiers de la police sont très variés. Il existe tout d'abord trois types de polices principales : la police nationale, la police municipale et la gendarmerie nationale. Le métier de policier peut ainsi varier selon l'orientation, le corps de police et le grade. [1]

L'académie de police

L'académie de police organise le recrutement et la formation initiale et continue des agents de la police nationale au service des filières opérationnelles, avec le concours de l'école nationale supérieure de police (ENSP) pour les corps des commissaires et des officiers de police, dont elle a la tutelle. L'académie de police est dirigée par Philippe Lutz (décret du 9 février 2017).

Les missions de l'académie de police

Ses missions liées au recrutement et à la formation continue sont développées en étroite relation avec les directions zonales.

Tous les établissements de formation des personnels de la police nationale, repartis sur l'ensemble du territoire (métropole et outre-mer), reçoivent le label « académie de police ».

Elle est chargée directement de la formation initiale :

- des cadets de la République ;

- des policiers adjoints ;

- des gardiens de la paix.

À ce titre les écoles nationales de police sont directement placées sous son autorité.

Les centres nationaux, dispensant les formations de spécialisation, sont également rattachés à l'académie de police :

- centre national de formation motocycliste (CNFM) ;
- centre national de tir (CNT) ;
- centre national de formation d'unité cynotechnique (CNFUC) ;
- centre national des techniques d'intervention et de secourisme (CNTIS) ;
- centre national de formation aux techniques et transmissions (CNFTT).

L'académie assure également la formation d'intégration des personnels administratifs et techniques affectés dans les services de police nationale. [3]

Formation du policier adjoint en école de police

La formation rémunérée de 14 semaines a lieu dans une école nationale de police (ENP) ou en centre de formation pendant 12 semaines, puis sur un terrain de stage pendant 2 semaines.

L'hébergement en internat est gratuit, seule la restauration est à la charge de l'élève. Au sortir de l'école de police, le lauréat est affecté dans un des services du département où il a postulé. Durant son contrat de travail, le PA bénéficie d'une formation continue destinée à répondre aux besoins du service d'affectation, à le préparer aux évolutions de son métier ou à d'éventuels changements d'emploi en assurant son perfectionnement professionnel.

Parallèlement, des mesures d'insertion professionnelle lui sont offertes pendant toute la durée de son contrat pour la préparation aux concours :

il peut bénéficier d'une formation gratuite le préparant aux concours de la police nationale, notamment au concours spécifique de gardien de la paix auquel il peut se présenter après un an de service.

d'une formation pour la recherche d'un emploi en fin de contrat.

Le PA a aussi la possibilité de faire valider son expérience professionnelle par un diplôme « sûreté des espaces ouverts au public » de niveau CAP reconnu par l'Education nationale. [4]

Evolutions de carrière

L'officier de police suit une progression en fonction de son ancienneté. Le corps des officiers de la police nationale comprend 3 grades : capitaine, commandant et commandant divisionnaire.

L'évolution de carrière est assujettie à une obligation de mobilité géographique ou fonctionnelle parfois à un examen de capacités professionnelles (grade de commandant).

L'officier de police peut également accéder aux concours internes de police ou de la fonction publique après 4 ans d'ancienneté. [5]

1. <https://www.orpheopolis.fr/devenir-policier-tout-ce-qu-il-faut-savoir-pour-devenir-agent-du-ministere-de-l-interieur>

2. <https://fr.indeed.com/conseils-carrieres/trouver-un-emploi/guide-formation-policier>

3. <https://www.police-nationale.interieur.gouv.fr/nous-decouvrir/notre-organisation/organisation/lacademie-de-police>

4. <https://infos.emploipublic.fr/article/devenir-policier-dans-la-police-nationale-eea-7724>

5. <https://www.cidj.com/metiers/officier-de-police>

Kourovska Iryna

étudiante de III- année

Université d'Etat de Lviv de la sécurité de l'activité vitale

Dirigeante Scientifique

Popko Iryna

LES PROBLÈMES DES DROITS DES FEMMES DANS LE MONDE

C'est une femme elle-même qui sera la meilleure pour défendre les droits de la femme. Ainsi, au fil du temps, de nombreuses femmes ont lutté pour défendre leurs causes.

En général, les femmes travaillant dans le monde des médias sont les plus influentes et les plus actives dans ce domaine.

En matière d'ambassadrice du féminisme, **Émilie Gourd** est incontournable. De nationalité suisse, elle est née le 19 décembre 1879 à Genève. Elle est d'abord connue comme une des représentantes de l'association genevoise pour le suffrage féminin, puis devient la présidente. Par la suite, elle crée le journal « le mouvement féministe » et occupe la place de rédactrice en chef jusqu'à sa mort en 1946.

Dans le monde des médias, **Oprah Winfrey** est aussi considérée comme la papesse du féminisme. Elle n'hésite pas à utiliser « sa couleur », sa notoriété et son intelligence pour mener à bien son combat.

En 2009, **Malala Yousafzai** devient célèbre dans le monde entier grâce à son blog et son ouvrage montrant son point de vue sur l'éducation. À travers son parcours, sous la domination des talibans, elle motive bon nombre de femmes à militer afin d'obtenir le droit à l'éducation.

La gent féminine lutte constamment pour l'égalité des traitements entre les deux sexes opposés.

Jusqu'à ce jour, les droits attribués aux femmes sont les suivants :

- Le droit naturel : il s'agit du droit accordé à l'animal rationnel qu'est l'Homme afin de garantir sa survie.

- Le droit de vote : ce concept signifie que la femme se place au même rang que les hommes et a le droit de choisir un dirigeant pour son pays. À cet effet, elle peut aussi participer à la vie politique et à l'élaboration des lois. Actuellement, ce droit est accordé à toutes les femmes du monde entier, et ce, même en Arabie saoudite.

- Le droit de propriété : il s'agit du principe selon lequel les femmes peuvent dire non à la doctrine de couverture. Cette dernière consiste à accorder la pleine propriété des biens des deux époux au conjoint. Ainsi, en **droit de la famille**, le

patrimoine d'une femme ne peut, en aucun cas, tomber entre les mains de son mari. Ernestine Rose fait partie de ces femmes qui ont refusé l'application de la couverture.

- Le droit au travail en droit social : il consiste surtout à donner un accès à l'emploi de manière non discriminatoire aux femmes. Ainsi, elles doivent percevoir des revenus égaux à ceux des hommes.

- Le droit à l'éducation : il s'agit d'un droit fondamental qui a fait couler beaucoup d'encre. En effet, même actuellement, certains pays ne l'accordent pas aux femmes. Parmi les plus connus figure le Soudan du Sud.

- Le droit à la sécurité : consacré par la déclaration des Nations unies sur l'élimination de la violence contre les femmes, le droit à la sécurité vise surtout à lutter contre la violence conjugale, une infraction punie par la loi en **droit pénal**.

Il existe toutefois une exception au combat pour l'égalité des genres. Le droit à la reproduction est certes accordé aux hommes, mais le droit à l'avortement ne les concerne pas directement. Du côté des femmes, le droit à l'avortement reste encore un sujet à débat dans la majeure partie des États du monde. La question du droit à la vie de l'embryon en contrepartie de celui de la mère en est la raison.

Les civilisations les plus anciennes avaient déjà accepté le travail des femmes. À titre d'exemple, avant la fin du XVe siècle, il existait des femmes médecins, forgeronnes... Bien que la femme soit qualifiée de « sexe faible », elle n'en joue pas moins un rôle prépondérant dans la société. Pourtant, il faudra attendre le XXe siècle pour que les choses commencent à évoluer concrètement. À cette époque, les femmes avaient en effet besoin de la permission de leur époux pour toucher leur salaire. Durant la Première Guerre mondiale, des changements réels ont lieu. Comme les hommes devaient partir en guerre, les femmes ont été obligées de faire tourner le monde à elles seules. Toutes les questions d'autorisation ont été oubliées.

La cerise sur le gâteau concerne la loi imposant un salaire égal et un travail égal des hommes et des femmes en 1972. Cette loi n'est cependant qu'un simple texte. Dans le cadre du **droit du travail**, une statistique mondiale montre que les femmes touchent toujours un salaire 25 % inférieur à celui des hommes.

1. Justifit [Электронный ресурс]. – Режим доступа [https:// www. justifit. fr/b/ guides/ droit-famille/droit-patrimoine/droits-des-femmes/](https://www.justifit.fr/b/guides/droit-famille/droit-patrimoine/droits-des-femmes/)

2. unia.ch [Электронный ресурс]. – Режим доступа [https:// fr/campagnes/les-femmes-meritent mieux.](https://fr/campagnes/les-femmes-meritent-mieux)

COMMENT DEVENIR PSYCHOLOGUE PÉNITENTIAIRE?

Le psychologue en milieu carcéral travaille principalement à la prise en charge individuelle des détenus. Mais il peut également animer des groupes de parole. Le psychologue clinicien a finalement le même rôle que dans les autres milieux. [4,p.1] Cependant, la spécificité des lieux de privation de liberté fait qu'il doit être encore plus attentif à ses réactions affectives. [1,p.41] Il intervient aussi dans le recrutement du personnel pénitentiaire. La formation initiale est celle de psychologue, puis demande une spécialisation pour travailler dans ce milieu spécifique.

Quelle formation pour devenir psychologue pénitentiaire ?

La formation pour devenir psychologue pénitentiaire ne diffère pas de la formation pour devenir psychologue en milieu ouvert. Comme l'indique Julie, une psychologue intervenant en milieu carcéral, une licence (bac + 3) de psychologie à l'université est requise. Elle a quant à elle suivi la formation de la fac de psychologie de Lyon. [4,p.2] Ensuite, il faut suivre un master professionnel, de préférence en psychopathologie clinique, soit 5 années d'études après le bac. [3,p.17]

Quelle spécialisation pour intervenir en milieu carcéral ?

Pour exercer en tant que psychologue dans le milieu pénitentiaire, un master de psychologie clinique ne suffit en général pas. Il est indispensable d'avoir une formation supplémentaire dans un domaine qui touche le milieu carcéral et les détenus.[4,p.3] Par exemple, Julie est titulaire d'un master en criminologie obtenue à la fac de droit de Lyon. D'autres psychologues cliniciens se spécialisent dans les domaines de l'addiction, de la prise en charge des conduites suicidaires, ou de la prévention et la prise en charge du VIH. [2.p.27] Ces formations sont généralement couronnées par un diplôme universitaire. Parmi ces derniers on retrouve un DIU pour l'étude et la prise en charge des conduites suicidaires, ou un DESU sur les addictions.

Quelles sont les fonctions d'un psychologue pénitentiaire ?

Les fonctions du psychologue pénitentiaire sont multiples et demandent des compétences humaines élevées :

- Accompagner et/ou prendre en charge les détenus.
- Participer aux commissions pluridisciplinaires pour procéder à l'évaluation de la personne détenue, afin de mettre en place un suivi psychologique.
- Assister le personnel dans sa mission d'observation et mettre en place des sessions de formation.
- Prévenir les passages à l'acte.
- Servir de passerelle entre des personnels en situation exceptionnelle et les psychologues du personnel.

Au-delà de la relation avec les détenus, le psychologue pénitentiaire est partie prenante de la vie du centre de détention. Travailler en milieu pénitentiaire est

enrichissant humainement.[4,p.4] Accéder à ce métier demande une formation spécifique, de niveau bac + 5, puis de passer un concours de la fonction publique. Bien choisir sa formation est essentiel pour l'obtenir. [1.p.35]

1. DAP. L'administration pénitentiaire en France. Technical report, Direction de l'administration pénitentiaire, July 2007.

2. Bernard Savin. Être psychologue auprès des personnes placées sous main de justice. Bulletin de psychologie, 2015.

3. Beatrice Adriana Balgiu. The psychometric properties of the big five inventory-10 (bfi-10) including correlations with subjective and psychological well-being. Global Journal of Psychology Research: New Trends and Issues, 2018.

4. <https://www.guide-mode-emploi.com/formation/comment-devenir-psychologue-penitentiaire.html>

Pidvirna Anna

élève-officier de 4-année

Université des Affaires Intérieures de Lviv

Dirigeant Scientifique

Fedyshyn Oksana

LES ASPECTS PROBLÉMATIQUES DE LA RECONSTRUCTION DE L'UKRAINE APRÈS LE REJET DE LA FÉDÉRATION DE RUSSIE

Depuis le 24 février 2022, la guerre est toujours en cours. Cependant, tôt ou tard, il prendra fin et nous serons confrontés à une question aiguë de la reconstruction de notre État après la guerre.

L'analyse du problème politique à ce sujet devrait commencer par une évaluation réelle des pertes subies par notre État en raison de l'agression militaire.

Ainsi, le montant total des dommages directs causés à l'Ukraine à la suite de la guerre, du début d'une invasion à grande échelle jusqu'en avril 2023, est estimé (selon les résultats de l'étude de l'Institut KSE) à 147,5 milliards de dollars américains, 54,4 milliards sont des bâtiments résidentiels, 36,2 milliards sont des infrastructures, 8,9 milliards sont des objets du complexe agro-industriel. Ce sont des montants assez approximatifs qui sont considérés comme orientés vers la planification de la reconstruction de l'État après la guerre. par exemple, selon certains résultats d'avril 2023, le montant des dommages au parc de logements par rapport au mois de février de cette année a augmenté de 1,2 milliard de dollars - passant de 53,6 milliards de dollars à 54,4 milliards de dollars. le nombre total de bâtiments résidentiels endommagés ou détruits, y compris les immeubles privés et d'appartements et les dortoirs - près de 158000.[1]

Selon une enquête menée à l'initiative de Transparency International Ukraine, les principaux problèmes que les Ukrainiens considèrent:

* 100 % des Ukrainiens considèrent le problème principal de la guerre actuelle;

* 98 % des répondants considèrent que la destruction des logements et des infrastructures est le plus grand problème;

94 % des répondants considèrent que la corruption est un problème énorme;

* 89% de la population se sentent le problème le plus aigu du chômage.

Les Ukrainiens ont également trouvé d'autres problèmes, tels que le coût de la vie élevé, l'augmentation des prix, les bas salaires et le manque de professionnels au pouvoir.

Il est à noter que les représentants des entreprises ukrainiennes considèrent la corruption comme un problème plus important que la destruction des infrastructures.

Pour surmonter ces problèmes, il est nécessaire d'appliquer des approches et des principes qui aideront à reconstruire notre état plus efficacement.[2]

Opportunité

La reconstruction réelle ou à part entière du pays n'est possible qu'après la victoire finale de l'Ukraine dans la guerre et après la fin des hostilités sur tout son territoire.

Compte tenu des ressources limitées, l'État ne peut pas reconstruire de manière indépendante les communautés de première ligne et les territoires dé-occupés proches de celles-ci pendant les hostilités dans le pays, car il y a une forte probabilité que de nouvelles infrastructures soient re-détruit et les fonds seront irrémédiablement perdus.

La reconstruction rapide ne peut concerner que les infrastructures critiques qui doivent être restaurées ici et maintenant, tout le reste devrait être reconstruit après la guerre, lorsque cela nécessitera des données d'entrée (analyse quantitative des dommages et de la destruction) et les ressources nécessaires. Par conséquent, pendant que la guerre se poursuit, la plupart des ressources devraient être consacrées à la victoire et à assurer les fonctions primaires de l'État et les besoins les plus nécessaires de la population civile et des forces armées de l'Ukraine.

Résultats efficaces

Dans la condition de ressources limitées, les résultats (succès) de la reconstruction dépendront de l'efficacité de la gestion de ces ressources - le résultat maximum pour un minimum d'argent dépensé.

Selon le principe déclaré dans le gouvernement, les hromadas devraient être reconstruits non pas comme ils étaient avant la destruction, mais mieux - en conformité avec les besoins réels des citoyens au moment du processus de reconstruction et pour l'avenir de l'intégration européenne. Il est également recommandé de reconstruire les infrastructures de l'État sur ce principe, où les principales demandes seront formées par les autorités de l'État conformément à leur spécialisation.[2]

Être guidé par des données objectives

Pour la planification et la reconstruction qualitatives, l'État a besoin d'un système de données unifié et complet, qui fera fonctionner les autorités. Tout d'abord, ce sont des données sur la structure sociale de la population des communautés et des territoires - le nombre de personnes, leur âge, la réinstallation, les qualifications, même les plans pour la vie; et aussi - des données sur les plans des

entreprises individuelles déplacées sur le territoire de l'Ukraine, le volume de logements et d'infrastructures endommagés et détruits.

Sur la base de ces données, il est possible de déterminer l'étendue exacte de la destruction, d'évaluer les demandes de reconstruction afin de répondre aux besoins réels de la population et de surveiller continuellement la mise en œuvre des mesures de reconstruction d'après-guerre.

Neutralité politique et justice

Les possibilités de ressources de la reconstruction d'après-guerre devraient être accessibles et équitablement réparties entre ceux qui en ont vraiment besoin et là où il y aura une opportunité sociale et économique spécifique. La concurrence rationnelle entre les communautés et des règles de financement claires et uniformes influenceront le plus le résultat de la reconstruction. La lutte des communautés pour l'accès à des ressources limitées devrait se dérouler selon des règles de financement clairement définies pour chacun des niveaux de gestion (communauté, district, région), des exigences unifiées pour les estimations de projet (PKD).

Il est important que les fonds destinés au financement de projets spécifiques de reconstruction d'après-guerre aillent directement aux budgets des hromadas locaux. Si les fonds passent par les ministères ou d'autres agences gouvernementales, les risques de gestion manuelle resteront, la pression administrative sur les communautés et la corruption au niveau des hauts fonctionnaires du gouvernement.[3]

Méthodes et procédures de consultation des parties prenantes

Le terme « stakeholders » (des parties prenantes/personnes anglophones) désigne les personnes, leurs groupes ou organisations qui peuvent influencer, être influencées ou se réaliser en tant que tels par rapport aux activités ou aux décisions de l'organisation (autorité). Certaines normes internationales définissent séparément les parties prenantes à l'intérieur et à l'extérieur de l'organisation, respectivement, les parties prenantes internes et externes.[1]

En travaillant avec des intervenants externes (partenaires internationaux, institutions financières internationales et institutions financières d'autres pays, investisseurs privés et fonds d'investissement), il est recommandé de tenir autant de conférences internationales de différents niveaux que possible pour créer un meilleur effet de l'attrait de l'investissement de l'Ukraine; rapports réguliers aux partenaires sur le montant des fonds dépensés, les résultats des processus de reconstruction du pays, sur les installations reconstruites/réparées déjà mises en service. Si possible, il s'agit de voyages conjoints vers les plus grands projets, etc.

Nous avons donc un chemin difficile vers la reconstruction, mais en nous concentrant sur les transformations internes et en accordant l'attention voulue à l'utilisation transparente des fonds pour notre propre reconstruction, nous serons en mesure de restaurer notre État et de devenir l'un des principaux pays d'Europe.

1. https://www.lmn.in.ua/blog_post/pisliavoienna-vidbudova-ukrainy-problemy-prozorosti-vidkrytosti-j-poperedzhennia-koruptsijnykh-ryzykiv/

2. [https://www.ukrinform.ua/amp/rubric-vidbudova/3690887-cim-prisluzitsa-ukraini-svitovij-dosvid-povoennoi-vidbudovi.html\(https://ti-](https://www.ukrinform.ua/amp/rubric-vidbudova/3690887-cim-prisluzitsa-ukraini-svitovij-dosvid-povoennoi-vidbudovi.html(https://ti-)

[ukraine.org/research/yak-vidbudovuvaty-ukrayinu-sotsiologichne-opytuvannya-gromadyan-ta-predstavnykiv-biznesu/?fbclid=IwAR1W0Jfko8CYULAkDwvW9CXtlaH4_7JQXhwwq39WBCwynY0leswXsQdTj5vM\)](https://ti-ukraine.org/research/yak-vidbudovuvaty-ukrayinu-sotsiologichne-opytuvannya-gromadyan-ta-predstavnykiv-biznesu/?fbclid=IwAR1W0Jfko8CYULAkDwvW9CXtlaH4_7JQXhwwq39WBCwynY0leswXsQdTj5vM)

3. https://ti-ukraine.org/research/yak-vidbudovuvaty-ukrayinu-sotsiologichne-opytuvannya-gromadyan-ta-predstavnykiv-biznesu/?fbclid=IwAR1W0Jfko8CYULAkDwvW9CXtlaH4_7JQXhwwq39WBCwynY0leswXsQdTj5vM

Tataryn Iryna

étudiante de II- année

Université d'Etat de Lviv de la sécurité de l'activité vitale

Dirigeante Scientifique

Popko Iryna

LES PROBLÈMES ENVIRONNEMENTAUX DANS LE MONDE MODERNE

Les problèmes écologiques d'aujourd'hui sont devenus une préoccupation majeure à l'échelle mondiale. La dégradation de l'environnement, la perte de biodiversité, le changement climatique et la pollution sont autant de défis auxquels l'humanité est confrontée. Ces problèmes ont des répercussions profondes sur la santé des écosystèmes, sur la vie des espèces animales et végétales, ainsi que sur la qualité de vie des populations humaines.

La déforestation massive, principalement causée par l'expansion agricole et l'exploitation forestière non durable, entraîne la perte d'habitats naturels vitaux pour de nombreuses espèces animales et végétales. Cette destruction des forêts contribue également de manière significative aux émissions de gaz à effet de serre, exacerbant ainsi le problème du changement climatique.

Le changement climatique lui-même est une menace majeure pour la planète. Les émissions de gaz à effet de serre provenant des activités humaines, telles que la combustion de combustibles fossiles pour l'énergie et les transports, perturbent l'équilibre naturel du climat. Les conséquences sont déjà visibles sous la forme d'événements météorologiques extrêmes, de modifications des saisons et de l'élévation du niveau de la mer, menaçant les populations côtières et les écosystèmes marins.

La perte de biodiversité est un autre problème crucial. L'activité humaine entraîne une extinction massive des espèces à un rythme sans précédent dans l'histoire de la Terre. La disparition des espèces affecte la stabilité des écosystèmes, compromettant les services écosystémiques essentiels tels que la pollinisation des cultures, la régulation du climat et la purification de l'air et de l'eau.

La pollution, qu'elle soit plastique, chimique ou sonore, constitue également une menace pour l'environnement et la santé humaine. Les déchets plastiques envahissent les océans, mettant en danger la vie marine et contaminant la chaîne alimentaire. Les

produits chimiques toxiques déversés dans l'air, l'eau et les sols ont des effets néfastes sur la santé humaine, provoquant des maladies et des dysfonctionnements des écosystèmes.

Quelques conseils pour sauver notre planète:

1. Réduisez votre consommation d'énergie en éteignant les lumières et les appareils électriques lorsque vous ne les utilisez pas.
2. Réduisez, réutilisez et recyclez vos déchets pour minimiser l'empreinte écologique.
3. Privilégiez les produits locaux et de saison pour réduire les émissions liées au transport des aliments.
4. Utilisez des produits écologiques et évitez les emballages plastiques à usage unique.
5. Plantez des arbres et participez à des initiatives de reboisement pour restaurer les écosystèmes.
6. Sensibilisez les autres à l'importance de la protection de l'environnement et encouragez-les à agir.
7. Soutenez les initiatives et les politiques de protection de l'environnement au niveau local, national et international.

En conclusion, les problèmes écologiques d'aujourd'hui nécessitent une action immédiate et concertée de la part de toute la société. Il est temps de prendre conscience de l'urgence de la situation et d'adopter des comportements et des politiques qui garantissent la santé de la planète pour les générations futures. Nous pouvons tous contribuer à sauver la planète par des actions quotidiennes simples comme optimiser notre consommation énergétique, recycler nos déchets, ou encore en limitant notre consommation textile. En adoptant les bons gestes pour protéger notre planète, chacun de nous peut contribuer à sauver la planète au quotidien, car c'est à travers nos actions journalières que nous pouvons vraiment faire la différence.

En conclusion, les problèmes écologiques d'aujourd'hui nécessitent une action immédiate et concertée de la part de toute la société. Il est temps de prendre conscience de l'urgence de la situation et d'adopter des comportements et des politiques qui garantissent la santé de la planète pour les générations futures.

1. Éducation Nationale [Электронный ресурс]. – Режим доступа <https://idverde.fr/actualites/10-actions-a-mettre-en-place-pour-protger-la-planete-au-quotidien-a-vous-de-jouer/>

2. Éducation Nationale [Электронный ресурс]. – Режим доступа

PSYCHOLOGIE EN MILIEU CARCÉRAL

Interventions concomitantes auprès des détenus et des personnels pénitentiaires

Le métier de psychologue en milieu carcéral est une spécialisation du métier de psychologue défini par la loi n°85.772 du 25 juillet 1985. Dans un établissement pénitentiaire, il existe différents types de psychologues. Le travail de certains est plus axé sur le personnel alors que d'autres ne sont que des visiteurs de prison. Dans le souci d'être le plus complet possible, nous avons défini quatre statuts du psychologue. Ils rendent compte non seulement d'un travail mais aussi d'un statut différent. [2; p1]

Certains psychologues obtiennent un emploi dans l'administration de la colonie, ils ont alors le statut d'ingénieur ou d'agent de première catégorie. Leur recrutement se fait sur diplôme (DESS Psychologie) après présentation d'un CV et d'une lettre de motivation qui sert de base à un entretien. En 2001, le chiffre d'un recrutement par an au niveau régional pour un poste à temps plein a été annoncé. Même si l'on décide de ne pas s'attarder sur ce type de psychologues, leur rôle est principalement d'accompagner techniquement et psychologiquement le personnel, ainsi que d'aider à la sélection du personnel. Il mène également un entretien avec les détenus et leur évaluation psychologique. [2; p1]

Il y a un psychologue expert. Il intervient en milieu carcéral lorsque la personne qui fait l'objet de la mission est en prison. Il est désigné par le juge et n'est pas soumis au secret professionnel, car il recueille des informations sur certains aspects de la personnalité du détenu. Ces aspects peuvent être liés aux faits qui lui sont reprochés. C'est généralement un psychologue libéral. [1; p3]

Le dispositif du projet d'exécution de la peine (PEP), qui se généralise dans tous les établissements pénitentiaires (règle 103-3 des règles pénitentiaires européennes adoptées en 2006), vise à donner plus de sens à la peine de prison, en impliquant le détenu dans une réflexion sur les actes qu'il a commis d'une part et dans la gestion de son temps d'incarcération d'autre part. En France, le psychologue « PEP », ni expert ni thérapeute, rencontre tous les arrivants en prison pour faire un premier bilan de leur situation et pour les encourager, selon le principe de l'individualisation de la peine, à construire leur propre parcours en détention. Il effectue des bilans psychologiques tout au long de leur incarcération. Il travaille également avec les personnels, en les accompagnant dans leur mission d'observation et en participant à des réunions pluridisciplinaires ainsi qu'à des actions d'information et de formation. [1; p3]

Alors que toutes les actions médico-psycho-socio-judiciaires mises en place pour les personnes détenues doivent normalement s'inscrire dans l'objectif final de

(ré)insertion sociale assigné à l'administration pénitentiaire à l'issue de l'exécution de la peine, les résultats d'un certain nombre de travaux démontrent plutôt une incidence négative de la durée d'incarcération sur l'estime de soi et sur l'intériorisation des valeurs sociomorales. L'emprisonnement semble être davantage un facteur criminogène, comme en témoignent l'augmentation de l'activité criminelle chez des mineurs délinquants et la radicalisation de jeunes, issus ou non de l'immigration, à la suite de leur incarcération. [1; p3]

Dans le cadre de la lutte contre le terrorisme, des binômes de soutien, composés d'un psychologue et d'un éducateur, sont actuellement mis en place dans les prisons françaises. Ces binômes sont chargés d'améliorer le repérage des phénomènes de radicalisation ainsi que la prise en charge des personnes placées sous main de justice en voie de radicalisation ou déjà radicalisées. L'actualité du sujet conduit les pouvoirs publics à solliciter fortement les psychologues qui, démunis face au manque d'études empiriques en la matière, se trouvent contraints de mettre rapidement en œuvre des recherches-actions afin d'évaluer l'efficacité de leurs pratiques. [1; p3]

Les professionnels exerçant en milieu carcéral sont confrontés à de nombreuses autres problématiques, telles que les conduites addictives en détention, la prise en charge des délinquants sexuels, la grossesse et la maternité pendant l'incarcération, l'enfermement des adolescents, le vieillissement et la perte d'autonomie de la population carcérale. [1; p3]

Être psychologue en prison nécessite par conséquent un certain nombre de qualités et compétences dont les premières sont la faculté d'adaptation, les qualités relationnelles et la capacité à travailler en pluridisciplinarité. [1; p3]

1. URL: <https://www.universalis.fr/encyclopedie/psychologie-en-milieu-carceral/3-interventions-concomitantes-aupres-des-detenus-et-des-personnels-penitentiaires/>

2. URL: <https://www.cairn.info/revue-empan-2017-4-page-122.htm>

Барановська Анна

студентка 2 курсу

Львівський державний університет

безпеки життєдіяльності

Науковий керівник

Вербицька Лідія

МОВНА ПОЛІТИКА В УКРАЇНІ: ПРАВОВІ ОСНОВИ

Стан мови в суспільстві залежить не тільки від свідомості кожного громадянина, але й від політики Держави в цій сфері. Отже, функціонування української літературної мови залежить від стану мовної політики в державі, освіті, культурних традицій народу. Мовна політика - це система заходів (політичних, юридичних, адміністративних), спрямованих на регулювання мовних відносин в державі, зміну чи збереження мовної ситуації в державі. Ця

політика є частиною національної політики, органічною складовою певного політичного курсу держави. Національна комісія зі зміцнення демократії та утвердження верховенства права розробила концепцію державної мовної політики. Концепція державної мовної політики - це система засадничих нормативних постанов, які ґрунтуються на компетентному оцінюванні мовної ситуації в Україні і якими мають керуватися органи державної влади та органи місцевого самоврядування у своїй практичній діяльності, регулюючи суспільні відносини в мовній царині. Мовна ситуація - "ситуація взаємодії різних мов чи різних форм існування однієї мови в певній державі з огляду на їхню функціональну специфіку й ареал поширення".

Пріоритетом мовної політики в Україні є утвердження і розвиток української мови - головної ознаки ідентичності української нації, яка історично проживає на території України, становить абсолютну більшість її населення, дала офіційну назву державі. Правовою основою для здійснення державної мовної політики в Україні є Конституція України (ст. 10), "Рішення Конституційного суду України від 14 грудня 1999 року щодо застосування державної мови органами державної влади, органами місцевого самоврядування та використання її у навчальному процесі в навчальних закладах України. У рішенні Конституційного Суду України щодо офіційного тлумачення статті 10 Конституції України подано визначення державної мови: "Під державною (офіційною) мовою розуміється мова, якій державою надано правовий статус обов'язкового спілкування у публічних сферах суспільного життя". Цим рішенням також підтверджено обґрунтованість підстав для надання статусу державної саме українській, а не якійсь іншій мові: "Конституцією України статус державної надано українській мові. Це повністю відповідає державотворчій ролі української нації, що зазначено в Преамбулі Конституції України, нації, яка історично проживає на території України, становить абсолютну більшість її населення і дала офіційну назву державі". Намагання надати статус державної якійсь іншій мові - це політика руйнації держави України, розпалювання міжетнічної ворожнечі, порушення конституційного ладу. Отже, Конституційний Суд України робить вмотивований, обґрунтований висновок: "Таким чином, положення Конституції зобов'язують застосовувати державну - українську мову як мову офіційного спілкування посадових і службових осіб під час виконання ними службових обов'язків у роботі й діловодстві тощо, органів державної влади, представницького та інших органів Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, а також у навчальному процесі в державних і комунальних навчальних закладах України". Це рішення "є обов'язковим до виконання на всій території України, остаточним і не може бути оскарженим". Крім того, правовою основою для здійснення державної мовної політики є також Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» (2019 рік) [2].

Отже, державність української мови є невід'ємним атрибутом конституційного ладу держави, атрибутом нації. Та лише задекларованості

державного статусу української мови для повноцінного і незворотного утвердження її в усіх сферах суспільного життя недостатньо - необхідні механізми реалізації вище зазначених правових документів щодо функціонування української мови. Державна мовна політика має унеможливити перетворення України із суверенної національної держави у денационалізований географічний простір. Здійснення державної мовної політики забезпечує система органів, яку репрезентують Національна рада з мовної політики при Президенті України, департамент з мовної політики Міністерства юстиції України, Національна комісія з питань правопису та мовних норм Національної академії наук України, Національна рада з питань радіо та телебачення. Державна мовна політика нині має зосереджуватися на таких пріоритетних напрямках: 1) приведення мовного законодавства і практики його застосування у сувору відповідність з Конституцією України та Рішенням Конституційного Суду України; 2) утвердження української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на всій території України; 3) створення незалежної нормативної бази підтримки і пільг для україномовних ЗМІ; 4) вироблення дієвих засобів захисту від актів зовнішньої мовно-культурної експансії та публічної дискредитації української мови; 5) збільшення обсягів та поліпшення якості українського подукту на теле- і радіоканалах України; 7) сприяння розвитку мов національних меншин; 8) запобігання дискримінації за мовною ознакою; 9) сприяння підвищенню загальної культури громадян України; 10) створення системи контролю за дотриманням мовного законодавства; 11) врегулювання питань, пов'язаних з удосконаленням юридичної відповідальності за порушення законів, які регулюють питання використання державної мови. Звичайно, вирішенням цих питань не вичерпується державна мовна політика. Держава має робити реальні кроки, щоб мова титульної нації розвивалася безперешкодно й повноцінно.

Варто згадати також про інші правові акти, що стосуються державної мовної політики, та інші важливі політично-законодавчі мовні події :

- Указ Президента України «Про невідкладні заходи щодо зміцнення державного статусу української мови та сприяння створенню єдиного культурного простору України» (2018 рік) (оголошено десятиліття української мови);

- Стратегія популяризації української мови до 2030 року «Сильна мова – успішна держава» (2019 рік)

- Уповноважений із захисту державної мови (2019 рік – доктор філол. н., проф. Тетяна Монахова, 2020 рік – канд. філол. н., доц. Тарас Кремінь і відповідно створено Секретаріат Уповноваженого; здійснює контроль за застосуванням державної мови згідно із Законом «Про забезпечення функціонування української мови як державної»; у квітні-травні щороку

Уповноважений назагал презентує громадськості розширений річний звіт з пропозиціями подальшої роботи);

- Національна комісія зі стандартів державної мови (2019 рік);

- Концепція Державної цільової національно-культурної програми забезпечення всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на період до 2030 року (2021 рік);

- Асоційоване членство в Європейській федерації національних мовних інституцій (2022 рік) (федерація об'єднує національні мовні інституції країн-членів ЄС, контролює виконання мовного законодавства, стоїть на захисті державних мов тощо) [1, с.9-10].

Сподіваємось, у воєнному часі державна мовна політика працюватиме з тотальним усвідомленням важливості розвитку саме цієї правової царини для збереження нації загалом і держави зокрема.

1. Вербицька Л. Сучасний український політично-законодавчий мовний фронт // «Мова — кордон національної безпеки»: збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Львів, 21 лютого 2023 року. Львів: ЛДУ БЖД, 2023. С. 6-11.

2. Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19#Text>

3. Селігей П. Мовна свідомість: структура, типологія, виховання. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2012. 118 с

Бацінко Олена

курсантка 2 курсу

Харківський національний університет внутрішніх справ

Науковий керівник

Перцева Вікторія

ПРОБЛЕМА ВЗАЄМОДІЇ ВНУТРІШНІХ І ЗОВНІШНІХ ЗАКОНОМІРНОСТЕЙ РОЗВИТКУ МОВИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Особливості функціонування сучасної мови обумовлені розширенням сфер громадського життя, збільшенням обсягів комунікативних процесів та активним розвитком різноманітних засобів масової інформації. Після розтабування окремих мовних явищ, під впливом взаємодії усної й письмової форм комунікації змінюється соціальний і функціональний статус граматичних і лексичних мовних засобів, доведеною стала розбіжність між уявленням про мовну норму як про непохитний літературний зразок, орієнтований на національні культурні традиції.

Чимало слів, які ще нещодавно означали важливі поняття, сьогодні зникають або стають неактуальними їхні денотати. З іншого боку, постійні зміни в економіці, культурі країни обов'язково супроводжуються появою нових слів, що активно поповнюють словниковий склад сучасної мови. Від особистої участі – до безособових узагальнень – такий сучасний інформаційний вектор масової комунікації.

Складники сучасної соціально-комунікативної системи тісно взаємодіють один з одним. Зміни в суспільстві, воєнний стан, економічні перетворення, нові орієнтири в соціальній і національній політиці – так чи інакше впливають на стан соціально-комунікативної системи, на її склад і функції.

Мова – це надчутливий індикатор соціальних трансформацій. Функціональні зв'язки між складниками соціально-комунікативної системи на різних етапах розвитку мовного середовища формують відповідну мовну ситуацію. Отже, державна мовна політика вимагає максимальної гнучкості й врахування всіх факторів і в різних сферах соціального життя заради якісного політичного управління й соціальної стабільності. Відповідно, в процесі глобалізації простежується невідворотний процес культурного обміну. Однією з його складових є взаємовплив різних мов та обмін їхнім словниковим складом і граматичними структурами. Адже коли в певній національній культурі з'являється щось «нове», раніше не відоме культурам інших народів, і в них немає наявного хронологічно близького національного аналога, це «нове» отримує здебільшого й абсолютний опис у мовних формах того народу, який це «нове» винайшов. Якщо певне досягнення викликає зацікавлення представників інших культур, то природно, що в їхніх рідних мовах для того, щоб описати це «нове» для своїх земляків не завжди вистачає лексичних засобів, і виникає потреба використовувати запозичення, якими користуються для опису своїх досягнень творці інновацій.

Проте на цю проблему можна поглянути й інакше. Мова, як частина культури, робить можливим набуття досвіду, якого досягли члени іншого мовного середовища, хоча для мови, що опановує або поглинає нове запозичення можуть утворитися й певні складнощі, оскільки запозичення мовних форм, якими названі «імпортовані» досягнення культури, у тих або інших аспектах, неспроможні цілком трансформувати систему понять, що склалася в мові-рецепієнті, яку носії вимушені переосмислювати.

Процес переосмислення первинної системи понять може позначатися в появі різних професійних соціолектів або в необхідності введення в мову лексичних одиниць, що уточнюють змістовне наповнення, яке спричиняє виникнення плеоназму, робить мову менш виразною й незручною. Зрештою, це часто призводить до того, що носії переходять на іншу мову, виразні можливості якої більше відповідають реаліям і потребам сьогодення. Як результат, у сучасному мовному середовищі формується традиція, що узгоджує певну сферу людської діяльності з конкретною підсистемою національної мови.

Зв'язок історії мови з історією суспільства безсумнівний. Як в мові представлено культурний розвиток, як історія суспільства впливає на появу певних особливостей мови, які існують закономірності в зміні мови під впливом суспільства – усі ці питання мають чималу теоретичну цінність.

Зрозуміло, що соціально-політичні чинники не однаково за силою й діапазоном свого впливу на мову. Вони мають різну лінгвістичну значущість: одні з них, глобальні, охоплюють усі рівні мовної структури, інші – обумовлюють розвиток лише деяких із них, одні – зовнішні, інші – внутрішні.

Глобальними соціальними факторами можна назвати: зміну кола носіїв мови; територіальні переміщення (еміграцію); розбудову нової форми державності; розвиток науки; значні технічні нововведення й винаходи. Внутрішні закони розвитку мови, поза сумнівом, існують, і вони соціально не інертні.

Отже, у центрі уваги дослідників має бути проблема взаємодії внутрішніх і зовнішніх закономірностей розвитку мови, оскільки вивчення споконвічного розвитку мов доводить, що окремі тенденції – найбільш загальні – діють лише впродовж тривалого проміжку часу, а виявити актуальні зміни в системі мови, зокрема за невеликий часовий інтервал, можна лише на підставі досить значного мовного матеріалу.

Бігун Маріанна

студентка 1 курсу

Львівський державний університет внутрішніх справ

Науковий керівник

Волошина Валентина

ВПЛИВ ВІЙНИ НА ФОРМУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ

Коли ми говоримо про національну свідомість, для нас, українців, важливою є ідея української національної свідомості. Ця ідея почала формуватися дуже давно, ще з часів, коли в Україні з'явилися перші спільноти, які мали уявлення про те, що значить бути справжнім українцем. З плином часу, під впливом різних історичних подій та змін у суспільстві, ця ідея продовжувала розвиватися і змінюватися.

Кожен історичний період додавав щось своє до того, як ми розуміємо українську національну свідомість. Все це передавалося від покоління до покоління, щоб ми не забували, хто ми є, і розуміли своє місце серед власного народу і в країні. Таким чином, з давніх часів і до сьогодні до нас дійшло розуміння національної свідомості, яке ми продовжуємо вдосконалювати. [1]

Національна свідомість дуже важлива для того, щоб будувати справедливе суспільство, де всі мають однакові права і можливості. Яскравий приклад того, як українці показали свою готовність боротися за краще майбутнє – Революція Гідності. Це було часом, коли люди довели, що вони хочуть жити в країні, де поважаються їхні права та свободи. Навіть після періоду, коли здавалося, що українці втратили відчуття національної гордості, Революція Гідності допомогла їм знайти в собі силу змінити ситуацію.

Великі українці минулого, такі як Ярослав Мудрий, Тарас Шевченко, Леся Українка та багато інших, завжди нагадували про важливість бути вірними своїй країні та своїм ідеалам. Їхні ідеї допомогли людям об'єднатися і виступити проти несправедливості.

Але після Революції Гідності українці зіткнулися з новим великим випробуванням – війною з Росією. Ця війна знову об'єднала українців,

показавши, що вони готові боротися за свою країну. Водночас існують й інші проблеми, які ускладнюють збереження національної гідності та самоповаги.

Тож, коли ми говоримо про національну свідомість, ми маємо на увазі не тільки гордість за своє походження, але й готовність захищати свої права і боротися за краще майбутнє для наступних поколінь. [3]

На жаль, зараз для багатьох українців, особливо молодих, настав час, коли вони переосмислюють те, що для них важливо. Часто духовні речі, як-от почуття належності до своєї країни, відходять на другий план. На перше місце виходять гроші та матеріальні речі. Це відбувається через те, як зараз улаштовані політика, економіка та культура в нашій країні. Люди опинились у скрутному становищі.

Після Революції Гідності був час, коли всі вірили у можливість створити «нову Україну» і дали шанс новим лідерам. Але зараз багато хто відчуває розчарування і втрату віри в зміни.

Коли люди не довіряють своїм лідерам, це створює велику проблему для країни і може призвести до того, що демократія перестане працювати правильно. Зараз ми бачимо, що багато політиків дбають більше про себе, ніж про людей, яких вони представляють. Також через війну і після революції країна опинилася в економічній кризі, яка робить життя дуже важким для звичайних людей.

Через це українці починають менше дбати про національні ідеї, бо вони змушені думати про те, як просто вижити. За останні десять років життя в Україні стало набагато важчим, а політики і багатії стали ще багатшими. Це все через корупцію. Ціни на їжу, газ, воду та інші речі, які потрібні для життя, стають все вищими, а зарплати і пенсії не ростуть. Людям кожен день доводиться думати, як вони виживуть.

Молодь особливо важко переживає цей час і багато хто з них їде за кордон у пошуках кращого життя, бо не бачать майбутнього для себе в Україні. Це втрата для країни, адже ми втрачаємо багато талановитих людей. Усе це відбувається через погане управління країною.

Єдине, що зараз об'єднує українців, це боротьба з агресором. Але навіть цю ситуацію деякі політики використовують для своїх цілей, замість того, щоб вирішувати інші проблеми в країні. [4]

Через складну ситуацію в країні, яка пов'язана з політикою та економікою, українці почали менше дбати про свою культуру та освіту. Здається, що ми втрачаємо те, чим були горді раніше – любов до своєї історії, мови та культурних героїв, як-от Шевченко та Леся Українка. Зараз багато хто звертає більше уваги на гроші, ніж на моральні цінності.

Люди, які керують країною, мають велику відповідальність, адже від них залежить, в якому напрямку буде розвиватися нація. Важливо, щоб вони пам'ятали про потреби звичайних людей та працювали на благо всіх, а не тільки на свою користь. Як казав Марк Аврелій, великий правитель має служити своєму народу, а не нав'язувати йому свою волю.

Щоб відновити національну свідомість і культуру, потрібно створити умови, де кожен може відчувати себе частиною великої та важливої спільноти – українського народу. Це вимагає зусиль не тільки від політиків, але й від кожного з нас.

Навіть якщо зараз важкі часи для української національної свідомості, кожен українець має пам'ятати про своє коріння. Наші предки жили в складніші часи і зберігали свою гідність та любов до країни. Ми повинні поважати себе як частину великого народу і пам'ятати про тих, хто зараз бореться на Сході, захищаючи Україну. Це наш обов'язок – зберігати та шанувати нашу ідентичність.

Українці відомі своєю витривалістю і ніхто не може забрати в них любов до своєї країни. З часом все має стати краще, але для цього ми всі маємо не здаватися, а триматися за мрію про краще майбутнє для наших дітей та внуків. Зараз – час об'єднуватися і працювати разом заради України. Як казав Захар Беркут, «Сила народу – в єдності». [1]

Отже, ми бачимо, що хоч в українському суспільстві є свої складнощі та протиріччя, люди поступово починають звертати більше уваги на такі речі, як допомога один одному, любов до своєї країни і повага до різних думок. Події, які почалися в 2014 році на Донбасі, допомогли людям по-новому подивитися на те, що означає бути громадянином України, включаючи і сам Донбас.

1. Бичко Б .Ментальні особливості національної самосвідомості // Філософські обрії. 2015. № 3. С. 104-114.

2. Гончарук-Чолач Т.В., Джугла Н.В. Політична соціологія: навчальний посібник / За ред. Гончарук-Чолач Т.В. Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр «Економічна думка ТНЕУ», 2018. 250 с.

3. Грабовська І. Проблема засад дослідження українського менталітету і національного характеру // Сучасність. 2014. №5. С. 58-70.

4. Рябчук М. «Головні стереотипи масової свідомості українців» // Політика і культура. 2017. №31. С. 16-17.

Возняк Ігор

аспірант першого курсу

Львівський національний університет ім. І. Франка

Науковий керівник

Косович Віталій

ТЕХНІКА НОРМОПРОЄКТУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВЕРХОВЕНСТВА ПРАВА: УКРАЇНСЬКА ТА ЄВРОПЕЙСЬКА ПЕРСПЕКТИВА

Сучасна правова система України характеризується активним розвитком інструментів і механізмів утвердження та забезпечення прав і свобод людини, що, відповідно до статті 3 Конституції України, є головним обов'язком держави

[1]. Крім того, відповідно до статті 8 Конституції України, в Україні визнається та діє верховенство права [1]. В. Сичевський зазначає, що принцип верховенства права визначає вимоги до всіх суспільних інститутів задля забезпечення прав людини [2, с. 27]. М. Козюбра зазначає, що центром, навколо якого сформувалася спочатку концепція верховенства права, а згодом відповідний конституційний принцип, є невід'ємні, невідчужувані права людини, а тому права людини та верховенство права є нероздільними, це явища однієї сутності [3, с. 69]. Він також додає, що саме тому сучасна правова теорія та судова практика (зокрема ЄСПЛ) розглядають спрямованість діяльності органів влади та їхніх посадових осіб на забезпечення фундаментальних, невідчужуваних прав людини як безпосередній прояв реалізації верховенства права [3, с. 69]. Хоча, як слушно зауважує В. Бідзіля, проблематику верховенства права досліджували та досліджують чимало вітчизняних правників, але у сфері нормопроекткування на відповідний аспект належної уваги не звертали [4, с. 5]. Тому можна констатувати потребу теоретико-практичного осмислення та дослідження впливу техніки нормопроекткування на забезпечення верховенства права.

Поняття верховенства права є складним і включає в себе різні елементи й аспекти. На думку С. Погребняка, принцип верховенства права ґрунтується на ідеї виокремлення двох його аспектів: формального і матеріального (органічного) [5, с. 44]. З формального погляду верховенство права полягає в тому, що в суспільстві мають існувати правові норми, яких дотримуються всі суб'єкти, у тому числі держава [5, с. 44], а з матеріальної сторони воно полягає в тому, що мають існувати доволі чіткі змістові стандарти, які визначають суть позитивного права [5, с. 47]. Виконання вимог, що випливають з формального аспекту верховенства права, забезпечується низкою юридичних інструментів і інституцій, серед яких особливе значення мають правила нормотворчої техніки, «технічне обслуговування» системи права (підтримання в належному порядку її внутрішньої логіки та зв'язку між нормами в умовах постійних законодавчих змін), обов'язок оприлюднення нормативно-правових актів і загальна заборона їхньої зворотної дії, принцип правової визначеності, принцип «економії закону», принцип добросовісності, ефективна судова система [5, с. 46–47]. Серед різних критеріїв, які Венеційська комісія пропонує використовувати для визначення дії верховенства права, можна побачити такі з них, реалізація яких безпосередньо пов'язана з дотриманням належної юридичної техніки, а саме доступність законодавства та судових рішень, передбачуваність законів (включно з тим, чи вони зрозумілі), стабільність і послідовність закону [6, с. 25–26]. Детальніший аналіз європейської й української доктрини продемонструє, що вони значною мірою поділяють погляд на елементи верховенства права.

Одним з елементів верховенства права як на думку КСУ, так і на думку Венеційської комісії є принцип правової визначеності. КСУ зазначав, зокрема у своєму рішенні № 2-р/2017 від 20 грудня 2017 року, що принцип правової визначеності вимагає чіткості, зрозумілості й однозначності правових норм,

зокрема їхньої передбачуваності (прогнозованості) та стабільності [7]. А у своєму рішенні № 3-р/2019 від 6 червня 2019 року КСУ виходив з того, що принцип юридичної визначеності як складова конституційного принципу верховенства права є сукупністю вимог до організації та функціонування системи права, процесів правотворчості та правозастосування у спосіб, який забезпечував би стабільність юридичного становища індивіда [8]. КСУ підкреслював, що цього можна досягти лише шляхом законодавчого закріплення якісних і зрозумілих норм [8]. Крім того, у рішенні № 5-рп/2005 від 22 вересня 2005 року КСУ пов'язував вимогу визначеності, ясності та недвозначності правових норм з конституційними принципами рівності та справедливості, оскільки, на думку КСУ, інше не може забезпечити її однакове застосування, не виключає необмеженості трактування в правозастосовній практиці та неминуче призводить до сваволі [9]. Таким чином КСУ визначає наявність якісних, зрозумілих і однозначних нормативно-правових актів як передумову для забезпечення не лише функціонування верховенства права в суспільстві, але й забезпечення принципів рівності та справедливості. Досягти цього без формування високих стандартів техніки нормопроектування практично неможливо.

Аналіз вище згаданої правової позиції КСУ у рішенні № 3-р/2019, а саме застосування поняття «якісна норма [права]», також викликає питання щодо визначення цього поняття та встановлення критеріїв якості законодавства. КСУ у восьми рішеннях¹ використовував це поняття, однак практично його не розкривав. У літературі виокремлюють два аспекти якості законодавства: соціальний, що пов'язаний із його змістом, і юридичний, що пов'язаний із формою [10, с. 20]. Якщо спиратися на ці два аспекти якості закону, доступність і чіткість формулювання закону можна пов'язати з юридичним аспектом якості, а передбачуваність — із соціальним. Юридичну якість законодавства забезпечує, зокрема, техніка нормопроектування, а тому її розвиток безумовно призведе до покращення якості законодавства. Так, І. Борщевський і О. Гринь зазначали, що нормативне закріплення поняття юридичної техніки та її основних правил сприятиме певній консолідації в теоретичній сфері, дасть новий імпульс у розвитку юридичної техніки та позитивно вплине на якість та ефективність законодавства в цілому [11, с. 33]. Варто також зазначити, що деякі дослідники робили спроби сформулювати комплексну теорію концепції якісного законодавства, однак поки не можна констатувати про її сформованість, а тому ще одним потенційним напрямком для досліджень має стати проблема визначення цієї концепції та формування на основі правових доктрин і судової практики певної системи вимог для перевірки законодавства на якість.

У практиці Суду справедливості ЄС закріпилася позиція, що законодавство Спільноти має бути безсумнівним, його застосування має бути передбачуваним для індивідів, а принцип правової визначеності вимагає, що

¹ Мова йде про рішення № 17-рп/2010, № 10-рп/2011, № 7-р/2018, № 3-р/2019, № 7-р/2020, № 13-р/2020, № 1-р/2021, № 7-р(II)/2021.

будь-які заходи (тобто дії) інституцій, які мають юридичні наслідки, мають бути ясні та точні (п. 124 рішення у справі T-115/94 «*Opel Austria v. Council*» від 22 січня 1997 року) [12, с. 40]. Принцип правової визначеності, з якого випливає принцип захисту легітимних очікувань, вимагає, щоб з одного боку норми права були ясними та точними, а з іншого — щоб їхнє застосування було передбачуваним для тих, хто підпадає під їхню дію (п. 46 рішення у справі C-201/08 «*Plantanol GmbH & Co. KG v Hauptzollamt Darmstadt*» від 10 вересня 2009 року) [13, с. 24]. Тож, судова практика Суду справедливості ЄС пов’язує високий рівень нормопроектної техніки не лише із забезпеченням принципу правової визначеності, але й принципу легітимних очікувань.

Проведений аналіз фахової літератури та судової практики КСУ і Суду справедливості ЄС, а також висновків Венеційської комісії дозволяє стверджувати, що техніку нормопроекування не варто розглядати у вузькому значенні як сукупність правил зовнішнього виразу норм права, але й потрібно враховувати ту роль, яку вона відіграє для забезпечення верховенства права та прав людини. З огляду на це актуальними видаються подальші дослідження шляхів удосконалення нормопроекувальної техніки, особливо в умовах глобалізації, як інструменту забезпечення верховенства права, а також способів систематизації та закріплення її принципів. Ці дослідження повинні відбуватися з урахуванням досвіду Європейського Союзу та європейських держав.

1. Конституція України. Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141 (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 10.03.2024).

2. Сичевський В. В. Сутність поняття «верховенство права» у контексті захисту прав людини. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2023. №3. С. 25–30. URL: <https://doi.org/10.32850/sulj.2023.3.5> (дата звернення: 08.03.2024).

3. Козюбра М. І. Верховенство права, права людини і місцеве самоврядування: проблеми взаємозв’язків. *Наукові записки НаУКМА. Юридичні науки*. 2017. Т. 200. С. 67–71. URL: <https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/19f628cc-1eda-4db5-bae9-b5e705195251/content> (дата звернення: 10.03.2024).

4. Бідзіля В. Окремі аспекти верховенства права як вимоги до змісту НПА (на прикладі праці Тома Бінгема «Верховенство права»). *Актуальні проблеми прав людини, держави та правової системи: матеріали XXII Міжнародної студентсько-аспірантської наукової конференції* (28 квітня 2023 року). Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2023. С. 5–7. URL: <https://law.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/04/ZBIRNYK-2023.pdf> (дата звернення: 10.03.2024).

5. Погребняк С. Основні вимоги, що впливають з принципу верховенства права. *Вісник Національної академії правових наук України*. 2007.

№4 (51). С. 41–53. URL: <https://www.libr.dp.ua/text/vapn20074osn.pdf> (дата звернення: 10.03.2024).

6. The Rule of Law Checklist. *European Commission for Democracy Through Law* (Venice Commission). URL: https://www.venice.coe.int/images/SITE%20IMAGES/Publications/Rule_of_Law_Check_List.pdf (дата звернення: 10.03.2024).

7. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 49 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 7 частини другої статті 42 Закону України «Про вищу освіту» від 20 грудня 2017 року №2-р/2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v002p710-17> (дата звернення: 10.03.2024).

8. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційними поданнями Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та 65 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень пункту 5 частини першої статті 3, абзацу третього частини третьої статті 45 Закону України «Про запобігання корупції», пункту 2 розділу II «Прикінцеві положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо особливостей фінансового контролю окремих категорій посадових осіб» від 6 червня 2019 року №3-р/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v003p710-19> (дата звернення: 10.03.2024).

9. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 51 народного депутата України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень статті 92, пункту 6 розділу X «Перехідні положення» Земельного кодексу України (справа про постійне користування земельними ділянками) від 22 вересня 2005 року № 5-рп/2005. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v005p710-05> (дата звернення: 10.03.2024).

10. Оніщенко Н. М. Гармонізація правової системи України як чинник забезпечення прав, свобод і законних інтересів громадян. *Університетські наукові записки*. 2008. №4. С. 17–24. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Unzap_2008_4_5 (дата звернення: 10.03.2024).

11. Борщевський І. В., Гринь О. Д. Сутність, зміст та значення юридичної техніки як правової категорії. *Правова держава*. 2021. №44. С. 30–36. URL: <http://pd.onu.edu.ua/article/view/245081/245985> (дата звернення: 10.03.2024).

12. ‘Opel Austria v. Council’ (1997). The Court Of First Instance (Fourth Chamber), Case T-115/94. *EUR-Lex*. URL: <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:61994TJ0115:EN:PDF> (дата звернення: 10.03.2024).

13. ‘Plantanol GmbH & Co. KG v Hauptzollamt Darmstadt’ (2009). European Court of Justice (Third Chamber), Case C-201/08. *EUR-Lex*. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:62008CJ0201> (дата звернення: 10.03.2024).

Гутник Михайло
курсант 3 курсу
Харківський національний університет внутрішніх справ
Науковий керівник
Колісник Тетяна

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРАВООХОРОННУ ДІЯЛЬНІСТЬ

Побудова інформаційного суспільства є стратегічною метою провідних держав світу: США, Японії, Канади, а також країн-учасниць Європейського Союзу. Розуміючи актуальність та важливість розвитку інформаційної сфери як запоруки конкурентоспроможності, дедалі більше країн обирають аналогічну стратегію, зокрема і Україна.

За даними міжнародного рейтингу конкурентоспроможності держав у цифровому середовищі - World Digital Competitiveness Ranking, Україна в 2023 році посіла 54 місце. Порівняно з 2022 роком показник покращився на чотири позиції. Підсумкова рейтингова система розраховується на основі трьох показників: якість освіти та науки («Знання»); регуляторне середовище, фінансовий капітал у ІТ-галузі, стан інтернету та комунікаційних технологій («Технології»); рівень готовності використання цифрової трансформації («Готовність») [1]. На сьогоднішній день наша держава прагне розпочати новий етап формування інформаційного суспільства. Відбувається перехід від впровадження інформаційних технологій до комплексної побудови цифрової системи в масштабах країни.

Нова галузева програма інформатизації системи МВС та ЦОВВ зосереджена на розбудові публічних сервісів єдиної інформаційної системи МВС, упровадженні та модернізації національних електронних інформаційних ресурсів як складових ЄІС МВС, створенні інноваційної інфраструктури органів системи МВС, підвищенні довіри і безпеки при використанні ІКТ, створенні в новостворених функціональних підсистемах ЄІС МВС [2] комплексних систем захисту інформації та вжитті заходів із забезпечення кіберзахисту цих систем, подальшій структуризації законодавчих та нормативно-правових документів сфери інформатизації органів системи МВС.

Ефективність правоохоронної діяльності значною мірою залежить від якості інформаційної підтримки, тому інформаційні технології знаходять широке застосування у діяльності правоохоронних органів. Необхідно відмітити, що в МВС України протягом років накопичено чималий досвід використання різноманітних інформаційних систем оперативно-розшукового та інформаційно-довідкового призначення. Департаментом інформатизації МВС України створена та постійно удосконалюється система інформаційного забезпечення, яка виконує підтримку практичної діяльності органів та підрозділів Національної поліції щодо забезпечення запобігання кримінальним правопорушенням, їх виявлення, припинення, розкриття і розслідування, розшуку осіб, які вчинили кримінальні правопорушення, надає багатоцільову

статистичну, аналітичну та довідкову інформацію, допомагає при розв'язанні інших завдань боротьби зі злочинністю. Серед найбільш потужних складових зазначеної системи необхідно відмітити інформаційно-телекомунікаційну систему «Інформаційний портал Національної поліції України» [3] (інформаційні підсистеми «Факт (ЄО)», «Кримінальні провадження», «Кримінальна статистика», «Адмінпрактика», «Custody Records», «Атріум», «Особа», «Номерна річ», «Розшук», «Пізнання», «Гарпун», «Розслідування», «Слід», «Поліцейські Операції», «Зброя-Арсенал», «Воєнний Злочинець», «Зброя-Схрон»), «ЄРДР», «Наіс», «Аркан», «Цунамі» [4]. Практика боротьби зі злочинністю переконливо свідчить не тільки про суттєву, а в багатьох випадках пріоритетну роль системи інформаційного забезпечення МВС України як ланки, що значно зумовлює ефективність роботи всієї системи правоохоронних органів України.

Серед найбільш актуальних напрямів удосконалення інформаційних технологій у правоохоронній діяльності на сучасному етапі можна виділити:

1. Використання технології «Big data». Інформаційна методика «Big data» полягає в обробці гігантських та постійно наростаючих масивів даних та отриманні результатів які людина взмозі сприйняти (наприклад, GPS-сигнали від автомобілів, інформація про транзакції банків та ін.), що відкриває великі можливості для її застосування в різних галузях правоохоронної діяльності.

2. Використання технології «Deep learning». Глибокі нейронні мережі - це один із найпопулярніших підходів до створення різних систем штучного інтелекту у наш час. Успішність їх застосування обумовлена тим, що мережа автоматично виділяє з множини даних важливі ознаки, необхідні для вирішення задачі. Ця можливість актуальна для вдосконалення правоохоронної діяльності.

3. Застосування методів нечітких множин прийняття оптимального юридичного рішення. Наприклад, вибір виду кримінального покарання або вибір запобіжного заходу в рамках попереднього розслідування може базуватися на застосуванні методу аналізу ієрархій, що є складовою математичної теорії нечітких множин.

Висновки: На підставі вищезазначеного можна зробити висновок, що в умовах зростаючої комп'ютеризації суспільства, у тому числі і правоохоронних органів, головною метою освітнього процесу є надання курсантам, студентам, слухачам вузів МВС України, працівникам правоохоронних органів держави таких спеціальних знань, умінь та практичних навичок з інформатики та обчислювальної техніки, інформаційного забезпечення правоохоронних органів, які склали би міцний фундамент подальшого засвоєння і ефективного використання ними комп'ютерної техніки та сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у своїй оперативно-службовій діяльності.

1. Світовий рейтинг конкурентоспроможності. URL: <https://www.imd.org/centers/world-competitiveness-center/rankings/world-digital-competitiveness/> (дата звернення: 26.02.2024).

2. Інформатизація системи МВС. URL: <https://mvs.gov.ua/uk/ministry/projekti-mvs/informatizaciya-sistemi-mvs-ukrayini> (дата звернення: 26.02.2024).

3. Про затвердження Положення про інформаційно-телекомунікаційну систему «Інформаційний портал Національної поліції України»: наказ МВС України від 03.08.2017 № 676 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1059-17> (дата звернення: 26.02.2024).

4. Про роль інформаційних технологій та їх забезпечення в діяльності органів внутрішніх справ України. URL: <http://www.spilnota.net.ua/ua/article/id-3577/> (дата звернення: 26.02.2024).

Зернякова Маргарита

студентка 4 курсу

Донецький державний університет внутрішніх справ

Науковий керівник

Сафронова Ганна

БЕЗПЕРЕРВНА ОСВІТА І ОСВІТНІ ПОСЛУГИ ЯК ДЕТЕРМІНАНТА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ У КОНТЕКСТІ ВИЗНАЧАЛЬНОГО ЧИННИКУ ЗРОСТАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ДЕРЖАВИ

Актуальність проблеми. Теоретико-методологічні проблеми правових відносин у галузі освіти, психолого-педагогічні питання і мотивація дотримання норм законодавства на виконавчому та особистісному рівнях кожним суб'єктом правових відносин потребують уважного вивчення і прийняття відповідних рішень. Стан справ у галузі освіти, темпи та глибина перетворень не задовольняють потреби суспільства. Актуальними завданнями залишаються збереження і поширення кращих традицій національної системи освіти, забезпечення доступності здобуття якісної освіти для всіх громадян та входження вітчизняної системи освіти в освітній і науковий простір Європи. Удосконалення системи освіти та підвищення якості професійної підготовки фахівців в Україні - визначальна соціокультурна проблема, вирішення якої полягає в приведенні освіти у відповідність до нових соціально-економічних вимог, визначенні пріоритетних напрямів освітньої політики, стратегії і тактики дій відповідно до потреб суспільства і ресурсів держави, створенні освітянських програм, необхідних для послідовного економічного і соціального розвитку суспільства, а також індивідуального культурного самовираження особистості в суспільстві. Нові умови суспільного розвитку потребують змін у підготовці до реалізації можливостей професійної діяльності спеціалістів, підвищують вимоги до якості освіти, її інформатизації, професійної підготовки та управління якістю навчальних програм, методики викладання і діагностики

професійних якостей спеціалістів усіх категорій, технічних засобів передачі інформації. Освіта і наука є підвалинами людського розвитку та прогресу суспільства, які забезпечують індивідуальний розвиток особистості, майбутнього фахівця, творять інтелектуальний, духовний та виробничий потенціал суспільства. Освіта - це стратегічний ресурс соціально- економічного і культурного розвитку суспільства, поліпшення добробуту людей, забезпечення національних інтересів, зміцнення авторитету і конкурентоспроможності держави на міжнародній арені. В Україні здійснюються кроки щодо забезпечення прискореного, випереджального інноваційного розвитку освіти, а також створюються умови для самоствердження та самореалізації особистості протягом життя. Систему концептуальних ідей і поглядів на стратегію та основні напрями розвитку освіти визначає Концепція розвитку освіти в Україні.

Мета дослідження: розглянути концепцію безперервної освіти (або освіти упродовж усього життя) в контексті стратегічного ресурсу соціально- економічного і культурного розвитку суспільства, поліпшення добробуту людей, забезпечення національних інтересів, зміцнення авторитету і конкурентоспроможності держави на міжнародній арені. Аналіз публікацій проблеми: успішний розвиток економіки і вирішення соціальних проблем (зниження безробіття і рівня бідності) значною мірою залежить, від того, наскільки професійна освіта, що здобувається, відповідає сучасним потребам ринку праці. Практика розвинених, і трансформаційних країн показує, що питання фінансування системи професійної освіти, забезпечення її високої якості і відповідності потребам ринку праці не можуть бути вирішені без тісної взаємодії держави і бізнесу. Які форми партнерства пропонує міжнародний і вітчизняний досвід? Які передумови необхідні для того, щоб це партнерство ефективно вирішувало поставлені перед ним завдання? Як розвиток партнерських відносин впливає на роль держави в розвитку сфери освіти? Як можна стимулювати розвиток партнерства бізнесу і держави у сфері освіти в Україні? Обговоренню цих проблем присвячена дана праця. Творча дискусія ще не завершена. Ми запрошуємо всіх зацікавлених висловити неупереджені думки, які відповідають цьому гучному виклику сьогодення.

I. Освітні послуги як детермінанта конкурентоспроможності людського капіталу

Виклад основного матеріалу дослідження: динамізм суспільного життя, оновлення технічного базису призвели до зміни ролі і місця людини у суспільно - відновлюваному процесі. Донедавна пильна увага приділялася питанням ефективного використання робочої сили. Теоретична концепція неоекономіки привернула увагу спільноти до проблеми створення якісно нової робочої сили у вигляді інноваційного людського капіталу. Згідно теорії людського капіталу пояснюється вплив освіти на економічне зростання, статево - вікові відмінності в оплаті праці, економічна нерівність, що передається з покоління до покоління. Натомість, згідно теорії фільтра, найбільш дослідженої А. Бергом, яка виступає інструментом сортування людей за рівнем їхніх

здібностей, більш висока продуктивність, у теорії фільтра, пов'язується не з отриманням працівниками освіти, а з їхніми особистими здібностями, завдяки яким людина може отримати більш якісну освіту. У теорії фільтра освіта виступає для суспільства сигналом щодо здібностей її носія.

Хоча аргументи теорії фільтра недостатньо переконливі, ця теорія примушує з більшою обережністю ставитися до висновків і рекомендацій, що надаються теорією людського капіталу. На мій погляд, ці теоретичні концепції варто розглядати не стільки як протилежні та суперечливі, скільки як взаємодоповнюючі підходи: теорія фільтра зосереджена на людині та працівникові як на суб'єкті попиту на ринку праці, а у теорії людського капіталу суб'єктивні характеристики особистості представлені з точки зору пропозиції на ринку праці. Одночасно кожна з цих теорій не применшує ролі освіти для підвищення конкурентоспроможності людини на ринку праці або людського капіталу на усіх рівнях його формування.

Розвиток освітянської сфери потребує виваженої державної інвестиційної політики. На сьогодні проблема реформування системи освіти виходить на перший план, пропонується безліч механізмів вирішення проблем функціонування освітянської галузі та підвищення якості освіти. Оскільки освіта виступає одночасно як суспільне, так і приватне благо, необхідно здійснити оптимізацію структури видатків на освіту за суб'єктами цього ринку, тобто визначити обсяги державного фінансування за рахунок населення. Ці норми мають бути науково обґрунтованими та законодавчо встановленими.

Вища школа в Україні насамперед зорієнтована на задоволення освітніх потреб особистості, відновлення національних освітніх традицій і примноження досвіду, відтворення інтелектуального духовного потенціалу нації, виходу вітчизняної науки, техніки і культури на світовий рівень, становлення державності та демократії в суспільстві, забезпечення ринку праці висококваліфікованими фахівцями. Ядром необхідного процесу змін у цій системі в Україні має стати, насамперед, залучення підприємств до освіти.

На ринок праці фахівець виходить зі своїм, дуже специфічним, "товаром" - професією, рівнем кваліфікації, майстерністю. На ринку праці "товар" не може бути "непроданим" тривалий час, тому що мова йде про професійну кваліфікацію й знання, які швидко застарівають. Тому, на мій погляд, сьогодні важливим стає не опанувати престижну професію, і навіть не певну професію, що користується попитом на ринку праці, а досягти певного освітнього й культурного рівня, опанувати певні компетенції, щоб бути конкурентоспроможними на ринку. У цьому випадку якість "товару" буде відповідати вимогам "споживача" - ринку праці й роботодавця.

Сучасний роботодавець зацікавлений у такому працівникові, який, насамперед, уміє думати самостійно й вирішувати різноманітні проблеми; має критичне й творче мислення, володіє багатим словниковим запасом. Крім того, конкурентоспроможний фахівець повинен мати певні особистісні якості, зокрема:

- адаптаційну гнучкість в мінливих життєвих ситуаціях, самостійність у здобутті знань, застосуванні їх на практиці для вирішення різноманітних проблем;

- критичне мислення, уміння побачити виникаючі в реальному світі проблеми й пошук шляхів раціонального їхнього вирішення, використовуючи сучасні технології;

- свідомлення, де і яким чином придбані ним знання можуть бути застосовані в навколишній дійсності;

- здатність до генерування нових ідей, творчість мислення;

- грамотність у роботі з інформацією;

- комунікабельність, контактність в різних соціальних групах, уміння працювати спільно в різних областях, запобігаючи конфліктним ситуаціям або вміло виходити з них;

- розвиток моральності, інтелекту, культурного рівня.

Очевидно, що система навчання, орієнтована на формування тільки професійних якостей, не може виконати замовлення сучасного суспільства. Нова якість підготовки фахівців з різними рівнями професійної освіти вимагає інших критеріїв його оцінки. Дотепер вважається, що якщо випускник продемонстрував відмінні знання, та якість його підготовки вище. Це так, але лише частково. Сучасні наукові дослідження підтверджують, що успіх у фінансовому розумінні лише на 15 % обумовлений знаннями своєї професії, а на 85 % - умінням спілкуватися з колегами, схилити людей до своєї точки зору, рекламувати себе й свої ідеї, тобто з особистими якостями й здібностями.

Реальна практика й життя демонструють, що найчастіше успіху в соціальній і професійній кар'єрі домагаються далеко не випускники з «червоним дипломом», а ті студенти, які проявляли активність, реалізують себе в різних видах діяльності: суспільної, економічної, культурної, комунікативної, наукової тощо. Навчальна діяльність – лише одна з них. Тому питання про критерії якості підготовки фахівців - ключове, визначальне щодо спрямованості освітнього процесу в навчальному закладі. Щоб реально вирішувати завдання орієнтації освіти на формування нової якості підготовки майбутнього фахівця, необхідно ввести в критерії оцінки якості освіти поряд зі знаннями й інші параметри.

Таким чином, проблема нагромадження конкурентоспроможного людського капіталу фахівців різних рівнів професійної підготовки об'єктивно вимагає пошуку нових форм та методів організації навчального процесу. У навчальному процесі усе більше застосовуються активні методи навчання, стимулювання студентів освоювати й активно використовувати сучасні технології при аналізі, оцінці й рішенні конкретних ринкових проблем і практичних ситуацій. Все це дозволяє студентам розвивати аналітичні навички, обґрунтувати ухвалення рішення, аргументовано захищати свою позицію в дискусіях. Конкурентоспроможний людський капітал характеризується, насамперед, адаптаційними концепціями до можливих ринкових змін.

Все вищезазначене вимагає вдосконалення змістовної частини освітнього процесу на принципах випереджувальної освіти, яка спрямована на формування у фахівців готовності до отримання нових універсальних знань, що є предметом подальших досліджень.

II. Безперервна освіта і контексті завдань людського розвитку та економічного відродження України У сучасному світі знання, інформація стрімко поповнюється, способи виробництва і взагалі спосіб життя змінюються дуже швидко. Традиційна базова формальна освіта, яка здобувається на початку життя, тепер уже в принципі не може забезпечити людину на все життя знаннями, вміннями, навичками та Якостями, що будуть необхідні їй для ефективного виконання соціальних функцій. Прийнята практично всіма розвинутими країнами концепція безперервної освіти (або освіти упродовж усього життя) висуває на визначальні позиції в основних напрямках соціально-економічного розвитку сучасного світу освіту дорослих.

У відповідності до концепції безперервної освіти (або освіти упродовж усього життя) перманентний процес набуття знань, навичок, досвіду, життєвої мудрості людиною не закінчується у молодому віці з отриманням диплому про освіту, а триває протягом всього свідомого життя. Схему сучасної системи безперервної освіти в Україні та характеристики основних її етапів наведено в роботі “Людський капітал: формування в системі освіти і професійної підготовки” [2, с. 106]. Лише зазначимо, первинною називається освіта та професійна підготовка, яку людина здобуває до виходу на ринок праці. Освіта та професійна підготовка, що здобувається вже після початку трудового життя, узагальнено називається освітою дорослих. Межа між цими двома складовими визначається саме початком трудової діяльності, а не віком людини і не тривалістю навчання.

Хочемо також застерегти від спрощеного розуміння безперервної освіти лише як суми первинної освіти та освіти дорослих. Концепція освіти впродовж усього життя передбачає формування “суспільства, яке навчається”, яке не поділяє життя людей на три відокремлені етапи: навчання, трудова діяльність, пенсія. Виробничі, навчальні й суспільні функції людей дедалі тісніше переплітаються, і навчання в усьому процесі життя відіграє дедалі більш значущу роль. Освіта дорослих перетворюється на визначальний соціальний інститут з розв’язання важливих соціальних, економічних, політичних, освітніх, морально-виховних проблем сучасного суспільства. Не випадково під егідою ООН у Гамбурзі в 1997 році було проведено Міжнародну конференцію з проблем освіти дорослих. Конференція у своїй декларації рекомендувала урядам усіх держав вважати освіту дорослих одним з пріоритетів державної політики.

Освіта дорослих сприяє задоволенню важливих потреб особи, підприємства, суспільства, держави: особи — у самовдосконаленні, в адаптації до стрімких змін соціальних, економічних, політичних, морально-психологічних умов життя; підприємства - у забезпеченні конкурентних переваг за рахунок високої якості робочої сили; суспільства - у формуванні

соціально активних, свідомих, адаптованих до реалій життя, законслухняних ініціативних громадян, орієнтованих на загальнолюдські цінності; держави — у підготовці компетентних, соціально відповідальних, продуктивних працівників, здатних вивести країну на високий рівень соціально-економічного та культурного розвитку.

Отже, головною метою освіти дорослих є формування громадян, які активно, компетентно й ефективно беруть участь в усіх сферах суспільного життя. Ця мета досягається шляхом задоволення конкретних освітніх потреб дорослих, які можна звести до кількох груп, що визначають основні завдання освіти дорослих: одержання загальної середньої освіти (для тих, хто її до того не мав); духовний розвиток особи; здобуття і/або вдосконалення професійних знань та навичок; свідоме, грамотне підтримання і поліпшення здоров'я, здоровий спосіб життя; покращення сімейного життя, міжособистісних стбсунків; свідома участь у громадському житті; змістовне, корисне, приємне проведення вільного часу.

На цій основі освіта дорослих може забезпечити задоволення потреб держави і суспільства у конкурентоспроможних працівниках, свідомих законслухняних громадянах, патріотах своєї країни, високоморальних членах суспільства. Завдяки своїй гнучкості, оперативності, відносно невеликим витратам, освіта дорослих є тією сферою освітньої практики, що сприяє ефективному розв'язанню політичних, соціальних, інформаційних, економічних, технологічних, культурних проблем суспільства в умовах нестачі коштів, матеріальних засобів, часу, кадрів.

Нині в нашій країні склалося кілька різновидів освіти дорослих:

1) формальна освіта дорослих - загальна середня освіта в різних формах, професійно-технічна, базова і повна вища освіта, післядипломна освіта (аспірантура, докторантура, підвищення кваліфікації та перепідготовка фахівців і професіоналів у відповідних навчальних закладах);

2) неформальна освіта дорослих - професійно спрямовані та загальнокультурні курси навчання найрізноманітніших форм.

Усіма формами освіти дорослих охоплено значну частину населення країни, однак ефективність цієї сфери освіти за останні роки суттєво зменшилась. Під впливом кризових явищ різко скоротилась відомча система підвищення кваліфікації, практично зведено до мінімуму колись загальнодоступні програми товариства “Знання”, зменшується частка осіб, котрі одержують освіту “без відриву від виробництва”, недостатньо розвинута внутрішньофірмова підготовка персоналу. Але потрібно підкреслити, що за роки незалежності відбулося значне розширення наукової підготовки кадрів в аспірантурі та докторантурі.

Розвиток ринкових відносин відкриває широкі можливості для нових видів діяльності, потребує зміни трудового менталітету населення країни, що можливо досягти лише за допомогою освіти дорослих, яка постійно вдосконалюється. Розвиток різноманітних форм власності, виникнення різноманітних політичних партій та громадських рухів, нові можливості і

форми участі в суспільному житті змушують людину сприймати й опрацьовувати набагато більший і дедалі зростаючий обсяг найрізноманітнішої інформації, свідомо і відповідально виробляти свою власну позицію у значно ширшому, ніж раніше, колі питань суспільного життя. У цьому людині може і має допомогти розвинута система освіти дорослих. Перепрофілювання багатьох підприємств, зміна галузевої структури зайнятості, скорочення збройних сил та інші процеси призводять до вивільнення значної частини дорослого населення. Єдиний шлях працевлаштування та соціальної реінтеграції цих працівників - перепідготовка їх для інших видів діяльності, яка може здійснюватися в системі освіти дорослих. Це дає і економічний, і соціальний ефект. Загальносвітова тенденція збільшення частки осіб похилого віку в загальній чисельності населення і серед зайнятих економічною діяльністю робить актуальним розширення можливостей для навчання їх, тобто розвиток тієї складової освіти дорослих, яка у світі зветься навчанням людей третього віку. Дедалі важливішою стає освіта осіб так званих маргінальних груп населення - переселенців, засуджених, інвалідів та інших для забезпечення їхньої соціальної захищеності. Тобто освіта дорослих має виконувати і цю функцію.

У перехідний період відбувається зміна (нерідко докорінна) усталених морально-психологічних норм життя як усього суспільства, так і окремих колективів, сімей, осіб. У зв'язку з цим потребує уваги суспільства проблема виховання патріотизму, пізнання вітчизняної історії, вдосконалення знань української мови, поваги до прав громадян, дотримання законів, зміцнення сім'ї, збереження довкілля, попередження антисоціальної поведінки, утвердження здорового способу життя тощо. Відповідно постає питання громадянського виховання не лише підростаючого покоління, а й дорослих людей, що зумовлює необхідність забезпечення доступу широких мас населення до сучасних гуманітарних та суспільних знань.

Викладене тісно пов'язано з проблемою задоволення дедалі зростаючих потреб людей у всебічному розвитку власної особи, які заслуговують найширшої суспільної підтримки. У наш час саме високорозвинена, високопрофесійна і високоморальна особа стає центром і метою суспільного та економічного прогресу, і, відповідно, задоволення її індивідуальних освітніх потреб набуває пріоритетного значення. Навчання дорослих, таким чином, набуває великого значення і задля самовдосконалення особи.

Освіта дорослих охоплює значну частину споживачів освітніх послуг у сфері як формальної, так і неформальної освіти. Нині тисячі дітей шкільного віку з різних причин (переселення, бідність, стихійні лиха тощо) не ходять до школи, внаслідок чого зменшується рівень грамотності населення і зростає потенційний контингент некваліфікованої робочої сили з низьким освітнім рівнем. Розвиток і соціальна інтеграція цієї категорії населення можливі лише через систему освіти дорослих.

Окреме велике значення має підвищення кваліфікації та перепідготовка значної частини зайнятих працівників, а також демобілізованих

військовослужбовців, безробітних, звільнених після відбуття покарання, вилікуваних від затяжних хвороб (наприклад, від наркоманії).

Хоча важливість і велике значення освіти взагалі й освіти дорослих зокрема ніким не заперечується, в нашій країні поки що не вироблено цілеспрямованої державної політики в цій галузі, у зв'язку з чим виникають труднощі і проблеми: Немає нормативно-правової бази. У законі України "Про освіту" не розглядається поняття "освіта дорослих". Разом з тим, у більшості розвинутих країн прийнято законодавчі акти стосовно освіти дорослого населення чи як окремі закони, чи як частини загальних законів про освіту, і вони реалізуються на практиці. У межах такого законодавства створюються умови для практичного застосування різноманітних механізмів економічної та громадської підтримки і заохочення як громадян, які продовжують навчання в дорослому віці (персональне кредитування), так і підприємств, що інвестують кошти у розвиток персоналу, та організацій, що проводять таке навчання.

- Практично немає організаційної структури. У розвинутих країнах освіта дорослих розглядається і функціонує як особлива та відносно самостійна сфера освітніх послуг. У нашій країні всі форми навчання дорослих, що є в реальній дійсності, організаційно і адміністративно перебувають у різних підпорядкуваннях, відірвані одна від одної і не об'єднані державною політикою, відповідними управлінськими та координуючими структурами і науково-методичними принципами організації навчання.

- Недостатньо розвинуто теоретичні основи освіти дорослих та практичне застосування їх. Теоретичну базу навчання дорослих у розвинутих країнах становлять концепції освіти дорослих. Навчання дорослих ґрунтується на специфічних принципах, що відрізняються від традиційних педагогічних, і має на Заході вже давні традиції та багату історію. У нашій країні наука про освіту дорослих - андрогогіка лише розвивається, і на практиці майже все навчання дорослих поки що ґрунтується на традиційних педагогічних принципах, а це суттєво зменшує ефективність цієї роботи. У багатьох країнах для навчання дорослих використовуються спеціальні технології, що враховують соціально-психологічні особливості тих, хто навчається. В Україні, як правило, застосовується традиційна педагогічна технологія навчання, розроблена на основі навчання дітей. Практично в усіх країнах з розвинутою системою освіти дорослих навчання ґрунтується на спеціальних, розроблених саме для різних контингентів дорослих навчально-методичних матеріалах. У нас такі навчально-методичні матеріали поки що велика рідкість. Наукові дослідження в галузі освіти дорослих, розробка педагогічних, економічних, соціальних, технологічних та інших проблем освіти дорослих, яким приділяється значна увага у світі, в нашій країні ще недостатні.

- Не організовано систему підготовки спеціалістів для галузі освіти дорослих. Викладачі, котрі проводять навчання з дорослими в Україні, не мають спеціальної андрогогічної підготовки. В кращому разі це викладачі вищих закладів освіти, але, як правило, особи з педагогічною освітою, або практики, що не мають педагогічної освіти. У розвинутих країнах до

контингенту андрогогів, тобто до осіб, які працюють з дорослими студентами, окрім викладачів, входять ще й консультанти, тьютори, методисти, управлінці, співробітники інформаційно-орієнтаційних служб, організатори навчання дорослих на виробництві та інші. Таких спеціалістів у нашій країні немає, і не провадиться їх підготовка.

- Немає інформаційної підтримки освіти дорослих. Мало використовуються комп'ютерні технології пошуку інформації і така прогресивна для освіти дорослих форма навчання з використанням інформаційних технологій, як дистанційна освіта. Магістральний напрям розвитку освіти дорослих у нашій країні - створення могутньої, самостійної сфери освітніх послуг з певними системоутворюючими характеристиками. Створення такої системи освіти дорослих як складової частини безперервної освіти треба зробити головним завданням державної політики в галузі освіти на сучасному етапі.

Основними рисами системи освіти дорослих, що відповідає новим соціально-економічним умовам і потребам розвитку сучасного суспільства, мають стати: державно-суспільний характер; тісні зв'язки з іншими системами сфери безперервної освіти; розвиток на ґрунті науки про навчання дорослих — андрогогіки; подальший розвиток ринку освітніх послуг; розвиток і поєднання різноманітних організаційних форм управління - (законодавчої, адміністративної, економічної, едукологічної), забезпеченість спеціально підготовленими кадрами (викладачами, консультантами, адміністраторами, тьюторами, розробниками програм навчання та іншими).

На мою думку, основними напрямками розвитку освіти дорослих в Україні є:

1. Створення і розвиток законодавчо-нормативної бази освіти дорослих. Необхідно розробити і прийняти закон України про освіту дорослих, який би передбачав: інституціоналізацію освіти дорослих як самостійної і провідної сфери розвитку всієї освіти в країні; економічне забезпечення створення, функціонування та розвитку освіти дорослих за рахунок виділення коштів державного бюджету, підприємств, суспільних фондів та організацій, служби зайнятості; економіко – правове забезпечення діяльності навчальних закладів сфери освіти дорослих; юридичні, соціальні, економічні аспекти процесу навчання дорослих (оплата, кредити, права й обов'язки учасників процесу навчання, стандарти, економічні й соціальні результати тощо); узгодженість з іншими законодавчими актами України, а також із законами інших країн у галузі освіти дорослих. Дію цього закону треба забезпечити прийняттям ряду підзаконних актів.

2. Формування організаційної структури сфери освіти дорослих. Потрібно розробити основні параметри організаційної структури сфери освіти дорослих.

- 2.1. Освітні заклади і структурні підрозділи. Сфера освіти дорослих має включати державні, громадські, приватні форми навчання дорослих, різноманітні як за структурою, так і за пропонованими програмами навчання. Поряд з уже функціонуючими вечірніми, середніми школами, центрами освіти

дорослих, народними університетами, різноманітними курсами необхідно створювати нові організаційні форми освіти дорослих. Слід ширше залучати підприємців, громадські організації й об'єднання (товариства "Знання", "Просвіта", педагогічні об'єднання тощо), які використовують навчально-просвітницькі методи роботи, до створення на умовах соціального партнерства змішаних державно-громадських та державно-приватних форм навчання дорослих.

2.2. Управління. Сфера освіти дорослих у сучасних соціально-економічних умовах може і має працювати відповідно до потреб ринку: попит визначає пропозицію. Слід орієнтуватися на задоволення потреб окремих людей, соціальних груп, громадських інститутів, держави, суспільства в цілому. Окремим важливим соціальним питанням залишається формування свідомого і платоспроможного попиту мас населення на послуги освіти. При цьому необхідно застосовувати різноманітні ефективні форми управління освітою дорослих: законодавчі, адміністративні, економічні, едукологічні (безпосередньо пов'язані з освітою). Для цього потрібне створення в структурі

Міністерства освіти і науки України відповідного управління, а в місцевих адміністраціях - спеціальних відділів і рад. Координацію діяльності цих структур можна покласти на громадський національний комітет освіти дорослих України. З метою забезпечення належної якості програм формальної освіти дорослих необхідно передбачити відповідні служби акредитації та сертифікації.

2.3. Маркетингова і консультативна інфраструктури. Для визначення освітніх потреб конкретних людей, їхніх груп, підприємств, організацій, державних структур потрібні постійні спостереження і дослідження, а також інформування й орієнтація потенційних споживачів на ринку освітніх послуг. Тому необхідне створення служби інформування й орієнтації населення у сфері освітніх послуг, яка б виконувала ці функції.

2.4. Інформаційне забезпечення. Сфера освіти дорослих не може ефективно функціонувати і розвиватися без створення баз даних, забезпечення сучасною технікою інформаційних потоків, використання комп'ютерних технологій, включаючи Інтернет. Однією з найважливіших складових інформатизації сфери освіти дорослих є поширення дистанційних форм навчання, що дозволяє зробити освіту відкритою, безмежною, загальнодоступною.

3. Розвиток теоретичної і науково-методичної бази. Освіта дорослих має ґрунтуватися на теорії навчання дорослих - на андрагогіці, концепції вільного, відкритого навчання, розвиватися в руслі безперервного навчання людини протягом усього життя, спиратися на психологію навчання дорослих. Основною технологією слід зробити технологію освіти дорослих на базі андрагогічної моделі навчання з використанням навчально-методичних матеріалів, створених спеціально для дорослих, з урахуванням їхніх вікових та соціально-психологічних особливостей. Важливе значення має створення належного програмного забезпечення для впровадження дистанційної освіти та інших форм використання інформаційних технологій. Для розробки

теоретичних, методологічних, технологічних, науково-методичних основ освіти дорослих необхідно розгорнути масштабні фундаментальні і прикладні дослідження проблем освіти дорослих, андрагогіки, психології навчання дорослих, підготовки кадрів спеціалістів-андрагогів.

4. Підготовка кадрів. Необхідно встановити перелік і закріпити у правових нормах функціональні обов'язки спеціалістів, зайнятих у сфері освіти дорослих, у тому числі викладачів, консультантів, тьюторів, адміністраторів та управлінців, співробітників інформаційно орієнтаційної служби, соціальних працівників, співробітників реабілітаційних закладів та ін. У них має бути андрагогічна підготовка виконання своїх функцій. У зв'язку з цим необхідно організувати базову підготовку, систематичну перепідготовку і підвищення кваліфікації спеціалістів-андрагогів різних напрямів та рівнів.

5. Проведення державно-громадських заходів. Для успішного розвитку освіти дорослих в Україні належить організувати регулярне проведення державно-громадських заходів, спрямованих, по-перше, на розвиток конкретних форм навчання дорослих і, по-друге, на пропаганду ідей безперервної освіти, постійного самовдосконалення людини протягом усього життя. Слід домагатися зростання ролі державних, місцевих органів управління, підприємств та організацій усіх форм власності, приватних осіб у проведенні на умовах соціального партнерства громадсько-державних заходів з розвитку освіти дорослих в Україні.

6. Міжнародне співробітництво. Здійснення будь-якого великого соціального проекту в наш час не можливе лише в межах однієї країни зусиллями лише національних організацій. Тому для успішного розвитку освіти дорослих в Україні потрібно розвивати широке співробітництво з міжнародними неурядовими організаціями, з Європейською асоціацією освіти дорослих, з національними організаціями та закладами інших країн у межах як багатосторонніх проектів, так і двосторонніх угод. Національний комітет освіти дорослих України міг би координувати цю діяльність. Вжиття перелічених та інших можливих заходів стане могутнім імпульсом розвитку освіти дорослих, яка може і має відіграти важливу роль у досягненні добробуту і процвітання нашої країни.

НІ. Підвищення ефективності вищої освіти – визначальний чинник зростання соціально-економічного потенціалу держави. За останній рік наше суспільство суттєво наблизилось до стану, коли основними цінностями все більшою мірою становлять людський капітал, отримання знань та уміння їх ефективного використання, як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках. Впевнені, що освіта і наука мають бути в авангарді цих процесів, оскільки саме вони формують інтелектуальні ресурси нації. Запровадження нових навчальних програм і технологій навчання, розширення доступу молоді до безплатної вищої освіти та наукових досліджень, поліпшення рівня соціального захисту всіх учасників навчально-виховного процесу безперечно стало вагомим внеском освітян у реалізацію політики соціально-економічного зростання держави.

Разом з тим це вимагає від нас подальших колективних зусиль щодо забезпечення відповідності вітчизняної вищої освіти європейським стандартам та успішного входження до єдиного європейського освітнього простору як рівноправного партнера.

Яка участь кожного вищого навчального закладу в реалізації цих завдань?

По-перше, слід зазначити, що для вищої школи необхідне відкриття діалогу колективів і керівників вищих навчальних закладів з керівництвом держави, роботодавцями, громадськістю та зарубіжними партнерами. Проблеми вищої освіти, шляхи їх розв'язання були предметом обговорення на підсумковій колегії МОН та Всеукраїнському педагогічному форумі за участю Президента України, Всеукраїнському форумі “Трудовий потенціал та перспективи його розвитку”, регіональних нарадах ректорів, круглому столі “Ринок освітніх послуг та ринок праці” тощо.

По-друге, збільшення фінансового забезпечення освіти як у відсотках, так і в абсолютних показниках.

По-третє, суттєвих змін зазнала вступна кампанія. Запровадження тестових вступних випробувань, залучення до роботи апеляційних комісій вчителів та представників органів місцевої влади, відповідальніше ставлення керівників навчальних закладів до організації роботи приймальних комісій. Забезпечити більш високий рівень відкритості, прозорості та об'єктивності вступних випробувань.

По-четверте, створити умови, щоб студентська наука у більшості університетів стала невід'ємною складовою навчального процесу.

Висновки. Нам треба відверто, критично і конструктивно обговорити недоліки, проблеми, що мають місце у вищій школі, і вже з європейських позицій, як країни - учасниці Болонського процесу, визначити конкретні етапи та шляхи розвитку вищої освіти України. При цьому слід зауважити, що Болонський процес є важливим механізмом узгодження, взаєморозуміння, оптимізації відносин між країнами та їх освітніми системами. Проте, реформування та модернізацію національної вищої освіти необхідно здійснювати у двох площинах:

- 1) у площині національної стратегії соціально-економічного розвитку України;
- 2) у площині європейської співпраці.

1. Грішнова О.А. Людський розвиток: Навч. посіб. К.: КНЕУ, 2006. 308 с.

2. Грушнова О.А. Людський капітал: формування в системі освіти і професійної підготовки. К.: Знання, КОО, 2001. 254 с.

3. L'education au XXI siecle: L'education pour tous toute au long de la vie//Futuribles.P., 2000. N250. P. 5-21.

4. Витрати і ресурси домогосподарств України (заданими вибіркового обстеження умов життя домогосподарств України) 2003 рр. I Стат, збірник. Держкомстат України. 446 с.

5. Витрати і ресурси домогосподарств України (заданими вибіркового обстеження умов життя домогосподарств України) 2004 рр. / Стат, збірник. Держкомстат України; Витрати і ресурси домогосподарств України (за даними вибіркового обстеження умов життя домогосподарств України) 2005 рр. / Стат, збірник. – Держкомстат України.

6. Людський розвиток в Україні: можливості та напрями соціальних інвестицій (колективна науково-аналітична монографія) / За ред. Лібанової Е.М. К.: Інститут демографії та соціальних досліджень НАН України, Державний комітет статистики України, 2006. 472 с.

7. Сайт Міністерства освіти і науки України (www.mon.gov.ua/education).

Золотаренко Софія

студентка 1-го курсу

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Науковий керівник

Федорчук Марина

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ОБМЕЖЕНЬ ПРАВ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ

Будь-яке демократичне суспільство не може існувати без певних вимушених обмежень прав людини, задля досягнення певної спільної мети або суспільного інтересу. Крім того права людини можуть та навіть мають бути обмежені в деяких, визначених законом, випадках. Так, Конституція України зазначає, що в умовах воєнного або надзвичайного стану можуть встановлюватися окремі обмеження прав і свобод людини [1]. Наразі в Україні проблема забезпечення суспільного інтересу та правового обмеження прав людини в період дії воєнного стану набуває актуального значення.

На жаль, з 24 лютого 2022 року в Україні на території всіх областей був введений правовий режим воєнного стану, умови якого відрізняються від мирного часу. Так, наприклад, публічні органи державної влади вживають заходи для захисту населення, а це в свою чергу пов'язано з обмеженням певних прав. Проте такі обмеження мають ризик бути незаконними, оскільки не можна виключати випадки неправомірного зловживання наданими повноваженнями органам державної влади, що можуть призвести до порушення прав людини. Таке зловживання може полягати в незаконних підставах обмеження та порушення їх процедурних механізмів реалізації. До того ж досі існують деякі труднощі в розумінні особливостей взаємодії держави, суспільства та особистості.

Крім того, відповідно до статті 23 Конституції України закріплено положення, яке належить до принципів правового статусу особи, відповідно до якого «кожна людина має право на вільний розвиток своєї особистості, якщо при цьому не порушуються права і свободи інших» [1]. Гриньо Д. Д. щодо підстав обмеження прав людини зазначає, що в такий спосіб на

конституційному рівні, тобто принципово, визначено підстави й цілі обмежень прав і свобод громадян, а також межі здійснення таких прав і свобод. Однак ці встановлення мають потребу в конкретизації й подальшому науковому осмисленні, тим більше, що після прийняття Конституції науковцям так і не вдалося дійти єдиного трактування їх змісту. Не вироблено навіть загальної точки зору на те, які права і свободи можна віднести до так званих абсолютних, тобто тих, які не можуть бути обмежені ні за яких умов [2].

Класифікація прав людини в залежності від можливості чи неможливості їх обмеження на абсолютні та відносні є важливим фактором, який потрібно враховувати при обмеженні прав людини. Відповідно до статті 64 Конституції України передбачені такі права та свободи, що не підлягають обмеженню, умовно їх можна вважати абсолютними. Наприклад, право на рівність перед законом; право на повагу до людської гідності; право на життя; право на свободу та особисту недоторканність; право на захист судом та інші [1]. Гриньо Д. Д. також наводить характерний приклад щодо проблем трактування абсолютних прав [2]. Так, відповідно до частини 2 статті 64 Конституції України перелік прав і свобод, що не підлягають обмеженню при введенні воєнного або надзвичайного стану, відрізняється від того, який міститься в пунктах 1 і 2 статті 4 Міжнародного пакту про громадянські та політичні права [3]. Український перелік значно ширший, у якому до абсолютних прав додатково віднесено: право на житло (ст. 47); право на шлюб (ст. 51); рівність у правах дітей (ст. 52); судовий захист прав і свобод (ст. 55) та інші норми-гарантії.

Наступним важливим положенням, що відрізняє правомірний характер обмеження прав людини, є те, що запроваджувані органами публічної влади заходи не можуть посягати на сутнісний зміст прав людини, що передбачає неприпустимість «довільного втручання у здійснення належного особі суб'єктивного публічного права з боку публічної влади чи третіх осіб, які би мали наслідком для його носія такі істотні перепони або взагалі унеможлилювали досягнення цілей, які становлять його предмет (матеріальні чи духовні блага, охоронюваний інтерес)» [4, С. 187]. В умовах воєнного стану додатковою вимогою в контексті зазначеного положення є тимчасовий характер установлених обмежень. Так, відповідно до приписів Конституції України, під час запровадження воєнного стану має зазначатися строк дії обмежень прав і свобод людини [5].

Отже, введення воєнного стану в Україні передбачає певні обмеження щодо прав і свобод людини. І хоча на конституційному рівні визначено підстави й цілі щодо обмежень прав і свобод людей, а також їх межі здійснення, не існує загальної точки зору на те, які права і свободи можна віднести до так званих абсолютних, не існує чіткого переліку абсолютних прав і свобод людини. Важливим також є контроль над органами публічної влади задля запобіганню неправомірному обмеженню прав людини. Потрібно вибудувати чітку картину щодо взаємодії держави, людини і суспільства, в результаті якої

обмеження прав людини під час дії воєнного стану будуть правомірними та не виходити за рамки обмежень.

1. Конституція України, прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 10.03.2024).

2. Гриньо Д. Д. Обмеження прав і свобод людини в умовах воєнного стану в Україні. *Часопис Київського університету права*. 2023. № 2. С. 45-48. URL: <https://chasprava.com.ua/index.php/journal/article/view/853> (дата звернення: 10.03.2024).

3. Міжнародний пакт про громадянські та політичні права від 16.12.1966. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043#Text (дата звернення: 10.03.2024).

4. Савчин М. В. Порівняльне конституційне право: підручник. Київ: ВАІТЕ, 2020. 462 с.

5. Кузнiченко С.О. Концепт обмеження прав людини в умовах воєнного стану. *Пiвденноукраїнський правничий часопис*. 2022. № 1-2. С. 32 - 36. URL: <http://www.sulj.oduvs.od.ua/archive/2022/1-2/8.pdf> (дата звернення: 10.03.2024).

Колесник Наталія
курсантка 1-го курсу
Харківський національний університет внутрішніх справ
Науковий керівник
Голопич Інна

ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ ПРАЦІВНИКІВ ОРГАНІВ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

До специфіки діяльності працівників органів внутрішніх справ належить спілкування з колегами, правопорушниками та різними верствами населення. З метою чіткої статутної взаємодії й комунікації діяльність Національної поліції України регламентується правовими нормами, закріпленими в Законі України «Про національну поліцію» (2015), Дисциплінарним статутом, наказами, інструктивними актами. Однак, досвід показує, що для регулювання поведінки співробітників поліції тільки правових норм недостатньо. Оскільки важливе значення мають індивідуальні прояви поведінки особистості, регуляторами якої виступають моральні норми, що у порівнянні із правовими є більш універсальними у своїх суспільних функціях. Щоб запобігти виникненню проблем у спілкуванні, професійна діяльність правоохоронця потребує високорозвинених фахових і моральних якостей, насамперед, почуття відповідальності, об'єктивності й неупередженості, пильності, чесності, справедливості, гуманності, високої культури спілкування. Від працівника поліції часто залежить доля людини, її рідних і близьких, що накладає на нього особливу відповідальність. Отже знання й дотримання правоохоронцями

етичних норм у спілкуванні так само є важливим, як і дотримання процесуальних та кримінальних норм.

Комунікативна взаємодія поліцейського із громадянами має будуватися на взаємному, увічливому, інформативному веденні діалогу, що дає змогу зблизити позиції сторін. Наприклад, під час спілкування з особами, які порушили правила дорожнього руху правоохоронець має виявляти коректність, урівноваженість, чітко вказувати на порушення правил, не звертати увагу на різні провокації та висловлювання з боку порушника.

У разі дорожньо-транспортної пригоди, де постраждали та очевидці перебувають в емоційному шоці, можуть плакати, тремтіти, мати істеричні прояви, поліцейський має діяти відповідно до обставин: припинити паніку, надати людям психологічну підтримку, наблизити їх до конструктивної розмови.

Під час зупинення правопорушника чи супроводження особи з девіантною поведінкою до органів поліції патрульний має подолати власне збудження, виявити силу волі, не боятися знизити рівень агресивності затриманого.

Спілкуючись із людьми з особливими потребами, виявляти витримку, уважність, доброзичливість, чітко формулювати думки й висловлювати їх за допомогою лаконічних речень, слідкувати за інтонацією голосу. Всі ці якості також стосуються спілкування з дітьми різного віку, у процесі якого поліцейський має викликати до себе довіру з боку співрозмовників.

Оскільки працівники поліції є представниками державної влади й здійснюють інформаційний зв'язок із суспільством, то вони постійно знаходяться під пильною увагою громадян, які оцінюють їх за багатьма критеріями, від морально-етичних норм поведінки до мовної компетенції. Тож, будь-які порушення цих норм одразу отримують негативну публічну реакцію. Суспільство вимагає від поліцейських освіченості, моральності, професійності й достатнього рівня володіння мовною культурою. Саме мовна культура є характерною ознакою освічених і компетентних правоохоронців, діяльність яких забезпечується контактністю, відкритістю, комунікативною спрямованістю. До того ж, практичні потреби ділової комунікації вимагають від працівників правоохоронних інституцій уміння вільно спілкуватися як державною так й іноземними мовами.

Не менш важливим у комунікативному процесі для поліцейських є процес саморегуляції, який допомагає їм поводитися ввічливо, стримано, уважно, доброзичливо й відкрито. Така поведінка зазвичай викликає в населення повагу до поліції та готовність співпрацювати. Вміння контролювати свої почуття та емоції, не дозволяє особистим симпатіям або антипатіям, поганому настрою або приязним почуттям впливати на прийняття рішень та службову поведінку.

Поведінка й дії правоохоронця мають бути етичними й правильними, а професійне спілкування вирізнятися культурою мовлення з використанням методів переконання, що викликають довіру.

Отже, професійне спілкування поліцейських є багатофакторним процесом встановлення й здійснення контактів працівників Національної поліції з

колегами, правопорушниками, різними верствами населення під час виконання функційно-професійних обов'язків, обміну інформацією й побудови міжособистісної взаємодії на засадах партнерства. Саме тому працівники правоохоронних органів мають надавати вивченню мови й стилям спілкування суттєвого значення й прагнути до розвинення високого рівня своєї мовної культури.

Лепей Станіслав

курсант I курсу

Львівський державний університет внутрішніх справ

Науковий керівник

Клак Оксана

ПОНЯТТЯ ГЕНДЕРНОЇ ЧУТЛИВОСТІ І ГЕНДЕРНОЇ СВОБОДИ В АСПЕКТІ ПРАВ ЛЮДИНИ ТА ПРАВОВОЇ РІВНОСТІ

З погляду юриспруденції, гендерна чутливість та гендерна свобода є важливими поняттями, які визнають і захищають у багато правових систем. Гендерна чутливість стосується урахування статевих відмінностей та соціокультурних впливів на правові рішення та політику. Це означає, що під час ухвалення законів і прийняття рішень потрібно враховувати, як вони впливають на різні групи осіб, незалежно від їх статі.

Гендерна свобода, зі свого боку, визнає право кожної людини обирати стать і виражати свою гендерну ідентичність. Це право передбачає свободу вибору партнера чи партнерки, а також право на самовираження та стосунки з іншими.

У багатьох юридичних системах законодавство забороняє дискримінацію на підставі статі чи гендерної ідентичності і надає захист особам, які стикаються з такою дискримінацією. Закони також можуть захищати право на зміну статевої ідентичності та надавати правовий статус трансгендерним особам [1, с. 73].

Загалом гендерна чутливість та гендерна свобода є важливими аспектами прав людини та правової рівності, і юриспруденція відіграє важливу роль у захисті та визнанні цих прав.

З юридичного погляду гендерна чутливість і гендерна свобода є важливими аспектами прав людини та правової рівності.

Гендерна чутливість вимагає, щоб правові норми, політика та практика враховували гендерні аспекти. Це означає, що закони повинні бути розроблені й застосовані так, щоб вони не підтримували статево дискримінацію і враховували особливості різних груп, зокрема жінок, чоловіків і осіб інших гендерних ідентичностей.

Гендерна свобода означає, що кожна людина має право на вільний вибір своєї гендерної ідентичності і вираження її без будь-якої дискримінації. Це також передбачає право на вільний вибір партнера чи партнерки, а також право

на сексуальне самовираження та відносини, без обмежень через стать чи гендер.

Закони та міжнародні угоди в багатьох країнах гарантують право на гендерну чутливість та гендерну свободу і захищають громадян від дискримінації через стать чи гендерну ідентичність. Ці правові гарантії сприяють створенню більш справедливого та рівного суспільства, де кожна людина може бути самою собою, без страху від дискримінації чи обмежень.

У рамках теми гендерної чутливості та гендерної свободи важливо зауважити, що ці принципи додають значущості та уваги до проблем, пов'язаних зі статевою рівністю, рівноправ'ям і рівністю шансів. Вони сприяють визнанню та захисту прав кожної людини, незалежно від її статі чи гендерної ідентичності, і сприяють побудові справедливого та більш толерантного суспільства. Гендерна чутливість та гендерна свобода є ключовими поняттями для забезпечення інклюзивності та рівності в сучасному світі [1, с.77].

Звісно, гендерна чутливість і гендерна свобода є не лише правовими поняттями, але й соціокультурними феноменами, які відображають важливі аспекти сучасного суспільства.

Гендерна чутливість вимагає усвідомлення та врахування того, як стать та гендерна ідентичність впливають на життя людей, їхні потреби, можливості та обмеження, які можуть виникати через статеві відмінності, й водночас передбачає вжиття заходів для забезпечення рівних можливостей та прав для всіх. Гендерна чутливість допомагає боротися зі статевою дискримінацією і зміцнювати правову рівність між жінками та чоловіками.

Гендерну свободу, з іншого боку, розглядають як право на вільний вибір своєї гендерної ідентичності та вираження її. Це важливе для захисту прав трансгендерних та нетрадиційних гендерних ідентичностей, які можуть стикатися з дискримінацією та насильством. Гендерна свобода підкреслює необхідність визнання права кожної людини на самовираження та вибір своєї гендерної ідентичності без страху від соціальних норм чи обмежень.

Враховуючи ці поняття, сучасне суспільство рухається в напрямку більшого розуміння, толерантності та рівності у сфері гендеру. Важливо продовжувати робити кроки вперед у забезпеченні гендерної рівності та захисті прав кожної людини, незалежно від її гендерної ідентичності чи статі.

Принцип рівності, без сумніву, є одним із головних під час вирішення спірних правовідносин, він активно реалізується законодавцем у законотворчій діяльності щодо нормативно-правового регулювання будь-яких галузей суспільного життя в Україні. Він є невід'ємним атрибутом юридичної практики, на нього посилаються юристи-практики, ухвалюючи відповідні рішення щодо правового вирішення відповідних соціальних проблем.

Натомість варто усвідомлювати, що принцип рівності є широким у теоретико-правовому та прикладному значенні, а його належне забезпечення в сучасній юриспруденції здійснюється шляхом реалізації окремих елементів.

Впевнені, що якби принцип рівності розглядався законотворчою та юридичною практикою як винятково самостійне правове явище, то його найбільш позитивний вплив на регулювання суспільних відносин був би обмеженим і не характеризувався такою розвинутою системою [2, с. 221].

Одним із головних елементів принципу рівності є принцип гендерної рівності. Особливості принципу гендерної рівності у юриспруденції реалізуються в системі правових гарантій, що забезпечують однакові можливості для чоловіка та жінки щодо реалізації своїх прав, свобод і законних інтересів. При цьому важливою умовою принципу рівності є те, що жоден із зазначених суб'єктів апріорі не може визначатися як такий, що перебуває у менш сприятливому становищі.

Актуальність виділення принципу гендерної рівності в окрему складову рівності як загальноправового явища обґрунтована тим, що стать завжди була важливим критерієм для визначення соціальних можливостей людини. Протягом тривалого проміжку історії людства вона відігравала головну роль у контексті визначення обсягу особистих майнових і немайнових прав людини.

1. Дичковська Г. О., Радченко О. Б. Фемінізм, маскулізм, патерналізм: узгодження понятійно-термінологічних смислів та світоглядних пріоритетів. Київ: КНУБА, 2007. 107 с.

2. Заморська Л. І. Правова нормативність та її інституціоналізація в Україні. Монографія. Одеса: Фенікс, 2013. 304 с.

Лішневець Максим

курсант 2 курсу

Харківський національний університет внутрішніх справ

Науковий керівник

Світличний Віталій

ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ РОЗПІЗНАВАННЯ БІОМЕТРИЧНИХ ДАНИХ В ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІЦІЇ

Сучасний світ стрімко розвивається, і разом з ним зростають вимоги до роботи поліції. Одним із ключових факторів, що впливають на ефективність роботи поліції, є використання інформаційних систем та технологій.

Інформаційна система – це сукупність інформації, організованої за певними правилами, а також програмних, технічних та інших засобів, що забезпечують її обробку та використання.

Інформаційні технології – це сукупність методів, прийомів та інструментів, що використовуються для збирання, зберігання, обробки, передачі та представлення інформації.

Хоча програмне забезпечення для розпізнавання обличчя не є новим, його можливості надзвичайно покращилися за останні кілька років. Сьогодні багато установ використовують цю технологію для запобігання злочинності [1].

Програмне забезпечення для розпізнавання обличчя можна використовувати для вимірювання відмінних характеристик обличчя, і коли ця інформація проходить через відповідне програмне забезпечення, правоохоронні органи можуть отримати доступ до галереї ймовірних кандидатів.

Що таке розпізнавання обличчя? Аналізатор обличчя — це програмне забезпечення, яке ідентифікує або підтверджує особу людини за її обличчям [2]. Воно працює шляхом визначення та вимірювання рис обличчя на зображенні. Аналізатор обличчя може ідентифікувати людей на зображеннях або відео, визначати, чи обличчя на двох зображеннях належить одній людині, або шукати обличчя серед великої колекції наявних зображень. Біометричні системи безпеки використовують розпізнавання обличчя для однозначної ідентифікації людей під час реєстрації або входу в систему, а також посилення автентифікації користувачів. Мобільні та персональні пристрої також часто використовують технологію аналізу обличчя для захисту пристрою.

Технологія розпізнавання обличчя має багато переваг у діяльності, найбільш відомі наступні:

Ефективна охорона. Розпізнавання обличчя є швидкою та ефективною системою перевірки. Це швидше та зручніше порівняно з іншими біометричними технологіями, такими як відбитки пальців або сканування сітківки ока. Також у розпізнаванні обличчя менше точок дотику, ніж у введенні паролів або PIN-кодів. Він підтримує багатофакторну автентифікацію для додаткової перевірки безпеки.

Покращена точність. Розпізнавання обличчя є більш точним способом ідентифікації людей, ніж просто використання номера мобільного телефону, адреси електронної пошти, поштової адреси чи IP-адреси. Наприклад, більшість біржових сервісів, від акцій до криптовалют, тепер покладаються на розпізнавання обличчя, щоб захистити клієнтів та їхні активи.

Простіша інтеграція. Технологія розпізнавання обличчя сумісна та легко інтегрується з більшістю програм безпеки. Наприклад, смартфони з фронтальною камерою мають вбудовану підтримку алгоритмів розпізнавання обличчя або програмного коду. Системи розпізнавання обличчя мають доволі великий список варіантів їх використання.

Виявлення шахрайства. Компанії використовують розпізнавання обличчя, щоб унікально ідентифікувати користувачів, які створюють новий обліковий запис на онлайн-платформі. Після цього розпізнавання обличчя можна використовувати для перевірки особи фактичної особи, яка використовує обліковий запис у разі ризикованої або підозрілої активності в обліковому записі.

Кібербезпека. Компанії використовують технологію розпізнавання обличчя замість паролів, щоб посилити заходи кібербезпеки. Отримати несанкціонований доступ до систем розпізнавання обличчя складно, оскільки на вашому обличчі нічого не можна змінити. Програмне забезпечення для розпізнавання обличчя також є зручним і високоточним інструментом безпеки для розблокування смартфонів та інших персональних пристроїв.

Аеропорт і прикордонний контроль. Багато аеропортів використовують біометричні дані як паспорти, що дозволяє мандрівникам пропускати довгі черги та проходити через автоматизований термінал, щоб швидше дістатися до виходу. Технологія розпізнавання обличчя у формі електронних паспортів скорочує час очікування та покращує безпеку.

Банківська справа. Люди перевіряють автентичність транзакцій, просто дивлячись на свій телефон або комп'ютер замість використання одноразових паролів або двоетапної перевірки. Розпізнавання обличчя безпечніше, оскільки хакерам не потрібно зламати паролі. Подібним чином деякі банкомати для зняття готівки та каси можуть використовувати розпізнавання обличчя для схвалення платежів.

Охорона здоров'я. Розпізнавання обличчя можна використовувати для отримання доступу до записів пацієнтів. Він може оптимізувати процес реєстрації пацієнтів у медичному закладі та автоматично визначати біль і емоції пацієнтів.

Інформаційні системи розпізнавання біометричних даних, зокрема розпізнавання обличчя, стають все більш потужним інструментом, який поліція може використовувати для покращення своїх можливостей. Ці системи мають багато переваг, таких як:

Поліцейська діяльність: Розпізнавання обличчя може допомогти поліції швидко та точно ідентифікувати людей, що може бути корисним для запобігання злочинам, розслідування та розшуку злочинців. Розпізнавання обличчя може бути більш точним способом ідентифікації людей, ніж традиційні методи, такі як фотографії або відбитки пальців. Прі цьому системи розпізнавання обличчя можна легко інтегрувати з існуючими системами безпеки поліції.

Однак важливо зазначити, що використання систем розпізнавання обличчя також має певні ризики та проблеми, такі як:

Конфіденційність. Збір та зберігання біометричних даних людей може призвести до проблем з конфіденційністю.

Можливість упередженості. Системи розпізнавання обличчя можуть бути упередженими, що може призвести до несправедливої ідентифікації та дискримінації певних груп людей.

Технічні обмеження. Системи розпізнавання обличчя не завжди є бездоганними і можуть давати збої, що може мати серйозні наслідки.

Резюмуючи вище сказане, можливо зробити висновки що розпізнавання обличчя – це дуже корисна технологія для діяльності поліції яка допомагає швидко, точніше, ніж інші методи ідентифікувати підозрюваних, та легко інтегрується в існуючі системи. Але є ризики пов'язані з конфіденційністю даних, упередженість та технічні збої які можуть виникати. Впровадження інформаційних систем такого типу потребує чітких правил, що до захисту даних, боротьби з упередженістю, ретельного тестування. Відповідальне використання систем розпізнавання біометричних даних може принести користь для діяльності поліції, зробити її роботу більш ефективною.

1. 10 of the Latest Law Enforcement Software & Police Technology for 2023 - CPI OpenFox. CPI OpenFox. URL: <https://www.openfox.com/ten-of-the-latest-law-enforcement-software-police-technology-for-2023/> (date of access: 17.02.2024).

2. What is Facial Recognition? - Facial Recognition Technology Explained - AWS. Amazon Web Services, Inc. URL: <https://aws.amazon.com/what-is/facial-recognition/> (date of access: 17.02.2024).

Кошулап Святослав

курсант 3 курсу

Львівський державний університет внутрішніх справ

Науковий керівник

Йосифович Данило

ЕТИЧНІ ТА ПРАВОВІ ПИТАННЯ ПРАВА НА СМЕРТЬ

У сучасному світі, конфлікти та війни неодмінно ставлять перед лікарями складні етичні дилеми, пов'язані з наданням медичної допомоги та збереженням життя поранених. Протягом історії лікарі військових та гуманітарних організацій працювали наполегливо для надання медичної допомоги пораненим та страждаючим від воєнного конфлікту, навіть у надзвичайно складних умовах. У сучасній Україні війна призводить до серйозних травм, таких як критичні поранення, втрата кінцівок та важкі опіки, не лише серед військовослужбовців, але й серед цивільного населення. Медична інфраструктура, часто руйнується або недостатньо функціонує, що призводить до складнощів у наданні допомоги пораненим. Часом медичної допомоги недостатньо, системи підтримки медичної допомоги недостатньо ефективні, і відсутні можливості перевезення поранених до кращих лікарень. Лікарі воєнної медицини часто змушені приймати складні рішення щодо того, яку медичну допомогу вони можуть надати, і збалансувати рятування життів з пом'якшенням страждань. В контексті таких обставин, питання евтаназії стає актуальним. Лікарі воєнної медицини часто стикаються з важливим питанням: чи повинні вони дозволити смерть пацієнтам, які переживають невимовні страждання, не маючи надії на поліпшення? Чи може евтаназія бути морально виправданою в умовах війни?

Принципова позиція багатьох медичних етичних кодексів та міжнародних стандартів забороняє лікарям активно пришвидшувати смерть пацієнтів, навіть за їхнього згоди. Однак, у надзвичайних обставинах війни, коли страждання поранених може бути надмірним та нестерпним, деякі медичні експерти вважають, що евтаназія може бути виправданою.

Проте, прийняття рішення про евтаназію в умовах війни повинно бути обґрунтованим, враховуючи всі обставини, які впливають на пацієнта та його сім'ю. Перш за все, медичний персонал повинен забезпечити максимальний

комфорт та паліативну допомогу пораненим, щоб зменшити страждання. Для прийняття рішення про евтаназію має бути врахована згода пацієнта та його родини, а також консультація етичного комітету або медичної ради.

Одним із головних аргументів у веденні дебатів про дозвіл на евтаназію в час війни є спосіб, яким можна зменшити страждання тяжко поранених осіб, для яких немає перспектив на одужання та які перебувають у безнадійному стані. У таких ситуаціях, дозвіл на евтаназію може вважатися гуманним актом, спрямованим на забезпечення гідності та зменшення мук поранених осіб та їхніх близьких.

З іншого боку, дозвіл на евтаназію в час війни може породжувати ризик зловживання та неправомірного використання цієї можливості. Відкриття такої можливості може вести до ситуацій, коли евтаназія використовується не лише в екстремальних випадках, а й для вирішення інших, менш критичних ситуацій, що може породжувати сумніви у справедливості та етичності такого підходу. Однак, незважаючи на складнощі та протиріччя, що супроводжують обговорення евтаназії в час війни, важливо розглядати це питання з урахуванням гуманітарних, етичних та правових аспектів, забезпечуючи захист прав та гідність тих, хто опинився у безнадійному стані під час військового конфлікту.

Право на життя чи на смерть протягом тривалого часу є об'єктом дискусій серед юристів, медиків та суспільства загалом. Евтаназія - це акт, який здійснюється свідомо та умисно медичним працівником за послідовним і категоричним проханням невиліковно хворої особи з метою зупинення фізичних страждань, що призводить до смерті пацієнта. Важливо відзначити, що хворий має бути належним чином проінформованим про всі наслідки, здатним розуміти свої дії та приймати рішення добровільно та за власною волею.

У медичній сфері розрізняють пасивну та активну форми евтаназії. Пасивна евтаназія полягає у відмові від подальшого надання лікувальної або паліативної допомоги, що сприяє прискоренню процесу смерті пацієнта. Активна евтаназія включає введення специфічних лікарських препаратів, які миттєво та безболісно призводять до смерті. Ці форми евтаназії можуть здійснюватися через різні механізми, включаючи евтаназію без згоди пацієнта, евтаназію за допомогою медичного працівника та самопроникнення без допомоги медичного персоналу.

Питання про законність евтаназії наразі залишається предметом активних дискусій у багатьох країнах світу. Деякі країни, такі як Нідерланди, Бельгія, Фінляндія та Швеція, вже легалізували її застосування. Проте в Україні будь-яка форма евтаназії не визнається згідно з національним законодавством, як це відзначено у пункті 2 статті 52 Основ законодавства про охорону здоров'я України, який забороняє пасивну та активну евтаназію. Додатково, в Кримінальному кодексі України немає статей, які б кваліфікували такі дії, хоча зазвичай вони розглядаються як вбивство згідно зі статтею 115 цього кодексу.

Аргументи «проти» права на смерть:

– моральний аспект. Стверджується, що приймати рішення про позбавлення людини життя може тільки Бог, який є джерелом життя;

– психологічний аспект. Законодавчий дозвіл на евтаназію може затримати розвиток нових ефективних методів та засобів лікування пацієнтів, оскільки боротьба зі смертю часто стимулює медичний прогрес;

– тиск на фізично обмежених осіб. Легалізація евтаназії може створити тиск на людей з обмеженими можливостями, літніх людей та невиліковно хворих, які можуть відчувати себе тягарем для оточуючих;

– ризик зловживання. Існує страх, що евтаназія може стати засобом злочинів, таких як умертвіння осіб, які потребують дорогого лікування, підкуп медичного персоналу та інші форми корупції;

– проблема добровільності. Встановлення добровільності згоди пацієнта є складним завданням, оскільки він завжди може змінити своє рішення, але після початку процедури ця можливість вже втрачається.

Багато вчених у галузі юриспруденції та медицини вважають, що легалізація евтаназії в українському законодавстві є питанням часу, і з удосконаленням та демократизацією правової системи, можливо, право на життя і смерть буде закріплено законом.

Аргументи «за» право на смерть:

Евтаназія сприяє повному здійсненню права людини на самовизначення, включаючи право на припинення власного життя. Переконавання у тому, що людина є найвищою цінністю, обумовлює необхідність гарантувати їй реальне благополуччя, потреби, а також право на самовизначення, свободу, повагу до гідності та гідну смерть. Евтаназія сприяє реалізації принципу гуманізму в правовій системі.

Процес евтаназії вважається гуманним, оскільки він припиняє страждання та муки невиліковно хворих. Держава та суспільство повинні визнавати це право не для всіх, а для обмеженої групи людей, які дійсно потребують його. Позиція Європейського суду з прав людини утримується від нейтрального ставлення до евтаназії, визнаючи за державами-учасницями право на самостійне регулювання цього питання. В реальності, у всіх цивілізованих країнах «убивство із співчуття» залишається практикою, незалежно від того, чи дозволено це законом чи ні. Деокриміналізація евтаназії, зауважує Парламентська асамблея Ради Європи, дозволить контролювати цей процес та обмежити його законними рамками. Контрольовані процедури та чіткі правила застосування евтаназії зупинять довільне позбавлення життя людей, яке існує у багатьох країнах Європи.

Українське законодавство мало деякі спроби часткового легалізування евтаназії. Ухваленням законодавства, що повністю чи частково легалізує вже існуючу (у латентній формі) практику, Україна сприятиме просуванню вперед у процесі будівництва демократичної та правової держави. Однак важливо врахувати, що цей процес має бути поступовим і багатовекторним. Не лише потрібно створити відповідну правову основу, але й забезпечити чіткий механізм впровадження евтаназії в Україні. Потрібно закріпити законом

складну процедуру та конкретні обставини, в яких реалізація цього права була б необхідною та доцільною. Важливо чітко визначити коло суб'єктів такої дії, обмеживши їх лише лікарями чи медичними працівниками. У випадку, коли такі дії здійснюються неуповноваженими особами, слід передбачити спеціальні норми у Кримінальному кодексі, які б регулювали ці дії. Наприклад, умисне ненадання допомоги хворому (пасивна евтаназія) або умисні дії (активна евтаназія), спрямовані на заподіяння смерті хворого на його прохання з метою позбавлення його болісних страждань, пов'язаних з невиліковною хворобою. Обов'язковою кваліфікуючою ознакою таких злочинів повинен бути мотив, який полягає в добровільному, неодноразовому та категоричному проханні хворого про заподіяння йому смерті.

Варто визнати, що евтаназія в час війни є складним та болісним питанням, яке потребує уважного та ретельного вивчення з урахуванням гуманітарних та етичних аспектів. Правильне та обґрунтоване вирішення цього питання може допомогти зменшити страждання та забезпечити гідне закінчення життя для тих, хто опинився у військовій зоні конфлікту. Від успішного вирішення цього питання залежить доля багатьох безнадійно хворих осіб, які протягом останніх років перебувають у лікарнях, фізичний стан яких характеризується як проміжний між життям та смертю, а психічний – як безнадійність та глибокий відчай.

1. http://www.euthanasiecommissie.nl/Images/RTE.JV2011.ENGELS.DEF_tcm52-33587.PDF.
2. <https://www.pravoconsult.com.ua/evtanaziya-pravo-na-smert-za-chi-proti/>
3. https://zn.ua/ukr/HEALTH/evtanaziya_ubivstvo_z_miloserdyia.html
4. <https://www.pravoconsult.com.ua/evtanaziya-pravo-na-smert-za-chi-proti/>

Мочерад Вікторія

студентка 2 курсу

Львівський державний університет внутрішніх справ

Науковий керівник

Гдакович Мар'яна

МОВНА ПРОБЛЕМАТИКА В ПУБЛІЦИСТИЦІ ОКСАНИ ЗАБУЖКО

Промова оборонця – це кульмінаційний момент його участі в судовому розгляді карної справи, важливий засіб здійснення ним своєї функції. У промові оборонець підбиває підсумки судового слідства, аналізує з позиції захисту зібрані у справі матеріали, дає їм правову оцінку, наводить докази, висловлює міркування щодо покарання та інших питань. Захисна промова завершує ту велику і складну роботу оборонця, яка скерована на охорону прав і законних інтересів підсудного, на забезпечення правильного застосування закону з тим, щоб не допустити можливої помилки і шкоди підсудному, виключити залучення до карної відповідальності і засудження невинного.

Захисна промова повинна бути суворо обґрунтованою, переконливою, спиратися на докази, що є у справі. Оборонець не може керуватися в своїй діяльності відомим афоризмом французьких адвокатів: «Ми прийшли в суд не для того, щоб що-небудь довести, а лише для того, щоб показати, що прокурор нічого не довів», - така позиція неминуче прирікає оборонця на бездіяльність і пасивність. Захисник висловлює свою думку про значення перевірених доказів у справі, про наявність обставин, які виправдовують підсудного чи пом'якшують його відповідальність, а також свої міркування щодо застосування кримінального закону та міри покарання.

Зміст і структура захисної промови суворо індивідуальні і залежать від результатів судового слідства, обраною захистом позиції та особливостей доказового матеріалу й інших обставин карної справи. На побудову захисної промови великий вплив має звинувачувальна промова. Оборонець виступає в суді після прокурора і тому не може не брати до уваги тих доказів і аргументів, які навів прокурор. Він зобов'язаний подати на розгляд суду свої докази і міркування, навести свої аргументи.

Мова оборонця буде обґрунтованою тільки тоді, коли вона спирається на ретельно перевірені матеріали справи, коли кожний доказ підкріплений отриманими на судовому слідстві об'єктивними даними.

Головна задача оборонця під час виголошення захисної промови – переконати суд і всіх присутніх у залі судового засідання у правильності тлумачення фактів, що він надає, й обґрунтованості рішення, що пропонується. Але для того, щоб переконати своїх слухачів, вплинути на них логікою доказів і думок, потрібно привернути їх увагу, примусити слухати і сприймати сказане. Ось чому ретельно продуманий початок промови має надзвичайно важливе значення. Способи і прийоми побудови вступної частини захисної промови різні. Вона може бути почата з оцінки суспільно-політичного значення справи, що розглядається, вказівки на його специфічні особливості, приведення загальних передумов для обґрунтування позиції, вибраної захистом, з характеристики підсудного і т. д.

Завдання оборонця – проаналізувати всі ці моменти з позиції захисту, розкрити психологічний механізм довершеного злочину, показати, наскільки відобразилися в злочинному діянні етично-психологічні риси особистості підсудного, в якій мірі вони характеризують його життєву орієнтацію, його інтереси, бажання. Навіть якщо підзахисний визнає себе винним, захисник має право (за наявності для цього підстав) обстоювати перед судом його невинуватість. Яким повинен бути захист, досить влучно сказано в судовій промові М.Казарінова: «Будь-який захист потрібний. Чи буду я захищати людину, яка випадково відхилилася від прямого і чесного шляху, чи людину, яка все життя, як шаховий кінь, ходить кривими шляхами, - захист мій у принципі є справою благородною і високою. Але засоби і прийоми можуть бути непорядними і неприпустимими. І якщо, захищаючи шахового коня, я буду доводити, що кінь ходить прямо, а дошка крива, і кінь не чорний, а білий, то захист мій, побудований на засадах фальші і облуди, буде гідний тільки осуду;

він мало прислужить обвинуваченому, а для моєї доброї слави прислужить ще менше» [2].

Кожен обвинувачуваний має право на захист, тому участь захисника-адвоката є дуже важливою. Мовозахисна діяльність адвоката і його промова – це підсумок, який підводиться за усіма матеріалам справи, перевіреними у судовому засіданні. Усе це – підсумок величезної і важкою роботи захисника, плід безперервної і сумлінної праці людини, перейнятої ширим прагненням захищати правничі та законні інтереси підсудного, не допустити можливих судових помилок на шкоду підсудному, не прогаяти нічого, що може служити на користь підсудного.

Уміння поєднувати захист законних інтересів обвинувачуваного з його інтересами й інтересами держави, не переоцінювати шляхом приниження значення котрогось із суб'єктів, разом із тим мужньо захищати непривабливу в очах суспільства людину – у тому основна складність захисту. Інтереси особи і інтереси суспільства – ця проблема завжди у центрі захисту. Тільки досконале знання справи дає можливість захисникові виголосити хорошу промову.

Отже, захисна промова завершує велику підтримку і складну роботу захисника, скеровану на захист законних інтересів підсудного, забезпечення правильного застосування закону для того, аби запобігти можливим помилкам на шкоду підсудному, виключити притягнення до кримінальної відповідальності невинної людини, також її суспільного осуду. Діяльність захисника в цьому сенсі є однією з важливих гарантій прав і законних інтересів особи, залученої до відповідальності.

1. Гриценко Т.Б. Риторика: Навчальний посібник / Т.Б. Гриценко. К. : НАУ, 2006. 190 с.

2. Кацавець Р.С. Репліка захисника в судових дебатах / Р.С. Кацавець // Наука і практика. 2012. № 2 (137). С. 7-12.

3. Риторика загальна та судова : навч. посібник / С.Д. Абрамович, В.В. Молдован, М.Ю. Чикарькова. К. : Юрінком Інтер, 2002. 416 с.

Остапчук Дарія
курсантка 1 курсу
Львівський державний університет внутрішніх справ
Науковий керівник
Клак Оксана

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРЕСТИЖУ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В УМОВАХ ВІЙНИ

У часи соціально-політичних катаклізмів, одним із проявів яких є війна, посилюється роль мови як чинника національного об'єднання, критерію розмежування на «свій-чужий». Саме об'єднувально-ідентифікаційна функція української мови стала основною у 2022 році. Водночас російська мова,

залишаючись для певної частини українців засобом спілкування, фактично перестала бути для них маркером національної належності. Повномасштабне російське вторгнення активізувало процес українізації. Українська мова поступово починає переважати в тих регіонах (Південь та Схід України) і сферах (повсякденне спілкування, професійна зайнятість, віртуальний простір), де тривалий час не посідала провідних позицій. Масовий вимушений виїзд українських громадян за кордон істотно поживив інтерес іноземців до вивчення української мови – за кілька місяців після російської агресії вона стала однією з найпопулярніших європейських мов. Відчутно зріс рейтинг української мови у світі. Додатковим каталізатором зростання престижності української мови є внутрішня міграція. Цій меті також слугує також впровадження україноцентричних громадських ініціатив, зокрема тих, які зреалізували низка українських закладів вищої освіти (створення курсів з вивчення української мови, розмовних клубів, проведення лекцій, присвячених знаменним подіям української історії, видатним постатям української культури тощо).

На сьогодні можна відзначити, що одним із головних аспектів, які характеризують сучасну мовну ситуацію, є розширення україномовної аудиторії.

Відповідну тенденцію засвідчують дані різних соціологічних досліджень. Так, соціологічна група «Рейтинг» у березні 2022 року провела загальнонаціональне опитування щодо мовного питання в Україні. Його результати такі:

1. упродовж десятиліття – з 2012 по 2022 рр. – кількість тих, хто вважає українську мову рідною, зросла з 57 % до 76 %. Утрати російської мови за аналогічний період склали 22 % – зафіксовано падіння з 42 % до 20 %;

2. стабільно зменшується російськомовний сегмент українців. 2012 року таких респондентів було близько 40 %, наприкінці 2021 р. – 26 %, а на початку війни – 18 %;

3. війна консолідувала українське суспільство та відчутно вплинула на ставлення громадян до питання статусу мови. Переважна більшість – 83 % опитаних – висловила думку, що єдиною державною мовою має бути українська.

Якщо до 24 лютого 2022 року за надання державного статусу російській мові виступало 25 % респондентів, то вже за місяць їх лишилось усього 7 % [1].

Репрезентативним є опитування «Мова та ідентичність в Україні на кінець 2022-го», яке торік у грудні провів Київський міжнародний інститут соціології. Зафіксовано низку показових зрушень у мовній ситуації, зокрема збільшення в повсякденному житті частки респондентів, які спілкуються українською мовою, та зменшення частки російськомовних. Так, 41 % опитаних зазначили, що спілкуються винятково українською, ще 17 % вказали, що переважно послуговуються українською. Натомість тих, хто розмовляє тільки російською, виявилось 6 %, переважно російською – 9 %. Порівняно із 2017 роком частка україномовних зросла на 8 %, а російськомовних зменшилася на 11 %. У

родинному колі тільки або переважно українською спілкуються 52 % респондентів, тільки або переважно російською – 16 %, що є істотним зрушенням порівняно з 2017 роком, коли тільки або переважно українською спілкувалися 51 %, а тільки або переважно російською – 25 %. На роботі чи в навчанні українською спілкуються навіть трохи більше, ніж удома: про послуговування тільки або переважно українською заявили 68 % тих, хто працює, а російською – 11 %. До того ж з 2022 року різко зросла частка людей, які вважають російську мову взагалі неважливою. Таких виявилось 58 % (у 2014 р. їх було всього 9 %). Показово, що навіть у традиційно російськомовних регіонах – на Півдні та Сході – такої думки дотримується 46 % опитаних [2].

Як зазначає Уповноважений із захисту державної мови Тарас Кремень, «попри воєнний стан ми ні на мить не припиняли своєї діяльності, забезпечивши виконання завдань, визначених Законом про мову. Захищаючи українську, відстоюючи права громадян України на інформацію та послуги державною мовою, імплементуючи нові статті, які визначили неухильність застосування державної мови у сферах друкованих медіа (ст. 25) та користувацьких інтерфейсів комп'ютерних програм та вебсайтів (ст. 27) 16 січня та 16 липня відповідно, застосовуючи нові норми КУпАП (санкції у вигляді попереджень і штрафів), нами взято активний курс і на посилення регіональної мовної політики, міжнародну співпрацю, оновлення чинного законодавства в умовах воєнного стану. Ініційовані пів тисячі волонтерських безоплатних мовних курсів, розмовних клубів та дистанційних платформ, десятки місцевих програм сприяння опануванню української мови, інформаційно-роз'яснювальна кампанія щодо важливості спілкування державною мовою та переходу на неї, як і переконливі соціологічні дані, засвідчили рекордні за роки Незалежності зміни у ставленні до питань мови, культури та ідентичності. Нещодавні опитування Фонду «Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва» доводять, що 87% громадян вважають українську мову рідною, при цьому мовна стабільність нарешті замінила мовну стійкість у донедавна двомовній конфліктній ситуації. Безперечно, українська мова, утверджуючись зусиллями мільйонів вільних, стала реальною зброєю в умовах російсько-української війни» [3].

Слід зазначити, що в час збройного російсько-українського протистояння мова стає не лише ознакою національної ідентичності, відповідальної громадянської позиції, а й засобом боротьби проти ворога. Важливо усвідомити, що престиж мови забезпечується не лише заходами державної політики, а й громадськими ініціативами, самоусвідомленням кожним українцем відповідальності за долю країни й готовністю захищати свої мовні кордони.

1. Шосте загальнонаціональне опитування: мовне питання в Україні (19 березня 2022 р.). Соціологічна група «Рейтинг». 25 берез. 2022. URL: https://ratinggroup.ua/research/ukraine/language_issue_in_ukraine_march...

2. Кулик В. Мова та ідентичність в Україні на кінець 2022-го. Збруч. 07 січ. 2023. URL: <https://zbruc.eu/node/114247>

3. Кремінь Т. Україна в умовах воєнного стану. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3703157-ukraina-v-umovah-voennogo-stanu-zrobila-znacnij-postup-nazustric-derzavnij-movi.html>

4. Марусик Т. Здобутки і втрати мовної політики в умовах прямої воєнної агресії та гібридної війни. *Мовне законодавство і мовна політика: Україна, Європа, світ*. Збірник наукових праць. Київ, 2019. С. 175–188. URL: <http://www.inmo.org.ua/assets/files/2020/Movne%20zakonodavstvo%20i%20movna%20polityka.pdf>

**Пироженко Денис,
Яворська Олександра**

курсанти 3 курсу

Львівський державний університет внутрішніх справ

Науковий керівник

Клак Оксана

ТИПОВІ ПОРУШЕННЯ СИНТАКСИЧНИХ НОРМ У МОВІ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Мова сучасних українських засобів масової інформації залишається невичерпним джерелом дослідження новітніх тенденцій функціонування сучасної української мови. Активно реагуючи на будь-які суспільні зміни, ЗМІ стають новаторами і в мові. Крім того, оскільки ці тексти спрямовані на широке коло читачів, вони слугують своєрідними взірцями нормативності української літературної мови. Проте нерідко в засобах масової інформації трапляються різноманітні порушення норм сучасної української літературної мови, зокрема синтаксичних – загальноприйнятих правил побудови та вживань словосполучень та речень.

Досить часто серед синтаксичних порушень трапляються неузгодження у словосполученнях. Досліджуючи тексти сучасних засобів масової інформації на рівні словосполучення, необхідно говорити переважно про порушення норм керування, узгодження тощо [1]. У газетних матеріалах трапляється чимало словосполучень, що порушують правила використання прийменників. Зокрема, часто зафіксовано конструкції, для вираження семантико-синтаксичних відношень яких ужито нехарактерні для певного контексту службові частини мови.

Серед порушень синтаксичних норм у засобах масової інформації можна виділити такі:

1) помилки в утворенні відмінкових формах залежних слів у словосполученні: спричиняють порушенням сну замість спричиняють порушення сну; звернувся до Кабінеті Міністрів України замість звернувся до Кабінету Міністрів України;

2) неправильне уживання прийменникового керування: дорожчий за золота замість дорожчий за золото; багатий знаннями замість багатий на знання; хворий коронавірусом замість хворий на коронавірус;

3) помилки, пов'язані з ненормативним уживанням прийменника по. Особливо часто такі порушення трапляються в усному викладі матеріалу. Наприклад, у конструкціях союзників по НАТО, по всій Європі прийменника по загалом можна уникнути (пор. союзників НАТО, всією Європою), замість по його приїзду в Київ – треба: після його приїзду; замість по цей день – до сьогодні; замість по абсолютній більшості території – на більшості територій; не підняти по тривозі, а за тривою; не по відношенню до долара, а щодо долара; не по цій резолюції, а за цією резолюцією; не по морально-етичних причинах, а через морально-етичні причини.

4) уживання безприйменникових конструкцій замість нормативних прийменникових: незважаючи тиск й усі можливі наслідки для свого побуту (опущено прийменник на (незважаючи на)); проголосувати в першому читанні Конституційну реформу (треба: проголосувати за конституційну реформу в першому читанні); але найближчим часом не може бути й мови повернення до business as usual (треба: мови про повернення) тощо [1];

5) надуживання кількома однаковими прийменниками в одному реченні. Наприклад: Волонтери за три роки зібрали три мільйони гривень на лікування хворих на рак крові дітей (треба: Волонтери за три роки зібрали три мільйони гривень для лікування хворих на рак крові дітей); вчора генсек ООН виступив із посланням з нагоди 20-х роковин геноциду в Руанді (треба: вчора генсек ООН виступив із посланням до 20-х роковин геноциду в Руанді); Путін звинуватив НАТО в безпосередній участі в бойових діях в Україні (прийменник в ужито тричі); рятувальники не дали добра на вихід на лід (треба: рятувальники не дозволили виходити на лід);

6) випадки порушення усталеного порядку слів: Завітала Ніна Францівна в сільську школу; Дуже вже любить їх вирощувати завідуюча; Побувала перший заступник і в сільській раді та бібліотеці тощо.

7) помилки в побудові речень із відокремленими поширеними обставинами: Рішенням виконавчого комітету затверджено щомісячну батьківську плату за навчання, встановивши єдиний стандарт оплати навчання (Рішенням виконавчого комітету затверджено щомісячну банківську плату за навчання з устанавленням єдиного стандарту оплати навчання);

8) ненормативні утворення, які засвідчують порушення відповідності займенникових еквівалентів замінованим словам. Таку невідповідність помічено в основному у складнопідрядних реченнях: В нас є [...] молодь, які свято шанують (треба: яка свято шанує) українське слово, пісню й музику; Проведено капітальні ремонти в навчальних закладах, де його (треба: їх) роками не було; Поцікавилася Ніна Фабіянська в малечі, чи добре їм (треба: їй) у садочку;

9) наявність у структурі складеного іменного присудка дієслівної зв'язки, якої в більшості випадків можна уникнути: Не цураймося того, що ми є

інтелігенція; Великим гріхом є не знати те, що християнин знати повинен!; Поєднання масової фізичної культури та спорту є надійною опорою прекрасного майбутнього нашого району та держави в цілому; Метою робочої поїздки [...] є огляд об'єктів тощо.

Отже, усвідомлення закономірностей розвитку державної мови, дотримання норм – визначальні умови формування соціального престижу національномовної продукції в ЗМІ. Основні причини появи анормативних одиниць – незнання норм сучасної української літературної мови, вплив російської мови та місцевої говірки, а також дія аналогії до інших форм.

1. Бондаренко Т. Г. Синтаксичні анормативи у структурі словосполучення (на матеріалі мови преси). Гуманітарний вісник : всеукр. зб. наук. пр. Ч. 9 : Іноземна філологія. Черкаси: ЧДТУ, 2005. С. 143–147.

2. Бондаренко Т. Г. Типологія мовних помилок та їх усунення під час редагування журналістських матеріалів : автореф. дис. канд. філол. наук . Київ: Ун-т ім. Т. Шевченка. Київ, 2003. 18 с.

3. Єрмоленко С. Я. Усна публічна мова. Українська мова. Енциклопедія. Київ: Українська енциклопедія, 2000. 824 с.

4. Заліпська І. Порухення літературних норм у мові прямого ефіру. Культура слова. Вип. 84. 2016. С. 151–159. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/122950/19-Zalipska.pdf?sequence=1>

1. Яворський А. Ю. Мовні помилки в журналістських текстах (на матеріалі одного номера газети «Край Кам'янецький»). Особливості медіа-тексту. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/153584025.pdf>

Радченко Андрій

аспірант першого курсу

Львівський державний університет внутрішніх справ

Науковий керівник

доктор юридичних наук, професор

Балинська Ольга

ОБМЕЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ПРАВ ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

В умовах протидії збройній агресії рф одним із найважливіших питань для України є забезпечення національної безпеки й оборони. Адже введення правового режиму воєнного стану супроводжується обмеженнями прав людини і змінами у балансі приватних та публічних інтересів, що зумовлюється реальними загрозами безпеці та стабільності держави.

До прав людини, які зазнають обмежень в умовах воєнного стану, належать, зокрема, й інформаційні права. На думку Н. І. Ткачука, інформаційні права і свободи людини й громадянина – це гарантовані державою можливості

особи задовольняти свої потреби в отриманні, використанні, поширенні, охороні і захисті необхідного для життєдіяльності обсягу інформації, комунікаційні права, право на безпечне інформаційне середовище тощо [1, с. 28].

Питання щодо правомірності обмеження інформаційних прав і свобод людини в умовах воєнного стану є одним із найактуальніших, відтак постає необхідність оцінки відповідності таких обмежень вимогам верховенства права.

У ст. 64 Основного Закону йдеться про те, що конституційні права і свободи людини і громадянина не можуть бути обмежені, крім випадків, передбачених Конституцією України [2].

У Загальній декларації прав людини передбачено, що під час здійснення своїх прав і свобод кожна людина повинна зазнавати тільки таких обмежень, які встановлені законом виключно з метою забезпечення належного визнання і поваги прав і свобод інших та забезпечення справедливих вимог моралі, громадського порядку і загального добробуту в демократичному суспільстві [3, ст. 29].

Аналізуючи вищезазначені нормативно-правові акти, Ю. О. Фігель доходить висновку, що обмеження прав і свобод людини і громадянина допустиме лише за умови, якщо це прямо передбачено Основним Законом держави і не суперечить нормам міжнародного права. При дотриманні цих вимог обмеження прав і свобод вважаються правомірними [4, с. 223].

В умовах воєнного або надзвичайного стану можуть встановлюватися окремі обмеження прав і свобод із зазначенням строку дії цих обмежень [2]. Відтак однією з юридичних підстав такого обмеження прав людини є введення воєнного стану в державі або в окремих її місцевостях. Воєнний стан – це особливий правовий режим, що вводиться в Україні або в окремих її місцевостях у разі збройної агресії чи загрози нападу, небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності ... а також тимчасове, зумовлене загрозою, обмеження конституційних прав і свобод людини і громадянина та прав і законних інтересів юридичних осіб із зазначенням строку дії цих обмежень [5, ст. 1].

До прав людини, які обмежуються в умовах воєнного стану, належать й права, передбачені у статті 34 Конституції України. Згідно із цією нормою Основного Закону України, здійснення цих прав може бути обмежене законом в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадського порядку з метою запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я населення, для захисту репутації або прав інших людей, для запобігання розголошенню інформації, одержаної конфіденційно, або для підтримання авторитету і неупередженості правосуддя.

Із-поміж цих обмежень прав людини є такі, що можуть обмежувати право людини на свободу думки і слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань (позитивне право, яке ґрунтується на свободі дій) шляхом звуження можливостей і здійснення додаткового контролю інформаційної діяльності людини, зокрема «... забороняти роботу приймально-передавальних

радіостанцій особистого і колективного користування та передачу інформації через комп'ютерні мережі; у разі порушення вимог або невиконання заходів правового режиму воєнного стану вилучати у підприємств, установ і організацій усіх форм власності, окремих громадян електронне комунікаційне обладнання, телевізійну, відео- і аудіоапаратуру, комп'ютери, а також у разі потреби інші технічні засоби зв'язку» (п.п. 11, 12 ч. 1 ст. 8 Закону України «Про правовий режим воєнного стану»). Одним із прикладів конкретизації конституційних обмежень інформаційних прав людини в межах заходів, пов'язаних із введенням воєнного стану, є встановлена військовим командуванням і офіційно оголошена тимчасова заборона використання автомобільних реєстраторів з метою протидії розголошенню критично важливої в воєнних умовах інформації [6, с. 66].

Встановлені обмеження мають відповідати вимозі пропорційності як одному із суттєвих елементів верховенства права. С. П. Погребняк визначає принцип пропорційності так: «Основоположний принцип права, спрямований на забезпечення у правовому регулюванні розумного балансу приватних і публічних інтересів, відповідно до якого цілі обмежень прав повинні бути істотними, а засоби їх досягнення – обґрунтованими і мінімально обтяжливими для осіб, чії права обмежуються» [7, с. 29].

Як вказано у Рішенні КСУ від 7 липня 2004 року № 14-рп/2004, «обмеження прав людини як засоби, що переслідують певну суспільно значиму мету, мають бути об'єктивно виправданими і обґрунтованими» [8, с. 241]. У Рішенні КСУ від 22 вересня 2005 року № 5-рп/2005 зазначено, що «загальною засадою, згідно з якою визначається гранично допустимий обсяг обмеження прав людини, є принцип, згідно з яким сутність змісту основного права в жодному разі не може бути порушена» [9, с. 95].

Згідно із правовою позицією, сформульованою КСУ в Рішенні від 1 червня 2016 року № 2-рп/2016, «обмеження щодо реалізації конституційних прав і свобод не можуть бути свавільними та несправедливими, вони мають встановлюватися виключно Конституцією і законами України, переслідувати легітимну мету, бути обумовленими суспільною необхідністю досягнення цієї мети, пропорційними та обґрунтованими; у разі обмеження конституційного права або свободи законодавець зобов'язаний запровадити таке правове регулювання, яке дасть можливість оптимально досягти легітимної мети з мінімальним втручанням у реалізацію цього права або свободи і не порушувати сутнісний зміст такого права» [10, с. 7].

Отже, з огляду на конституційні вимоги верховенства права, важливо, щоб будь-які заходи, вжиті під час воєнного стану, були зумовлені легітимною метою забезпечення національної безпеки й оборони, бути пропорційними цій меті, тобто придатними і водночас мінімально обтяжливими для людини, обмеженими в часі, та постійно переглядатися з метою їх скасування, як тільки це стане можливим, відтак забезпечення дотримання прав людини навіть у такій складній час є ключовим для підтримки верховенства права та демократії.

1. Ткачук Н. І. Інформаційні права і свободи людини і громадянина в Україні: визначення термінів, співвідношення понять. *Інформація і право*. 2018. № 2(25) С. 28.
2. Конституція України від 28.06.1996. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
3. Загальна декларація прав людини: ООН; Декларація, Міжнародний документ від 10.12.1948. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_015
4. Фігель Ю. О. Обмеження прав людини в умовах воєнного стану. *Науковий вісник Львівської комерційної академії*. Серія «Юридична». 2015. Вип. 2. С. 222–230. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvfkau_2015_2_24
5. Про правовий режим воєнного стану : Закон України від 12.05.2015 № 389-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text> (дата звернення 01.03.2024 р.).
6. Тихомиров О. О. Проблеми обмеження інформаційних прав людини в умовах воєнного стану в Україні. *Juris Europensis Scientia*. 2022. № 6. С. 62–67. URL: http://jes.nuoua.od.ua/archive/6_2022/12.pdf
7. Погребняк С. П. Основоположні принципи права : автореф. дис. на здобуття наук ступеня д-ра юрид. наук : спец. 12.00.01. Харків, 2009. С. 29.
8. Рішення Конституційного Суду України від 07.07.2004 № 14-рп/2004. *Офіційний вісник України*. 2004. № 28. Т. 1. С. 241. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v014p710-04#Text>.
9. Рішення Конституційного Суду України від 22.09.2005 № 5-рп/2005. *Офіційний вісник України*. 2005. № 39. С. 95. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v005p710-05#Text>
10. Рішення Конституційного Суду України від 01.06.2016 № 2-рп/2016. *Офіційний вісник України*. 2016. № 48. С. 7. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v002p710-16#Text>

Соколов Богдан
аспірант першого курсу
Національний університет «Львівська політехніка»
Науковий керівник
Романишин Наталія

МОВНІ СТРАТЕГІЇ В МЕДІАДИСКУРСІ. АНАЛІЗ УКРАЇНСЬКОГО ПОЛІТИЧНОГО МЕДІАДИСКУРСУ

В сучасному світі, насиченому інформаційним потоком та медійним впливом, вивчення мовних стратегій у медіадискурсі стає дедалі актуальнішим завданням. Медіа впливають на формування громадської думки, сприйняття подій та конструкцію соціальної реальності через використання різноманітних мовних засобів та прийомів. Аналіз мовних стратегій у медіадискурсі розкриває специфіку комунікації, домінуючі тенденції в інформаційному просторі та

вплив мовних засобів на формування поглядів та цінностей суспільства. Вивчення цієї проблематики допомагає краще зрозуміти механізми функціонування медіа, їхню роль у суспільному житті та вплив на індивідуальне сприйняття інформації. Тому дослідження мовних стратегій в медіадискурсі має важливе значення як для наукової спільноти, так і для практичного застосування в сферах журналістики, реклами, політики та інших сферах громадського життя.

Перш за все, варто зазначити, що таке медіадискурс. Медіадискурс – це глобальна універсальна категорія сучасного комунікативно-інформаційного дискурсу, яка виступає певним тлом, та в якому відбиваються актуальні настрої суспільства в різних сферах діяльності – політиці, економіці, культурі, тощо, а також динамічні інноваційні процеси, як-от, лексичні новотвори, семантичні неологізми, "реанімовані" архаїзми, перифрази, крилаті вислови, запозичення з інших мов [1].

З поняттям медіадискурсу пов'язані також такі поняття як «медіатекст» та «медіалінгвістика». Медіадискурс може містити в собі не тільки лінгвістичні аспекти мови, але й психологічні. Виходячи з того, що ціль медіа-компаній – це вплив на слухача, їм треба враховувати потреби і зацікавленості своєї цільової аудиторії. Для більш ефективного результату спеціалісти компаній мають слідкувати за останніми тенденціями різних вікових груп.

У наш час, найбільш цікавим є політичний медіадискурс, що став неабияким актуальним. З початком війни все більше людей починають цікавитися політичними виступами впливових людей, досліджувати різносторонні аспекти політики, аналізувати заяви політичних діячів, порівнювати події сьогодення з тим, що відбувалося в минулому, тощо. І для того, щоб не бути обманутим «красивими словами» з різноманітних джерел, слухачам треба критично сприймати інформацію, ставити під питання правдивість сказаних слів, шукати підтвердження інформації вагомими доказами.

З іншої сторони, варто розглянути підхід до цього самих політичних діячів. Відомо, що перед виступом політика над його промовою працюють фахівці з різних галузей. Важливі ролі відіграють спеціалісти з таких областей як лінгвістика та психологія. Вони працюють над тим «що» і «як» має робити політик під час свого виступу. Це включає в себе слова, які буде використовувати людина, невербальні засоби комунікації і т.д..

Для створення успішного політичного виступу використовуються так звані «мовні стратегії» або, як їх ще називають, «комунікативні стратегії». Вперше, термін «стратегія» з'явився у військовій галузі. У загальнонауковому розумінні він позначає мистецтво керівництва чим-небудь, що ґрунтується на правильних і довготривалих прогнозах [2, с. 84].

Комунікативна стратегія може бути визначена як когнітивний процес, який включає глибоке розуміння ситуації, в якій мовець визначає, як досягти своєї комунікативної мети за допомогою вибору конкретного мовного виразу.

У теорії мовної комунікації під стратегією мовленнєвого спілкування розуміють «оптимальну реалізацію інтенції мовця щодо досягнення конкретної мети спілкування, тобто контроль і вибір дієвих ходів спілкування і гнучкої їх видозміни в конкретній ситуації» [3, с. 53].

До комунікативних стратегій можна віднести: стратегії впливу (використовуються для переконання або маніпулювання аудиторією), стратегії адаптації (спрямовані на пристосування мовного повідомлення до аудиторії з урахуванням її особливостей та контексту комунікації), стратегії звертання (використовуються для привертання уваги аудиторії та створення сприятливого емоційного фону для сприйняття повідомлення), стратегії організації інформації (спрямовані на ефективне подання інформації з метою кращого зрозуміння та запам'ятовування), стратегії примирення: (використовуються для зменшення конфліктів або підвищення згоди між комунікантами).

Досліджуючи український політичний медіадискурс на початку війни і на другий рік, можна помітити, що він змінився. Є одна спільна риса – це маніпулювання. На початку війни, українські політики акцентували увагу на національній ідеї. Звучали гасла про повернення кордонів 1992 року, гучні слова про короткотривалість війни тощо.

Згодом, це втратило свою актуальність. Сталося це те, що люди почали відходити від шокового стану, дивитись на речі більш тверезо, звертати увагу на проблеми, і прийшло розуміння справжньої ситуації. Люди зрозуміли, що все не так добре, як кажуть по телевізору або пишуть у соціальних мережах.

Варто зауважити також те, що державні медіа-ресурси підлягають фільтрації. І кожна влада намагається зробити так, щоб ЗМІ виставляли їх у вигідному світлі. Для цього використовують такий прийом як замовчування інформації.

У наші дні це не є дієвим інструментом через те, що існують такі соціальні мережі як Тік-ток, де кожна людина може говорити те, що вона хоче і показувати те, що не покажуть на державних каналах. Наприклад, якщо розглянути ситуацію, де телевізійні програми висвітлюють всенародну віру у наближення перемоги чи ту саму ілюзію, що «у нас все гаразд», то у Тік-тоці натрапляємо на численні відео військових, які, розповідають, що їм бракує боєприпасів, про проблеми з доставкою гуманітарного забезпечення, про втрати особового складу. Звичайно, треба брати до уваги те, що однією з основних задач державної влади – є контроль над настроєм народу всередині країни. І влада добивається цього різними способами.

До прикладу, можна розглянути спроби вирішення проблем з мотивацією народу йти на війну. Влада, нехай і не в дуже дипломатичний спосіб, намагається прирівняти людей. Деякі люди, які залишились в Україні незадоволені тим, що ті, хто виїхав мають краще життя. І через засоби масової інформації, влада стверджує, що вони контактують з іншими державами і домовляються про те, що чоловіки призовного віку будуть депортовані. Таким чином, задовільняючи тих, хто лишився в Україні.

Підсумовуючи усе вищезгадане, можна стверджувати, що під час аналізу виступів українських політичних діячів на різних платформах, були використані різні комунікативні стратегії, такі як стратегія впливу (наприклад, маніпуляції), стратегія адаптації (держслужбовці, які раніше говорили російською перейшли на українську мову), стратегія звертання (наприклад, у своїх виступах президент звертається до народу як до сильного і стійкого), стратегія організації інформації (наприклад, телемарафон і спілкування з журналістами). Також варто зауважити те, що ці стратегії час від часу змінюються в залежності від подій, настрою суспільства і цілей, які ставить перед собою влада у комунікації з народом.

1. Syzonov D. Сизонов Д.Ю. Медіатекст та медіадискурс у сучасному медійному просторі. *Studia Linguistica*. 2013. Вип. 7. С. 389-393. Academia.edu - Share research. URL: https://www.academia.edu/49537649/Сизонов_Д_Ю_Медіатекст_та_медіадискурс_у_сучасному_медійному_просторі_Studia_Linguistica_2013_Вип_7_С_389_393 (дата звернення: 09.03.2024).

2. Корнійчук Ю. Р. Маніпулятивний вплив у політичному англomовному дискурсі. *Студентські наукові записки. Серія «Філологічна»*. 2009. № 2. С. 83–87.

3. Бацевич Ф. С. *Основи комунікативної лінгвістики: підручник*/ Ф. С. Бацевич. – Київ: «Академія». – 2004. – 342 с.

Толкач Альона
студентка 1 курсу
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Науковий керівник
Федорчук Марина

РОЛЬ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В УМОВАХ ВІЙНИ

Громадянське суспільство є невід'ємною частиною механізму, який забезпечує функціонування демократичних інституцій і стабільність політичної та соціально-економічної системи будь-якої країни. Воно робить вагомий внесок у розвиток надійної та збалансованої державної політики, особливо відчутною є роль громадянського суспільства в умовах війни. Успішна співпраця між органами влади та громадськими організаціями є важливим складником у створенні сприятливих умов для розвитку громадянського суспільства. Активні члени суспільства, об'єднуючись і створюючи різноманітні громадські організації, стають невід'ємною частиною громадського сектору [1].

Громадянське суспільство – це сукупність недержавних організацій, які представляють волю та інтереси громадян для здійснення та захисту прав і свобод, задоволення суспільних, зокрема економічних, соціальних, культурних,

екологічних, та інших інтересів [2]. Часто воно є двигунами просування нових проєктів, законів, інституційних рішень, що суттєво впливає на розвиток суспільства в Україні.

У сучасних умовах воєнного стану, коли Україна протистоїть збройній агресії РФ, інституції громадянського суспільства з високим рівнем політичної культури та чіткою нормативною базою стають незамінними союзниками держави та спільно протистоять агресору. Тому важливо зробити акценти на тому, які основні інституції громадянського суспільства беруть участь у реалізації безпекової політики в інформаційній сфері та в цілому щодо роль громадянського суспільства під час війни.

Громадські організації та об'єднання волонтерів як невід'ємна частина громадянського суспільства відіграють важливу роль у зборі коштів, постачанні гуманітарної допомоги, допомозі внутрішньо переміщеним особам, учасникам бойових дій, які отримали поранення та в загалом надають допомогу всім, хто цього потребує. Зазначимо, що кількість громадських організацій в Україні збільшилась майже у 8 разів від початку повномасштабного вторгнення в Україну у 2022 році, що свідчить про розвиток громадянського суспільства в Україні, незважаючи на воєнний стан.

Згідно зі статистичними даними, 77% опитаних громадських та благодійних організацій тим чи іншим чином допомагають силам оборони України. Близько 90% складає гуманітарна допомога, майже 70% — інформаційна підтримка. І орієнтовно 50% організують збори на потреби Збройних Сил України [3]. Таким чином, громадські організації як основа громадянського суспільства в Україні, використовуючи свій потенціал, сприяють забезпеченню сил оборони в умовах війни з метою боротьби проти країни агресора.

Ще з початку повномасштабного вторгнення, інформаційний простір був з однієї сторони, був переповнений інформацією, а з іншої — населенню бракувало саме достовірної інформації, що стало наслідком того, що держава-агресор цим користалась та викладала інформацію яка вводила в оману народ України. Тому слід відмітити вагому роль громадянського суспільства у боротьбі з дезінформацією, оскільки в умовах війни інформація стає зброєю, а дезінформація та пропаганда ворога можуть мати руйнівний вплив на суспільство. Як приклад, можемо відмітити діяльність ГО «StopFake»: основною метою діяльності якої стала перевірка і спростування викривленої інформації і пропаганди про те, що відбувається в Україні, яка поширювалася у медіа [4].

Також варто зазначити про допомогу громадського суспільства армії. Громадські організації у справі захисту прав військовослужбовців мають одну суттєву перевагу. Це перевага «свіжого погляду». Адже будь-яке відомство, будучи всередині системи, процесів, може чогось не помітити. Натомість зовнішній спостерігач, що перебуває поза межами тієї чи іншої професійної структури, здатен точно вловити назрілі тенденції і нерозв'язані проблеми. Захист прав військовослужбовців, безперечно, сприятиме посиленню і

вдосконаленню наших збройних сил, зміцнить їхній зв'язок з громадянським суспільством. Зрештою, оборона України то є обов'язок не лише армії, а всієї нації [5].

Підсумовуючи вище викладене, громадське суспільство відіграє важливу роль під час війни, особливо у протистоянні збройній агресії. Така роль простежується у різних напрямках. Наприклад, громадські організації відкривають збори, постачають гуманітарну допомогу людям, потребують допомоги внаслідок війни, протидіють фейковій інформації, яка може негативно вплинути на суспільство. Крім цього, одним з найважливіших внесків, яке робить громадянське суспільство – це допомога силам оборони. Таким чином, згуртованість громадянського суспільства запобігає виникненню свавілля та нестабільності всередині держави, особливо під час війни.

1. Lukichov V, Nikitiuk T, Kravchenko L. Civil Society in Donbas, Ukraine: Organizations and Activities / Copy-editor: dr Grazvydas Jasutis, Richard Steyne. – Geneva (Switzerland): DCAF – Geneva Centre for Security Sector Governance, Design & layout: DTP Studio, 2021. – P.1. URL : <https://www.dcaf.ch/civil-society-donbas-ukraine-organizations-and-activities>(дата звернення: 10.03.2024)
2. Про громадські об'єднання: Закон України від 22.03.2012 р. № 4572-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17#Text> (дата звернення: 10.03.2024).
3. Recovery of Ukraine/Громадянське суспільство України в умовах війни. URL: <https://recovery-ukraine.org/reports/ukrainian-civil-society-under-the-war/> (дата звернення: 10.03.2024).
4. Офіційний сайт громадської організації «StopFake». URL: <https://stopfake.org/> (дата звернення: 10.03.2024).
5. Взаємодія Збройних сил України з громадянським суспільством: довідник / Кравченко Л.О., Нікітюк Т.А., Лукічов В.Л., Арнаутова В.В.; за заг. ред. Л.О. Кравченко. К., 2021. 48 с.

Федрак Анастасія
студентка 1 курсу
Чернівецький національний університет ім. Ю.Федьковича
Науковий керівник
Солодан Катерина

ТЛУМАЧЕННЯ НОРМ КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ: МЕТОДИ ТА ВИДИ

Сучасна українська конституційна система є основоположною для правового розвитку країни та забезпечення її конституційної легітимності. Важливим аспектом цієї системи є тлумачення норм Конституції України, яке визначає їх суть, зміст і межі застосування в різних правових ситуаціях. Саме

тому питання тлумачення Конституції має велике значення для правового життя країни та потребує детального аналізу.

Серед науковців, які досліджували питання тлумачення норм Конституції України, можна виокремити: В.Ф. Годованець, А.А. Єзеров, А.М. Івановська, В.Літовченко, О.Мушак, О.І. Наливайко, Ю.М. Тодика.

Поняття «тлумачення» має багато значень та застосовується в різних контекстах. У гуманітарних науках тлумачення розглядається як спосіб пізнання різних аспектів культури або розуміння письмових джерел. У контексті права цей термін застосовується до процесу розуміння та роз'яснення правових норм. Тлумачення права може бути офіційним та неофіційним, розширеним та обмеженим, автентичним, доктринальним, комплексним, нормативним, казуальним, судовим, адміністративним та іншим [8].

Офіційне тлумачення Конституції України відображається у діяльності Конституційного Суду України і має важливе значення для забезпечення законності та конституційного правопорядку. Цей вид тлумачення може бути казуальним або нормативним [7, с. 42]. Особливістю даного тлумачення є те, що воно здійснюється органами влади або спеціалізованими судовими установами, такими як Конституційний Суд. Воно має законодавчий характер та є обов'язковим для використання всіма суб'єктами права. Таке тлумачення забезпечує офіційне роз'яснення норм закону з точки зору влади, що сприяє стабільності і передбачуваності правового регулювання [4].

Діяльність Конституційного Суду сприяє забезпеченню стабільності та передбачуваності в правовому полі, а також зміцненню конституційної демократії та верховенства права в Україні. Його офіційне тлумачення Конституції створює основу для розвитку правової системи країни, підтримує владу у здійсненні своїх функцій та сприяє забезпеченню прав та свобод громадян [3].

Казуальне тлумачення, призначене для вирішення конкретного випадку, має силу лише для конкретних осіб, але встановлює стандарти для подібних ситуацій у майбутньому [4].

Нормативне тлумачення - це процес роз'яснення конкретного положення або статті Конституції України з метою встановлення його точного юридичного значення та застосування в певному контексті. Цей вид тлумачення передбачає застосування встановлених правил і методів, щоб визначити правовий зміст конституційного положення. Нормативне тлумачення має загальнообов'язкову силу і розповсюджується на всіх громадян та органи влади. Його результати використовуються для вирішення конкретних правових справ, регулювання відносин між суб'єктами права та забезпечення правової стабільності в суспільстві [2].

Нормативне тлумачення Конституції має велике значення для забезпечення правової впевненості та стабільності в суспільстві, а також для захисту конституційних прав і свобод громадян.

Неофіційне тлумачення Конституції, за словами І.Д. Сліденка, важливе для розуміння її змісту. Це доктринальне і компетентне тлумачення, пов'язане з

правом суддів Конституційного Суду висловлювати окремі думки, що збагачує розуміння конституційних норм і принципів. Доктринальне тлумачення ґрунтується на аналізі досліджень інших юристів, що розкриває сутність конституційних норм. Компетентне тлумачення, засноване на досвіді суддів, розширює розуміння Конституції і враховує практичний аспект. Неофіційне тлумачення дозволяє врахувати думки експертів та інші джерела права, що сприяє розвитку конституційної юридичної науки і практики, що є важливим елементом конституційної юстиції [6].

Також слід зазначити, що для тлумачення норм Конституції України застосовуються різноманітні методи і підходи. Серед них варто зазначити граматичний, системний, телеологічний (цільовий), логічний та історико-політичний методи. Кожен з цих методів має свої особливості та застосовується з метою ретельного розкриття змісту та значення конституційних норм. Граматичний метод тлумачення, що також відомий як філологічний або мовний, ґрунтується на розумінні мови, у якій сформульовані юридичні норми, та використанні правил синтаксису та морфології. При його використанні інтерпретатор, як, наприклад, Конституційний Суд України, аналізує як лексичну і синтаксичну, так і змістовну структуру тексту конституційної норми, а також норми поточного закону. При тлумаченні Конституції і законів України Конституційний Суд використовує системний метод тлумачення, що впливає з системності правових норм. Цей метод допомагає визначити зміст правових норм на основі їх логічних зв'язків з іншими нормами, включаючи їх місце в системі права та їх взаємозв'язок. Системне тлумачення дозволяє виявити суперечності в законодавстві, встановити зв'язок загальних і спеціальних норм, а також зрозуміти сферу їх дії та зміст конституційних термінів. Телеологічний спосіб тлумачення конституційних норм важливий для розуміння мети законодавця. Конституційний Суд України застосовує цей підхід, щоб визначити цілі законів і надати обґрунтоване тлумачення норм. При цьому він враховує конкуренцію цінностей і вибір пріоритетів у суспільстві. Логічний спосіб тлумачення конституційних норм оперує матеріалом самої норми, незалежно від інших методів тлумачення. Цей підхід допомагає конкретизувати абстрактний зміст норми, наближаючи її до реальних життєвих ситуацій. Тлумачення правових норм може мати два рівні: науково-теоретичний і практико-прикладний. При логічному тлумаченні застосовуються такі прийоми, як логічне перетворення, аналіз понять, висновки за ступенем, висновки за аналогією, висновки від протилежного, доведення до абсурду та інші.. Історико-політичний метод тлумачення права спрямований на виявлення конкретно-історичних умов прийняття або застосування нормативно-правового акта. При офіційному тлумаченні Конституції судді Конституційного Суду опираються на знання історичних умов прийняття Конституції та різних проектів, що покликані доповнити відомості про волю законодавця та мету прийняття закону. Цей метод є факультативним і може використовуватися не завжди [8].

У процесі офіційного тлумачення Конституції і законів України застосовуються різні методи тлумачення, зокрема граматичний, системний і логічний. Важливо, щоб у цьому процесі комплексно використовувалися всі ці способи. Методологічний арсенал тлумачення норм права постійно розширюється і поглиблюється відповідно до нагромадження досвіду їх застосування. Узагальнення цього досвіду має важливе значення для ефективного реалізації конституційного законодавства та підвищення якості інтерпретаційної діяльності органів конституційної юрисдикції.

Отже, тлумачення норм Конституції України є складним та багатогранним процесом, який вимагає глибокого розуміння та аналізу. Різноманітні методи тлумачення, такі як граматичний, системний, телеологічний, логічний та історико-політичний, надають можливість розкрити різні аспекти та сутність конституційних норм. Офіційне тлумачення, яке здійснюється Конституційним Судом, є важливим для забезпечення законності та конституційного правопорядку, тоді як неофіційне тлумачення дозволяє збагатити розуміння конституційних норм і принципів. Використання комплексного підходу до тлумачення сприяє ефективній реалізації конституційного законодавства та підвищенню рівня правової стабільності в суспільстві. Таким чином, ретельне та систематичне тлумачення норм Конституції України є важливим елементом правового розвитку країни та забезпечення конституційної легітимності.

1. Головенко Д. Особливості тлумачення Конституції України. *Збірник матеріалів Першої міжнародної науково-практичної конференції, Національний університет "Львівська політехніка"*. 2021. С.197-199. URL: <https://lpnu.ua/sites/default/files/2020/pages/483/vipusk-1zbirnik-konf150621nezalezhnist-ukraini.pdf>
2. Єзров А.А. Тлумачення Конституції: способи, межі, зміст. *Часопис Київського університету права*. 2011. №3 . С.95-99.
3. Закон України «Про Конституційний Суд України» № 2136-VIII від 13.07.2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-19#Text>
4. Івановська А.М. Офіційне тлумачення Конституції і законів України як повноваження Конституційного Суду України. *Університетські наукові записки*. 2013. № 4(48). С. 19-35. URL: https://ccu.gov.ua/sites/default/files/ivanovska_a_oficyjne_tlumachenn_konstytuciyi_i_zakoniv_ukrayiny_yak_povnovazhennya_ksu.pdf
5. Костицький М., Кушакова-Костицька Н. Про вдосконалення парадигми діяльності Конституційного Суду України на сучасному етапі. *Вісник Конституційного Суду України*. № 5. 2019. С. 101-107. URL: https://ccu.gov.ua/sites/default/files/kostycky_m_kushakova-kostycka_n_pro_vdoskonalennya_paradygmy_diyalnosti_konstytuciynogo_sudu_ukrayiny_na_suchasnomu_etapi.pdf
6. Сліденко І.Д. Тлумачення Конституції України: питання теорії та практики в контексті світового досвіду. 2001. С.14-15. URL:

<https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/e47b37ff-b98b-499b-9aea-330352890163/content>

7. Тихий В. Офіційне тлумачення Конституції і законів України Конституційним Судом України. *Вісник Конституційного Суду України*. 1998. № 4. С. 38-45.

8. Тодика Ю.М. Тлумачення норм Конституції України: особливості та практика. *Вісник Академії правових наук України*. 1998. № 2 (25). С.51-59. URL:https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/4565/1/Toduka_51.pdf

Чорній Юлія

студентка 2 курсу

Львівський державний університет внутрішніх справ

Науковий керівник

Гдакович Мар'яна

АДВОКАТ ТА ЙОГО ЗАХИСНА ПРОМОВА

Сьогодні в Україні мовна проблема є однією з найактуальніших тем для дискусій. Багато авторів намагались висвітлити цю тему в повному обсязі. Кожен намагався пояснити мовну проблематику у своєму розумінні. Але, як на мене, то Оксана Забужко у своїй публіцистиці найяскравіше хоче донести людям, що мовна проблема є і буде завжди, поки ми не позбудемося наслідків минулого.

У нас взагалі склалася складна мовна ситуація в Україні. Тобто ми, в принципі, не є ані двомовною нацією, ані україномовною чи російськомовною нацією, ми є «напівмовна» нація, суржиркомовна нація, якщо так можна говорити. Наприклад, пересічний рівень володіння літературною українською мовою навіть серед українських журналістів не перевищує словниковий запас у 5000 слів. Це говорить про те, що ми мало розмовляємо «чистою» українською мовою, тобто не плекаємо культуру мови.

Творчість Оксани Забужко – багатогранна. Когось вона зачаровує, когось обурює. Однак ніхто не залишається байдужим. Ось і мене вона не полишила байдужою до мовної проблематики українського народу.

У збірці вибраної есеїстики «Хроніки від Форнібраса» Оксани Забужко мовна проблематика займає чи не одне з чільних місць у ряді статей: «Мова і право», «Мова і влада», «Філософія і культурна притомність нації», «Прощання з імперією: кілька штрихів до одного портрета». Оксана Забужко аналізує великий спектр мовних проблем, демонструє, що наше суспільство творить на основі антигуманних традицій радянського минулого, внаслідок чого ігноруються нові можливості, які з'явилися після набуття Україною незалежності. Причиною цього письменниця вважає зруйновану радянською ідеологією систему цінностей народу.

Вона звертає велику увагу до наслідків тоталітаризму на культуру, зокрема до того, як радянське минуле вплинуло на нашу мову. Так, О.Забужко свої

думки виклала у статті «Мова і право» із збірки «Хроніка від Форнібраса». На початку есею вона наводить приклад Володимира Винниченка, який жартома казав, що за долю української мови він зможе почуватися цілком спокійним щойно тоді, коли нею заговорить кримінальний світ. Тут іронічно чи напіввсерйоз йдеться про те, що українська мова з уст злодіїв була б єдиним незаперечним свідченням того, що влада заговорить українською. Адже радянська влада сама ґрунтувалася на засадах кримінального світу, говорила різними тюремними жаргонами, які не притаманні вищому суспільству. А народ на кого рівняється? Звичайно, на владу. Якщо владні поважні люди говорять так, то чому б і нам не говорити, як вони. Також вона наводила приклад із свого життя. Коли письменниця перетинала свій рідний кордон, то побачила, що прикордонник, який щойно намагався говорити з туристом по-німецькому, беручи до рук її паспорта, відразу переходить на російську. Вона дуже обурилась адже він державний службовець, який носить форму з національним гербом і говорить російською. Таким ставленням він демонстрував зневагу до своєї держави – і, автоматично, до себе самого, як її службовця. Здається, що це дрібниця, але з такі незначущих ситуацій все і починається.

Але не потрібно звинувачувати лише минуле України, так колись через гноблення української мови нам було важко її розвивати, оспівувати, захищати. Зараз нам ніхто не заважає розмовляти нашою мовою, користуватися нею, поважати її. На жаль, не всі українці усвідомлюють це. Тому українська мова в нашій державі стає такою не популярною. Коли усі громадяни перестануть її соромитися, коли оволодіють усім багатством її, навчаться гарно, виразно, правильно говорити по-українськи і будуть пишатися тим, що вони, українці і мають таку чудову мову, тоді у нас вирішиться мовна проблематика, яка тягнеться з далекого минулого.

Але не все втрачено, українська мова – попри всі, чисельні репресії від 1920-х років, попри гніт, а також тяжкі удари – має зараз для вітчизняного права одну неоціненну перевагу: вона не виробила власної нецензурної традиційної лексики (навіть мат у ній на сьогодні запозичений: нецензурні лайки, які використовували наші предки ще в минулому столітті, нині можна віднайти хіба що в словнику Бориса Грінченка).

Отже, публіцистика Оксани Забужко віддзеркалює сучасну актуальну мовну проблематику, відзначається суспільно-політичною спрямованістю. Вивчення творчості письменниці дає можливість пізнати недалеко історичне минуле нашої мови і його негативні наслідки для культурного життя – ті наслідки, які ми й до сьогодні подолати не спроможні. Тому будемо пам'ятати слова Оксани Забужко: «Мова живе доти, доки нею говорять. Не бійтесь говорити українською. Думайте про майбутнє».

1. Голобородько Я. Сексментальна траєкторія Оксани Забужко. Слово і час. 2009. № 12. С. 74-79.

2. Забужко О. Хроніки від Фортінбраса. Вибрана есеїстка 90-х. Вид. 2-е, К.: Факт, 2001. 340с.
3. Родик К. Родовід як історія повсякдення. Україна молода. 2014. 2 груд.
4. Ткач Л. Літературно-писемна традиція як джерело лексико-стильових інновацій Оксани Забужко. Урок української. 2003. № 8-9. С. 20-23.

Щербак Ірина
курсантка I курсу
Одеський державний університет внутрішніх справ
Науковий керівник
Тягнирядно Євгенія

НАЦІОНАЛЬНА ІДЕНТИЧНІСТЬ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ВИКЛИКІВ

У сучасному світі, що відзначається стрімким розвитком глобалізації, питання національної ідентичності стає надзвичайно актуальним для багатьох країн, включаючи Україну. Глобалізаційні процеси, що відбуваються у політичній, економічній, культурній та інших сферах, поставляють перед українським суспільством ряд нових, досі невідомих викликів.

Глобалізація - це процес зближення та інтеграції економічних, політичних, соціально-культурних і технологічних аспектів світу, що веде до створення єдиного світового ринку та інтеграції економік, культур, ідей і цінностей різних країн. Цей процес супроводжувався зростанням міжнародної торгівлі, обміну інформацією, культурної взаємодії та інших форм глобального співробітництва. Звичайно, як складний процес економічного, політичного, соціально-культурного та технологічного змішування, він також впливає на національну ідентичність.

Глобалізація може призвести до змішування культур, мов, традицій і цінностей, що призведе до втрати унікальності. Але з іншого боку, глобалізація забезпечує доступ до різноманітних культурних, освітніх та інших ресурсів, які можуть збагатити та розширити звичаї та традиції. Крім того, глобалізація може змінити економічну та політичну ситуацію в країні, тим самим впливаючи на національну ідентичність. Тому вплив глобалізації на національну ідентичність може бути як позитивним, так і негативним.

На думку Войтович Р.В., в умовах глобалізації світ вступає в нову реальність, яка вимагає від нього жити за принципами «глобального онлайну», тобто розвиватись в унісон з іншими державами, творити глобальну державну політику відповідно до технології, апробованої вже державами-лідерами геополітичного розвитку. У результаті такого тотального впливу глобалізації змінюється специфіка розвитку світу, трансформаційно-модернізаційних змін зазнають традиційні форми соціальної організації, на зміну яким приходять глобальне суспільство, глобальне масове суспільство, глобальне інформаційне

суспільство, мережеве суспільство (суспільство мережевих структур) та суспільство глобального ризику. В умовах глобалізації кардинально змінюється місце, роль та функції національної держави, на зміну якої приходять глобальна держава в особі транснаціональних корпорацій [1].

Як стверджує Л. Нагорна, проблеми національної самоідентифікації є важливими для кожного народу, оскільки вони зачіпають смисложиттєві основи його існування. Для України ці проблеми є ще гострішими, бо здобуття незалежності поставило її перед вибором нової ідентичності, такої, яка найліпше сприяла б процесам формування політичної нації співгромадян. Обрана молодіжною державою парадигма націо- і державотворення не була національно-етнічною і не закріпила за титульним – українським – етносом ніяких владних переваг. Проте закладений у національно-державницькій парадигмі об'єднуючий потенціал виявився слабким для того, щоб політична нація стала вагомим конструктом ідентифікаційного поля. Гостра криза ідентичності, у стані якої український соціум перебуває й досі, супроводжується конкуренцією комуністичної, ліберальної, націоналістичної ідеологій, протистоянням українського та російського націоналізму [2].

Тому процес глобалізації може бути дуже небезпечним для нереалізованого потенціалу української національної ідентичності. Ми з'ясували, що є кілька варіантів подальшого розвитку подій:

- мультикультурна інтеграція: глобалізація сприяє інтеграції різних культур, тим самим формуючи нові форми національної ідентичності, які враховують різноманіття культурних впливів;

- підвищення культурної обізнаності: за допомогою глобальних засобів масової інформації та Інтернету люди мають доступ до різноманітних форм культурного вираження та ідей, що сприяє підвищенню культурної обізнаності, одночасно посилюючи почуття приналежності до глобального суспільства;

- збереження та відновлення традицій: у відповідь на глобальні впливи, деякі спільноти можуть активно зберігати та відновлювати свої традиції, культуру та інші аспекти національної ідентичності як спосіб підтримки своєї унікальності;

- політичні та економічні зміни: глобальні економічні та політичні процеси можуть впливати на сприйняття національної ідентичності, зокрема через зміни у владі, економічній стабільності та міжнародних відносинах.

У наші дні, коли процес глобалізації набуває все більшого значення у сферах економіки, культури та політики, вивчення впливів глобалізаційних процесів на національну ідентичність стає надзвичайно важливим завданням для розуміння сучасного світу. На основі аналізу різноманітних аспектів цього явища, можна зробити висновок, що національна ідентичність України переживає складний період трансформації під впливом глобалізаційних викликів. З одного боку, глобалізація відкриває нові можливості для розвитку та збагачення національної та культурної ідентичності, сприяючи культурному обміну та взаєморозумінню. З іншого боку, вона ставить серйозні виклики, пов'язані зі збереженням унікальності та цілісності національної ідентичності в

умовах глобальних тенденцій.

Але, як стверджує А. Шебітченко, сила духової ідентичності й моральних цінностей українців, є об'єднавчим чинником для нації. Лише вона дає змогу протистояти агресорам і глобалізаторам у всі часи. Це мотивувальна сила на звершення і подвиги, захист територіальної цілісності. Сила національної свідомості викликає здивування, захоплення у світі, а національно свідомі та вмотивовані люди, здатні не лише захистити, а й скерувати шляхи розвитку України [3].

Отже, в контексті глобалізації важливо знаходити баланс між відкритістю до нових культурних впливів та збереженням і підтримкою української ідентичності та культурних цінностей. Це вимагає постійного діалогу, освіти та розвитку стратегій, спрямованих на збереження та підтримку культурної різноманітності та національної самосвідомості. Тільки шляхом взаєморозуміння, толерантності та активної участі у культурному та соціальному житті можна забезпечити майбутній розвиток національної ідентичності України в умовах глобалізаційних викликів.

1. Войтович Р. В. Глобальна держава як альтернатива національної держави в сучасних умовах суспільного розвитку. Статистика України. 2006. № 3. С. 86–91.

2. Нагорна Л. Феномен регіоналізму і національна ідентичність в Україні : історичні витоки. Регіональна історія України. 2007. Вип. 1. С. 107–122.

3. Шебітченко А. П. Розвиток національної культури в умовах глобалізації. Вісник Національного авіаційного університету. Філософія. Культурологія. 2012. № 2 (16). С. 112–115.

Юстинова Валерія

курсантка I курсу

Одеський державний університет внутрішніх справ

Науковий керівник

Тягнирдно Євгенія

КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ПРАВООХОРОНЦЯ

У сучасному суспільстві, яке постійно змінюється та еволюціонує, роль правоохоронця набуває все більшого значення. Однак відмінність між успішною та неефективною діяльністю правоохоронців часто залежить від їхньої комунікативної компетентності. Комунікація в правоохоронній сфері вимагає не лише високої професійної підготовки, а й вміння ефективно спілкуватися з різними соціальними групами та в різних ситуаціях.

Комунікативна компетентність правоохоронця – це сукупність знань, навичок та вмінь, спрямованих на успішне та ефективне спілкування у професійній сфері. Це охоплює високий рівень мовної, невербальної та міжкультурної компетентності, а також вміння ефективно взаємодіяти з громадськістю, колегами та іншими людьми . У контексті правоохоронної

діяльності ця компетентність передбачає здатність ясно та вірогідно комунікувати в різних ситуаціях, включаючи критичні та стресові, забезпечуючи взаєморозуміння та підтримку законності.

Професійна компетентність курсантів МВС – це багатофункціональний, динамічний, особливий для навколишнього середовища, регламентований, узгоджений і злагоджений процес, пов'язаний з безперервним вирішенням комплексу проблем, завдань високого рівня.

Професійну компетентність Г. Гапоненко розглядає як головний критерій, за допомогою якого можна оцінити фахівця, а О. Торічний – як позитивний результат освіти, який виявляється у високому рівні готовності особистості до ефективної організації внутрішніх і зовнішніх ресурсів для досягнення поставленого професійного завдання майбутніх спеціалістів (Гапоненко, 2014). При цьому основним завданням процесу професійної підготовки курсантів МВС є інтеграція управлінської діяльності у цілісний освітній процес вищої школи шляхом створення належних умов для формування інтегративних якостей випускника, його професійної компетентності.

Професійна компетентність курсантів МВС охоплює особистісні риси, професійні вміння, знання, досвід, навички, здібності та мотивації. Зазначені компоненти формуються та розвиваються поступово, тому робота практичних психологів і керівництва підрозділів Національної поліції спрямована на підготовку курсанта як професіонала відповідно до компонентного складу всіх компетенцій, які передбачають: особистісно-індивідуальні й управлінські якості, пізнавальні та психолого-педагогічні компетенції. Їх формують і розвивають шляхом проведення професійно-психологічного добору, підготовки та супроводження, стимулювання службової мотивації тощо (Литвин, 2018).

Ознаками готовності до професійної діяльності можна вважати позитивне ставлення до професії, наявність спеціальних знань, умінь, навичок; формування професійно важливих якостей. Для майбутніх спеціалістів такими якостями є працездатність, готовність до постійного саморозвитку та самоосвіти, здатність до рефлексії, формування відповідних психологічних рис особистості та рис характеру, що формують особливий стиль професійної діяльності тощо. Професійне навчання в даному випадку є засобом формування готовності до компетентної діяльності, а готовність стає результатом і показником якості навчання, що реалізується і перевіряється в діяльності. При цьому професійна діяльність є метою навчання і одночасно виконує функції контролю та корекції. Компетентність по суті є потенційною, проявляється в діяльності людини і певною мірою відносною, оскільки її оцінюють інші суб'єкти, компетентність яких, у свою чергу, може бути сумнівною (Заїка, 2019).

Структурними складовими професійної компетентності курсантів МВС є три напрямки: мотиваційний, предметно-практичний, саморегуляційний. Дослідження виявило такі етапи професійного становлення курсантів МВС:

- варіанти (формування професійних намірів);
- професійна підготовка;

- професійна адаптація;
- первинна (до 3–5 років роботи) і вторинна професіоналізація (висока якість і продуктивність);
- навички (високопродуктивна, творча, інноваційна діяльність).

Досягти курсантів МВС ефективності у професійній діяльності можливо лише завдяки успішному переходу від однієї стадії професійної компетентності до наступної, що супроводжується особистісним та професійним розвитком (Борисюк, 2014).

За умови максимальної практичної спрямованості сценаріїв залучення курсанта до діяльності супроводжується співвідношенням індивідуальних можливостей, здібностей із вимогами змісту та умов діяльності патрульної поліції. У процесі виконання сценаріїв майбутнім співробітникам доводиться вирішувати нові завдання, ймовірні професійні ситуації, іноді нестандартні. У таких випадках постійно виникають протиріччя між вимогами діяльності та рівнем розвитку як окремих суб'єктів, так і професійно орієнтованих структур психіки, що є рушійною силою розвитку майбутнього спеціаліста. Практична спрямованість освітнього процесу сприяє закріпленню набутих теоретичних знань, формуванню професійних умінь і навичок, що в цілому підвищує ефективність розвитку професійної компетентності майбутніх правоохоронців (Бондаренко, Худякова, Давигора, 2020).

У цілому професійна компетентність забезпечується шляхом реалізації різноманітних видів професійної компетентності, які являють собою складний комплекс знань, умінь і навичок оперативно-розшукової діяльності, які в більшості випадків взаємопов'язані (Скрябін, 2009). При цьому серед видів професійної компетентності найважливішими мають бути ті, які необхідні для здійснення професійної діяльності, а саме: пошукова, профілактична, атестаційна, комунікативна, конструктивна та організаційна. У зв'язку з цим вважаємо, що освітній процес у ВЗО МВС України має бути спрямований на формування у курсантів, видів професійних компетенцій, які включають знання, навички та вміння, які знадобляться працівникам у майбутній професійній діяльності.

1. Бондаренко В. В., Худякова Н. Ю., Давигора Ю. І. Практичні аспекти формування професійної компетентності працівників патрульної поліції. // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. 202. №5 (125) 20. С. 29–35.

2. Гапоненко Г. М. Формування професійної компетентності водолазів-підричників у вищих військових навчальних закладах: дис.... канд. пед. наук: 13.00.04. Хмельницький, 2014. 308 с.

3. Заїка Л. А. Формування професійної компетентності майбутніх магістрів військового управління із застосуванням технологій імітаційного моделювання: дис.... канд. пед. наук: 13.00.04. Київ, 2019. 305 с.

4. Литвин В. В. Формування та розвиток професійної компетентності патрульного поліцейського // Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ. 2018. № 1. С. 277–288.
5. Скрябін О. М. Професійна компетентність працівників карного розшуку та її види // Наука і освіта. 2009. № 1 / 2. С. 115–119.

ЗМІСТ

Передмова	3
Berezhna Olha INFORMATION TECHNOLOGIES AS AN IMPORTANT COMPONENT OF COMBATING CYBERCRIME.....	7
Bila Viktoriia COMMUNICATION AS A VALUE IN INFORMATION SOCIETY.....	8
Blaguta Yaroslav ENSURING FOOD SECURITY IN UKRAINE UNDER CONDITIONS OF CHANGING SAFETY ENVIRONMENT.....	10
Bohonok Roman FROM THE HOLODOMOR TO THE PRESENT: THE HOLODOMOR-GENOCIDE OF UKRAINIANS IN THE USSR AND ITS REFLECTION IN MODERN WARFARE.....	11
Boiarchuk Mykola GROWING INTEREST IN USING CANNABIS FOR MEDICINAL PURPOSES.....	15
Bolhan Oleksandr SOCIAL IMPACT OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE: CHALLENGES AND BENEFITS	18
Bondarenko Artem FOREIGN LANGUAGE TRAINING OF FUTURE LAWYERS AND POLICE OFFICERS ACCORDING TO THE NATO LANGUAGE STANDARD.....	21
Demchyshak Yuriy EXECUTION OF DECISIONS OF FOREIGN COURTS IN CIVIL CASES IN UKRAINE.....	23
Derkach Ostap COMMUNITY POLICING: ESSENCE AND CHARACTERISTICS.....	26
Dovhoruk Yana SOCIAL MEDIA AS A CATALYST OF SPREADING FAKE NEWS.....	29
Dus Anastasiia, Dmytryk-Shykova Mariia-Viktoriia THE PROBLEM OF SEXUAL SLAVERY AT WARTIME.....	32
Dziurma Victoria CONTRACT FOR REAL ESTATE SERVICES.....	35
Fiyalka Nazar AI-POWERED LANGUAGE LEARNING: PROS AND CONS....	37
Gura Oleksiy CRIMINAL PROCEDURAL NATURE OF INCITEMENT TO THE CRIME.....	39
Handiak Khrystyna PECULIARITIES OF THE SUPPORTING DOCUMENTS TRANSLATION OF THE FIRE-DEX FIRE-FIGHTING EQUIPMENT.....	42
Havryliv Vladyslav THE ROLE OF LAW IN THE DIGITAL ECONOMY.....	44
Herus Ostap EUROPEAN CIVIL LAW.....	47
Hladka Viktoriia PSYCHOLOGICAL REHABILITATION OF VETERANS: CHALLENGES AND TREATMENT	49
Holyk Inna UNDERSTANDING TERRORISM IN THE CONTEMPORARY WORLD: A COMPREHENSIVE OVERVIEW.....	51
Hrehorovych Natalia PECULIARITIES OF LOGISTICS' ONE-COMPONENT TERMS TRANSLATION.....	54
Ivasyk Iryna SAFEGUARDING FREEDOM OF EXPRESSION AS THE CORNERSTONE FOR DEMOCRATIC SOCIETAL FOUNDATIONS.....	57
Kasatkin Yuriy CYBERSECURITY CHALLENGES IN THE INTERNET OF THINGS.....	59

Kasiian Eduard THE ROLE OF THE EUROPEAN CONVENTION ON HUMAN RIGHTS IN SHAPING A HARMONIOUS AND JUST SOCIETY.....	62
Klymovych Valeriia ORGANIZATION OF CIVIL ASSOCIATIONS UNDER MARTIAL LAW.....	65
Kochyn Vladyslav ESTABLISHMENT AND EMPOWERMENT OF INDEPENDENT BODIES THAT CAN PROTECT HUMAN RIGHTS AND STRENGTHEN PUBLIC TRUST.....	68
Kopanev Oleksandra PSYCHOLOGY OF CYBERCRIME.....	70
Koval Pavlo THE PROBLEMS OF ENSURING THE ECONOMIC SECURITY OF THE IT COMPANY IN THE FACE OF MODERN CHALLENGES AND DANGERS.....	72
Krasnov Illia REFORMS IN UKRAINE ARE ON THE WAY TO THE EUROPEAN UNION.....	74
Kuliash Olena PROTECTION OF CHILDREN'S RIGHTS UNDER MARTIAL LAW.....	76
Kurylyshyn Denys FUNCTIONING OF LAW ENFORCEMENT BODIES ENSURING PUBLIC SAFETY IN THE CONDITIONS OF MILITARY AGGRESSION.....	79
Kuts Sofia ACTIVITIES OF THE NATIONAL POLICE DURING THE RUSSIAN-UKRAINIAN WAR: TURN YOUR RAGE INTO A WEAPON.....	81
Kuzo Yurii THE MOST NOTABLE IMPACTS OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE.....	84
Magyrevych Yuliia PROCEDURAL TERMS AS A TOOL FOR ENSURING THE EFFICIENCY OF ADMINISTRATIVE PROCEEDINGS.....	87
Moroz Artem THE PROBLEM OF HOUSE ARREST OF A SUSPECT (ACCUSED) DURING THE PRELIMINARY INVESTIGATION.....	88
Mosiichuk Viktoriia UKRAINIAN REFUGEES IN EUROPE: THE LANGUAGE ISSUE.....	93
Mukomela Kateryna CRIMINAL LEGAL QUALIFICATION OF INFRINGEMENT OF INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS UNDER THE LEGISLATION OF UKRAINE AND THE EUROPEAN UNION MEMBER STATES.....	97
Nakonechnyi Adrian DANGEROUS INTERNET TRENDS.....	101
Nykeruy Zoryana RISK IN CRIMINAL PROCEEDINGS.....	103
Oleshchuk Maria MAIN STAGES OF TECHNICAL DOCUMENTATION TRANSLATION.....	105
Ozinkovska Evgenia LEGAL REGULATION OF VOLUNTEER ACTIVITIES UNDER THE CONDITIONS OF MARTIAL LAW.....	108
Peretyatko Mariya USING THE RESULTS OF SECRET INVESTIGATIVE (RESEARCH) ACTIONS IN CRIMINAL PROCEEDINGS REGARDING CRIMINAL OFFENSES RELATED TO CORRUPTION.....	109
Plevak Karina UKRAINIAN CULTURE DURING WAR: THE IMPORTANCE OF PRESERVATION IN THE 2022 CONFLICT.....	112

Podola Marta INTERCULTURAL COMMUNICATION: CHALLENGES AND OPPORTUNITIES IN THE CONTEXT OF GLOBALIZATION	115
Podolchak Anastasia PROVISION OF PSYCHOLOGICAL ASSISTANCE TO POLICE OFFICERS.....	119
Pustova Natalia STRUCTURAL-SEMANTIC PECULIARITIES OF LEGAL TERMINOLOGY IN LEGISLATIVE TEXTS.....	121
Pyts Andriy GENERAL PROVISIONS REGARDING CHALLENGING DECISIONS, ACTIONS, AND INACTIVITY OF A PRIVATE ENFORCEMENT OFFICER IN THE PROCESS OF ENFORCING JUDGMENTS.....	123
Pyrozhenyk Anhelina VALUES OF COMMUNICATION IN THE INFORMATION SOCIETY.....	125
Repetskyi Vasyl CIVIL AND LEGAL LIABILITY FOR DAMAGE CAUSED BY MOTOR VEHICLES.....	128
Romanyna Maksym PROTECTION OF CHILDREN`S RIGHTS IN CONDITIONS OF WAR.....	131
Sheludko Olha WHY WOMEN ARE VICTIMS OF VIOLENCE.....	134
Shevchuk Maria-Gabriella CORRUPTION IN UKRAINE, ENORMOUS CRISIS AND THE BIGGEST STOPPER OF THE VICTORY.....	137
Shevchuk Yuriy ADMINISTRATIVE AND LEGAL REGULATION OF MOBILIZATION TRAINING AND MOBILIZATION IN UKRAINE.....	140
Shumyk Olha GUARDIANSHIP AND CUSTODY IN CIVIL LAW.....	147
Smoliak Maksym THE BASIC ASPECTS OF INFORMATION TECHNOLOGY.....	150
Soldatova Anastasia FIGHT AGAINST RACIAL DISCRIMINATION.....	154
Sozanskyi Danylo PROFESSIONAL COMMUNICATION OF EMPLOYEES OF LEGAL SPECIALTIES.....	156
Stakhura Vitaliy INTERACTION OF LOCAL EXECUTIVE AUTHORITIES WITH PUBLIC ASSOCIATIONS IN THE FIELD OF PUBLIC ORDER PROTECTION.....	158
Stoika Ihor “UNBROKEN” or THE RIGHT TO A DECENT LIFE	159
Strus Marta STRUCTURAL CHARACTERISTICS OF ENGLISH WEB PROGRAMMING TERMS.....	164
Teliha Tadei NATO TODAY: STRENGTHS AND WEAKNESSES.....	167
Tokai Viktoriia LOGISTICS TERMINOLOGY OF MODERN ENGLISH: SOCIOLINGUISTIC APPROACH.....	169
Torhalo Pavlo IMPACT OF WAR CONFLICT ON COLLABORATION BETWEEN LAW ENFORCEMENT AND CIVILIANS.....	172
Tsaruk Yuriy FORENSIC CHARACTERISTICS OF THE CRIME BASED ON THE ILLEGAL AMBER MINING. DIFFICULTIES OF PROOF DURING THE PRE-TRIAL INVESTIGATION. CURRENT STATUS AND PROSPECTS FOR THE SOLUTION.....	174
Vasiuta Viktoriia INTEGRATION OF THE GENDER COMPONENT IN VARIOUS SPHERES OF PUBLIC LIFE AND PUBLIC ADMINISTRATION...	179

Vasylkevych Yuriy INTERACTION OF PRE-TRIAL INVESTIGATION BODIES WITH OTHER BODIES AND UNITS OF THE NATIONAL POLICE OF UKRAINE DURING PRE-TRIAL INVESTIGATION.....	182
Vasylyuk Bohdan THE CONCLUSION OF GUARDIANSHIP AND CARE BODIES IN THE CIVIL AND ADMINISTRATIVE PROCESS OF UKRAINE: CERTAIN ASPECTS AND PROBLEMS.....	186
Vasylyuk Bohdan ADMINISTRATIVE PROCEEDINGS REGARDING THE PROTECTION OF THE RIGHTS AND INTERESTS OF CHILDREN IN THE ACTIVITIES OF GUARDIANSHIP AND CARE BODIES.....	197
Vergun Volodymyr RESISTANCE TO HUMAN TRAFFICKING IN THE CONTEXT OF ARMED CONFLICT UNDER INTERNATIONAL COOPERATION.....	200
Veselovska Iryna PECULIARITIES OF LOGISTICS' TWO-COMPONENT TERMS TRANSLATION.....	203
Viniarskyi Volodymyr SOME FACTS ABOUT FOOTBALL HOOLIGANISM.....	206
Voytanovskyy Oleh REVOLUTIONIZING LANGUAGE LEARNING: THE ROLE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE.....	209
Vynnyk Sergiy ON THE ISSUE OF OPENING AN ACCOUNT IN THE BANKS OF THE EUROPEAN UNION.....	210
Yarynych Veronika INTERCULTURAL COMMUNICATION AS A FACTOR IN SUCCESSFUL INTERNATIONAL COOPERATION.....	212
Zabora Kyryl OVERCOMING THE LANGUAGE BARRIER FOR THE SOCIETY DEVELOPMENT	215
Zaiats Sofiia LANGUAGE IDENTITY IN UKRAINE: MODERN CHALLENGES.....	217
Zamferesko Kateryna CRIMINAL-LEGAL RESTRICTIONS ON MEDICAL USE OF NARCOTIC SUBSTANCES: SOCIAL GROUNDING AND COMPLIANCE WITH INTERNATIONAL STANDARDS.....	220
Zarechuk Artur STRUCTURAL CHARACTERISTICS OF LOGISTICS TERMINOLOGY IN ENGLISH.....	222
Zherebko Valeriia ACTUAL ISSUES OF HUMAN RIGHTS PROTECTION IN MODERN LEGAL CONTEXT.....	226
Zhura Kyrylo COPYRIGHT LAW IN DIFFERENT LEGAL SYSTEMS.....	228
Cherevko Viktoria SCHUTZ DER MENSCHENRECHTE WÄHREND DES KRIEGSRECHTS.....	230
Marynovych Roksolana DIE KOMMUNIKATION UND IHRE ROLLE IN DER GESELLSCHAFT.....	233
Melnyk Majja DIE ROLLE DER KOMMUNIKATION IN DER BERUFSSPRACHE DER JURISTEN.....	236
Kashuba Yana FORMATION DE LA POLICE EN FRANCE.....	239
Kourovska Iryna LES PROBLÈMES DES DROITS DES FEMMES DANS LE MONDE.....	241

Kovalchuk Viktorya	COMMENT DEVENIR PSYCHOLOGUE PÉNITENTIAIRE?.....	243
Pidvirna Anna	LES ASPECTS PROBLÉMATIQUES DE LA RECONSTRUCTION DE L'UKRAINE APRÈS LE REJET DE LA FÉDÉRATION DE RUSSIE.....	244
Tataryn Iryna	LES PROBLÈMES ENVIRONNEMENTAUX DANS LE MONDE MODERNE.....	247
Terniuk Alina	PSYCHOLOGIE EN MILIEU CARCÉRAL.....	249
Барановська Анна	МОВНА ПОЛІТИКА В УКРАЇНІ: ПРАВОВІ ОСНОВИ.....	250
Бацінко Олена	ПРОБЛЕМА ВЗАЄМОДІЇ ВНУТРІШНІХ І ЗОВНІШНІХ ЗАКОНОМІРНОСТЕЙ РОЗВИТКУ МОВИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ.....	253
Бігун Маріанна	ВПЛИВ ВІЙНИ НА ФОРМУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ.....	255
Возняк Ігор	ТЕХНІКА НОРМОПРОЄКТУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВЕРХОВЕНСТВА ПРАВА: УКРАЇНСЬКА ТА ЄВРОПЕЙСЬКА ПЕРСПЕКТИВА.....	257
Гутник Михайло	АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРАВООХОРОННУ ДІЯЛЬНІСТЬ ...	262
Зернякова Маргарита	БЕЗПЕРЕРВНА ОСВІТА І ОСВІТНІ ПОСЛУГИ ЯК ДЕТЕРМІНАНТА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ У КОНТЕКСТІ ВИЗНАЧАЛЬНОГО ЧИННИКУ ЗРОСТАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ДЕРЖАВИ.....	264
Золотаренко Софія	ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ОБМЕЖЕНЬ ПРАВ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ.....	276
Колесник Наталія	ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ ПРАЦІВНИКІВ ОРГАНІВ ВНУТРІШНІХ СПРАВ.....	278
Лепей Станіслав	ПОНЯТТЯ ГЕНДЕРНОЇ ЧУТЛИВОСТІ І ГЕНДЕРНОЇ СВОБОДИ В АСПЕКТІ ПРАВ ЛЮДИНИ ТА ПРАВОВОЇ РІВНОСТІ.....	280
Лішневець Максим	ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ РОЗПІЗНАВАННЯ БІОМЕТРИЧНИХ ДАНИХ В ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІЦІЇ.....	282
Кошулап Святослав	ЕТИЧНІ ТА ПРАВОВІ ПИТАННЯ ПРАВА НА СМЕРТЬ.....	285
Мочерад Вікторія	МОВНА ПРОБЛЕМАТИКА В ПУБЛІЦИСТИЦІ ОКСАНИ ЗАБУЖКО	288
Остапчук Дарія	ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРЕСТИЖУ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	290
Пироженко Денис, Яворська Олександра	ТИПОВІ ПОРУШЕННЯ СИНТАКСИЧНИХ НОРМ У МОВІ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ.....	293
Радченко Андрій	ОБМЕЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ПРАВ ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	295
Соколов Богдан	МОВНІ СТРАТЕГІЇ В МЕДІАДИСКУРСІ. АНАЛІЗ УКРАЇНСЬКОГО ПОЛІТИЧНОГО МЕДІАДИСКУРСУ.....	298

Толкач Альона РОЛЬ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В УМОВАХ ВІЙНИ.....	301
Федрак Анастасія ТЛУМАЧЕННЯ НОРМ КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ: МЕТОДИ ТА ВИДИ.....	303
Чорній Юлія АДВОКАТ ТА ЇЇ ЗАХИСНА ПРОМОВА	307
Щербак Ірина НАЦІОНАЛЬНА ІДЕНТИЧНІСТЬ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ВИКЛИКІВ.....	309
Юстинова Валерія КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ПРАВООХОРОНЦЯ.....	311

ПРАВО. КОМУНІКАЦІЯ. СУСПІЛЬСТВО

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти (українською та іноземними мовами)

05 квітня 2024 року

Відповідальний за випуск *Л.І. Кузьо*

Опубліковано в авторській редакції